

DEMOKRACIJA

**INTERVJU Z
DR. JOŽETOM ZAGOŽNOM**

**Podpiral bom
le strokovno
utemeljene rešitve**

Bo LDS vodil militarist?

Eden glavnih
kandidatov za
novega predsednika
LDS je Jelko Kacin,
znani ljubitelj orožja.
Pod drobnogled
smo vzeli njegovo
petnajstletno
politično kariero.

POLITIKA
**Finančna
infuzija
za medije**

SLOVENIJA
**Vladni
odbor za
reforme**

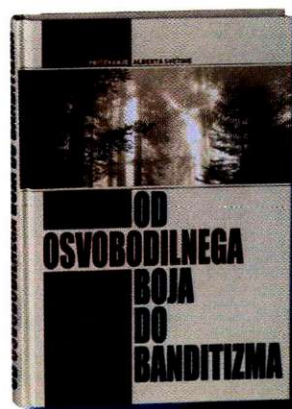
GOSPODARSTVO
**Politično
kadrovanje
LDS v preteklosti**

„Ribičič je izvajal
praktično vse.”

Albert Svetina

(Od osvobodilnega boja do banditizma, str. 205)

AKTUALNO

Nova obzorja, d.o.o., Komenskega 11, Ljubljana

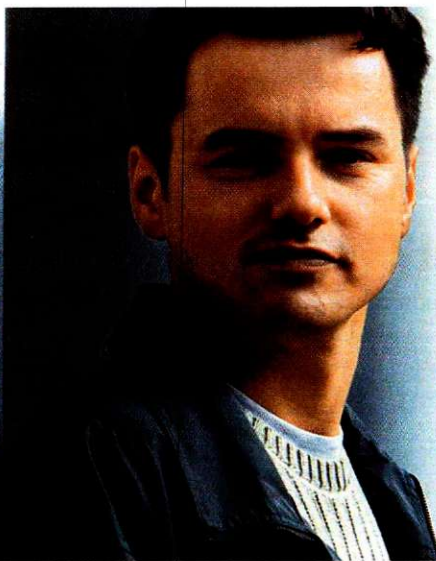
Albert Svetina

OD OSVOBODILNEGA BOJA DO BANDITIZMA

Nekdanji Mačkov pomočnik opisuje svojo razburljivo življenjsko pot. Slikovito predstavlja delovanje Ozne. 367 strani, 6.700 SIT

Naročila sprejemamo na telefon 01/ 434 54 63
ali po e-pošti knjigarna@demokracija.si

knjigarna
DEMOKRACIJA

Jastrebi in golobi

Zdi se, da precej deževni julijski dnevi prav posebnost vplivajo na ljudi, zaradi česar ti ne razmišljajo samo o prihajajočih dopustih, ampak tudi o opravljenem delu. Nekateri so zadovoljni z njim, enim se zdi, da bi bilo mogoče narediti vse veliko hitreje, zaradi česar so precej slabe volje, ene pri delu motijo osebne težave in družinske obveznosti, nekateri pa so tako ali tako vseskozi na "dopustu" in se hodijo v službo bolj ali manj samo "štempljat".

Minuli teden je bil kadrovske precej razgiban, saj so odstopili oziroma svoj odhod napovedali trije državni sekretarji Janševе vlade. Dva iz osebnih razlogov; prvi zaradi zasebne tožbe proti njemu, drugi zato, ker se želi bolj posvetiti družini. Tretji je odstopil, ker so se stvari na uradu, ki ga je vodil, prepočasile. Kadrovske pretresi torej, ki so nekaj normalnega v vsaki vladi, kjer se pogosto zelo mudi in so ljudje pod pritiskom, kjer je treba biti vseskozi pri stvari, hkrati pa je odzivni čas upravnega aparata pogosto precej daljši. Največ medijske pozornosti je bil deležen ekonomist mladega vala dr. Mičo Mrkač, ki je odstopil z mesta predsednika strateškega sveta za gospodarski razvoj pri predsedniku vlade, z mesta člana nadzornega sveta največje slovenske naftne družbe in kot član skupščine paradržavnega sklada s pojasnilom, da ne verjame v liberalizem Janševе vlade. Tisti, ki ga dobro poznajo, so to pričakovali, saj je nekaj podobnega napovedoval, že ko je postal predsednik strateškega sveta, hkrati pa je znano, da zna biti precej neučakan in se težko ustali (konec leta naj bi odšel delat na Mednarodni denarni sklad). "Nabral sem si dovolj informacij, da vlada ne načrtuje liberalnih reform v takem obsegu, kot bi bilo po moje prav. Ne bo prodaje bank, ne bo umika države iz podjetij, ne bo prodaje Kade kot portfeljskega vlagatelja," je v pogovoru za Finance dejal Mrkač, ki meni, da je malo verjetno, da bi prišlo do sodobne davčne zakonodaje in da bi se korenito zmanjšal delež javnega v bruto družbenem proizvodu. Moti ga, da država vzdržuje nekatere skupine, ki so se "prisesale na proračun". "Kulturniki so dobili celo več, kar je za moje pojme

nedopustno, kmetom ni nihče stopil na goltanec." Zdi se mu, da je verjetnost enotne davčne stopnje zelo majhna. "V davke je zakodirano lobiranje vseh družbenih skupin in naš davčni sistem je rezultat vseh teh družbenih konfliktov. Trenutno imamo vsaj štiri skupine, ki si lastijo pravico, da nad davčnim sistemom držijo roko: ena je Kranjčeva (skupina, ki je pripravila predlog davčne reforme, op. p.), druga je novoustanovljena Damijanov skupina (vladni odbor za reforme, op. p.), tretja je sam finančni minister, četrta pa so gospe v čehu za finančni in carinski sistem, ki po mojih informacijah goreče nasprotujejo kakršnikoli davčni reformi." Mrkač dodaja, da pri tem ne upošteva še posebnih interesov posameznih skupin v gospodarstvu.

V vladnih krogih so nekateri ob Mrkačevem odstopu izrazili obžalovanje, eni zadeve niso želeli komentirati, nekateri pa so opozorili na realnost. Verjetno bo držalo tisto, kar je ob tem poudaril finančni minister Andrej Bajuk. Po njegovo se moramo zavedati vsi, "ne samo ljudje, ki dajejo takšne izjave, da se določene stvari lahko izvajajo v daljšem času in zahtevajo večjo presojo, kot pa so kratkoročna pričakovanja marsikoga". Bajuk ob tem obljublja, da bo vlada izpolnila svojo koalicijsko zavezo, za kar ima mandat štirih let in ne šamo šest mesecev. Finančni minister je pred kratkim v pogovoru za našo revijo tudi opozoril, da si vlada zaradi načrtovanega prevzema evra in s tem povezanih maastrichtskih kriterijev ta čas ne more privoščiti uvedbe enotne davčne stopnje, saj je to povezano z velikim tveganjem v zvezi s prihodki.

Nesporazum, ki je ob tem nastal, je predvsem v časovni dinamiki teh reform. Delno morda tudi v tem, kako daleč naj gre vlada z reformami. V Janševi vladi se zavedajo, da država po dolgotrajni vladavini tranzicijske levice potrebuje spremembe, da bo konkurenčnejša. Zato je pred kratkim ustanovila odbor za reforme, v katerem bodo sodelovali številni strokovnjaki z različnih področij. Z Mrkačem se je v nekaterih stvareh prav mogoče strinjati, saj govori o stanju v naši državi, ki je posledica ravnanja vlad, ki jih je vodila liberalna demokracija. Da so se obdržali na oblasti, so bili pripravljeni dajati koncesije posameznim slojem ali pa so jih po potrebi sprli med sabo. Res pa je tudi, da imajo kmetje in kulturniki, ki grede Mrkaču še posebej v nos, v Sloveniji – zgodovinsko gledano – poseben status zaradi ohranjanja slovenske narodne biti. Nedvomno bo vlada šla v reforme, vendar premišljeno in nekoliko počasneje, kot si želijo nekateri mladi ekonomisti pa tudi številni v vladi. Udejanjenje idej namreč zahteva svoj čas ... Poleg tega je vsaka vlada tudi ujetnica koalicijskih razmerij, ki zahtevajo kompromise in naporna dogovarjanja.

Metod Berlec

Nedvomno bo vlada šla v reforme, vendar premišljeno in nekoliko počasneje, kot si želijo nekateri mladi ekonomisti pa tudi številni v vladi. Udejanjenje idej namreč zahteva svoj čas ...

9 Škandal v TNP

Vsi Slovenci in Slovenke, ki radi hodijo v gore in ki jim Triglav s TNP kaj pomeni, bi se morali podati na pot ...

11 Parada odstopov

12 Bo LDS vodil **militarist**?

Tone Rop je deponiral svojo odstopno izjavo z mesta predsednika stranke, ki je časovno vezana na oktobrski kongres stranke. Eden najresnejših kandidatov za novega predsednika je Jelko Kacin, ki je znan kot ljubitelj orožja. Bo nekoč mirovniško stranko vodil človek, ki mu je bilo orožje vedno blizu?

15 Infuzija za medije

Ministrstvo za kulturo je pripravilo predlog sprememb zakona o medijih, ki med drugim predvideva ustanovitev t. i. medijskega sklada, s katerim bi vlada poskušala uravnovežiti slovenski medijski prostor. Zakonski osnutek še ni dodelan, kljub temu pa predstavlja dobro iztočnico za nadaljnjo razpravo.

18 Politično kadrovanje LDS v preteklosti

21 Premišljeno v reforme

24 Za zdaj **ena regija**

31 Diktator na zatožni klopi

Za nekdanjega iraškega diktatorja Sadama Huseina je po sedemnajstmesečnem priporu končno napočil čas, ko se bo moral za vse svoje zločine, ki jih je zakrivil v dveh desetletjih svoje krute vladavine, zagovarjati pred sodiščem. Sojenje že sedaj označujejo kot proces stoletja ...

34 Podpiral bom le strokovno utemeljene rešitve

Pogovor z dr. Jožetom Zagožnom

Zame so pomembni štirje kriteriji: strokovnost, poslovna uspešnost, poštenost in lojalnost. /.../ Vodstva bomo ocenjevali le po teh kriterijih. Trudil se bom, da bodo postavljeni pravi ljudje na prava mesta. V tem smislu niti kadrovske spremembe niso izključene. Vendar se želim o ljudeh prepričati sam, ne pa ukrepati na podlagi govoric.

44 Strah in upanje

56 "Jahajne"

Vsemogočni je ustvaril konja iz prgišča vetra. Iz njegovega pogleda sije bogastvo vsega sveta.

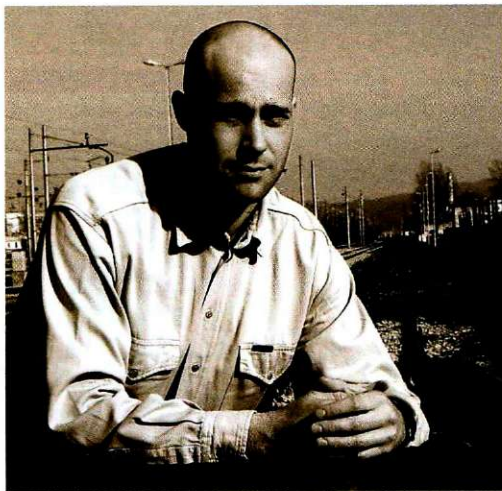

Demokracija, p.p. 4315, Komenskega 11, 1000 Ljubljana, SI; telefon: 01-434-54-48 (uredništvo), urednik@demokracija.si; 01-434-54-63 (tajništvo), tajnistvo@demokracija.si; faks: 01-434-54-62; Glavni in odgovorni urednik: Metod Berlec; tehnični urednik: Bojan Jovan; novinarji: Vida Kocjan, Denis Vengust, Monika Maljevič, Barbara Kavtičnik, Gašper Blažič, Aleš Kocjan, Mitja Volčanšek, Gregor Drnovšek, Ana Müllner, Peter Avsenik; kolumnisti: dr. Janez Jerovšek, dr. Matej Makarovič, dr. Janko Kos, mag. Andrej Aplenc, dr. Peter Starič, dr. Ljubo Sirc, dr. Andrej Capuder, mag. Klemen Jaklič, Esad Babačić; stalni zunanji sodelavci: Igor Gošče, Miran Mihelič, Peter Colnar, Lovro Kastelic; Vera Ban (p.p. 1716); lektoriranje: Joža Gruden; skeniranje: Matej Šoper; prelom: Tone Tehovnik, Matej Šoper; realizacija: Nova orbita, d.o.o.; fotografija: SAFO, Reuters; tisk: Ma-tisk, d.o.o., Maribor; datum natisa: dan pred izidom; izhaja vsak četrtek; cena 550 tolarjev; izdaja: Nova obzorja, d.o.o.; direktor: Andrej Lasbaher; naklada: 11.000 izvodov; TRR: 24200-9004125033, Raiffeisen Krekova banka, d. d., Maribor, poština plačana pri pošti 1102. Nenaročenih člankov in fotografij ne plačujemo in ne vračamo. Fotografija na naslovnici: fotomontaža

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost (Ur. l. RS, št. 89/98) sodi tednik *Demokracija* med proizvode, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8,5 %.

Naročniški oddelke: narocnine@demokracija.si; Naročniki prejmejo položnico s prvo revijo v mesecu. Objave sprejemamo pisno do 15. v mesecu z veljavnostjo prvega v naslednjem mesecu. Letna naročnina za države članice Evropske zveze znaša 260 evrov, za druge pa 288 USD.

S Peklarjevo zadevo nisem povezan

Pogovarjali smo se z Darkom Njavrom, nekdanjim pripadnikom MORS

V zadnjem času se je vaše ime omenjalo v zvezi s preiskavo, ki jo je, potem ko je v javnost prišla informacija, naj bi bil nekdo z ljubljanske policije v javnost prehitro poslal informacijo, da policija preiskuje sum pranja denarja v zadevi Peklar, uvedel notranji minister, pozneje pa jo je prevzel novi generalni direktor policije Jože Romšek. Nekateri namigujejo, naj bi informacije o tem, da policija preiskuje Peklarja, posredovali vi? Ali to drži?

Moje ime je omenil le en novinar, to je novinar Dnevnika Toni Perić. Ta je v svojem prispevku objavil kup, blago rečeno, neumnosti ter dokazljivih neresnic in izmišljij. Zakaj je našel prav mene? Prvi razlog je najverjetneje njegova osebna travma, saj sem ga razkrinkal kot neprofesionalnega in novinarsko sporno osebo. Perić je namreč s svojim psevdonimom podpisoval feljton Zakladnica predmestnih političnih ugank, ki ga je objavljala Dnevnik pred dobrimi desetimi leti. Sporno pri tem je bilo, da feljtona ni pisal on, temveč so bili to delni povzetki knjige Zdrs, ki jo je takrat napisal nekdanji direktor kriminalistične policije Mitja Klavara. Toni Perić je torej posojal svoj psevdonim Marko Vilhar Mitju Klavori. To je bilo dokazano na sodišču in tega mi Perić ne more odpustiti.

Način, ki so ga uporabljali v medijski predpripravi na "Depalo vas", je bil popolnoma enak. Najprej je novinar napisal popolno bedarijo, ki bi, če bi bila resnična, imela znake kazniviga dejanja. Lep primer so keramične ploščice Toneta Krkoviča. Ko se v časopisu znajde tak prispevek, mora policija po zakonski dolžnosti uvesti preiskavo. Novinar, ki je zgodbo napisal, potem preveri, ali policija "to" zadevo preiskuje. Ko mu to potrdijo (kar mu je seveda še laže, če je tam njegov prijatelj), Perić napiše: "Kakor so že poročali nekateri mediji" (samo Dnevnik, avtor pa je on sam), "so nam na policiji potrdili, da so uvedli preiskavo." In potem spet ponovi kup neumnosti in neresnic ter se skriva za besedicama "baje" in "menda". Moja povezava s Peklarjem oziroma z njegovo zadevo je približno taka kot moja povezava s potopitvijo podmornice Kursk. Nikakršna!

Kot ste že omenili, so v Dnevniku pred nedavnim zapisali, da so na generalnega direktorja policije poslali vprašanje, ali držijo namigi, naj bi bili informacije o preiskavi zoper Peklarja javnosti posredovali prav vi, nato pa naj bi jih, še preden so od Romška dobili odgovor, poklicali vi in jim začeli razlagati, da to ne drži. Kako ste vedeli, da so na Dnevniku poslali vprašanja Romšku?

Dnevnik je v svojem prispevku navedel veliko neresnic. Vedel sem le, da znana oseba, ki uživa v brezdolju na Vilharjevi na račun državnega podjetja in se še ni poslovila od svoje prejšnje funkcije, različnim novinarjem trosi podobno zgodbo. Glede na to, da me je kar nekaj novinarjev vprašalo, kaj se dogaja, sem postal pozoren na omenjeno zadevo. Še istega dne sem iz novinarskih krogov zvedel, da bo zadevo "delal" Perić. Prek SMS sem njegovemu kolegu sporočil, naj ne nasedajo.

Pred nedavnim je Rok Praprotnik v Sobotni prilogi Dela zapisal, naj bi hodili okoli državnih uradnikov in ljudi iz gospodarstva in jih spraševali o možnosti sodelovanja na odgovornejših položajih. Kako je s tem?

To ne drži, tega nikoli nisem počel. S tem skušajo nekateri ustvarjati vtis, da se ukvarjam s političnim kadrovanjem, kar pa ne drži. V službi, kjer sem, sem popolnoma zadovoljen.

Kot je znano, vas je sodišče pred časom spoznalo za nedolžnega pri odvzemu prostosti na grozovit način policijskemu vohunu Milanu Smolnikarju v znanih dogodkih v Depali vasi. Takrat ste napovedali, da boste državo tožili zaradi večletnega neupravičenega "vlačenja" po sodišču. Ste tožbo vložili in koliko odškodnine zahtevate?

Mislím, da sem tožbo vložil že leta 1997 ali 1998, saj sem bil preprčan v pravično sojenje in sem verjel, da bom dokazal nedolžnost.

Po podatkih Okrožnega sodišča v Ljubljani je celoten proces proti vam in trem nekdanjim pripadnikom MORS državo stal nekaj več kot 10 milijonov tolarjev. Kako to komentirate?

Verjemite mi, da bi ta znesek država privarčevala, če bi državni tožilec, ki je sprožil in vodil celoten proces, nosil materialno ali kadrovske odgovornosti.

Aleš Kocjan

Dokapitalizacija
Mercatorja
(Stran 8)

Čukjati pozitivno
o delu državnega zbora
(Stran 10)

Pozabljena zbirka
(Stran 38)

Alamut v Salzburgu
(Stran 39)

Čakajoč na
sestega Harryja
(Stran 40)

Slavenski zbornik
(Stran 42)

Dober dan, žalost
(Stran 55)

Prepričljiva Manca
(Stran 58)

Melodije katastrof
(Stran 59)

Čakajoči projekt
(Stran 26)

Razpustil
prometno policijo
(Stran 28)

Spremenjeni
(Stran 48)

Poletni odtenki
(Stran 60)

Ljubljana—Trst
(Stran 62)

"Štrikarice"
(Stran 65)

Jansa ji je "zelo drag"
(Stran 66)

Za vse je kriv Janša

Čeprav poletna vročina (letos malo manj) in sopara v teh dneh čedalje bolj pritiskata in povzročata, da delovna vnema počasi popušča, se zdi, da na Lado Zei to ne vpliva, saj nas v jutranjih povzetkih vsebine Dela na Valu 202 še vedno bombardira s svojimi apokaliptičnimi napovedmi o lakoti in bedi, ki naj bi nam grozili pod Janševo vlado. Višek je bila nedavna ugotovitev, da je za to, da je neki policist v Celju domnevno preverjal delo novinarke POP TV, kriv Janez Janša. Zdaj samo čakamo, kdaj mu bodo naprtli še nič kaj prijetno dejstvo, da Delu, verjetno tudi zaradi takšnih domislic njegovih novinarjev, naklada pada.

Nacionalka

Medtem ko je zdaj že jasno, da bomo imeli jeseni referendum o novem zakonu o RTV, se je med vlado in opozicijo raznel boj za to, kdo bo ljudstvo prepričal, zakaj je novi zakon potreben oziroma zakaj ni. V vladi pravijo, da je potreben zato, ker ta čas na nacionalki gledamo zanič program, drugi pa, da ni potreben zato, ker naj bi omogočil prevelik vpliv politike na RTV. S prvim se vsekakor strinjam, kajti človek včasih raje gleda Dannyjeve zvezde na Kanal A kot kakšne globokoumne oddaje na prvem programu nacionalke, drugemu pa bi prav tako lahko pritrdili. Nacionalka je namreč še daleč od tega, da je spolitizirana. V njej sedijo izključno profesionalci, ki se spoznajo na svoje delo. Eden takih je denimo predsednik sveta Janez Kocijancič. Zanj v vladi trdijo, da ga je na položaj, ki ga zaseda, postavila politika, kar pa je čisto navadno natolcevanje. Kocijancič namreč na RTV ni prišel po politični ali kateri drugi liniji, ampak je na RTV priletel neposredno iz vesolja. Kdo in s kakšnimi nameni ga je poslal, ni znano, je pa prednostna naloga Sove, da to čim prej razišče. Če je Kocijancič Maršovec, potem ima RTV v rokah neprecenljiv zaklad. Takoj ko bodo to izvedeli drugi, bomo dobili v Ljubljano CNN, BBC, rejting gledanosti nacionalke pa bo poneslo v nebo. Maršovec, sploh rdečih, pač ne vidite vsak dan. Še posebej ne sredi Ljubljane.

Glede na to bi morali na nacionalki Kocijanciča skrbno varovati. Znano je, da ti lahko k boljši gledanosti programa, če ga ne znaš narediti sam, pomaga kakšna senzacija. Recimo da bi poleg Kocijanciča v vesoljski opravi postavili še Jurija v Adamovem kostimu; prvega bi predstavili kot prišleka iz vesolja, drugega pa kot Adama in ju postavili v Odmeve. Bil bi hit, Janja Koren pa prava zvezda, ker bi bila prva, ki bi z njima opravila intervju.

Ker za slednjo že dlje časa govorijo, da se na splošno nagiba preveč v levo, ji kakšna nevtralna tema zagotovo ne bi škodila, poleg tega pa bi se lahko malo spočila. Gospo naj bi namreč že dlje časa obremenjevali desničarji, zato se v njihovi družbi nikakor ne more sprostiti. Ko jih vidi, postane čisto rdeča, začne se trsti in po vsem telesu dobi izpuščaje. Pomiri se šele takrat, ko jih v svoji oddaji seseklja, prežveči in izpljune. Seveda je slika povsem drugačna, kadar pride kdo iz opozicije. Takrat se ženska pomiri, izpuščaji izginejo, sama pa je čisto preč od ganjenosti.

Kaj na takšno stanje duha na nacionalki pravijo v društvu novinarjev, za zdaj ni znano, zagotovo pa se bodo o tem izrekli takoj, ko končajo z za slovensko novinarstvo veliko usodnejšo in pomembnejšo temo, to je s tipom iz televizijske reklame za pralni prašek. **Aleš Kocjan**

h-umor

diktafon

"Počutim se zelo evropsko, kadar se z njim srečujem."

(Tržaški novinar Bojan Brezigar razlaga, zakaj je navdušen nad anglosaškim novinarstvom.)

"Če se res ni dalo nič storiti, lahko samo dvignem roke in rečem: Bog pomagaj."

(Meteorolog Andrej Velkavrh ima pripravljeno rešitev, če zgreši vremensko napoved.)

"Osrednja težava pri predstavnikih paradržavnih družb Kada in Soda v nadzornih svetih podjetij je v tem, da se ne ve, kakšnim interesom sploh sledijo ti nadzorniki."

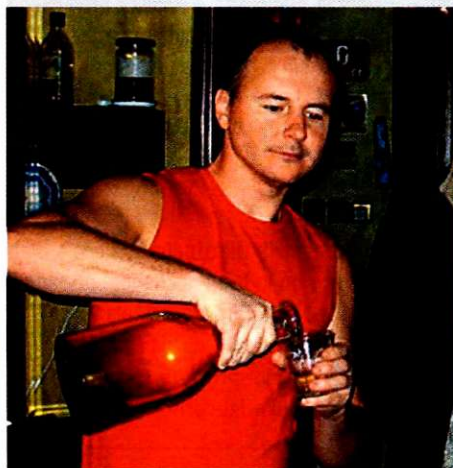
(Ekonomistka dr. Aleksandra Gregorič ni prepričana o dobronamernosti "strokovnih" članov nekaterih nadzornih svetov.)

"Zadnja plat. Rit po domače."

(Ekstremni kolesar Jure Robič o tem, kateri del telesa ga je na kolesarski preizkušnji po Ameriki najbolj bolel)

"Pred vsakim plezanjem opravi poseben ritual, poslušam glasbo, naredim vaje eksplozivne narave, nekaj pojem in popijem, da dobim še več energije."

(Plezalka Natalija Gros se motivira na več načinov.)

"... ker so pravila slovnice pač taka, da če gre denimo na Triglav sto žensk in en moški (in še ta kot spremljevalni novinar), so na Triglav, uveljavljenost akcije gor ali dol, strogo gledano pač - šli."

(Metabiolog in kolumnist dr. Artur Štern tudi v slovenski slovnici zaznava diskriminacijo žensk.)

"Zdaj bomo Slovenijo delili na regije, pa smo si tako prizadevali, da bi bila enotna."

(Mitja Cjuha ni prav zadovoljen z delitvijo Slovencev na dvoje. Spet sindrom spravatorstva?)

"To so naravnost fašistoidne ideje."

(Igralka Violeta Tomič nasprotuje enačenju mesne prehrane z naročanjem uboja živali.)

"Od trenutka, ko se je celotna zadeva začela, je minilo šele šest mesecev, zato je treba na vse skupaj le še malce počakati."

(Šef Istrabenza Igor Bavčar meni, da so kritike kadrovskih posegov sedanje vlade preuranjene.)

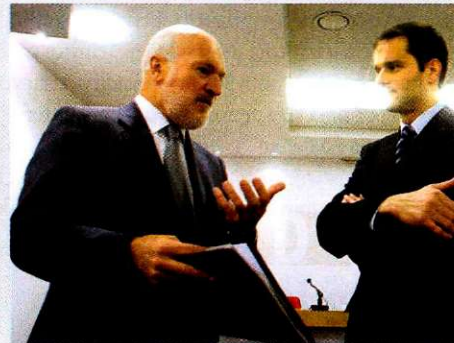

"Ne morem si predstavljati od kod takšne ocene (da sta srpta, da ne komunicirata), ki so se razširile v javnosti."

(Finančni minister dr. Andrej Bajuk je presenečen nad govoricami, da se z državnim sekretarjem Bogomirjem Špiletičem ni razumel. Očitno je, da levičarski mediji še vedno obvladajo svoj posel; širjenje dezinformacij.)

"Verjetno po tem, da smo zelo vztrajni, saj smo na sceni že 11 let."

(Člani skupine Kingston so zelo trmasti.)

"Vse, ki imajo šumnike!"

(Dosedanji vodja delegacije evropske komisije v Sloveniji Erwan Fouéré priznava, katere slovenske besede so mu povzročile največ preglavic.)

Odtokanje informacij in podstavljanje bombic

Že nekaj časa iz slovenske policije odteka informacije, s čimer se pogosto naredi škoda. Tako naj bi bile prezgodaj javno razkrite informacije o preiskovanju šuma pranja denarja Leonarda F. Peklarja, nekdanjega predsednika nadzornega sveta v Telekomu Slovenije, škodovala preiskavi policije, hkrati pa so bili glavni akterji zgodbe opozorjeni na to, da jim policija diha za ovrtnik. Podobnih primerov je še nekaj, skoraj vedno pa se stvari v javnosti pojavijo takrat, ko pride do zamenjave generalnega direktorja policije, vodstva na ministrstvu za notranje zadeve ali so samo nakazane možnosti zamenjave katerega od sodelavcev generalne policije ali ministrstva. Spomnimo še na primer, ko so bili nekateri novinarji nemudoma obveščeni o navzočnosti Darka Anželja, nekdanjega generalnega direktorja policije, na RTV Slovenija, ki ga je Aleks Štakul, generalni direktor nacionalne RTV, povabil, naj bo navzoč pri pregledu o morebitnem prisluhu v njegovih prostorih.

Nekdo si še vedno zelo želi, da bi vodil policijo ...

Nekdo je mesto generalnega direktorja policije že zdavnaj zapustil. Očitno se bombe in zgodbe pojavijo vsakokrat, ko se zgodi nekaj, kar mu ni po volji. In kdo je to? Vsakdo lahko to ugotovi sam, če ve, kateri generalni direktor policije je bil v javnosti najglasnejši. Glasnost, spogledovanje z mediji in nastopaštvo so bili njegova edina odlika. Strokovnosti za vodenje tako zahtevnega področja je temu nekdanjemu generalnemu direktorju policije vsekakor primanjkovalo. V. K.

modrosti tedna

"Kdor daje na svoji vrednostni lestvici na dno slovensko Cerkev, je vprašanje, kam daje na tej lestvici svoje slovenstvo."

(Pisatelj Alojz Rebula)

**"Tudi na letošnji paradi ponosa ni manjka-
lo agitacij proti drugače mislečim. Ne le da
je organizatorje in udeležence motil zakon
o registraciji istospolnih skupnosti, ki mi-
mogrede istospolnim partnerjem omogoča
veliko več kot zakoni, ki jih je prejšnja
vladna koalicija (ne)sprejemala več kot 10
let. Motila jih je spet Cerkev, kar so jasno
pokazali s svojim proticerkvenim vzklika-
njem in s transparenti, kjer je bilo moč vi-
diti prečrtan krščanski križ. Res strpno!
V zvezi s tem bi bilo zanimivo vedeti, kaj si
o taki "strpnosti" mislijo razni inštituti in
institucije, predvsem tako (samo)imenova-
ne civilne družbe (Mirovni inštitut, razna
aktivistična gibanja), in seveda varuh člo-
vekovih pravic v Republiki Sloveniji."**

(Novinar Uroš Kopavnik)

Podmladek SDS v Franciji

Enajst članov podmladka največje vladne stranke SDS se je v začetku julija udeležilo enotedenskega srečanja v Lillu v Franciji, in sicer na povabilo strankarsko sorodnega podmladka Jeunes Populaires, ki deluje v okviru največje francoske stranke UMP. Udeleženci so v enem tednu združili prijetno s koristnim, saj so v času, ko na programu niso imeli obveznosti, raziskovali Francijo in Belgijo. Glavni namen potovanja pa je vendarle bilo srečanje s strankarsko sorodnim podmladkom, s katerim se poznajo že iz drugih evropskih izmenjav in taborov. Pot jih je vodila tudi v Pariz, kjer so si ogledali francoski parlament in se srečali s predsednikom stranke UMP Nicolasom Sarkozyjem, ki velja za enega najmočnejših kandidatov na naslednjih francoskih parlamentarnih volitvah. UMP je stranka, ki je pred nedavnim referendumom v Franciji najodločnejše podprla evropsko ustavno pogodbo, a žal njihova prizadevanja niso bila dovolj, da bi Francozi ustavo potrdili. Predstavniki SDM so si ogledali tudi evropski parlament v Bruslju, kjer so se sešli s predstavnico Evropske ljudske stranke in evropsko poslanko Tokio Saifi in z njo razpravljali o problemih in prihodnosti Evropske unije ter o vlogi Slovenije v tej povezavi. V domovino so se vrnili zadovoljni in v upanju, da bi bilo srečanje med evropskimi mladimi še več, saj krepijo vezi med Evropejci iz

Predstavniki SDM so obiskali Francijo, kjer so se srečali tudi z Nicolasom Sarkozyjem.

različnih držav, kar je navsezadnje ena prednostnih nalog evropske petindvajsetice. A. M.

Korak bliže spravi?

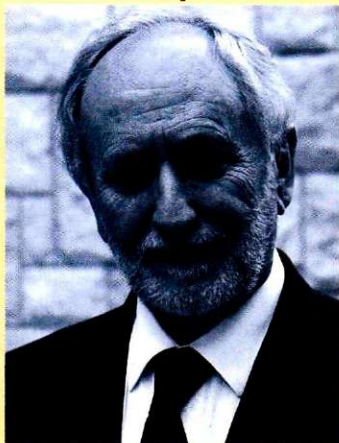
Predsedniki parlamentarnih strank in vodje poslanskih skupin so na posvetu pri predsedniku državnega zbora Francetu Cukjatiju usklajevali stališča o t. i. vojnih zakonih. Po izjavah sodelujočih

Stranke so bližje dogovoru o vojnih zakonih.

je strankam uspelo precej zblížiti stališča o zakonu o žrtvah vojnega nasilja, medtem ko je za zakon o vojnih grobiščih zmanjkalo časa. Kot je po posvetu dejal Francet Cukjati, so vse stranke razen SNS, ki v razpravi noče sodelovati, naredile velik korak naprej, saj naj bi se bili njihovi predstavniki strinjali, da se v zakonu o žrtvah vojnega nasilja vse civilne žrtve obravnavajo kot žrtve vojnega nasilja ne glede na to, kdo je trpljenje povzročil. Po Cukjatijevih besedah bo zdaj vlada pripravila nov osnutek zakona, v katerem bo to popravljeno. Da so stranke in poslanske skupine res dosegle napredek glede zakona o žrtvah voj-

nega nasilja, je po posvetu potrdil tudi predsednik vlade Janez Janša, ki je dejal, da so stranke zblížale svoja stališča glede ključnega dela zakona, to je civilnih žrtev vojne. "Mogoče je priti do konsenza, zato da ne bomo edina država na svetu, ki mrtve pokopava s preglasovanjem," je dejal. Po Janševih besedah je vlada za to, da na koncu vendarle pride do dogovora, pripravljena iz parlamentarnega postopka umakniti sedanjí predlog zakona in sopedpisati novega, ki bi ga vložile vse parlamentarne stranke razen SNS, ki v razpravi o vojnih zakonih ne želi sodelovati. Stranke in njihove poslanske skupine bodo usklajevanja o vojnih zakonih nadaljevale jeseni. A. K.

Referendum

TVS in drugi mediji, posebno dnevniki, razen nekaj častnih izjem pri revijah, so bili v Sloveniji vedno, tudi po osamosvojitvi, v rokah leve rdeče garniture in strogo provladno usmerjeni, dokler je bila vlada kontinuitetna. Mislim, da ni Slovence, ki ni zaznal pristranosti naših medijev. Splošna naravnost je levičarska, in to z dobro mero apologetike pretekle diktature. Nesramno zagovarjajo tezo, naj bi bila RTV Slovenija odraz civilne družbe in pluralno naravnana. Kako je mogoče to verjeti? Pa vseeno marsikateri Slovenec še vedno naseda. Podzvestno je še vedno navezan na šablonsko predstavljanje dogajanja, kot je bil tega vreden pol stoletja. Niti malo ne pomisli, da so skoraj vsi voditelji naših medijev znani politični delavci prejšnjega enoumnega režima. Kako naj bodo ti apolitični, če ne znajo drugega kot propagirati sistem, ki je bil naša poguba. Da je naša TV-hiša vseskozi spolitizirana le z rdečo doktrino, se zaveda, četudi podzvestno, celo veren levičar, saj mu je bil to edini nauk od vrtca do višje izobrazbe. Zato si predstavlja nevarnost spolitiziranosti vsakokrat, ko se pojavi nekaj novega v smeri pluralizacije. V bist-

Zavajanje Slovencev je še vedno prioriteta levega propagandnega stroja in levih tajkunov.

vu se boji vetra v lagodnem brezvetrju enoumja. Čeprav večina Slovencev misli, da ni indoktrinirana, to ni res. Težko je priznati oziroma razkriti lastno hibo nekritičnosti in miselne odvisnosti dolgoletnega pranja možganov. Zato se danes vsi sklicujejo na demokracijo, čeprav je bistvu še niso spoznali. Večina misli, da je to anarhija, kjer ti je vse dovoljeno.

V našem parlamentu so najglasnejši v "obrambi" demokracije in

človekovih pravic prav tisti, ki so v preteklosti grobo teptali te vrednote. Mislim, da ni večjih cinikov v našem parlamentu, kot so predstavniki današnje opozicije (predvsem Potrč, ki sta ga sam cinizem in zavajalstvo). Ti ljudje so, dokler so vladali, vse svoje moči uporabili za nadzor nad mediji in hkrati zagotavljali, da so mediji neodvisni. Vsa medijska

struktura je bila namenjena le za megljevanju njihove prave politike klientelizma, korupcije, prihvatizacije. Če bi ne bilo tako, kako si razlagate tako hitro in ciljno bogatenje le tistega dela politično-gospodarske elite, ki pripada nekdanji partiji? Iz deklarirane leve se so prelevili v zakrinkano ekstremno desnico. Današnja vlada se mora bojevati proti "levemu kapitalizmu" in to je neenak boj, ker denar ima velik vpliv na naše "neodvisne novinarje". Ali ni tako, tovariš Repovž & Co.? Zavajanje Slovencev je še vedno prioriteta levega propagandnega stroja s pomočjo pokradenega kapitala levih tajkunov.

Zaradi teh spletkarenj se danes zavedajo nevarnosti spremembe zakona o RTV, ker bi v tem primeru Slo-

venci spoznali zlaganost teh apologetov enoumja. Vedno so se upirali transparentnosti medijev, ker je resnica njihov največji sovražnik. Zakaj, mislite, se še vedno upirajo neposrednim TV-prenosom sej parlamenta? Bojijo se, da bi ljudje videli tudi to, kar jim ni všeč, in ne bi mogli več manipulirati z obveščanjem v "neodvisnih" medijih. Zato, dragi Slovenci, začnimo uporabljati možgane in podprimo novi zakon o TVS.

Pavel Ferluga

Dokapitalizacija

Nadzorni svet trgovske hiše Mercator je pretekli teden potrdil predlog uprave, s katerim želi ta dokapitalizirati sistem. Dokapitalizacija bodo izvedli z izdajo novih delnic, v prodajo pa jih bodo ponudili le izbranim naložbenikom. To so Kapitalska družba in Slovenska odškodninska družba ter KD Group. Nove delnice bo lahko kupovalo tudi vodstvo Mer-

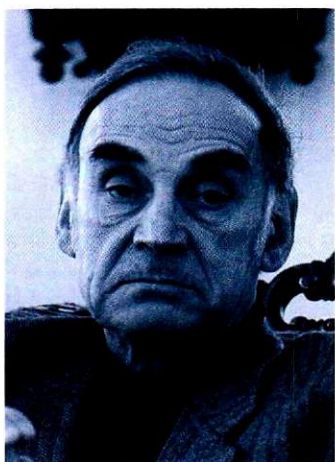
v Sloveniji ne govori veliko. In kaj to pomeni za potrošnike? Verjetno to, da bo Mercator po nekaterih drugih prevzemih prevzel še velenjsko Ero. Zdaj se namreč dogaja, da manjša trgovska podjetja s cenami nikakor ne morejo konkurirati Mercatorju, zato počasi propadajo. Svoje tržne niše sicer iščejo na drugih področjih, vendar je to premalo celo za preživetje,

Vlaganje svežega denarja v Mercator mora biti dobro premišljeno tudi s strani države.

catorja, s čimer se bo uresničila njihova želja postati še večji delničar sistema in s tem tudi na ravni lastništva vplivati na poslovne odločitve. Delnice naj bi bile na voljo do 31. januarja 2006, cena pa bo 38 tisoč tolarjev. Vodstvo sistema je sporočilo, da bo sredstva, pridobljena z dokapitalizacijo, družba porabila za razvoj, med drugim za naložbo, za katero je Mercator podpisal predpogodbo z velenjsko Ero. Skupno naj bi zbrali 24,4 milijarde tolarjev svežega denarja. Kako se bodo odločili v KAD in SOD, še ni znano, iz KAD pa so sporočili, da se bodo za dokapitalizacijo Mercatorja odločili po temeljiti analizi naložbenih priložnosti, hkrati pa bodo preučili njen učinek na njihov portfelj. Odločitev KAD torej zavrača namigovanja, naj bi se Zo-

kaj šele za razvoj. Majhnim trgovinam je tako odklenalo, četudi so bile za manjše kraje več kot nujne. To je slabo za prebivalstvo in dobro za Mercator. Po drugi strani z ekspanzijo Mercatorja v Sloveniji izgubljam konkurenčnost. Že res, da obstajajo tudi drugi večji trgovci, vendar je to premalo, da bi bila konkurenčnost na trgu zadostna. Bodo s širitvijo sistema pridobili vsaj dobavitelji? Ne bodo, saj vodstvo Mercatorja nanje čedalje bolj pritiska in zahteva znižanje nabavnih cen, na drugi strani pa se hvali, da poslujejo odlično. Če je res tako, se lahko vprašamo na čigav račun. Odgovor je na dlani: na račun dobaviteljev in končnih cen, ki so v primerjavi s cenami velikih trgovskih hiš v razvitih državah še vedno previsoke. Ker se napoveduje prihod nekaterih tujih trgovcev v Slovenijo, je vlaganje denarja v sistem s strani državnih skladov nekoliko vprašljivo. Vprašljivo je tudi, zakaj novih Mercatorjevih delnic ne bi smeli kupovati še drugi. Se Mercator boji postopnega prevzema ali pa si želi vodstvo postopoma prevzeti pomemben lastniški delež v sistemu? Le zakaj je Janković lani prodal toliko Mercatorjevih delnic, če jih zdaj namerava kupovati nazaj? Vprašanje, kolikor hočemo. Odgovore nanje pozna le eden.

Vida Kocjan

Mag. Andrej Aplenc

Vsi Slovenci in Slovenke, ki radi hodijo v gore in ki jim Triglav s Triglavskim narodnim parkom kaj pomeni, bi se morali podati na pot od bohinjske planine Jezero do planine Laz. Na tej poti bi si lahko ogledali na novo z buldožerjem izrito traso.

Trasa, ki so jo protizakonito in samovoljno izrili trije prebivalci Bohinja, se začenja takoj po prevalu, kakšne četrte ure hoda od planine Jezero, ko se pobočje prevesi v dolino Poljane. Od tam se buldožerska trasa nadaljuje večinoma desno od obstoječe markirane pešpoti, konča pa se pred planino Laz, kjer se poti pridruži markirana pot z Dednega polja. Menim, da bi morali planinci, potem ko si bodo to razdejanje ogledali, napisati pismo s svojim mnenjem upravi Triglavskega narodnega parka in ministru za okolje Janezu Podobniku s pozivom, da ukrepajo v skladu z našo zakonodajo, pravno prakso in standarde, ki veljajo v tujini za okolje.

Potem ko sem si sam ogledal izrito traso, menim, da bi se takemu

Škandal pod Triglavom

protizakonitemu početju morala upreti široka slovenska javnost. Triglavski narodni park je last nas vseh in skupaj s samim Triglavom predstavlja slovenski simbol. Ne predstavljam si, da bi lahko ostali Slovenci in Slovenke brezbrizni, ob tem ko posamezniki delajo z naravo kot svinje z mehom oziroma kažejo svoj odnos do vrednot parka, in prav tako si ne predstavljam, da bi v takih primerih prenašali mlačnost in brezbriznost pristojnih ustanov. Triglavski park ima že skoraj stoletno zgodovino, prvo pobudo zanj je dal Albin Belar leta 1908. Temu je sledila Spomenica Muzejskega društva leta 1920, potem pa ustanovitev prvega zavarovanega območja v dolini Triglavskih jezer leta 1924. Kasneje, leta 1961, je sledil zakon o ustanovitvi parka in potem leta 1981 zakon, ki velja še danes. Skratka, celo stoletje se je vrsta ljudi iz vse Slovenije trudila, da ohrani naravne vrednote Julijskih Alp in jih primerno pravno zavaruje. Izkazalo pa se je, da je to pravno zavarovanje brez vsakih zob. Kršitev zakona o Triglavskem narodnem parku je bilo nešteto, črnih gradenj tudi in po osamosvojitvi, ko naj bi začeli graditi pravno državo, je vse protizakonito dogajanje v Triglavskem narodnem parku ostalo brez vsakih pravnih posledic. To je, nikomur se ni zgodilo nič, kršitve zakona pa so se nadaljevale. Do doslej še najbolj eklatantne kršitve zakona je prišlo v dolini Tamar marca 1994, takoj po olimpijadi v Lillehammerju, ko sta Smučarska zveza Slovenije in Organizacijski komite Planica z buldožerji razrila zelenice v Tamarju zato, da so s tovornjaki lahko vozili sneg na planiško skakalnico. Sam poseg je bil arogantno nesmiseln, saj bi lahko vozili sneg s ceste na Vršič ali pa ga naredili s topovi. Takrat je bil minister za okolje Pavel Gantar, vložene so bile tri ovadbe na državno tožilstvo, zgodilo se ni pa nič. Sanacija je bila izvedena volunteersko in nestrokovno, tako da je sedaj, po več kot desetih letih trasa posega še vedno vidna.

Sedanji buldožerski poseg v osrednje območje Triglavskega narodnega parka po obsegu, dolžini in povzročeni škodi prekaša buldožersko opus-

tošenje v Tamarju pred desetimi leti. Dejanje je protizakonito in krši zakon o TNP, zakon o ohranjanju narave, uredbo o varstvu prostoživečih vrst rastlin, uredbo o varstvu prostoživečih vrst živali, zakon o gozdovih, zakon o graditvi objektov, prostorsko-ureditveni pogoje v TNP, uredbo o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju in določbo Nature 2000, ki jo je ratificiral slovenski parlament. Ob tem je vsakomur jasno dvoje: samovoljni poseg v osrednje območje parka predstavlja s pravnega vidika nedvomno kršenje vrste zakonov, kar zahteva takojšnje in ustrezno ravnanje pristojnih organov. Drugič, sanacija protizakonitega posega mora biti opravljena strokovno in v skladu z zakoni. Kaj se bo zgodilo, še ni jasno, začetek pa nikakor ni dober.

Ovadbe proti trem storilcem iz Bohinja so bile vložene, pristojne oblasti pa še niso storile ničesar, da bi ponovitev samovoljnih posegov preprečile. Še bolj nezadovoljiva je sama

Kršitev zakona o Triglavskem narodnem parku je bilo nešteto, črnih gradenj tudi in po osamosvojitvi, ko naj bi začeli graditi pravno državo, je vse protizakonito dogajanje v Triglavskem narodnem parku ostalo brez vsakih pravnih posledic. Bo tokrat drugače?

sanacija posega, saj poteka nestrokovno. Republiški inšpektorat za okolje in prostor je namreč naložil povzročiteljem, to je krivcem, da vrnejo v prvotno stanje površine, ki so jih razrili. Tak odlok inšpektorata je v nasprotju s prakso v vsaki pravno urejeni državi. Pristojne službe morajo vendar strokovno popraviti škodo same, potem pa povzročitelju izstaviti račun. Tako da bo čisto jasno: kdo je že slišal, da bi na primer avtomobilistu, ki je podrl telegrafski drog, oblasti naročile, naj sam postavi nazaj novega in poveže potrgane žice? Vendar je natančno to storil Republiški inšpektorat za okolje, s tem da je naročil storilcem, naj popravijo škodo, ki so jo sami povzročili. Poleg tega je seveda jasno, da storilci niso strokovno usposobljeni za pravilno saniranje nastale škode. Pretekli konec tedna so mimoidoči planinci in pohodniki tako lahko z grozo opazovali, kako so trije storilci brez vsakega strokovnega nadzora z

buldožerjem vlačili skale in drevesa sem in tja zato, da bi v skladu z določbo Republiškega inšpektorata za okolje "sanirali" škodo, ki so jo sami povzročili. Za zdaj strokovna ocena te "strokovne" sanacije ni narejena, vsakdo pa lahko vidi, da je bila izrita trasa pokrita s senom in slamo, kar jo je le še bolj utrdilo, poleg tega so bila v zavarovano okolje zanesena neavtohtona semena, kar je v nasprotju z vsemi načeli sanacije zavarovanih območij; brežine niso zavarovane pred erozijo; razrita ruša ni postavljena nazaj na prvotno mesto; poškodba stare tovarniške oglarske poti, ki je del spomeniškovarstvenega območja, ni sanirana.

Svet Evrope je podelil diplomu Sveta Evrope Triglavskemu narodnemu parku za "astounding natural beauty and rich cultural heritage", ki pa ima en uradni pogoj in sedem priporočil, in kolikor ta niso izpolnjena, bo Svet Evrope diplomu odvzel. Julijske Alpe so na seznamu biosfernih obmo-

čij Človek in biosfera pod okriljem Unesca. Buldožersko razritje trase poti na Laz dokazuje popolno neupoštevanje smernic tega programa. Obstaja predlog vlade RS za vpis Fužinarskih planin kot edinstvenega primera naravne in kulturne dediščine na seznam Svetovne dediščine človeštva pri Unescu. To območje obsega tudi planino Jezero in planino Laz.

Razritje poti med planinama Jezero in Laz je lahko podlaga za odvzem diplome Sveta Evrope in za zavrnitev vpisa v svetovno dediščino pri Unescu. Človek bi pričakoval, da se na ministrstvu za okolje in prostor, na upravi Triglavskega narodnega parka ter v kriminalističnih in sodnih ustanovah zavedajo pomembnosti svojega ravnanja v tej zadevi. Vsem slovenskim planincem in planinkam pa priporočam, da si ogledajo posledice protizakonitega posega v narodni park in da napišejo pisma ministru za okolje in upravi TNP.

Ženska sem – tudi v politiki

Politika velja za področje moških, zato se ženske še danes težko vključijo vanjo. A prav ženske lahko s svojim pristopom pripomorejo h kakovostnejši politični razpravi.

To so nekatere ugotovitve javne tribune, ki je v organizaciji ženskega odbora Slovenske demokratične stranke potekal 21. julija v prostorih Svetovnega slovenskega kongresa. Tribuna, ki je bila po napovedih le prva v daljšem nizu prireditve omenjenega odbora, je povezovala poslanko v evropskem parlamentu Romana Jordan Cizelj. Sogovornice so bile državnozborske poslance iz vrst SDS Polonca Dobrajc, Alenka Jeraj in Eva Irgl.

Med omenjenimi ima Dobrajčeva največ političnih izkušenj, saj je lansko jesen nastopila svoj tretji mandat. Iz lastnih izkušenj je kritično ugotavljala, da se mora ženska v politiki veliko bolj truditi kot moški, opozorila pa je tudi na pogost pojav omejevanja žensk na t. i. ženske teme. Ker je Dobrajčeva nabirala izkušnje tudi v tipično "moških" temah, npr. v obrambi, ne pristaja na tovrstne delitve, opaja pa razlike v razmišljanju moških in žensk, ki se poklicno ukvarja-

jo s politiko. Tako je prepričana, da imajo ženske širši pogled, ki jim omogoča drugačno reševanje problemov.

Alenka Jeraj je postala prepoznavna kot voditeljica Slovenske demokratične mladine, v politiko pa se je vključila po izkušnji prepada med zakoni in njihovim izvajanjem na lokalni ravni. Eva Irgl je bila kot novinka v politiki veliko presenečenje zadnjih parlamentarnih volitev, njene domnevno šibke točke

(mladost, neizkušenost in to, da je ženska) pa so bile po njenih lastnih besedah v resnici prednost, saj je v politiko prinesla novo energijo in svežino.

Poslanke so se strinjale, da je za uspešen politični dialog na odprta vprašanja treba ohraniti širši pogled, ki naj bo mešanica razumnosti in čustev, zato je ženski pogled na stvari dobrodošel. Ob tem je Dobrajčeva opomnila, da mora ženska izkoristiti svoj specifični način

razmišljanja, pri tem pa ne sme podleči ženskosti, ampak ohraniti odločnost.

Ob vprašanju o ženskih kvotah so bila mnenja deljena; Dobrajčeva je dejala, da je bila sprva do njih skeptična, a je na lastni koži izkusila, da so potrebne, vendar le v tolikšni meri, da ženskam dajo možnost vstopa v politiko. Jordan Cizljeva je pripomnila, da morajo biti kvote prilagojene lokalni stvarnosti, zato je nekritično prevzemanje kvot iz tujine nevarno. Jerajeva, ki kvotam nasprotuje, največjo težavo pri vključevanju žensk v politiko vidi v njihovi nesorazmerno veliki obremenjenosti.

V razpravi, ki je sledila, so govornice odgovarjale na vprašanja iz številne publike. Tako je Jerajeva pojasnila svoje sopodpisanstvo k protestni izjavi poslank DZ, ki jo je utemeljila z načelnim protestom zoper žaljive izjave v parlamentu. O odnosih z drugimi poslankami DZ pa je splošna ocenila, da je sodelovanje korektno, pri čemer je Jordan Cizljeva spomnila, da so pri političnih vprašanjih bolj kot spol pomembne vrednote, ki jih zagovarjaš. **M. V.**

Poslanke Slovenske demokratične stranke so govorile o težavah žensk pri političnem delovanju in opozorile na potrebo po "ženskem" pogledu na probleme.

Cukjati pozitivno o delu državnega zbora

Po koncu zadnjega rednega zasedanja državnega zbora (DZ) pred počitnicami je njegov predsednik France Cukjati novinarjem v sproščenem ozračju predstavil dosedanje delo DZ.

Resnici na ljubo je predsednik še po srečanju z novinarji opravil precej dela v pripravah na dve izredni seji DZ. Prav danes je na dnevnem redu predlog zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Kljub delovnemu ozračju – v stavbi parlamenta zbora so se že začela redna vzdrževalna dela – je Cukjati podal natančno oceno dela parlamenta. V njej je zavrnil nekatere pavšalne očitke o "izrednih razmerah", ki naj bi bile nastopile skupaj s sedanjo vlado.

Statistika dela DZ v mandatnem obdobju 2000–2004 kaže, da je bilo od vseh sej 57 odstotkov izrednih, kar je več kot v prvih osmih mesecih tega

mandata (53 odstotkov vseh sej). Trajanje izrednih sej pa je, gledano v odstotkih, praktično enako, medtem ko se je delež točk dnevnega reda na izrednih sejah v novem mandatu bistveno znižal. Zato so očitki, da se vedno znova zatekamo k izrednim sejam, neutemeljeni, je dejal predsednik DZ. Prav tako je odstotek zakonov, sprejetih po nujnem postopku, v zadnjih osmih mesecih nižji kot v prejšnjem mandatu, tako da lahko zavrnemo tudi kritike o pretirani naglici pri sprejemanju zakonov.

Cukjati se je pomudil tudi pri pregledu dela kolegija predsednika DZ, ki je v teh mesecih (do tiskovne konference 19. julija) opravil 32 sej, petkrat so potekali posveti z vodji poslanskih skupin, predsednik DZ pa je sprejel 38 visokih tujih predstavnikov. Cukjati je šestkrat uradno obiskal tujino – nazadnje je bil gost deželne zbornice avstrijske Štajerske. Med po-

membnimi dogodki, pri katerih je bil udeležen, je predsednik izpostavil parlamentarno skupščino Nata v Ljubljani in regionalno konferenco na Bledu.

Cukjati se ni želel izogniti niti ko-

France Cukjati je pozitivno ocenil delovanje kolegija predsednika DZ in parlamenta, pri tem pa zavrnil neutemeljene očitke o zlorabi izrednih sej in nujnih postopkov.

mentarju najbolj vročih političnih razprav. O pogovorih o t. i. vojnih zakonih je predsednik znova naglasil potrebo po konsenzu. Če bi za njihovo sprejetje obstajala samo pičla večina, bi se bilo nesmiselno iti preglasovanje, je menil Cukjati. Čeprav bi bila odločitev sprejetja teh zakonov po njegovo sramota, bi bilo v tem primeru vendarle bolje pustiti stvari pri miru. Kolegij predsednika DZ ima v svojem delovnem načrtu pred počitnicami še nekaj občutljivih tem, na novinarsko vprašanje o stavki t. i. izbranih pa je Cukjati dejal, da se stvari urejajo, in spomnil na obljubo ministra za notranje zadeve Dragutina Mateja, da bo ustavni zakon pripravljen za parlamentarno razpravo pred koncem leta. Zato posameznike, ki vztrajajo pri gladovni stavki, poziva k ustavitvi protesta, saj obstaja resen namen, da se to vprašanje reši. **M. V.**

Parada odstopov

V zadnjih dveh tednih so odstopili trije visoki državni funkcionarji. Zdi se, da odstopi med seboj niso povezani in da so se le po naključju zvrstili drug za drugim. Najprej je z mesta državnega sekretarja na ministrstvu za javno upravo odstopil Gorazd Perenič, sledil mu je vladni državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu Franc Pukšič, potem pa še sekretar na finančnem ministrstvu Bogomir Špiletič. Kot je ob svojem odstopu z mesta državnega sekretarja pred dnevi dejal Perenič, je odstopil zato, ker je v zadnjem času prišel v spor z nekdanjimi podrejenimi v podjetju Perenič svetovanje. Ena od uslužbenk naj bi bila namreč na policijo podala ovadbo, da jo je spolno nadlegoval. Čeprav je Perenič prepričan, da ni storil nič kaznivega in da bo resnica prišla na dan v uradnih postopkih, je odstopil zato, ker s svojimi osebnimi težavami ne želi ovirati dela ministrstva ali nanj metati slabo luč. Kot pravi Perenič, se namerava zdaj vrniti na svoje prejšnje delovno mesto, to je mesto direktorja v svojem podjetju, ob odhodu pa ne namerava uveljavljati pravice do nadomestila plače po prenehanju funkcije. Da ne bi prišlo do navzkrižja interesov, njegovo podjetje do nadaljnjega ne bo poslovalo z državno upravo.

Po Pereniču še Pukšič ...

Do drugega odstopa visokega državnega funkcionarja je prišlo dan po Pereničevem odstopu. Odstop z mesta vladnega državnega sekretarja in vodje urada za Slovence v zamejstvu in po svetu je napovedal Franc Pukšič. Čeprav je to nekatere presenetilo – za nekatere je bilo presenečenje že to, da je predsednik vlade Pukšiča sploh imenoval za vladnega sekretarja – je njegov odstop za poznavalce razumljiv. Že kar nekaj časa je bilo mogoče slišati namige, da Pukšič ni zadovoljen s statusom svojega urada (imel naj bi premalo pooblastil), prav tako pa naj Pukšič ne bi bil v najboljših odnosih z zunanjim ministrom Dimitrijem Ruplom, češ naj bi ga bil slednji šikaniral. Kaj od tega drži, je težko reči, res pa je, da Pukšiču ni bilo všeč, da ima njegov urad premalo pooblastil, kar sta v javnosti potrdila tako predsednik vlade Janez Janša kot nekateri predstavniki slovenskih organizacij v zamejstvu in tujini. Po prvih odzivih na Pukšičev odstop sklepamo, da so odnosi med njim in predsednikom vlade še vedno dobri in da se bo z vprašanji Slovencev v zamejstvu in po svetu od zdaj ukvarjal iz poslanskih klopi. Tam bo spet zasedel mesto, ki ga je do zdaj zasedal nadomestni poslanec Marjan Pojbič.

Vlada po Janševih zagotovilih kljub odstopom ostaja trdna.

... in Špiletič

Še bolj kot Pukšičev je bil za nekatere pričakovan odstop Bogomirja Špiletiča, državnega sekretarja na ministrstvu za finance. Njegov domnevni spor s finančnim ministrom Andrejem Bajukom, ki naj bi bil povezan s Špiletičevim komentiranjem predloga reforme davčne zakonodaje na nacionalni televiziji, verjetno ni pravi razlog njegovega odstopa. Že ko je Bajuk po lanski potrditvi vlade začel iskati državnega sekretarja, je bilo mogoče slišati, da za to mesto nagovarja Bogomirja Špiletiča, vendar naj slednji nad tem ne bi bil preveč navdušen, saj naj bi mu to delo jemalo preveč časa. Na koncu je to mesto le prevzel, ampak le za določen čas. To je pretekli teden potrdil tudi predsednik vlade, ko je komentiral Špiletičev odstop (Špiletič naj bi odstopil takrat, ko bo Bajuk našel novega sekretarja). Dejaj je, da je bil Špiletičev odhod načrtovan ob prihodu na finančno ministrstvo, saj naj bi to mesto prevzel le za pol leta. Po Janševih besedah naj bi zdaj ta rok celo nekoliko presegel.

So odstopi povezani?

Kar koli je že vzrok za odstop visokih vladnih funkcionarjev v zadnjem času (pri tem ne smemo pozabiti niti odstopa člana vladnega strateškega sveta za gospodarstvo Mića Mrkaića), se zdi, da odstopi med seboj niso povezani in torej ne morejo biti odraz vsesplošnega nezadovoljstva z delom vlade. Do zdaj namreč ni bilo slišati, da bi v vladi in na ministrstvih vladalo kakšno nezadovoljstvo. Z nezadovoljstvom bi lahko povezali le Pukšičev odstop (v primeru Pereniča in Špiletiča ni razloga, da ne bi verjeli uradnim pojasnilom). Dejstvo, da so bili nezadovoljni posamezniki do zdaj še v vsaki vladi, dodatno potrjuje to tezo.

Vtis je, da odstopi vladnih funkcionarjev v zadnjem času niso povezani med seboj, kar pomeni, da ne morejo biti odraz vsesplošnega nezadovoljstva z delom vlade. Predsednik vlade zatrjuje, da vlada ostaja trdna.

Aleš Kocjan

Bo stranko, ki je izšla med drugim iz mirovniškega gibanja osemdestih let prejšnjega stoletja in katere člani so še leta 1991 podpisovali Deklaracijo za mir, to je za Slovenijo brez orožja, vodil človek (Jelko Kacin), ki mu je bilo vse, kar je bilo povezano z vojsko, vedno blizu? Za LDS bo to prava ironija zgodovine.

Novi predsednik LDS?

Kriza v LDS je na vrhuncu, Tone Rop je deponiral svojo odstopno izjavo z mesta predsednika stranke, ki je časovno vezana na oktobrski volilni kongres stranke. Eden najresnejših kandidatov za novega predsednika je evropski poslanec, nekdanji minister za informiranje in nekdanji obrambni minister Jelko Kacin.

Slovenska javnost je za Jelka Kacina prvič slišala v času osamosvojitvene vojne za Slovenijo leta 1991, ko je izjemno uspešno opravljal naloge ministra za informiranje. Njegov glas s tiskovnih konferenc, ki jih je dnevno skliceval v prostorih Cankarjevega doma, se je vtisnil v ušesa mnogim Slovencem. Takrat je z izredno natančnostjo in prodornostjo tujim in domačim novinarjem predstavljal potek slovenske osamosvojitvene vojne in hkrati obveščal prebival-

stvo o stanju v državi. Vendar Kacina ne smemo ocenjevati samo po njegovi vlogi, ki jo je odigral med vojno, ampak tudi po dejanjih, ki jih je storil po njej. Mnogokrat se njegovo ime povezuje z različnimi aferami, kot je npr. prometna nesreča, incident v državnem zboru, ko je poslanca Iva Hvalico udaril s časopisom po glavi, sporni akti o razreševanju z dolžnosti poveljnika, ki jih je sprejemal v času, ko je bil obrambni minister.

Brez ugovora!

Zanimivo je, da je prišel Kacin na obrambno ministrstvo kot namestnik sekretarja obrambnega ministra na povabilo ministra Janeza Janše. Še prej je leta 1990 kandidiral na prvih demokratičnih volitvah kot član ZSMS. Svojo politično pot nadaljuje v SDZ, ko pa leta jeseni 1991 razpade na dva dela, se pridruži Demokratom Slovenije. Ko se ti priključijo LDS (12. marec 1994), je očitno dozorel tre-

nutek, da se izvede "napad" na Janeza Janšo. Leta 1994 tako izda priateljstvo z Janšo. Že pred 20. 3. 1994 (Depala vas) se je govorilo, da bo Kacin zamenjal Janšo. Obrambnega ministra res zelo grobo odstrani, ko pa sam postane minister, zamenja vso ekipo, ki je bila blizu Janši. Poskrbi tudi za degradacijo takratne specialne vojaške enote MORIS, v kateri takoj zamenja poveljnika,

kasneje pa jo postopoma postavi na stranski tir. V svojem mandatu obrambnega ministra med drugim poskrbi za "represivno afero". Kako se je Jelko Kacin lotil vzgajanja svojih častnikov in poveljnikov, kaže dopolnilo akta o razreševanju dolžnosti poveljnika, ki je bilo objavljeno v Uradnem listu RS 16. decembra 1995. Minister in njegovi najbližji sodelavci so tako lahko z

V času osamosvojitvene vojne leta 1991 je Kacin kot minister za informiranje izredno natančno in prodorno predstavljal potek dogodkov in obveščal ljudi o stanju v državi.

ukazom, na katerega se ni bilo mogoče pritožiti, odstavljali in nastavljalji poveljnike vojske. Neki častnik je tako za tednik *Mag* (št. 2/96) dejal: "Kacin si je z dopolnilom predpisa o razreševanju visokih častnikov z dolžnosti zagotovil, da se zoper njegovo odločbo ne more nihče pritožiti. Prej je namreč veljala odločba, s katero je napovedal svoje dejanje in omogočil 15-dnevni rok za ugovor. O njem je sicer odločal sam, kar je naravnost smešno. Zdaj pa si je zagotovil lažjo pot – izda ukaz o premetitvi ali suspenzu, na katerega se ne moreš niti pritožiti." Tudi iz različnih izjav v medijih lahko dobimo občutek, da Kacin ne mara ugovaranja in je vedno prepričan, da ima prav, hkrati pa ta prav vsiljuje tudi drugim. Nekateri častniki, ki takrat prav tako niso želeli biti imenovani, so menili, da je bilo Kacinovo sporočilo jasno: bodite tiho in se strinjajte.

Še prej je minister Kacin izvajal "čiščenje" na ministrstvu po politični pripadnosti, ki ga v zadnjem času on, predvsem pa njegova stranka LDS tako rada pripisujeta sedanji vladni ekipi. Če se ozremo na začetek njegovega mandata obrambnega ministra, so takšne obtožbe prav smešne. Ko je po aferi Depala vas zamenjal takratnega obrambnega ministra Janeza Janšo, je začel z veliko kadrovske čistko in zamenjal vse, ki niso bili (politično ali osebno) z njim. Veliko direktorjev in vodij različnih uprav na obrambnem ministrstvu

Za nekdanjega predsednika države Milana Kučana je Kacin kot obrambni minister izdal navodilo o izvrševanju obveznosti do predsednika republike na obrambnem področju. In mu s tem dodelil pristojnosti, ki jih niti v predsednikovem kabinetu niso pričakovali.

je takrat zapustilo delovno mesto in se raje preselilo v gospodarstvo. Razlog je bil preprost; niso bili zadovoljni z delom in odnosi na ministrstvu, eden od razlogov pa je bil tudi ta, da jih je minister popolnoma ignoriral in ni upošteval njihovih mnenj in pripomb. Tisti, ki se niso sami poslovili, so bili zamenjani, še posebej če niso pripadali pravi opciji ali niso bili blizu ministru. Minister je na očitke odgovoril: "Vse premetitve od aprila 1994 so strokovno utemeljene in izvedene na podlagi predpisanih postopkov. Ureditve in praksa temeljita na dejstvu, da je strokovnost eden od temeljev in osnovnih pogojev zagotavljanja uspešne obrambe Republike Slovenije." Pri tem je menjave na ministrstvu označil kot kadrovske krepitve obrambnega ministrstva. Tako je minister pridobil veliko manevrskega prostora in začel nastav-

ljati svoje ljudi – predvsem z gorenjskega konca in predvsem iz policijskih vrst in ljudi, ki so imeli v prejšnjem režimu vidne vloge na vojaškem področju. Znova naletimo na zanimivo podobnost; sedanji ekipi na ministrstvu za notranje zadeve in v vrhu slovenske policije očitajo, da prihaja iz vojaških vrst. Kadrovanje, ki ga je takrat izvajal minister Kacin, je bilo seveda v dobro Slovenske vojske, države in predvsem strokovno, medtem ko je kadrovanje zdajšnje ekipe na notranjem ministrstvu predvsem politično, saj naj pri tem ne bi gledali na strokovnost, ampak le na politično pripadnost.

Ljubezen do letalstva

Jelko Kacin je bil včasih zaposlen v podjetju Iskra Commerce, ki se je med drugim ukvarjalo z nabavo vojaške opreme. Kacin je bil v Iskri direktor nabave. Ukvarjal se

je torej z razpisi za nabavo orožja in druge vojaške opreme predvsem iz tujine, zato je v času svojega ministrovanja najbolj pazil na to, da se ne bi razmahnila proizvodnja orožja v Sloveniji, saj bi s tem Iskra izrazito zmanjšala svoj dobiček. Takrat je bilo tudi splošno znano, da bo vsak večji posel, ki se tiče nabave vojaške opreme, dobila Iskra. Tako je Iskra spomlad 1994 pridobila zastopstvo za helikopterje bell, ministrstvo pa je naročilo sedem helikopterjev. Za nakup najprej

sploh ni bil izveden javni razpis, saj je na začetku Kacin v nekaterih krogih izjavljal, da bo nakup helikopterjev stal 30 milijonov dolarjev in da bo dobavitelj "njegovo" podjetje Iskra Commerce. Čeprav je Kacin razpisom javno nasprotoval, so bili zaradi pritiska javnosti ti le izvedeni, nanje pa se je prijavilo več ponudnikov. Posel je vseeno dobila Iskra, a s pomembno razliko – svojo prvotno ceno je zmanjšala kar za 3 milijone dolarjev. Ceno je torej morala znižati, da bi lahko konkurirala drugim ponudnikom. Še vedno pa je vprašanje, kako je Iskra izvedela za cene drugih ponudnikov, ki so očitno bile nižje kot njena prvotna cena. Domnevamo lahko, da se je to zgodilo s pomočjo oz. informiranjem (kar gre Kacinu zelo dobro od rok) obrambnega ministrstva ali pa kar takratnega ministra.

Takratni obrambni minister je

imel tudi dobre poslovne povezave z Izraelom. Kacin je bil nekoč skupaj s predsednikom države Kučanom na obisku v Izraelu, po obisku pa so bile čedalje glasnejše govorice, da bo Slovenija v Izraelu kupila bojna letala kfir, ki naj bi bila boljša celo od migov 21. Kasneje se o omenjenem nakupu ni več govorilo, saj naj »

Ko je Kacin leta 1994 nastopil ministrsko funkcijo, se je do leta 1996 ukvarjal s kadrovskimi menjavami zaposlenih na ministrstvu.

Vsi večji posli za nabavo orožja in druge vojaške opreme so bili vnaprej oddani Iskri Commerce, v kateri je včasih kot direktor nabave delal Jelko Kacin.

» bi bili ugotovili, da so kfirji za resne vojaške manevre preveč zastareli. So bile v igri visoke provizije? Iskra Commerce je imela glavno vlogo tudi pri dobavi znanih pilatusov, saj so to edina vojaška letala, ki jih premoremo. Pilatusi so sicer izjemno dobra letala za učenje, vendar nikakor niso primerna za vojaško varovanje slovenskega neba. Že ob dobavi so bili rabljeni, nanje ni mogoče nameseliti nobenega orožja in so za boj povsem neuporabni. Vendar se je ministrstvo vseeno odločilo, da kupi pilatuse in ne drugih bojnih letal. V igri so bile verjetno visoke provizije, ki se vseskozi pojavljajo ob poslovanju družbe Iskra Commerce. Tudi zato je Jelko Kacin najbrž vztrajno "navijal", da se posli dodelijo gorenjski firmi.

Kučanov človek

Jelko Kacin nikoli ni skrival simpatij do nekdanjega predsednika države Milana Kučana. Leta 1995 je kot obrambni minister natančno opredelil podatke, ki se morajo posredovati takratnemu predsedniku države. O sprejetju navodila o izvrševanju obveznosti do predsednika republike na obrambnem področju ni obvestil niti takratnega predsednika vlade Janeza Drnovška niti svojih strankarskih kolegov iz vrst LDS, še celo v kabinetu takratnega predsednika države so bili presenečeni nad "velikodušnostjo" obrambnega ministra. Predsednik vlade naj bi bil za ministrovo odločitev izvedel šele po objavi v Uradnem listu RS, ki je izšel 10. novembra 1995. Jelko Kacin je takrat podelil več pristojnosti Milanu Kučanu, kot jih je ta zahteval ali celo pričakoval. S to svojo "skrito" politiko je v tistem času celo sprožil krizo znotraj LDS, kar se je poznalo tudi pri delovanju vladne koalicije. To je bil predvsem udarec, naperjen proti takratnemu premierju Janezu Drnovšku. Nekajkrat je kazalo celo na predčasne volitve, a kasneje do njih ni prišlo. Milan Kučan naj bi bil takrat v ozadju skoraj vseh afer in potez, še posebno afere Depala vas,

katere posledica je bila odstavitev obrambnega ministra Janeza Janše.

"Kacinov klanec"

Ena najbolj znanih afer, ki jo je Jelko Kacin zakuhal kot obrambni minister, je bila prav gotovo spektakularna avtomobilska nesreča, ki jo je povzročil 24. marca 1995. V njej je popolnoma razbil svojega nissana, v nesreči pa je bila hujše ranjena hrvaška državljanka (zlom nadlahti in poškodovana stegenica) na avtobusu, ki je bil udeležen v nesreči. Najprej je bil

ne ve prav dobro, kaj se je z njo v resnici zgodilo. Ostaja pa dejstvo, da je bilo marsikomu v takratnem političnem vrhu nelagodno, da je takšno nesrečo povzročil pomemben politik, še posebno ob domnevah, naj bi bil vozil v vinjenem stanju. Zato se zdi, da so vse skupaj pometli pod preprogo, da je ugled ministra čim manj trpel.

Ograjevarstvenik

Kacin je "udaril" še enkrat. A tokrat v pravem pomenu besede. 16. 10. 1998 je kot poslanec v par-

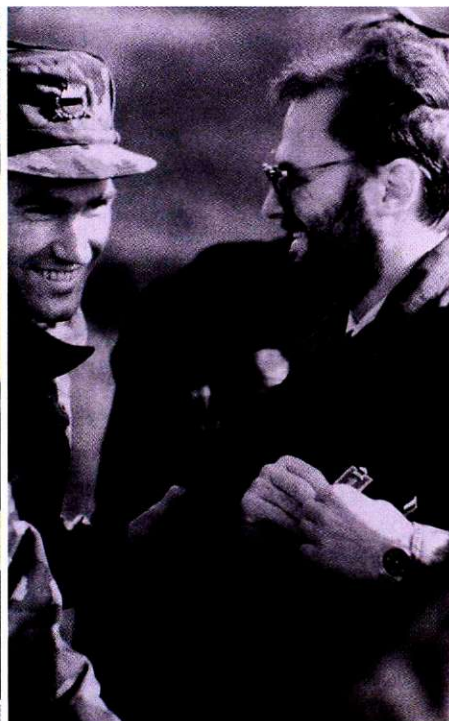
lica pa je presodil, da Kacin ni mogel prenesti dejstva, da ga je Hvalica oklical za ograjevarstvenika.

Predsednik LDS?

Kot zdaj kaže, je Jelko Kacin eden najvidnejših kandidatov, da nasledi Toneta Ropa na mestu predsednika LDS. A če bo do tega prišlo, to ne bo pomenilo kadrovske prevetritve vodstva stranke, za katero naj bi si v stranki prizadevali. Verjetno je tudi, da bi stranka pod njegovim vodstvom zaplula še bolj v levo radikalno strujo,

Morebitni predsednik LDS se svojih nasprotnikov lahko loti tudi fizično, kar je na svoji koži občutil Ivo Hvalica, ko je Kacina označil za ograjevarstvenika. Kacin naj bi bil namreč na svoj dom dal pripeljati ograjo, ki je obdajala bežigraske vojašnice in je bila državna last.

Se bosta nekdanja prijatelja v prihodnosti znašla v vlogi največjih političnih nasprotnikov – kot predsednika največje vladne in največje opozicijske stranke?

za Kacina s strani kranjske policije podan le predlog sodniku za prekrške, ker naj bi prvi podatki govorili o lažjih poškodbah hrvaške državljanke, šele štirinajst dni pozneje pa je iz Kliničnega centra v Ljubljani prišlo obvestilo, da so njene poškodbe hujše. Za štirinajst-dnevno zamudo naj bi bila kriva pošta, saj je obvestilo najprej prispelo na policijo v Kamniku in šele nato v Kranj. Ker pa nesreča, v kateri pride do hujše telesne poškodbe, sodi med kazniva dejanja, je bila proti tedanjemu obrambnemu ministru podana kazenska ovadba, za katero pa se še vedno

lamentu s časopisom napadel in udaril Ivo Hvalico. To je bil prvi primer, da je med poslanci v parlamentu prišlo do fizičnega obračuna. Hvalica (takrat poslanec SDSS) je Kacinu, ki je bil medtem za govorniškim pultom, očital, naj bi si bil prilastil ograjo, ki je prej obdajala bežigraske vojašnice, in jo dal prepeljati na svoj dom v Besnico. Ograja je bila last države, vendar naj bi si jo bil Kacin kot obrambni minister prisvojil. Kacin je po incidentu v svojo obrambo dejal, da Hvalica poslance že dolgo terorizira in da jih vodstvo parlamenta pred njim ne zavaruje. Hva-

kar pa stranki ne bi prineslo novega zagona. Vprašanje je tudi, kdo bi znotraj stranke želel sodelovati s Kacinom, saj je znano, da je izjemno avtoritativna in konfliktna oseba hkrati. Pa tudi ljudje iz ZSMS-jevske linije najbrž niso porok za uspešno vodenje stranke. Ob toliko različnih in svojeglavih osebah, kot jih premore LDS, bi verjetno kmalu prišlo do konfliktov znotraj stranke in morebiti ne bi bil izključen niti razkol LDS. Še zlasti če bi Jelko Kacin kot predsednik LDS nastopal tako, kot je nastopal že velikokrat v preteklosti – arogantno.

Gregor Drnovšek

Fotografije: SAFO

Infuzija za medije

Kulturno ministrstvo je pripravilo predlog sprememb zakona o medijih, ki med drugim predvideva ustanovitev t. i. medijskega sklada, s katerim bi vlada skušala uravnotežiti slovenski medijski prostor. Zakonski osnutek še ni dodelan, kljub temu pa predstavlja dobro iztočnico za nadaljnjo razpravo.

Da slovenski medijski prostor ni uravnotežen, to pomeni, da bi imeli, kot je običaj v zahodnih razvitih državah, na eni strani medije, ki bi bili nekoliko bolj naklonjeni vladi, na drugi pa medije, ki bi večjo po-

zornost posvečali opoziciji, je že stara zgodba iz razprav o pluralnosti slovenskega medijskega prostora. Na slednje so v prejšnjih letih velikokrat opozarjali predvsem v opzijskih, danes vladnih strankah, ko so menili, da jim mediji ne posvečajo dovolj pozornosti, če pa jim jo že, največkrat pišejo o njih z negativne plati. Da v slovenskih medijih ni vse v redu, so že pred lanskimi parlamentarnimi volitvami ugotavljali na švedskem zunanjem ministrstvu. V svojem poročilo, v katerem so opisovali medijske razmere v posameznih evropskih državah, so zapisali, da je pri slovenskih novinarjih občutiti preveč samocenzure, da mediji v Sloveniji ne pokrivajo celotnega političnega spektra, da so trije največji mediji premalo kritični do vlade in da ima opo-

zicija premalo možnosti, da predstavi svoja mnenja in stališča v javnosti.

Slovenska medijska realnost

Takšna ugotovitev švedskega zu-

nanjega ministrstva ter vseh tistih posameznikov in strokovnjakov, ki so v zadnjih letih opozarjali, da slovenski medijski prostor ni uravnotežen, verjetno ni bila izrečena pavšalno, »

Da slovenski mediji ne pokrivajo celotnega političnega spektra, so še pred lanskimi volitvami ugotavljali tudi na švedskem zunanjem ministrstvu.

RTV Slovenija v zadnjih letih ni odigrala vloge neodvisnega nacionalnega medija, ki enako obravnava oba družbena pola. Vse preveč jo vleče v "levo".

Minister za kulturo Vasko Simoniti pravi, da bi lahko medijski sklad, ki ga predvideva novi zakon o medijih, pomembno pri pomogel k uravnoteženju slovenskega medijskega prostora.

Za zdaj sklada o medijih ni prav posebej na padel se nihče. Z njim se v grobem strinjajo celo v Društvu novinarjev Slovenije.

» ampak je bil razlog zanjo najverjetneje v realnosti slovenskega medijskega prostora. Na eni strani smo imeli kopico medijev, ki so bili izrazito naklonjeni "levici" in takratni vladi, na drugi pa peščico medijev, ki jim je bila bližja opozicija oziroma pomladna opcija. Do danes se ta slika ni skoraj v ničemer spremenila, saj so mediji le obrnili vlogo. Na eni strani je peščica, ki še naprej ostaja bolj naklonjena pomladni opciji (čeprav to ne pomeni, da je do nje nekritična), ki je zdaj na vladi, na drugi strani pa je kopica medijev, ki so še vedno naklonjeni "levici" in so se z zamenjavo vlade samo preselili v opozicijo. To seveda ne pomeni, da

je s takšnim opredeljevanjem kaj narobe, saj se tudi v tujini mediji delijo na tiste, ki so bolj naklonjeni vladi, in tiste, ki več pozornosti posvečajo opoziciji, težava je le v tem, da je razmerje med eno in drugo stranjo izrazito neuravnoteženo. Če je na področju tiskanih medijev, ki izhajajo tedensko in velik del vsebine posvečajo politiki, stanje med enimi in drugimi nekako uravnoteženo (na eni strani sta Demokracija in Mag, na drugi pa Mladina), je to ravnotežje izrazito porušeno pri dnevnih s splošnoinformativno in politično vsebino. Tako sta na eni strani Delo in Dnevnik, ki sta izrazito naklonjena levici, na sredi je kot najbolj objektivni dnevnik Večer, pomladna stran pa svojega dnevnika, potem ko sta propadla Slovenec in Jutranjik, nima. Podobno stanje je mogoče opaziti tudi na področju televizij (če vzamemo samo največje, ki imajo redne dnevnoinformativne oddaje), kjer sta "levici" naklonjeni televiziji RTV Slovenija (čeprav naj bi bila neodvisna, ji to ne uspeva najbolje) in POP TV, medtem ko televizije, ki bi bila naklonjena pomladni opciji, ni. Nič boljše stanje ni na področju radijskih postaj, kjer imata prvi in drugi program nacionalnega radia, ki ga nekateri pomen-

ljivo imenujejo tudi rdeča trdnjava, skupaj bistveno večjo poslušanost kot na drugi strani Radio Ognjišče.

Medijski sklad

Vse to seveda pomeni, da ne moremo govoriti o tem, da je slovenski medijski prostor uravnotežen, kar je gotovo ena večjih hib slovenske demokracije. V svetu namreč velja pravilo, ki ga v svoji resoluciji 99 poudarja tudi Svet Evrope, da lahko neuravnoteženost medijskega prostora ogrozi demokracijo v neki državi in da je zato nujno, da so mediji uravnoteženi. Če v državi prevladujejo mediji, ki so naklonjeni izključno vladi ali pa izključno opoziciji, to pomeni, da politične stranke nimajo vse enakih možnosti, da povedo svoja stališča v javnosti (državlani pa ne slišijo vseh stališč, po katerih bi si lahko ustvarili mnenje o neki zadevi), kar pomeni, da se že nevarno približujemo totalitarizmu. Slednjega se, kot kaže, zaveda tudi sedanja vlada, zato ne preseneča, da je v zakon o medijih, ki je bil pripravljen že v prejšnjem mandatu, vključila tudi t. i. medijski sklad, ki naj bi poskrbel za večjo pluralizacijo medijev. Po zdajšnjem predlogu zakona ministrstvo za kulturo, ki ga je predlagalo in ga objavilo na svo-

jih internetnih straneh, naj bi sredstva za sklad zagotovila vlada iz vsakoletnega proračuna (po zdajšnjih informacijah naj bi šlo za okoli milijardo tolarjev letno), od katerih bi 40 odstotkov pripadlo televizijskim in radijskim postajam, 60 odstotkov pa tiskanim medijem. Po osnutku zakona bi lahko mediji denar iz sklada dobili tako, da bi se s posameznimi projekti prijavljali na javne razpise, ki bi jih razpisalo ministrstvo za kulturo (način, postopek, pogoje in merila za njegovo izvedbo bo na predlog kulturnega ministrstva s poznejšim podzakonskim predpisom določila vlada), o tem, kateri projekt bi nato sklad financiral, pa bi odločala posebna strokovna komisija, ki jo bo imenoval minister za kulturo. Komisija bi pri odločanju o tem, kateri projekt naj država podpre in katerega ne, zasledovala predvsem javni interes, tega pa bo ugotovila iz podatkov, ki jih bo prinesla vsakoletna raziskava o stanju medijskega pluralizma v državi, pri tem pa naj bi izhajala iz v zakonu posebej predpisanih kriterijev. Pri televizijskih in radijskih projektih naj bi se odločala predvsem na podlagi tega, koliko projekt pripomore k večji pluralnosti medijskega prostora, pri splošnoinformativnih tiskanih

ANKETA

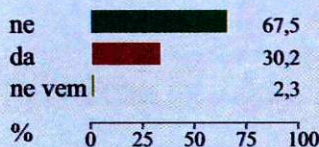
Ali podpirate ustanovitev sklada za pluralizacijo medijev?

- a) da
- b) ne
- c) ne vem

Odgovorite na www.demokracija.si

Rezultati preteklega tedna

Se vam zdi, da sedanja vlada s kadrovskimi menjavami pretirava?

Glavalo: 43

DEMOKRACIJA

V Sloveniji imamo danes kup medijev, ki so naklonjeni "levici", in le peščico, ki jim je bližje pomladna stran. Najbolj kritično je stanje na področju dnevnih časopisov.

Medijski prostor je še najbolj uravnotežen pri političnih tednikih. Na eni strani sta Demokracija in Mag, na drugi Mladina.

Kaj poleg medijskega sklada še prinaša novi zakon?

Novi zakon o medijih poleg medijskega sklada prinaša še druge novosti. Tako za tiste, ki bi želeli kupiti več kot 20 odstotkov delnic posameznega medija, predvideva, da morajo pred nakupom pridobiti soglasje ministrstva za kulturo, sicer nakup ni veljaven. Po besedah Vaske Simonitija želijo na ta način preprečiti, da bi posameznik ali posamezna družba postala monopolni lastnik več medijev.

Nekatere omejitve zakon predvideva tudi pri poimenovanju medijev. Tako bi bili lahko po novem mediji poimenovani le v slovenskem jeziku, razen če bi šlo za licenčne različice tujega medija, imena v mrtvem jeziku ali imena v slovenskem narečju. Po Simonitijevih besedah bi ta določba veljala samo za medije, ki bi nastali po uveljavitvi zakona, medtem ko bi lahko dozdajšnji mediji obdržali svoja imena.

Novi zakon predvideva novost tudi pri deležu slovenske glasbe, ki jo morajo po zakonu vrteti radijske postaje. Ta se namreč z zdajšnjih 10 zvišuje na 30 odstotkov. Nekateri glasbeniki so celo predlagali, da bi bil ta delež podobno kot v nekaterih evropskih državah med 40 in 50 odstotki, vendar se jim je to na ministrstvu, kot pravi Simoniti, zdelo nekoliko pretirano. Kar nekaj novosti zakon predvideva tudi pri komuniciranju novinarjev z javnimi ustanovami in organi. Tako bi po osnutku zakona javni organ, ki je prejel novinarjevo vprašanje, novinarju moral najpozneje do konca naslednjega delovnega dne sporočiti, ali bo na vprašanje odgovoril ali ne, če bo, pa bi moral odgovor posredovati najpozneje v sedmih dneh. Po prejemu odgovora bi lahko novinar v roku treh dni zahteval dodatna pojasnila, javni organ pa bi mu jih moral posredovati nemudoma oziroma najpozneje v treh dneh. Zakon predvideva tudi precej visoke kazni za organe, ki se takšnih postopkov in rokov ne bi držali. Tako bi bil organ, ki novinarju v navedenih rokih ne bi podal celovite in resnične informacije, kaznovan z globo od 500.000 do pet milijonov tolarjev. S 120.000 tolarji bi bila v tem primeru kaznovana odgovorna oseba tega organa (minister, direktor ...), s 60.000 tolarji pa fizična oseba organa.

Na kratko

O referendumu 25. septembra

Poslanci državnega zbora so pretekli teden sprejeli sklep, da bo referendum, ki ga je nedavno že drugič v državnem zboru po potrjenem novem zakonu o RTV zahtevalo 30 poslancev LDS in SD, v nedeljo, 25. septembra. Referendumsko vprašanje se bo glasilo: Ali ste za to, da se uveljavi zakon o Radioteleviziji Slovenija, ki ga je na predlog Vlade Republike Slovenije sprejel Državni zbor RS 15. julija 2005? Kot pravijo v LDS in SD (v slednji referendumu ni podprl predsednik Borut Pahor), bodo ljudi pozvali, naj na referendumu glasujejo proti uveljavitvi zakona, ker naj bi politiki omogočil prevelik vpliv na javno radiotelevizijo, v vladi pa napovedujejo, da bodo volivce pozvali, naj zakon podprejo in s tem omogočijo, da bodo gledali in poslušali kakovostnejši program.

katere člene treba dodelati ali dopolniti s posameznimi podzakonskimi akti. Da bi se izognili očitkom o političnem razdeljevanju sredstev, bodo avtorji zakon verjetno morali dopolniti z določilom, po kakšnih merilih minister za kulturo imenuje strokovno komisijo, ki bo ocenjevala posamezne projekte. Zakon sicer pravi, da osebe, ki sodelujejo v komisiji, ne morejo kandidirati za sredstva sklada, ne govori pa o tem, po kakšnih merilih in koga lahko v strokovno komisijo, ki odloča o projek-

tih, imenuje minister. Kot je na nedavni tiskovni konferenci dejal minister za kulturo Vasko Simoniti, gre pri predlogu zakona le za grob osnutek, ki se bo, preden ga bo obravnavala vlada, lahko še spreminjal in dopolnjeval. V ta namen je ministrstvo vse zainteresirane posameznike in organizacije pozvalo, naj mu posredujejo vse svoje pripombe in predloge na zakon, ministrstvo pa jih bo skušalo upoštevati. Rok, do katerega zbirajo pripombe in predloge, je 18. avgust.

Aleš Kocjan

Nič bolje kot pri dnevnih tiskanih medijih in televizijah ni pri radiih. Radio Ognjišče je pač "prelahek", da bi lahko bil ustrezna utež na tehtnici radijske pluralnosti.

dnevnih in tednikih pa bi poleg že omenjenega upoštevala še pet kriterijev. Prvi je, da projekt zagotavlja redno, objektivno in uravnoteženo predstavljanje delovanja in stališč tako vlade kot opozicije. Drugi kriterij je povprečno število prodanih izvodov, pri čemer lahko sklepamo, da bo sklad podpiral predvsem dnevnike in tednike z nižjo naklado, da bi tako preprečil morebiten medijski monopol. Tretji kriterij je po-

vpredno število objavljenih izvornih člankov v posamezni številki, kar najverjetneje pomeni, da bo sklad bolj kot tiste, ki samo povzemajo vsebino drugih medijev, podpiral medije, kjer gre za avtorske prispevke novinarjev. Četrti kriterij je obseg splošnoinformativnih, kulturnih, znanstveno-strokovnih in izobraževalnih programskih vsebin, kar najverjetneje pomeni, da bodo pri dodeljevanju sredstev imeli prednost projekti s tovrstno vsebino. Peti kriterij je pomen projekta za uresničevanje pravice do javnega obveščanja in objektivne obveščenosti, iz česar lahko sklepamo, da bodo prednost pri izbiri imeli projekti, ki pokrivajo določen del javnosti, ki v drugih medijih nima možnosti objavljanja svojih mnenj in prepričanj. Zakon končno predvideva tudi kazen za tiste, ki denarja, pridobljenega iz medijskega sklada, ne bi porabili za tisto, za kar so ga prejeli. Za te zakon predvideva, da morajo denar vrniti.

Simoniti: Gre za delovni osnutek

Če torej povzamemo celoten osnutek zakona, ugotovimo, da je v tem delu, ko govori o medijskem skladu, dober, čeprav bo verjetno ne-

Radio VIVA
FM 102.1
99.5
stereo
RDS
M.Sobota tel: 02/537-1949

Slave Klavora 1
9000 Murska Sobota
Slovenija
tel.: 02/537 1949
fax.: 02/537 1948
GSM: 041/34 66 46
GSM: 031/34 51 51
<http://www.radio-viva.com>
e-mail: viva@radio-viva.com

Fotografije: SAPO

Izbrali smo nekaj primerov političnega kadrovanja LDS v preteklosti in ugotovili, da so na pomembna mesta v upravah in nadzornih svetih kadrovali predvsem po politični liniji, na strokovnost kandidatov pa so pozabili.

Politično kadrovanje LDS

Zdajšnja vlada deluje drugače: upošteva strokovnost in preglednost, kar dokazujejo podatki, ki jih objavljamo v nadaljevanju.

Pretekli teden smo obširneje poročali o dejanjih Janeza Kopača, nekdanjega ministra za okolje, prostor in energijo, in med drugim zapisali, da je Branko Drobnač, direktor skupine Poteza, Kopačev prijatelj, ki je sodeloval tudi pri nekaterih poslih skupaj s Kopačevo ženo Mirando Komac Kopač. Ko smo stvari podrobneje raziskovali, smo ugotovili, da je ali je bil Drobnač, eden tako imenovanih tranzicijskih bogatašev, tudi član več nadzornih svetov, med drugim

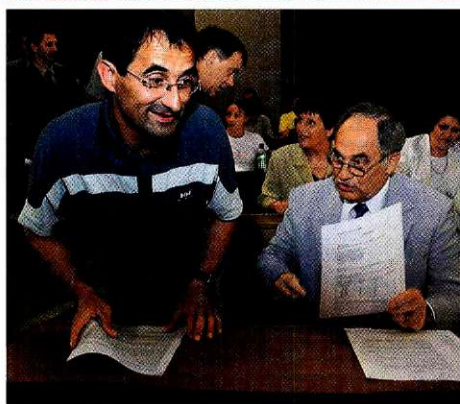
nadzornega sveta Abanke, družbe IAK, IBLS Sistemi Ljubljana, Kmetijskega gospodarstva Rakičan, Mira in Regala. Hkrati pa je (ali je bil) zastopnik ali ustanovitelj družbe Aspera Dva Holding, Astre, družbe za razvoj, Beta Leasinga, Poteze Hranilnice, Poteze Skupine in Triglava D. U. Kar pet od teh družb je šlo v stečaj. To so bile družbe Aspera Holding, Beta Leasing, IAK, IBL Sistemi in Poteza Hranilnica. Namen ustanoviteljstva ali nadzorništva je torej na dlani in vsakomur jasen.

Bončina na skrbi kar 40 podjetij

Igor Bončina, prijatelj Igorja Omerze, ljubljanskega podžupana

iz vrst LDS, pa tudi Janeza Kopača, je po podatkih iz baze podatkov I-pis ta čas stečajni upravitelj v 14 podjetjih, v preteklih letih pa je bil zastopnik, ustanovitelj ali član nadzornih svetov v številnih podjetjih. Tako je vodil ali vodi stečajne postopke v družbah Agensinvest, AN Senzor, Arta, Artindom, Aspekt, Bell-Commerce, Beta Leasing, Bodo Ljubljana, Donit Laminati, Eurotehnika Trgovina, Factor – zunanja trgovina, Gradnje 91, Hermes Šped, Ictas Ljubljana, Intertrade IPI, Iskra Stikalni elementi, Konta Vodic, LIK Ljubljana, Litostroj ZRI, Novi, Peri International, Point, Radiocom, Slit, Tekstil Predilnica,

Turgo Inženiring con, Velico, Vi-deotex, Založba Obzorja Maribor. Skupaj je vodil ali še vodi 28 stečajnih postopkov. Poleg tega je zastopnik v družbah Albor, Bonig (tu je tudi član vodstva in ustanovitelj), Elstik Mlakar & Co (tudi ustanovitelj), Hidria (tudi ustanovitelj), Investgroup (tudi ustanovitelj) in Inženiring KBT. Hkrati je Bončina zastopnik stečajne mase Gradisa in Steklarstva Spectgrum. Ob vsem tem je še član nadzornega sveta TR Center in družbe Casinò Ljubljana. Bončina je tako aktiven v kar 40 gospodarskih družbah. Samo vprašamo se lahko, koliko denarja je iz tega "izvlekel" in koliko je to politič-

Janez Kopač politično motiviranega postavljanja svojih prijateljev v posamezna podjetja ne more zanikati.

Igor Omerza ne more zanikati, da so v nekaterih nadzornih svetih sedeli ali še sedijo njegovi politični in osebni prijatelji. Omerza je bil sočasno nadzornik v Gorenju, Krki, Holdingu Ljubljana in še kje.

Jože Lenič je bil nadzornik v Leku, NLB, Banki Domžale, Intereuropi, Delu in Savi.

no higiensko oziroma kako zmore en človek opravljati vse to. Vprašamo se tudi lahko, zakaj so šla v stečaj tudi nekatera njegova podjetja.

Nadzorniki pogosto figure uprave

To je le drobec vsega, kar se je dogajalo v preteklih letih z "blagoslovom" LDS, ki zdajšnji vladi očita politično kadrovanje v nadzorne svete in uprave gospodarskih družb. Vedeti moramo, da lastniška struktura naših podjetij še ni trdna in nadzorni sveti slovenskih podjetij še niso pravi zastopniki lastnikov. Člani svetov so zbrani z vseh vetrov. V mnogih še sedijo ljudje, ki nimajo nobene povezave z lastniki. Pogosto so jih vanje povabili kar direktorji sami, da zdaj lahko v njih uveljavljajo svojo moč. Nadzorniki so bili največkrat figure uprave, ki pa so bili za svojo "predstavo" ponavadi dobro nagraceni.

Kadrovanje v preteklosti

V preteklosti so bili nadzorni sveti večinoma sestavljeni iz predsednikov in članov uprav drugih podjetij. Posledično si tako nadzorni sveti kot tudi člani uprav pomagajo iztržiti čim več denarja. Prav zaradi takšne povezanosti nadzornih svetov in uprav je njihovo delo sporno, saj zaradi zvez ne izpolnjujejo svojega poslanstva, ampak pretežno skrbijo za čim večje koristi članov uprav podjetij, ki jih "nadzirajo", enako pa pričakujejo od nadzornih svetov podjetij, katerih predsedniki ali člani uprav so. Struktura uprav in nadzornih svetov pod-

jetij je bila doslej porazna in je v največji meri generirala hude nepravilnosti v podjetjih. Zdaj se počasi razblinja tudi mit o legendarnih sposobnostih slovenskih direktorjev, ki so ga nekritično spodbujali sami, njihova stanovska združenja in ne nazadnje tudi nekateri mediji. Slika je v resnici že dolgo precej manj rožnata.

Javnih razpisov ni bilo, zdaj so

Ker zdaj nekateri na volitvah poraženi posamezniki zganjajo progrom, kakšne kadrovske menjave dela vlada, spomnimo, da so nadzorni sveti na predlog vlade ali katerega od državnih skladov, predvsem Kapitalske družbe (KAD) in Slovenske odškodninske družbe (SOD), zamenjali nekatere vodilne v posameznih družbah. Za predsednika uprave Zavarovalnice Triglav so imenovali mag. Andreja Kociča. Član uprave zavarovalnice je postal

dr. Borut Eržen. Novih imenovanj je še nekaj, vsa pa so bila izvedena na podlagi javnega razpisa, kar ni bila praksa prejšnje vlade. Spomnimo, da je nekdanji nadzorni svet Zavarovalnice Triglav za predsednika uprave imenoval Jožeta Leniča, nekdanjega poslanca LDS, brez javnega razpisa in brez pojasnila, zakaj je tako ravnal. Do zamenjav prihaja tudi v nadzornih svetih, vendar podatki kažejo, da gre večinoma za strokovna imenovanja. (Imena novih nadzornikov v pomembnih družbah objavljamo posebej.)

Kadrovanje v Pošti Slovenije

Eno odmevnejših političnih imenovanj prejšnje vlade je bilo v Pošti Slovenije, ki je v večinski državni lasti. Donedavni generalni direktor Alfonz Podgorelec je bil vrsto let predsednik LDS v Mariboru. Njegov mandat je zaznamovalo večje število afer, tudi to, da so mu dobavitelji pošte zastoj zgradili hišo.

Podgorelec zdaj vlada ni zamenjal, ampak se je umaknil in se ni več prijavil na razpis, ko mu je potekel mandat. Na podlagi javno objavljenega javnega razpisa je bil za generalnega direktorja izbran Aleš Hauc, uveljavljeni strokovnjak, ki nikoli ni bil povezan s politiko.

Kadrovanje v Zavarovalnici Triglav

Donedavni predsednik uprave je bil Jože Lenič, nekdanji poslanec LDS. Ko je odstopil, so nadzorniki objavili javni razpis, na podlagi katerega je bil za predsednika uprave imenovan mag. Andrej Kocič, ki je svojo pot začel v Zavarovalnici Triglav kot zavarovalni zastopnik. Nikoli v življenju ni bil povezan z nobeno politično stranko. Za člana uprave je bil imenovan dr. Borut Eržen, ki že ves čas dela v Zavarovalnici Triglav.

Zamenjave v NKBM

Donedavni predsednik uprave NKBM Črtomir Mesarič je vidni član Forumu 21 in simpatizer LDS. Po njegovem odhodu v pokoj so nadzorniki za predsednika uprave imenovali Matjaža Kovačiča, ki je kariero gradil znotraj banke in ni bil nikoli član nobene stranke. Za članico uprave je bila imenovana Manja Skernišak, dosedanja izvršna direktorica, ki v NKBM dela že 20 let.

Zamenjave v Kliničnem centru

Nekdanji strokovni direktor Kliničnega centra je bil Dušan Keber, član LDS. Zdajšnja vlada oziroma strokovni svet je za generalnega in strokovnega direktorja objavil javni razpis, na podlagi katerega sta bili izbrani strokovnjakinji: mag. Darinka Miklavčič in dr. Saša Markovič. Obe

Branko Drobnak, direktor Poteze in prijatelj Janeza Kopača, je bil ali je še član najmanj šestih nadzornih svetov. Med drugim v družbi Casino Ljubljana.

» izhajata iz strokovnih okolij in nista bili nikoli članici nobene stranke.

Kadrovanje na Računskem sodišču Republike Slovenije

Za predsednika Računskega sodišča RS je prejšnja vlada, potem ko je Vojko Antončič odšel v tujino, imenovala Igorja Šoltesa, funkcionarja LDS, ki niti približno ne izpolnjuje strokovnih kriterijev za tako pomembno mesto. Še več, z njim je računsko sodišče "obračunalo" v preteklosti, ko je bil še funkcionar izvršnega sveta Ljubljana-Šiška. Šoltes je še vedno predsednik računskega sodišča.

Kadrovanje v Telekomu

Očiten primer posega politike v gospodarstvo se je zgodil tudi v Telekomu. Ko je v začetku lanskega leta tedanji predsednik uprave Peter Grašek sklenil, da bo k Telekomu pripojil Siol, je minister Pavle Gantar (LDS) le nekaj ur po tem napovedal, da to ne bo šlo. Teden dni pozneje je nadzorni svet Graška odstavil.

Člani LDS v nadzornih svetih

To so samo nekateri poudarki iz političnega kadrovanja nekdanje vlade. Če pa pogledamo članstvo v nadzornih svetih prejšnje vlade, ugotovimo, da so bili danes najglasnejši kritiki člani več nadzornih svetov. Milan Martin Cvikel je bil nadzornik v Petrolu, Banki Celje in Slovenski investicijski banki (SIB); Jože Lenič je bil nadzornik v Leku, NLB, Banki Domžale, Intereuropi, Delu in Savi; Igor Omerza je bil nadzornik Gorenja, Kr-

Doslej imenovani predstavniki opozicije v nadzornih svetih so:

Janez Erjavec, direktor Pomurskega sejma, v NS NKBM, na predlog LDS

Janez Kopač, nekdanji minister, v NS Eles, na predlog LDS

Ciril Pucko, nekdanji poslanec, v NS KAD, na predlog LDS

Milan Kuster v NS Pošte Slovenije, na predlog SNS

Milan Kuster v NS SOD, na predlog SNS

Borut Štrukelj v NS Telekom, na predlog SNS

Sedanja strokovna imenovanja v uprave:

mag. Andrej Kocič, predsednik uprave Zavarovalnice Triglav

dr. Borut Eržen, član uprave Zavarovalnice Triglav

Matjaž Kovačič in Manja Skernišak, člana uprave NKBM

Aleš Hauc, predsednik uprave Pošte Slovenije

mag. Mateja Božič, KAD

mag. Barbara Gunčar, direktorica Slovenske turistične organizacije

Sedanja strokovna imenovanja v nadzorne svete:

dr. Marko Kranjec, Krka

dr. Tanja Markovič-Hribernik, NKBM

Tomaž Rotar, Pozavarovalnica Sava

dr. Anton Jurgetz, NKBM

dr. Timotej Jagrič, Pozavarovalnica Sava

ke, Holdinga Ljubljana in še kje; Miha Kozinc je bil predsednik nadzornega sveta Luke Koper, Marijana Kanduti pa predsednica nadzornega sveta v družbi Casino Portorož.

Kaj ima kosmodisk s Telekomom?

Eno najbolj neumestnih kadrovanj v preteklih letih je primer Sandija Česka, direktorja Studia Moderna in pomembnega člana Kučanovega Forumu 21, ki je nadziral poslovanje Telekom.

Opozicija ima svoje kandidate

Marsikdo se še spomni, kako sta Anton Rop in njegova vlada lani vehementno in cinčno zavračala pred-

log opozicije, da bi v nadzornih svetih sedeli tudi nekateri iz opozicije. Zdajšnja vlada je zdajšnji opoziciji ponudila to možnost. LDS in SNS sta sprejeli predlog vlade, da v nadzorne svete podjetij v državni lasti imenujeta svoje predstavnike – kot predstavnike opozicije. S tem sta sprejeli tudi odgovornost za nadzor največjih državnih podjetij, kot so NKBM, ELES, KAD, Pošta Slovenije, Telekom, in tako sama sodelovala pri zamenjavah in imenovanjih. Pomembno je poudariti, da noben predstavnik opozicije ni glasoval proti zdajšnjim imenovanjem in zamenjavam. Če pogledamo imena, ugotovimo, da danes v nadzornih svetih sedijo

tudi ljudje, ki jih je imenovala zdajšnja opozicija, in sicer: Janez Erjavec, Janez Kopač, Ciril Pucko, Milan Kuster in Boris Štrukelj. Socialni demokrati so zavrnili predlog Janševe vlade, da bi predlagali svoje kandidate v nadzorne svete. S tem so se seveda izognili tudi odgovornosti za nadzor največjih državnih podjetij.

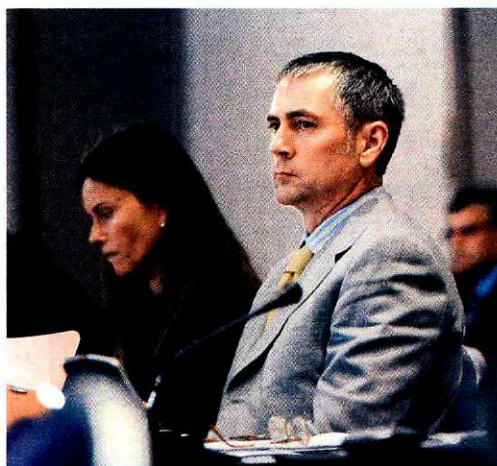
Zdaj je res drugače

Za konec lahko ugotovimo, da je zdajšnje kadrovanje vlade precej drugačno od kadrovanja, kakršnega smo bili vajeni v preteklih letih. Tako za vodilna mesta največjih državnih podjetij (pa tudi manj pomembnih) objavljajo javne razpise, nato pa se člani nadzornih svetov odločajo med več prijavljenimi kandidati, pri čemer ima prednost program kandidata. Tudi članstvo nadzornih svetov je drugačno kot včasih. Janševa vlada je opoziciji predlagala kadrovanje njenih kandidatov v nadzorne svete, s čimer je uresničila svoje lastne zahteve iz časov, ko so bile njene stranke v opoziciji. LDS in SNS sta predlog vlade sprejeli in tako sta v nadzornih svetih na primer Janez Kopač in Ciril Pucko, SD pa je predlog zavrnila. Predvsem LDS je s tem pokazala, da so imeli Janša in drugi pred leti prav, ko so zahtevali politično raznolikost članov nadzornih svetov. Socialni demokrati še vedno vztrajajo na svojih okopih ali pa nočejo sprejeti ponujene sodelovanja in odgovornosti pri nadzoru pomembnih državnih podjetij. Kdo ve, kaj imata Milan Kučan in Miran Potrč v mislih?

Vida Kocjan

Milan Martin Cvikel, poslanec, ki je zelo glasen glede kadrovskih zamenjav zdajšnje vlade, je bil nadzornik v Petrolu, Banki Celje in Slovenski investicijski banki (SIB).

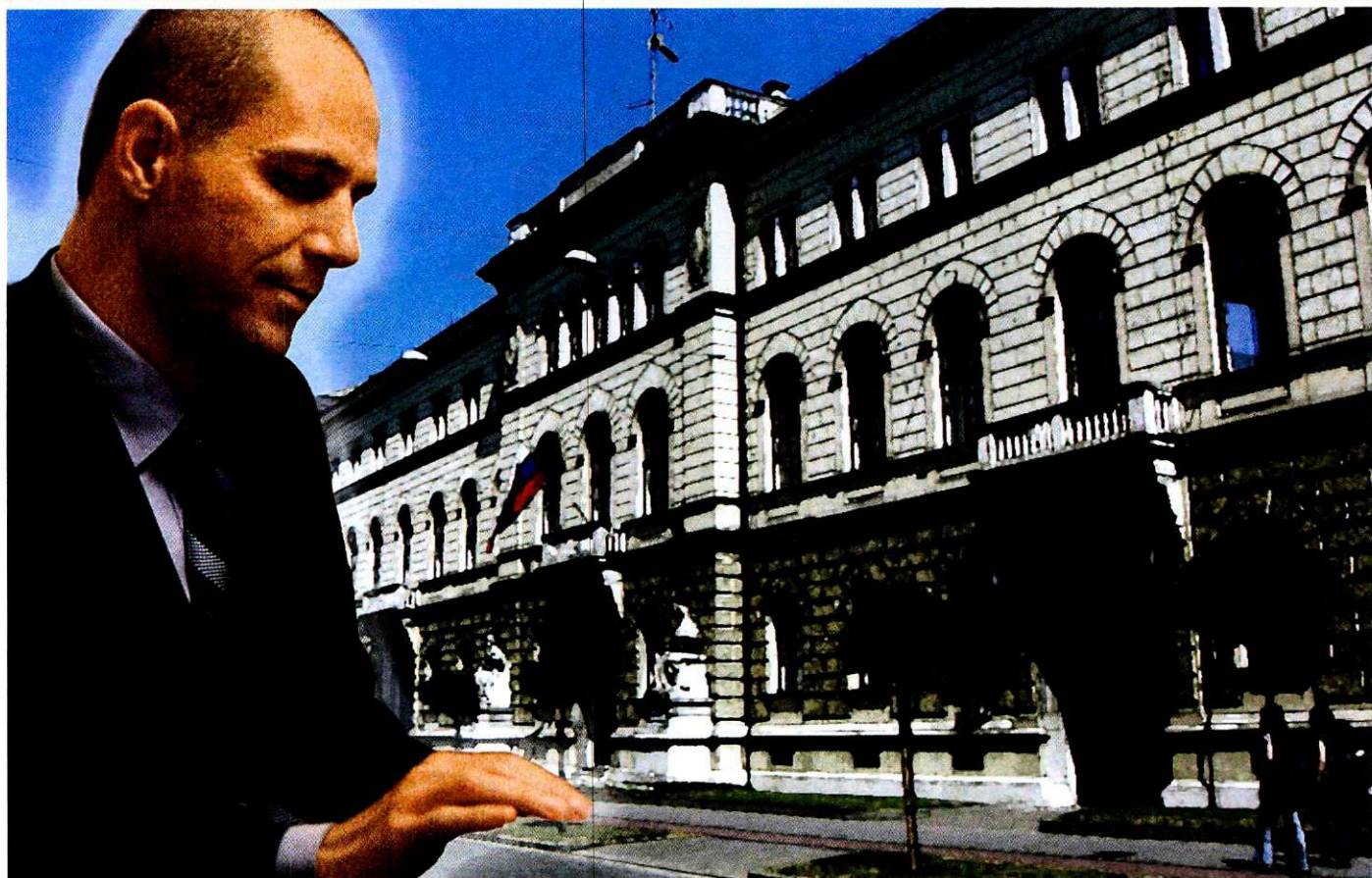
Sandi Česko, prodajalec kosmodiska, je nadzoroval Telekom. Le kaj imata kosmodisk in Telekom skupnega?

Miha Kozinc je bil predsednik nadzornega sveta Luke Koper.

Marijana Kanduti je bila predsednica nadzornega sveta v družbi Casino Portorož.

Premišljeno v reforme

Odbor za reforme, v katerem so zbrani strokovnjaki iz različnih političnih opcij, bo delal za dobro Slovenije. Obdelali bodo prav vsa področja, pomembna za razvoj in prihodnost države.

Sredi julija je vlada imenovala delovno skupino, imenovano odbor za reforme, ki ga nekateri imenujejo tudi lizbonski odbor. Njegov vodja Jože P. Damijan je dejal, da je "vlada ustanovila poseben odbor za reforme, ki bo oživil strategijo razvoja Slovenije. Gre za nekakšno slovensko lizbonsko strategijo. Pojasnil je še, da bo odbor v okviru delovnih skupin vladi predlagal konkretne ukrepe strukturnih zakonov s posameznih področij in vseh sistemskih zakonov za zagotovitev večje konkurenčnosti gospodarstva. Pomembno je še, da bodo vsi člani odbora delali prostovoljno, ali kot je dejal Damijan, "pro bono", odbor pa je predhodnica mi-

nistrstva za razvoj, ki ga namerava vlada ustanoviti v drugi polovici leta. Na vprašanje, ali je kandidat za ministra za razvoj, je na kratko odgovoril: "O tem je še prezgodaj govoriti."

Slovenija po svoji poti

Imenovanje odbora dejansko predstavlja kvalitativni premik zdajšnje vlade in njenega predsednika. Spomnimo, da je 38-letni Jože P. Damijan, znan kot izvrsten ekonomist, že februarja letos na javni razpravi o prihodnosti lizbonske strategije v Sloveniji in EZ, ki jo je na ljubljanski ekonomski fakulteti pripravilo predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji, poudaril, da se je Slovenija doslej pri razvoju zgledovala po tradicionalnih evropskih državah, kot sta Nemčija in Francija, in ga utemeljevala na socialno-tržnem gospodarstvu. Po njegovem

prepričanju pa bo morala za doseg ciljev lizbonske strategije pretehtati svoj razvojni model. Približati ga bo morala modelu nekaterih novih članic EZ, kot so Slovaška, Estonija in Latvija, ki so z bolj radikalnimi strukturnimi reformami že resno zakorakale v povečevanje konkurenčnosti gospodarstva. "Izhodišče za Slovenijo bi moralo biti Ljubljana – Bratislava – Lizbona," je poudaril Damijan. Dejal je, da so te države v okviru

svojih nacionalnih lizbonskih strategij strukturne reforme usmerile v doseganje bolj konkurenčnega in do razvoja prijaznega poslovnega okolja. Reformirale so davčni sistem (v pregleden in preprost sistem, na Slovaškem z enotno davčno stopnjo, in zmanjšale davčne obremenitve), zmanjšale administrativne ovire, liberalizirale trg dela in izpeljale reforme na področju socialne varnosti, subvencije pa namenile za tehnološki razvoj. Po tej poti bi po njegovem prepričanju morala tudi Slovenija. "Ni nam treba odkrivati nič novega, modeli so, le kopirati jih je treba," je takrat dejal Damijan. Kot je dejal, ne zagovarja zelo radikalnih reform, vendar bo treba začeti vsaj razmišljati o reformah trga dela in socialne varnosti, ne da bi se nam to zdelo bogokletno. Slovenija se bo tako morala otresti miselnosti, po kateri se je zaradi subvencioniranja panog iz preteklosti in ohranjanja neperspektivnih delovnih mest zanemarjal tehnološki razvoj. Soglasje bo po njego- »

Srečanje finančnega ministra Andreja Bajuka s predsednikom Kmetijsko-gospodarske zbornice Slovenije Petrom Vrisko; bo vladi uspelo z reformami zadovoljiti interese različnih slojev prebivalstva?

» vih besedah laže doseči pri reformi davčne zakonodaje, saj je nova zakonodaja privedla do kolapsa sistema.

Bil bi dober minister

Damijan je še izpostavil, da je zaradi raznolike gospodarske strukture in tehnološke razvitosti članic EZ "lizbonska strategija na evropski ravni mrtva". Če imajo glavni igralci različne prioritete, se to odraža tudi v strukturi evropskega proračuna, in če lizbonska strategija v njem ne bo podprta, nima prihodnosti, je menil Damijan. Da bo za uresničitev ciljev, predvidenih v reformi lizbonske strategije, nujno prestrukturiranje evropskega proračuna, sta se takrat strinjala tudi Janez Potočnik, evropski komisar za znanost in raziskave, ter Janez Šušteršič, zdajšnji podpredsednik t. i. lizbonskega odbora in direktor Urada za makroekonomske analize in razvoj (Umar). Potočnik je ob tem poudaril, da bodo pogajanja o finančni perspektivi unije za obdobje 2007–2013 trenutno resnice za članice povezave o tem, ali so pripravljene stopiti na novo pot, in dodal, da je Slovenija tako institucionalno kot v smislu dokumentov na dobri poti, prav tako ne bi smeli biti vprašljivi cilji. Tudi razmišljanje vlade, da imenuje ministra brez listnice, pristojnega za razvoj, ki bi skrbel za koordinirano delovanje ministrstev pri uresničevanju ciljev strategije, je skladno s predlogom evropske komisije o nacionalnih koordinacijah za lizbonsko strategijo. Četudi Damijan še vedno no-

Jože P. Damijan vodi med drugim odbor za reforme, ki bo oživil strategijo razvoja.

če govoriti o tem, ali bo prav on ta minister, pa je Potočnik že nakazal, da bo tisti, ki bo vodil to področje (zdaj odbor, pozneje verjetno ministrstvo), tudi nacionalni koordinator za lizbonsko strategijo, zato lahko z veliko verjetnostjo rečemo, da bo novi minister prav Jože P. Damijan.

Janša ima vizijo

Damijan je tudi podpredsednik strateskega sveta za gospodarski razvoj in član gospodarskega kolegija vlade. Januarja letos je v pogovoru za Sobotno prilogo časnika Delo dejal, da je "Janša po njegovem mnenju še boljši od nekdanjega premierja Janeza Drnovška", in poudaril, da "Drnovšek ni imel vizije, Janša pa mislim, da jo ima". Sicer pa Damijana najbolj zanima dolgoročni gospodarski razvoj Slovenije. S tem je povezano tudi prestrukturiranje gospodarstva v smeri večje tehnološke zahtevnosti. Že takrat je poudaril, da prav na tem področju vidi glavni cilj svojega delovanja, "seveda ob tem, da potrebujemo stabilno gospodarstvo, da pridemo v območje evra". Vendar sam gleda še

naprej, saj bomo evro dobili že čez dve leti. Po Damijanovem mnenju je treba najprej narediti strategijo prestrukturiranja proračuna, da bomo lahko zmanjšali primanjkljaj in mogoče ustvarili celo presežek. Znotraj proračuna moramo najti sredstva za spodbujanje gospodarskega razvoja. Poleg tega je treba podjetja spodbuditi, da bodo več vlagala v tehnološki razvoj in v nova delovna mesta. Pri tem lahko nekaj naredi država, večino pa podjetja sama, je prepričan.

Enotna davčna stopnja

Damijan je že februarja letos govoril tudi o davčni reformi. V posebni skupini, ki jo pripravlja, ne sodeluje, vendar pa meni, da so pri nas previsoko obdavčeni tisti z visokimi plačami, in to tako z vidika dohodnine kot socialnih prispevkov. "Osebo menim, da bi morali tiste z najvišjimi plačami rahlo razbremeniti," je prepričan Damijan. S tem bi zmanjšali davčno breme za podjetja in jih hkrati spodbudili, da bi zaposlila več takih ljudi. Prejšnja vlada je davčno razbremenila podjetja, ki zaposlujejo naj-

nize kvalificirano delovno silo. Spodbujala je delovno intenzivne panoge, kar je v nasprotju z lizbonsko strategijo, v nasprotju s tehnološkim razvojem in v nasprotju z razvojem nasploh. Marca letos je Damijan v pogovoru za tednik Mladina dejal, da morajo biti slovenske najboljše poslovne prakse v tujini najboljši modeli, ki jih druge države poznajo in jih lahko apliciramo pri nas. "Nobena vlada ne uporablja hkrati ukrepov ene same ekonomske šole, ampak vsaka kombinira," je pojasnil Damijan, ki med drugim meni, da je zdaj najboljši model glede davkov enotna davčna stopnja, ki so jo razvili v 30. letih v ZDA. To bi se po njegovih besedah splačalo uvesti tudi pri nas, ker sprostí gospodarsko aktivnost. Poleg tega Slovenija potrebuje ugodno davčno okolje. "To je primeren model, ki je bil teoretsko vedno priznan kot najboljši in so ga zdaj uvedli Hongkong, Estonija, Latvija, Nova Zelandija, Slovaška, Romunija, po njem pa se zdaj zgledujejo tudi zahodnoevropske države, denimo Nizozemska in Nemčija," je dejal Damijan.

Razlike v razmišljanju

Če se poleg navedenega še nekoliko pomudimo pri davčni reformi, lahko ugotovimo, da je posebna skupina že pripravila predloge. Skupino je imenovala vlada po novoletnih praznikih, vodi pa jo Marko Kranjec, izredni profesor za davčni sistem na fakulteti za upravo in minister v prvi Demosovi vladi. Dr. Kranjec je zbral skupino strokovnjakov iz vse Slove-

Člani lizbonskega odbora

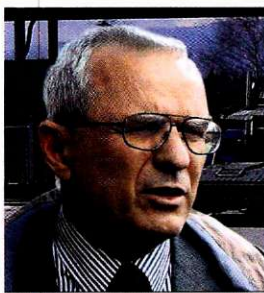
Naloga novoustanovljenega odbora za reforme je pripraviti strokovno utemeljene predloge strukturnih reform oziroma sistemskih sprememb, s katerimi bi uresnili cilje in usmeritve strategije razvoja Slovenije na ključnih področjih. Odbor za reforme je razdeljen v deset podskupin za posamezna področja reform in skupino za tehnično podporo. Vodja delovne skupine je dr. Jože P. Damijan, ki je hkrati tudi podpredsednik strateskega sveta za gospodarski razvoj. Damijanov namestnik v odboru je dr. Janez Šušteršič, direktor Umarja. Imenovali so tudi sekretarko delovne skupine, to je postala mag. Katja Lautar iz kabineta predsednika vlade. Sklenili so še, da Damijan kot vodja odbora za svoje delo odgovarja neposredno predsedniku vlade. In kakšne so naloge odbora? Odbor mora pripraviti temeljna izhodišča reform po po-

sameznih področjih, za to pa ima postavljen kratek rok. Izhodišča mora namreč pripraviti do 30. septembra letos. Ta bo nato obravnavala vlada in jih potrdila oziroma dopolnila do 15. oktobra 2005. Na tej podlagi bo odbor do 24. decembra 2005 pripravil razdelane predloge sistemskih sprememb in izračune njihovih učinkov. Javnost o delu odbora in njegovih podskupin obvešča vodja odbora po potrebi in v soglasju s predsednikom vlade prek predstavnika vlade za stike z javnostjo. Vlada je hkrati imenovala tudi posamezne podskupine odbora in njihove vodje. Teh je kar 11. Skupino za spodbujanje konkurence in konkurenčnosti ter učinkovito uporabo znanja in inovativnost bo vodil dr. Aleš Vahčić, profesor na ekonomski fakulteti; skupino za učinkovito uporabo sredstev EZ za hitrejši razvoj mag. Peter Ješovnik, skupino za

privatizacijo in razvoj finančnega sektorja dr. Marko Simoneti, skupino za liberalizacijo in konkurenčnost javnih gospodarskih služb dr. Miha Tomšič, prestrukturiranje javnih financ pa dr. Slaven Micković. Dr. Jože P. Damijan vodi skupino za davčno reformo, dr. Alenka Kajzer pa skupino za reformo trga dela. Lidija Apohal Vučković z ministrstva za delo, družino in socialne zadeve vodi skupino, ki se bo ukvarjala z reformo sistema socialnih transferjev, skupino za pripravo zdravstvene reforme pa dr. Mičo Mrkač. Dušan Kidrič vodi skupino za spremembe in dopolnitve pokojninskega sistema, dr. Boris Majcen pa skupino za tehnično podporo. Iz imen vodij skupin je razvidno, da se je vlada odločila za zelo široko kadrovsko sestavo vodij in pri tem ni upoštevala političnih, ampak strokovna merila.

Janez Šuštaršič, direktor Urada za makroekonomske analize in razvoj, je Damijanov namestnik.

Marko Kranjec je pripravljen na spremembe na davčnem področju, danes pa se zdi, da je nekoliko užaljen, če nekdo izrazi dvom o njegovih predlogih.

Dr. Mičo Mrkač, predsednik strateškega sveta za gospodarska vprašanja pri vladi (na sliki desno), odstopa s tega mesta in odhaja v tujino. Zaposlil naj bi se v Mednarodnem denarnem skladu.

nije, skupina pa se je posvetila tudi nekaterim sistemskim vprašanjem. Spomnimo, da se Damijan ves čas zavezuje za uvedbo enotne davčne stopnje. Nasprotno temu Marko Kranjec uvedbo enotne davčne stopnje dopušča le kot eno od možnosti. Kranjec je v enem od redkih pogovorov dejal, da je davčna obremenitev dela previsoka in so davki doslej zavirali razvoj države. Pojasnil je, da je bilo v skupini enajst poznavalcev davčnega sistema. Zaradi različnih pogledov in interesov so se pojavljale velike razlike. Zato v skupnem predlogu popravkov obstajajo tudi ločena mnenja. "Večina članov skupine se je zavzemala za dosti večje znižanje davkov na dohodke od kapitala in najvišje dohodke od dela, kot pa smo ga na koncu predlagali. Sam sem v tem pogledu poskušal loviti ravnotežje. Če se znižajo davki, to za proračun pomeni izpad prihodkov. Treba je zmanjšati javno porabo ali najti nove vire, kar pa je težko."

Skupina za dualni sistem

Kranjec je tudi dejal, da so vladnemu predsedniku in finančnemu ministru predlagali uvedbo dualnega sistema dohodnine, ki so ga konec 90. let uvedle skandinavske države. "S sistemom dualne dohodnine, ki je sicer deloma v nasprotju z načelom pravičnosti, smo se približali ideji enotne davčne stopnje. Po tem sistemu se dohodki od kapitala – kapitalski dobički, dividende, obresti in najemnine od nepremičnin – izločijo iz dohodnine in se obdavčujejo cedularno, torej z eno samo davčno stopnjo. To pomeni, da pri teh davkih ni več progresivnosti. Za vse dohodke od kapitala smo predlagali 20-odstotno obdavčitev, kar je manj kot v Avstriji, kjer imajo 25-odstotno davčno stopnjo, in manj kot v večini sosednjih držav. Pri obdavčenju plač,

pokožnin in drugih prejemkov od dela pa predlagamo občutno znižanje obdavčitve najvišjih prejemkov."

Predlog ni dokončen

Dr. Kranjec je pojasnil, da je predlog davčnih stopenj na te dohodke samo predlog skupine in ni dokončen, saj bo končna višina odvisna od tega, za koliko bo vlada na drugi strani pripravljena povečati primanjkljaj ali znižati izdatke. Na podlagi zahtev koalicijske pogodbe so predlagali tudi znižanje obdavčenja dohodka pravnih oseb s 25 na 18 odstotkov. Poleg tega so predlagali poenostavitev oziroma odpravo nekaterih nesmiselnih obdavčitev – recimo dohodka, ki ga pridobijo otroci in Romi s prodajo starega železa ali papirja. To je samo en primer odpravljanja birokratskih nesmislov, ki jih je v davčni zakonodaji veliko. Precej odprtih vprašanj davčne ureditve pa se v tem času niso utegnili lotiti, npr. vprašanja plačila akontacije na evropska sredstva za kmetijstvo. "Nekateri so bili začudeni že nad tem, naj bi kmetje plačevali davek na ta sredstva," je dejal dr. Kranjec.

Kmetom bo lažje

Prav kmetje so pretekli teden zahtevali sestanek s finančnim ministrom Andrejem Bajukom. Ta se je sešel s predstavniki Kmetijsko-gozdarске zbornice Slovenije (KGZS) in prisluhnil dopolnilom, ki so jih v zbornici pripravili k zakonu o dohodnini. Konkretnih odgovorov finančni minister ni podal, ministrstvo pa je po njegovih besedah pripravljeno prisluhniti vsem argumentom zbornice in jih vključiti v davčno zakonodajo, ki je v pripravi. Minister Bajuk je predstavnikom KGZS ponovil, da vlada pred prevzemom evra ne more prevzeti prevelikih tveganj glede izpada

davčnih prihodkov. Zagotovil jim je, da se bodo z novo davčno zakonodajo, ki naj bi bila sredi jeseni poslana v obravnavo državnemu zboru, postopki poenostavili. Dodajmo, da so predstavniki KGZS ministru Bajuku, kot je dejal predsednik zbornice Peter Vrisk, predstavili konkretno problematiko v kmetijstvu in bojazni, ki se zaradi priprave sprememb zakona o dohodnini pojavljajo v kmetijstvu. Po mnenju zbornice je najpomembnejše, da bi se področje kmetijstva, če bi bilo to mogoče, v zakonu obravnavalo v posebnem poglavju. Zavzemajo se, da plačila iz ukrepov kmetijske politike ne bi bila obdavčena posebej, za neposredna in izravnalna plačila pa predlagajo vključitev v pavšalni izračun. KGZS se zavzema tudi za investicijske olajšave v višini 35 odstotkov vloženih sredstev, če je mogoče z računi dokazati vlaganja v kmetijsko in gozdarsko dejavnost v okviru gospodinjstva ali agrarne skupnosti.

Prav tako menijo, da se sredstva predpristopne pomoči Sapard, sredstva EPD in druge investicijske pogodbe ne bi smela šteti kot dohodek.

Za konec

Spremembe na davčnem področju bodo vsekakor precejšnje. Zdajšnji osnutki predlogov so le osnutki, predlogi pa bodo deležni tudi širše razprave tako v okviru vlade, širše zainteresirane javnosti, še prej pa v skupinah strokovnjakov. Tudi t. i. lizbonski odbor, ki ga vodi dr. Jože P. Damijan, bo pri tem imel svoje mesto. Četudi se pogledi na nekatere rešitve med dr. Markom Kranjcem in dr. Jožetom P. Damijanom razlikujejo, pa te razlike v javnosti ne bi smele dobivati takšnih razsežnosti, da bi bil kateri od njiju užaljen oziroma da bi za drugega dejal, da se na davke ne spozna, kakor je to v eni od televizijskih oddaj dejal dr. Kranjec za dr. Damijana. **Vida Kocjan**

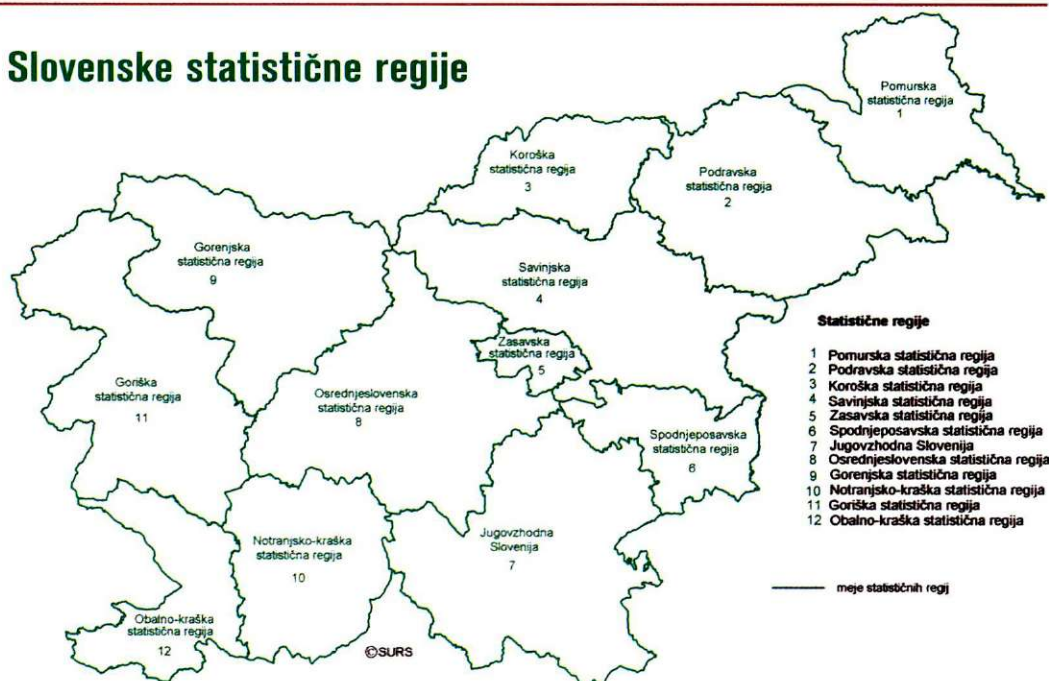
Radi smo radio ...

... ker se imamo na radiu radi in ker nas imajo radi tudi naši poslušalci.

Po posvetu predsednikov parlamentarnih strank prejšnji teden, ki ga je sklical premier Janez Janša, je sprava za danes predvidena odločitev parlamenta o regionalni delitvi Slovenije zastala.

Razlog je dejstvo, da statistični kazalci, ki Slovenijo uvrščajo nad 75 odstotkov povprečne razvitosti EU, zaradi česar bi bila naša država kot enotna regija upravičena do črpanja evropskih kohezijskih sredstev v bistveno manjšem obsegu, ne bodo objavljeni pred januarjem 2006. Naj spomnimo, da je ta čas podlaga za izračun upravičenosti do omenjenih sredstev povprečna razvitost v obdobju

Slovenske statistične regije

Vr: Statistični urad Republike Slovenije in Geodetska uprava Republike Slovenije (državna meja)

Izdelano: julij 2004

Za zdaj ena regija

ju 2000–2002, ko bodo na voljo podatki za leto 2003, pa se bo povprečje računalo za obdobje 2001–2003.

Več časa za premislek

Nepričakovana novica je botrovala odločitvi, da Slovenija za zdaj še vztraja kot ena regija in da bodo z razpravo o vladnem predlogu zakona o skladnem regionalnem razvoju počakali do septembra, ko naj bi stranke poskusile najti politično soglasje. Premier je ob koncu posveta pojasnil, da je za zdaj bolje, da Slovenije ne delimo, ker bo finančni izkupiček boljši. Naslednji koraki pa bodo odvisni od novih podatkov in razvoja pogajanj o prihodnji finančni perspektivi EU.

Slovenska politična in strokovna javnost ima torej dovolj časa, da trezno preuči problem, kar pa ne pomeni, da razprava o kohezijskih regijah nenadoma ni več aktualna. Sedaj se bo mogoče celovito lotiti načrta izvedbe procesov decentralizacije, ki so podlaga za oblikovanje kohezijskih regij. Dejstvo je, kot je pred časom razložil minister za lokalno samoupravo in regionalno politiko Ivan Žagar, da Slovenija za zdaj izpolnjuje pogoje za delitev na dve regiji, za tri pa bi morali uvesti pokrajine, o katerih

že toliko let neuspešno govorimo. Na tem področju je po Žagarjevem mnenju sedanja vlada precej aktivna in bo do konca leta pripravila zakonodajni sveženj s tega področja.

Dve regiji sprejemljivejši

Naglica pri odločanju o delitvi na kohezijske regije se je pojavila zaradi propada pogajanj o finančni perspektivi 2007–2013. Temeljna dilema zadnjih tednov je bila, ali naj pogajanja z evropsko komisijo začnemo o dveh ali treh kohezijskih regijah. Vlada je zagovarjala dve regiji iz pragmatičnih razlogov. Uspeh naj bi bil veliko verjetnejši, poleg tega pa bi bila razlika v pridobljenih sredstvih vsaj do leta 2020 zanemarljiva;

pri delitvi na tri regije bi dobili le nekaj odstotkov več kot za dve, pri vztrajanju na eni pa bi bil izpad v primerjavi z dvema regijama do 40 odstoten. Pri predlogu treh regij bi Slovenija namreč že v temelju začela pogajanja s predlogom izjeme, saj s tremi regijami ne bi izpolnjevali enega temeljnih kriterijev, ki določa minimalno število prebivalcev posamezne regije na 800.000, in bi morali zato pridobiti soglasje vseh drugih 24 članic EU. Poleg tega so bili vsi poskusi prejšnje vlade o razdelitvi na tri regije neuspešni, evropska komisija pa je že večkrat opozorila Slovenijo na njeno pomanjkljivo administrativno ureditev pri zagotavljanju ustrezne členitve države. Za-

to je bil po mnenju ministra Žagarja uspeh že to, da se je bila komisija sploh pripravljena pogajati o več kohezijskih regijah, pri tem pa so v Bruslju nakazali, da je zakonski predlog vlade primerna ureditev administrativne strukture za ta namen.

Po vladnem predlogu bi Slovenijo razdelili na dve kohezijski regiji, severozahodno in jugovzhodno. V prvo bi vključili gorenjsko, goriško, obalno-kraško in osrednjeslovensko razvojno regijo, druge (pomurska, podravska, koroška, savinjska, jugovzhodna, zasavska, spodnjeposavska in notranjsko-kraška regija) pa bi tvorile t. i. jugovzhodno Slovenijo. Predlog zakona določa tudi, da bodo razvojno šibke regije znotraj razvite ko-

Minister Ivan Žagar si je v zadnjih tednih močno prizadeval za konsenz glede predloga o dveh regijah.

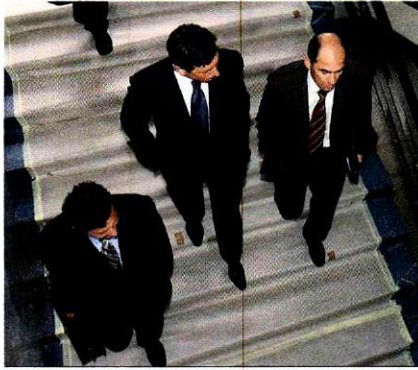
O predlogu zakona o skladnem regionalnem razvoju poslanci ne bodo odločali na julijski izredni seji, ampak šele septembra.

hezijske regije dobile proračunska sredstva v višini 0,25 odstotka BDP.

Nedejavnost Ropove vlade

Prav v tej luči je bilo stališče LDS, da še naprej vztraja pri treh regijah, nerealno, sploh zaradi predloga, da bi to podkrepili z ustavnimi spremembami. Tri regije bi bile načelno smiselnejše, toda Slovenija, kakor je kazalo do prejšnje seje, preprosto ni imela časa niti realnih možnosti, da bi se lotila ustavnih sprememb za tri regije in nato iskala soglasje 24 držav članic. Pozicija LDS je bila kontradiktorna tudi zato, ker še vedno velja, kot je spomnil Janša, uredba prejšnje vlade, ki Slovenijo deli na dve kohezijski regiji.

Janševa vlada si kljub marca v DZ sprejeti deklaraciji, da si bo Slovenija v primeru propada pogajanj o finančni perspektivi prizadevala za delitev na tri regije, tega ni mogla privoščiti, ker je kriterije svoj čas določila EU, z njimi pa se je prejšnja vlada strinjala. Janša je bil prav tako kritičen do nedejavnosti vlad v prejšnjih mandatih, ko je Slovenija na pogajanjih nastopala kot centralizirana država in ni imela realne podlage v politični delitvi. Kot je pojasnil državni sekretar za evropske zadeve Marcel Koprol, je prav vlada LDS zamudila vrsto priložnosti, saj ni poskrbela za potrebne ukrepe na področju prenosa administracije na lokalno raven. Zakonodajna podlaga za statistično klasifikacijo teritorialnih enot (NUTS) je bila sprejeta šele po koncu pristopnih pogajanj Slovenije k uniji v letu 2003, pred tem pa so se dopuščale izjeme, a je Slovenija od leta 1999 v pristopnih pogajanjih izrazila namero po delitvi na dve regiji. Evropska komisija je tedanji slovenski predlog zavrnila zaradi majhnosti in zato, ker ni temeljil na administrativni realnosti, sama pa je vztrajala pri obnavljanju Slovenije kot ene regije. Slovenski predlog o treh regijah na ravni NUTS 2. aprila 2002 je komisija prav tako zavrnila. V obdobju med letoma 2002 in 2004 tedanja vlada po Koprolvih besedah ni storila ničesar, julija 2004 pa se je znova odločila za delitev Slovenije na tri regije, kar je komisija nekaj mesecev pozneje spet zavrnila.

Na posvetu pri premierju Janši so se ob novih dejstvih odločili, da Slovenija za zdaj pri črpanju kohezijskih sredstev vztraja kot ena regija.

Nekdanji minister za evropske zadeve Milan M. Cvikl (LDS) se je odzval na očitke, rekoč, da je problem nastal s propadom finančne perspektive, sedanja vlada pa se je odločila za dve regiji brez poprejšnjega posvetovanja s parlamentom. V LDS so v prejšnjih tednih tudi kritizirali vladni tudi predlog, češ da bo Primorski in Gorenjski s priključitvijo zahodni regiji, kot je dejal nekdanji minister za gospodarstvo Matje Lahovnik, zadal "strel v koleno".

Da to ne drži, jasno izhaja iz obljub ministra Žagarja, da vladni predlog predvideva nadomestno financiranje razvoja Gorenjske in drugih pokrajin, ki bi zaradi vključitve v razvi-

tejšo polovico doživele izpad kohezijskih sredstev. Kot je posrečeno dejal poslanec SLS Jakob Presečnik, je LDS več govorila o regionalizaciji Slovenije v zadnjem mesecu, kot pa prej v 12 letih. V nasprotju z njo je sedanja vlada pripravila konkretne zakonske predloge. V državnem zboru so tako štirje predlogi zakonov (zakon o lokalnih volitvah, zakon o lokalni samoupravi, spremembe in dopolnitve zakona o financiranju občin in zakon o skladnem regionalnem razvoju). Pri grožnjah LDS je šlo očitno za sejanje dvoma, ki je naletelo na plodna tla, kot je dokazal angažma Regionalnega razvojnega sveta Gorenjske, katerega člani so se zavzeli za tri regije ali za uvrstitev Gorenjske v vzhodnoslovensko regijo. Problem pri tem je, da ne bi šlo več za geografsko sklenjeno celoto (četrta se gorenjska in savinjska regija v nekem ozkem pasu stikata, je podoben predlog Bruselj že zavrnil), poleg tega pa bi spreminjanje meja statističnih regij prineslo nove zaplete in časovno še bolj zavleklo celoten proces.

Premik v političnem dialogu

Čeprav sklic posveta predsednikov parlamentarnih strank, poslancev narodnosti, ministra Žagarja in državnega sekretarja Koprola pri predsedniku vlade ni prinesel praktičnih rezultatov, pa ga lahko za zdaj pozitivno ocenimo. Posvet je predlagal predsednik opozicijskih Socialnih demokratov Borut Pahor, ki je izrazil potrebo po sestanku, saj je prvič po volitvah prišlo do situacije, ki "kliče po nekem nacionalnem konsenzu", predlog pa je sprejel in izpeljal premier Janša.

Dejstvo je, da moramo pri projektu regionalizacije v Bruslju nastopiti verodostojno in enotno. Načelno soglasje o strategiji Slovenije in enotnost pri takih temah je ključna tudi v luči slovenskega predsedovanja EU, kot je spomnil Pahor. Nadaljnja razprava kljub različnim pogledom na način regionalizacije kaže pozitiven premik na domačem političnem prizorišču. Pri tem bo potrebna še ustrezna reorganizacija upravne strukture, zato bo septemrska razprava o omenjenem zakonu priložnost, da stranke pokažejo voljo za sodelovanje in pozabijo na politična nasprotja. **Mitja Volčansek**

Milan M. Cvikl (LDS) ni izpustil priložnosti, da ne bi vladi očital samovolje pri junijskih pogajanjih o regionalizaciji.

Predsednik SD Borut Pahor je dal pobudo za posvet predsednikov vseh parlamentarnih strank ob položaju, ki "kliče po nacionalnem konsenzu".

Vztrajanje pri treh regijah je že za časa Ropove vlade Bruselj zavrnil predvsem zaradi neuresničevanja potrebnih ukrepov decentralizacije.

Kako dolgo bo Slovenija še lahko v polni meri črpala sredstva iz evropskih kohezijskih skladov?

Čakajoči projekt

Prostorska stiska v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) v Ljubljani je v kulturnih in šolskih krogih že pred dvema desetletjema sprožila želje in zahteve po novem objektu, namenjenem dostojni hrambi in izposoji knjig.

V ta namen je bila leta 1995 sklenjena pogodba med predvidenima solastnikoma – tedanjim ministrstvom za znanost in tehnologijo ter mestno občino Ljubljana (MOL), da se začne pridobivati dokumentacija za graditev NUK II. Nova knjižnica naj bi bila "v interesu vseh", a nekateri akterji projekta so pri opravljanju svojih nalog neverjetno počasni.

"V interesu vseh je, da se nova univerzitetna knjižnica zgradi," je dejal minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Jure Zupan na prvi seji

februarja ustanovljenega odbora za graditev NUK II. Nosilec projekta je ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, z Zupanom pa so soglašali predstavniki vseh preostalih sodelujočih v projektu: ministrstva za kulturo, mestne občine Ljubljana, Narodne in univerzitetne knjižnice, Centralne tehnične knjižnice in univerze. A vsi ti akterji ne morejo drug brez drugega in ta čas največji zastoj v napredovanju projekta povzroča MOL. Mestna občina je namreč za zdaj odkupila šele slabih 34 odstotkov zemljišča, na katerem naj bi stala nova knjižnica. Preostala zemljišča so v denacionalizacijskem postopku ali pa v stečajni poravnavi, Ljubljana pa bi glede na prostorsko stisko novo knjižnico potrebovala že pred časom.

Davno pretečeni roki

Zakonska podlaga za graditev NUK II je zakon o graditvi Univerzitetne knjižnice v Ljubljani iz leta

1994, na podlagi katerega sta tedanji minister Rado Bohinc in mestna občina leto kasneje sklenila pogodbo o deležu mestne občine Ljubljana pri graditvi Univerzitetne knjižnice v Ljubljani – UKL, ki se nanaša na pridobivanje, urejanje in oddajo stavbnega zemljišča. Določena je bila loka-

Mestna občina Ljubljana na čelu z županjo Danico Simšič je izpolnjevanje svojih obveznosti označila za "zadovoljivo".

cija omenjenega objekta, in sicer naj bi zavzemala zemljišče, ki ga omejuje Emonska, Cojzova, Slovenska in Rimska cesta, predstavniki ministrstva in občine pa so si tedaj tudi razdelili naloge oziroma obveznosti, ki posameznemu sodelujočemu glede na pogodbo pripadajo. Ministrstvo se je med drugim obvezalo pridobiti potrebno lokacijsko, investicijsko-tehnično dokumentacijo ter izvesti graditev UKL. Mestna občina pa se je v pogodbi zavezala, da bo zemljišča pridobila in jih kasneje oddala ministrstvu za graditev nove knjižnice oziroma da bo odkupila potrebna stavbna zemljišča, zagotovila nadomestna stanovanja ljudem v objektih, ki naj bi jih kasneje porušili, izvedla arheološke raziskave na območju stavbnega zemljišča in zagotovila primerno komunalno infrastrukturo. Obveznosti MOL so bile torej "priprava stavbnega zemljišča,

ki obsega zagotovitev nadomestnih stanovanj in preselitev stanovalcev iz objektov, predvidenih za rušenje; rušenje stavbnega fonda Emonska 2 in 4 ter vseh ostalih objektov na območju stavbnega zemljišča". Predvidene naloge obeh akterjev so bile razvrščene v določeno časovno zaporedje oziroma faze izvedbe, določen pa je bil tudi rok izvedbe. Tako bi morala biti stavba Angore na Emonski porušena že oktobra 1995 pa tudi arheološke raziskave tega zemljišča bi morale biti do tedaj že opravljene. Poleg tega bi morala biti stanovanjem na Rimski zagotovljena nadomestna stanovanja, stavbe pa pridobljene že 1996 ipd. Zaradi neizpolnjevanja obveznosti sta obe strani leta 1999 sklenili aneks k pogodbi iz leta 1995, kjer sta na novo opredelili že znane obveznosti. Graditev naj bi se bila po začetnih predvidevanjih končala v letu 1999, a se do danes ni niti začela.

Milijoni pa kar grejo

Najbolj znan zaplet pri pripravi lokacije je bil tisti v zvezi z nekdajno tekstilno tovarno Angora. Mestna občina je zemljišče Angore leta 1995 sicer odkupila za 389 milijonov tolarjev, a je večji delež kupnine izgubila, ker ga ni vpisala v zemljiško knjigo. Zdaj pa tarna za izgubljenimi milijoni.

Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport kot glavni investitor ter MOL in ministrstvo za kulturo so do leta 2004 v projekt vložili že 4,5 milijarde tolarjev. Največja škoda je, da je šla večina tega denarja v obnovo obstoječe knjižnice, za najem prostorov ipd. Proračun je zaradi zavračanja graditve UKL-NUK II vsako leto še dodatno obremenjen,

Minister za visoko šolstvo Jure Zupan: "Ko bo rešen Angorin zaplet, bo projekt z naše strani stekel bliskovito."

saj mora knjižnica najemati poslovne prostore in skladišča, kar na letni ravni predstavlja okoli 200 milijonov tolarjev dodatnih stroškov. Mestni občini je do danes uspelo pridobiti šele 2.870 od 8.452 kvadratnih metrov oziroma 33,9 odstotka potrebnega zemljišča. Na junijski seji pa se je mestni svet MOL pohvalil, da je MOL "zadovoljivo realizirala svoje pogodbenne obveznosti", da pa na pridobljenih zemljiščih ni mogoče začeti graditi, saj RS ni pridobila lokacijskega in gradbenega dovolje-

Mestni občini Ljubljana je v desetih letih uspelo pridobiti 34 odstotkov za graditev potrebnih zemljišč (na sliki označena zeleno).

nja. Pri tem pa pozabljajo povsem eno – da država teh dovoljenj ne more pridobiti, dokler lastniška razmerja niso rešena. Poleg tega je do leta 1995 MOL "izgubila" dokumentacijo za kar 215 milijonov tolarjev, namenjenih pripravi graditve... No, nekaj pa se vendarle premika. 20. junija in 7. julija sta bila končana denacionalizacijska postopka za dve parceli na Rimski 5. Vlada te dni načrtuje proračun za leti 2006 in 2007, in če omenjena problematika ne bo razrešena v najkrajšem času, sredstev za graditev ne bo. Pa bomo spet na začetku.

Načrti novega odbora

Z novo vlado je bil februarja letos imenovan tudi nov gradbeni odbor s predsednikom ministrom Juretom Zupanom in podpredsednikom ministrom Vaskom Simonitijem. Svoje poglede na reševanje problematike sta ministra predstavila prejšnji teden na tiskovni konferenci. Odbor se je pred tem tudi sešel in po besedah ministra Zupana sprejel "nekaj pomembnih sklepov". Zupan kot

predstavnik največjega investitorja – ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo – meni, da je "povsem jasno, da ni bilo opravljenega veliko dela". Na sestanku je prenovljena ekipa sprejela naslednje sklepe. Zemljišča, ki so pridobljena in v lasti MOL, je treba v najkrajšem času prenesti na ministrstvo; vsa štiri se potrebna stanovanja je treba odkupiti čim prej; nadaljujejo naj se aktivnosti mestne občine v zvezi s pridobivanjem zemljišč. Ustanovljena je bila tudi posebna komisija za revizijo poslovanja, da milijoni ne bi spet zginevali neznanu kam. K tej komisiji bo po zagotovilih ministra Simonitija pristopilo tudi ministrstvo za kulturo kot manjši soinvestitor. "Želimo, da sproti teče vpogled v razvoj knjižničarstva in tehnologije," je sklep o ustanovitvi omenjene komisije povzel kulturni minister in zatrdil, da bodo k projektu povabili tudi zmagovalca na urbanistično-arhitekturnem natečaju za stavbo nove knjižnice Marka Mušiča. Za projekt narodnega pomena je potrebno sodelovanje in samo upamo lahko, da bodo odgovorni končno staknili glave in nam pogleda z okna filozofske fakultete ne bo več dolgo kalilo zaraščeno gradbišče.

Peter Avsenik

Do leta 2009 naj bi Narodna in univerzitetna knjižnica prostorsko še zmogla, nato pa bi bilo treba po Simonitijevem mnenju najeti dodatne prostore.

PRIMORKA
tv poletite z nami

Trstelj - 67. kanal

Obala - S23 - kabelski sistem v Kopru

- informacije
- šport
- izobraževanje
- kultura
- zabava

Pravica do vode

Minilo je pet let od uveljavitve okvirne evropske direktive o vodah, katere cilj je zavarovati vse evropske vode. Direktiva od članic EZ zahteva preprečevanje nadaljnjega onesnaževanja voda in obnovitev vodnih ekosistemov do leta 2015. Več kot polovica voda v Evropi je slabše kakovosti, kot določa direktiva. Gre za posledico neodgovornega kmetovanja, slabega načrtovanja graditve hidroelektrarn in določanja plovnih poti, pretiranega izkoriščanja voda ter neprimerne odlaganja nevarnih kemikalij. Da bi to preprečili in predvsem opozo-

rili na to težavo, so nekateri skočili v reke, jezera in morja in tako zaznamovali prvi evropski dan skoka v reke, s katerim naj bi evropske državljane opozorili na pravico do čiste vode.

Razpustil policijo

Ukrajinski predsednik Viktor Juščenko je na veselje več milijonov

ukrajinskih voznikov odredil razpustitev podkupljive prometne policije. Dejal je, da ti policisti na cesti posredujejo le zato, da bi mučili ljudi. Juščenko je v prvih šestih mesecih svojega mandata pripadnike prometne policije že večkrat pozval k poštenemu opravljanju njihovega dela. Pristojnosti nove prometne policije naj bi bile na Juščenkovo željo omejene le na prometna pravila, avtomobile pa bi lahko nadzirali le izjemoma. Poleg tega je Juščenko na srečanju s kabineto notranjega ministrstva pozval k izkoreninjenju organiziranega kriminala. Kritiziral je tudi policijo, ker naj bi združbe, ki izvajajo organiziran kriminal, le evidentirala, ne pa jih uničevala. V Ukrajini naj bi bilo kar 78 kriminalnih združb.

Nori popusti

Potem ko je podjetje General Motors po objavi, da vsem kupcem ponujajo popust v enaki višini kot za-

poslenim, to je v višini 5.500 dolarjev, junija rešilo problem zalog in doseglo rekordno prodajo v zadnjih 20 letih, sta se mu pridružila še dva ameriška izdelovalca avtomobilov, Ford in DaimlerChrysler. Zaradi vztrajne rasti cen nafte in s tem tudi bencina se namreč čedalje manj Američanov odloča za nakup avtomobilov na bencin. Cestno-terenska vozila, manjši tovornjaki in velike limuzine niso več tako priljubljeni, konkurenca so japonski izdelovalci, ki se veliko hitreje prilagajajo novim razmeram s hibridnimi vozili in ki so že prej izdelovali avtomobile z nizko porabo bencina.

Prelom skorje

Lanski katastrofalni potres v Indijskem oceanu, ki je skupaj z uničujočimi popotresnimi valovi zahteval okoli 300.000 življenj, je povzročil prelom zemeljske skorje v dolžini 1.000 kilometrov. Strokovnjaki so ugotovili, da sta zemeljski plošči na morskem dnu trčili z veliko hitrostjo, kar

je povzročilo razpoko, pri tem pa se opirajo na analize podatkov približno 60 postaj satelitske navigacije v jugovzhodni Aziji, ki so od 500 do 3000 kilometrov oddaljene od žarišča potresa. Tajski turistični otok Phuket se je premaknil za 27 centimetrov proti severu, malezijski otok Langkawi pa za 15 centimetrov. V prelomni coni vzdolž obale Sumatre in Tajske se indijsko-avstralska plošča nariva pod azijsko šitrostjo do pet centimetrov na leto. Pri potresu 26. decembra 2004 pa se je podmorski rob azijske plošče ob premiku proti severu dvignil kar za deset metrov.

Pol stoletja

Guverner ameriške zvezne države Kalifornije, hčerka ustanovitelja Diane Disney Miller, vodstvo podjetja Walt

Disney in drugi ugledni gostje so se skupaj s tisoči navdušencev v nedeljo v Anaheimu v Kaliforniji udeležili slovesnosti ob 50. obletnici odprtja zabavišnega parka Disneyland. Obiskovalci, oblečeni v zlatimi ušesi legendarnega risane junaka Miške Mikiya, so si ogledali ognjeme-

te, poslušali govore, se okopali v konfetih in uživali v ponudbi ikone ameriške kulture. Diane Disney Miller je dejala, da si je njen oče Disneyland zamislil kot nekaj, kar bo z leti raslo in postajalo še lepše. Prepričana je, da bo tako tudi ob 100. letnici parka. Walt Disney je doživel le 10. letnico svojega parka, saj je umrl leta 1966.

Ponarejeni evri

V prvem polletju tega leta so odkrili za dva odstotka več ponarejenih bankovcev evrov kot v drugi polovici leta 2004. Tako so iz

obtoka vzeli okoli 293.000 ponarejenih bankovcev evrov, lani od julija do decembra pa 287.000. V lanskem pr-

Razstava daril

Fundacija Nelsona Mandele je ob 87. rojstnem dnevu južnoafriškega borca proti apartheidu v Johannesburgu odprla razstavo daril, ki jih je Mandela prejel med svojo dolgoletno politično kariero. Razstava, imenovana Izipho (kar pomeni darilo), bo do konca leta obiskala vsa večja mesta Južnoafriške republike, obiskovalci pa si bodo lahko ogledali darila, ki so jih Mandeli darovale številne ugledne osebnosti z vsega sveta. Na razstavi bodo na ogled tudi knjiga o Mandelinih zaporniskih dnevih, strip o njegovi politični poti, Mandelov kip, ki ga je izdelal zapornik z otoka Roben, kjer je Mandela odsedel polnih 17 let, ter razne diplome in Nobelova nagrada za mir, ki jo je Mandela prejel leta 1993. Nelson Mandela je v času apartheida v zaporu preživel 27 let.

vern polletju so jih vzeli iz obtoka 307.000. Najpogostejše ponarejajo bankovce za 50 evrov, med zaseženimi jih je bilo kar 62 odstotkov, sledijo pa bankovci za 20 in 100 evrov. Sicer pa je po podatkih evropske osrednje banke ta čas v obtoku okoli devet milijard bankovcev.

Za čisto morje

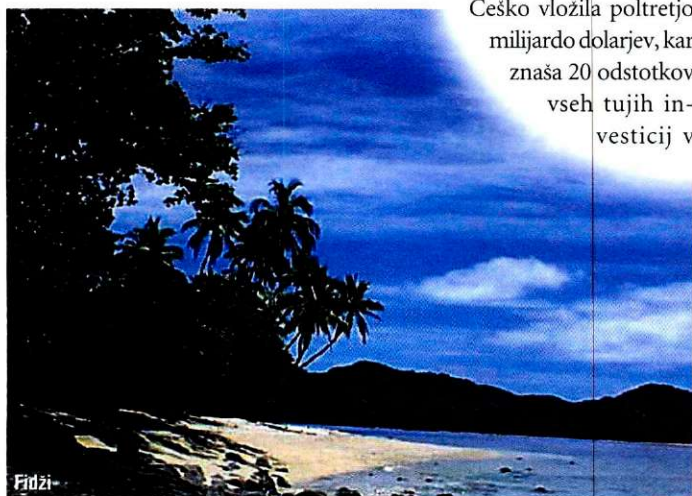
Svet EZ je potrdil sistem sankcij za primere namernega ladijskega onesnaževanja in onesnaževanja, ki je posledica hude malomarnosti. Cilj omenjenih sankcij, ki jih je evropska komisija predlagala pred dvema letoma, je okrepiti boj proti onesna-

ževanju morja v Evropi vključno z odprtim morjem. Nove finančne kazni tudi do desetkrat presegajo kazni, ki jih za iste prekrške ta čas predpisujejo nekatere države članice.

Nova odkritja

Odkritje 16 človeških okostnjakov, starih 3000 let, na Fidžiju je nov

dokaz zgodnjega poseljevanja tega melanezijskega otočja. Skupina znanstvenikov s fidžijske Univerze Južni Pacifik (USP) in Fidžijskega muzeja je okostnjake odkrila v Bourewiju, jugovzhodno od glavnega otoka arhipelaga Viti Levu. Profesor geografije z USP Patrick Nunn je dejal, da je to nov dokaz, da se je naseljevanje otočja začelo okoli 1200 let pred našim štetjem. V bližini okostnjakov so odkrili tudi lončene izdelke iz obdobja okoli leta 1050 pred našim štetjem. Prvi prebivalci Boureweja so pripadali plemenu Lapitov, znanem po lončenih izdelkih, okrašenih z risbami.

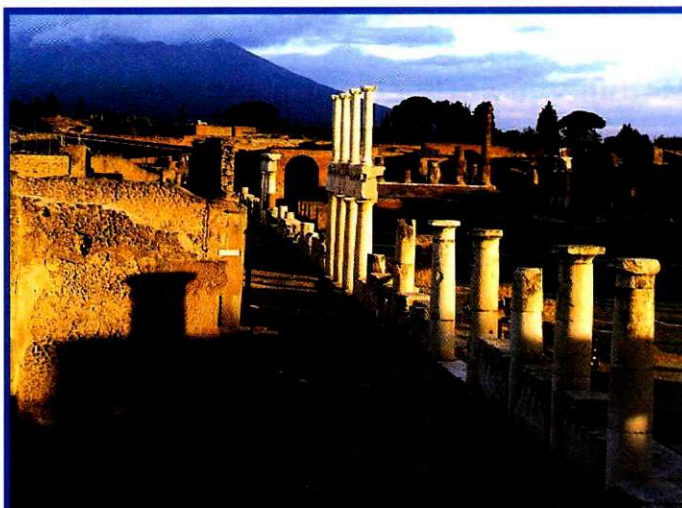
Tona razstreliva

Ruski gradbeni delavci so v kletnih prostorih porušenega slavnega hotela Moskva v ruski prestolnici odkrili okoli 1.160 kilogramov eksploziva TNT. Razstrelivo naj bi izviralo iz obdobja druge svetovne vojne. Najverjetneje je bilo prepeljano in skrito v klet hotela nedaleč od Kremlja in državnega parlamenta v letu 1941, ko so se ruski prestolnici približevale vojaške enote nemških nacistov. Z

njim bi morda lahko uničili strateške zgradbe v Moskvi, med drugim hotel, če bi nacisti zavzeli mesto. TNT je skozi leta precej razpadel, prav tako pa ni bilo nameščenih detonatorjev, zato ni bilo možnosti za eksplozijo.

Japonska vlaganja

Japonska podjetja so doslej na Češko vložila poltretjo milijardo dolarjev, kar znaša 20 odstotkov vseh tujih investicij v

Zaklad Pompejev

Arheologi so v Pompejih odkrili antični jedilni servis, ki je bil dve tisočletji skrit v vulkanskem pepelu. Okrašene čaše in srebrni pladnji so znova zloščeni in na ogled javnosti. Leta 2000 so arheologi košaro iz vrbovega sijaja, v kateri je bil shranjen omenjeni srebrni servis, odkrili v rusevinah termalnega kopališča v bližini tedaj rimskega mesta Pompeji. Košara je bila polna vulkanskega pepela, ki je ob izbruhu Vezuva leta 79 pokopal mesto. Ko so jo pregledali z rentgenom, so v pepelu, ki je ob izbruhu ognjenika pod seboj pokopal več tisoč ljudi, arheologom pa ohranil veliko dragocenih podatkov o življenju v mestu v antičnih časih, odkrili srebrni jedilni servis. Strokovnjaki so potrebovali pet let, da so vseh 20 kosov srebrnine, ki so jo nekdaj lastniki vzeli s seboj, ko so bežali pred izbruhom vulkana, izluščili iz strjenega pepela in jih restavrirali.

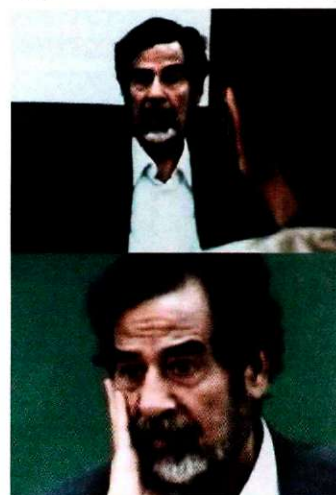

Strmoglavljeni iraški diktator jih kadi z vso strastjo. Havanke Sadamu pošilja njegova najstarejša hčerka Ragad prek mednarodnega odbora Rdečega križa, ki skrbi za ohra-

to državo. Podjetja iz Dežele vzhajajočega sonca so tako drugi največji investitor v češko gospodarstvo, takoj za podjetji iz Nemčije, od koder se je na Češko steklo 27 odstotkov vseh tujih naložb. Pri tem gre predvsem za t. i. green field naložbe, ki so ustvarile kar 30.000 novih delovnih mest. Največji japonski investitorji na Češkem so podjetja s področja avtomobilske industrije in zabavne elektronike, kot so Matsushita, Toyota, Panasonic in Olympus.

Kadi kubanke

Kubanske cigare so po uradni politiki v ZDA nezaželeni, ne pa v ameriškem vojaškem oporišču v Iraku, kjer priprtega iraškega diktatorja Sadama Huseina oskrbujejo s temi znamenitimi cigarami.

ameriške sile prijelo decembra 2003, čaka v celici na sojenje, saj je obtožen zločinov proti človečnosti.

Metulji v nevarnosti

Izginili so z vrhov in parkov in ne letajo več nad železniškimi nasipi. Tudi gozdovi in gozdiči, močvirja in gričevnati pašniki objokujejo njihovo izginotje. Metuljev v Angliji na teh krajih ni več. Še pred eno generacijo so na teh krajih ljudje lahko kadar koli opazovali metulje. Seveda jih je zagotovo še nekaj ostalo, vendar so znatno redkejši kot pred 40 leti. Kar sedemdeset odstotkov od 57 vrst britanskih metuljev je v 25 letih številčno zelo upadlo, nekateri med njimi pa so se znašli na meji izumrtja. Zelo razširjenih metuljev, kot sta satir in megera, je kar za 40 odstotkov manj. Da bi družbo opozorili na to dejstvo, je organizacija za varovanje metuljev organizirala pohod po Južni Angliji s transparenti, na katerih piše: "Ne dovolite, da bi se metulji spremenili v dinosavre." V svetu, v katerem mora največ škode prenesti narava, sodijo metulji med živali, ki imajo največ izgub od vseh. Razlogi za njihovo izginjanje so enaki kot za izginjanje ptic in rastlin: kmetijska zemljišča. Poleg tega je razvojni krog od gosenice do metulja zelo krhek in metulji lahko izginejo v enem letu.

Kitajsko pivo

Očitno bomo lahko kmalu pili prav takšno pivo, kot so ga nekdanji pili stari kitajski bojevniki. Ameriški pivovarnar Sam Calagione je rekonstruiral napitek, ki so ga pripravljali na Kitajskem pred devet tisoč leti. Uporabil je riž, med in grozdje. Recept za najstarejše pivo je dobil od arheologov, ki so ga našli med ostanki posode na najdišču kame-nodobne vasi blizu kraja Jiahu na severu Kitajske. Recept je najzgodnejši dokaz o kulturi priprave piva na Kitajskem. V začetku ni bilo mogoče z gotovostjo trditi, da je bilo v najdenem posodju pivo, ker je alkohol izhlapel, toda aheokemik iz Pensilvanije Patrick McGovern je to potrdil z analizo. Podoben recept za pivo, le da je star "le" 2700 let, je našel že v grobu kralja Midasa na območju današnje Turčije. Rekonstruirano staro kitajsko pivo ima zelo značilno aromo, malce drugačno kot običajno pivo, je rumenkaste barve kakor večina piv in se peni podobno kot šampanjec.

Devet tisoč let zgodovine

Za obiskovalce je mesto Cherokee pravcato okno v drug čas in kulturo ter možnost vpogleda v svet skozi oči indijanskega plemena, ki je na tem območju navzoče že vsaj 12 tisoč let. Majhne skupine, ki so živele v južnih Apalaških gorah, so pustile za seboj kamnito orodje in druge predmete iz obdobja 10.000 let pred Kristusom. Čas in zgodovina sta tu drugačna. Ko je Egiptu vladala Kleopatra, so Čeroki poselili vasi. Ko so Vikingi osvojili Grenlandijo, so se indijanska mesta širila v Severno Karolino. Čeroki teritorij se je razširil na območje ameriških zveznih držav Virginije, Zahodne Virginije, Južne Karoline, Georgije, Alabame, Tennesseeja in Kentuckija. Prihod Evropejcev, ki se je začel z ekspedicijo Hernanda de Sota leta 1540, je pomenil začetek zatona čeroške kulture. Do konca 18. stoletja se je njihovo ozemlje zaradi evropske brutalnosti in novih bolezni zmanjšalo za 75 odstotkov. Danes ima 12 tisoč članov plemena v lasti 57 tisoč akrov zemlje v zahodnem delu Severne Karoline.

Po ušesih

Nov način biometrične analize oblike ušesne školjke bo zanesljivejši kot prepoznavanje po obrazu, menijo britanski znanstveniki. Izsledki raziskave utegnejo pomagati pri določanju istovetnosti osebe po videoposnetku. Tehniko prepoznavanja uporabnika je mogoče vgraditi tudi v mobilne telefone. Ušesa so zelo obstojna značilnost človekove osebnosti, v nasprotju z obrazom se oblika ušes s starostjo ne spreminja. Težavo lahko pomenijo edino lasje, ki prekrivajo ušesa – vendar je to mogoče rešiti s pomočjo infrardečih posnetkov. Znanstveniki so preverili svojo teorijo z opazovanjem posnetkov 63 različnih oblik ušes. Točnost prepoznavanja je bila 99,2-odstotna. Načrtovano je izboljšanje zanesljivosti metode, saj je oblik ušes še veliko več, kot jih je bilo uporabljenih v prvem preizkusu. Po ušesih so prepoznavali že prej, le da je novejša metoda narejena na podlagi izdelave posebne kode, ki omogoča primerjavo med različnimi zelo podobnimi oblikami ušes.

Ugodnosti za nove naročnike revije Demokracija:

- prvi mesec boste revijo prejeli brezplačno
- brezplačno prejmete majico Demokracija
- sodelujete v žrebanju za eno od knjig naše založbe

Naročnina na revijo Demokracija je lahko tudi darilo.

Naročilnica

Akcija - novi naročniki - prvi mesec brezplačno!

Plačilo s položnico • Uredništvo revije Demokracija • p.p. 4315, 1001 Ljubljana

DEMOKRACIJA

ime in priimek: _____

datum rojstva: _____

ulica: _____

kraj, poštna št.: _____

pošiljati začnete dne: _____

datum: _____

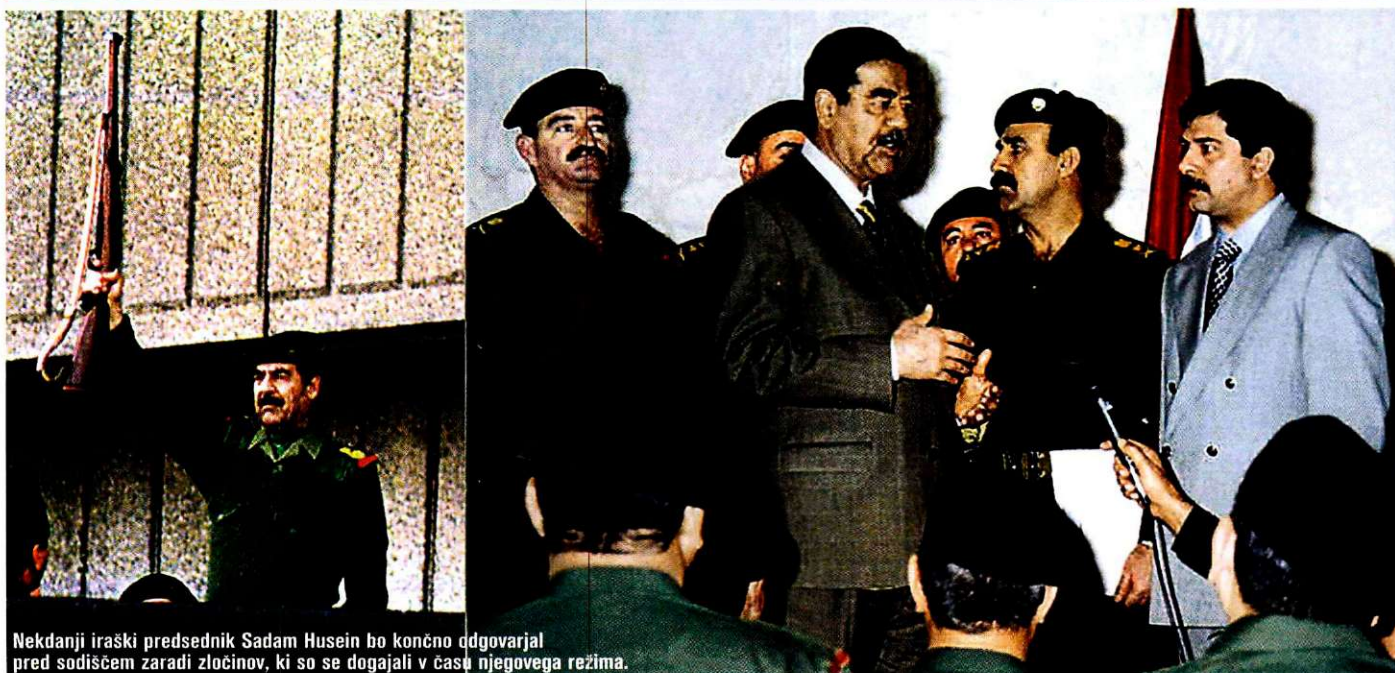
podpis naročnika: _____

Davčni zavezanec: ☐ da ☐ ne

Če želite 8-odstotni popust pri naročnini, vas prosimo, da označite status, ki ga imate: ☐ upokojenec ☐ invalid ☐ brezposeln ☐ študent ali dijak

S to naročilnico se zavežujem, da bom naročnik Demokracije najmanj eno leto!

cena: 550 SIT

Nekdanji iraški predsednik Saddam Husein bo končno odgovarjal pred sodiščem zaradi zločinov, ki so se dogajali v času njegovega režima.

Diktator na zatožni klopi

Za nekdanjega iraškega diktatorja Sadama Huseina je po sedemnajstmesecnem priporu končno napočil čas, ko se bo moral za vse svoje zločine, ki jih je zakrivil v dveh desetletjih svoje krute vladavine, zagovarjati pred sodiščem. To sojenje že sedaj označujejo kot proces stoletja in vse kaže, da bo res tako, kajti Huseina bremeni več kot 500 obtožnic, večina pa se nanaša na zločine proti človečnosti.

Ko so koalicijske sile pod vodstvom Združenih držav Amerike 19. marca 2003 napadle Irak, je Saddam Husein napovedal, da bodo pod njegovo vojsko poražene, a vendar je njegov režim padel po manj kot mesecu dni napadov. Ko je uvidel, da je poražen, je izginil iz javnosti in hkrati postal tarča intenzivnega iskanja koalicijskih sil, ki so ga razglasile za najbolj iskanega Iracana poleg 55 njegovih privržencev, ki so bili tudi na seznamu. Zatem se je občasno pojavljal na videoposnetkih in iraško ljudstvo nagovarjal, naj se upre koalicijskim silam s sveto vojno in z odporom. Ameriški vojaki so 13. decembra 2003 nekdanjega voditelja izsledili v podzemnem jarku v bližini njegovega rojstnega mesta Tikrit in od takrat je samo še zapornik s črno prihodnostjo.

Temni desetletji za Irak

Sadam Husein, ki prihaja iz revne družine, je na oblast prišel leta 1979, ko je njegov predhodnik Ahmed Hasan al

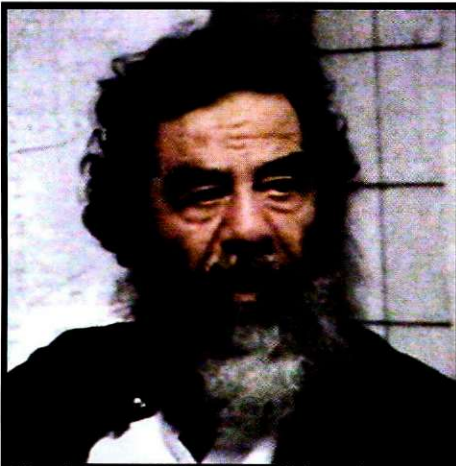
Bakr odstopil zaradi bolezni. Njegov prvi nastop v vlogi predsednika države je bil, ko je v sobo, kjer je predčasno sklical vse iraške politike in vplivne ljudi, pripeljal snemalce in izjavil, da je odkril zaroto, katere namen naj bi bil odstaviti vlado. Nato je začel brati imena t. i. izdajalcev, varnostne službe pa so jih prijele in jih 21 takoj usmrtilo. Med njimi je bila večina tistih, ki so mu zaupali in pomagali do predsedniškega položaja. Leta 1980 se je začela iransko-iraška vojna, ki je trajala osem let in zahtevala skoraj milijon človeških življenj. Združeni narodi so svetovno javnost opozorili tudi na dejstvo, da so iraške enote upo-

rabljale živčni plin, ki ga je prepovedano uporabljati v vojaških spopadih. Isti plini naj bi bili po poročanju uporabljeni tudi osem let pozneje, ko se je po naročilih iz Bagdada začelo pobijanje in zaplinjanje Kurdev, ki živijo na severu Iraka. Zaradi zastrupitve s plinom je umrlo 5.000 Kurdev, 180.000 pa jih je izginilo in večino danes štejejo za mrtve. Husein je svoje vojake poslal tudi na jug države z namenom, da bi pobijali tamkajšnje šiitsko prebivalstvo. Število žrtev ni znano, zato pa so znane zgodbe o nečloveških zločinih in zlorabah, ki so jih zagrešili Huseinovi vojaki.

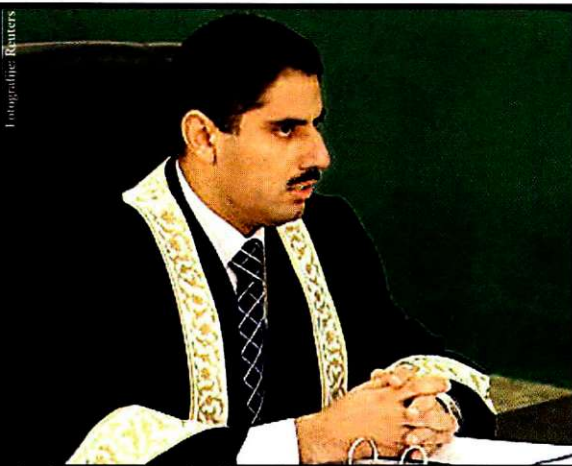
Leta 1990 je Irak napadel sosednji Kuvajt, vendar je vojaška koalicija pod vodstvom ZDA izgnala iraške vojake iz te države. Združeni narodi so Iraku kot sankcijo zaradi napada na Kuvajt naročile, naj se dokončno znebi raket dolgega dometa, kemičnega, jedrskega in biološke- »

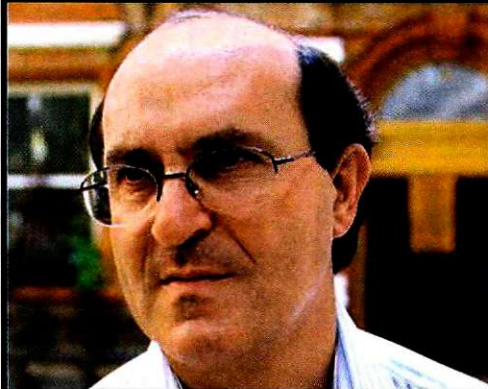
Štiriindvajsetletni Huseinov režim se je končal le mesec dni po napadu koalicijskih sil na Irak, čeprav je tedanja oblast napovedovala velik odpor.

• Huseina so ameriški vojaki zajeli decembra 2003, potem ko se je šest mesecev skrival.

• Iraško sodišče je pod velikim pritiskom, saj bo vsaka njihova poteza pri sojenju Huseinu pod drobnogledom domače in tuje javnosti.

• Huseinov odvetnik Giovanni di Stefano meni, da do sojenja ne bi smelo priti, saj Huseina varuje iraška ustava, ki je nastala pod njegovim vodstvom.

• Iraški premier Ibrahim Džafari se zaveda, da je vzpostavljanje varnosti prednostna in hkrati najtežja naloga nove oblasti.

» ga orožja, a njihovih groženj v Iraku dolgo časa niso jemali resno.

Prve obtožbe znane

Te dni je glavni preiskovalni sodnik v sojenju nekdanjemu predsedniku Huseinu Raed Juhi objavil prve obtožnice proti njemu. Nanašajo se na serijo mučenj in umorov leta 1982, po poskusu atentata na Huseina, ki se je zgodil v šiitski vasi Dujayl, ko je skupina lokalnih prebivalcev napadla konvoj, s katerim se je peljal Husein. Ubityh je bilo 15 šiitov, 1.500 jih je leta preživelo v zaporu brez kakršne koli obtožnice, 143 pa so jim sodili po zreziranih procesih in jih nato usmrtili. V zvezi s tem primerom je bilo podanih še pet kazenskih ovadb, vendar pa sojenje ne bo

skupno. Iz Rima se je po novicah iz iraških sodnih vrst oglašil tudi odvetnik Sadama Huseina Giovanni di Stefano, ki se sprašuje, ali bo do sojenja sploh prišlo. "Do danes nismo prejeli še niti enega dokumenta, ki bi nam dal vedeti, da se bo sojenje začelo, po pravilih iraškega sodstva pa bomo zahtevali čas za pripravo obrambe. Če postopek ne bo takšen, bo vse skupaj samo far-

sa." Di Stefano prav tako ni prepričan o utemeljenosti obtožnic. Po njegovem prepričanju bi jih moral potrditi vsaj še en sodnik, kot je v skladu s tribunalom. Po njegovem mnenju pa Huseinu sploh ne bi smeli soditi, saj je glede na iraško ustavo, ki je bila napisana pod njegovim vodstvom, imun na vse obtožbe, ki ga bremenijo. Iraško sodišče je glede sojenja nekdanjemu diktatorju

pod velikim pritiskom nove iraške vlade in tudi Iračanov, saj želijo Huseina videti na zatožni klopi sodišča, ki bi mu sodilo pošteno ne glede na zunanje vplive.

Mešani občutki do nekdanjega predsednika

Čprav večina Iračanov pričakuje smrtno obsodbo

za nekdanjega predsednika, pa so občutki glede sojenja močno deljeni. Večina se namreč še vedno boji Huseinove mukabarske tajne policije, saj so prepričani, da bi v času sojenja znova začeli izvrševati umore in pobijanje, ki bi jih naročali privrženci Huseinovega režima. Ta tajna služba je bila namreč ustanovljena predvsem v te namene, po prepričanju Iračanov pa ima Husein še vedno močan krog privržencev, ki so pripravljeni delati po njegovih ukazih. Zato je v javnost prišla tudi nepotrjena novica, naj bi v času sojenja iz Iraka odposlali večino visokih funkcionarjev novoi-zvoljene vlade, ki bi v tem času postali še bolj zaželena tarča, kot so sedaj. A večina Iračanov je že tako navajena na vsakodnevne bombne eksplozije, ugrabitve, razraščajoče se kriminalne združbe in pomanjkanje varnosti, da sojenje ne more ničesar poslabšati. Zato mnogi nasprotniki njegovega režima pogrešajo čas policijske države, ko je bil Sadam Husein edini, ki je lahko ohranjal javni red in mir v državi, čeprav vsi tudi dobro vedo za kakšno ceno. Upanje vsega hudega vajenih Iračanov je sedaj uprto v sodišče in njihova edina želja je, da bi bilo sojenje pošteno in da bi Huseina obsodili na najvišjo mogočo kazen, to je na smrt. Tudi privrženci Huseinovega režima, kot je na primer dolgoletni sodelavec v njegovi vladi Said Aburiš, ki je dejal, da si, čeprav je še vedno in bo verjetno tudi ostal njegov privrženec, želi, da bi se sojenje čim prej začelo in tudi končalo. S tem se pobijanja in bombni napadi še ne bodo končali, bo pa to zelo pripomoglo k njihovemu postopnemu zmanjševanju.

Iraška vlada pred velikimi izzivi

Iraška vlada je naredila ključne korake v letu dni, ko je s strani ZDA in njenih zaveznic pridobila suverenost. V januarju so izpeljali demokratične volitve, so-

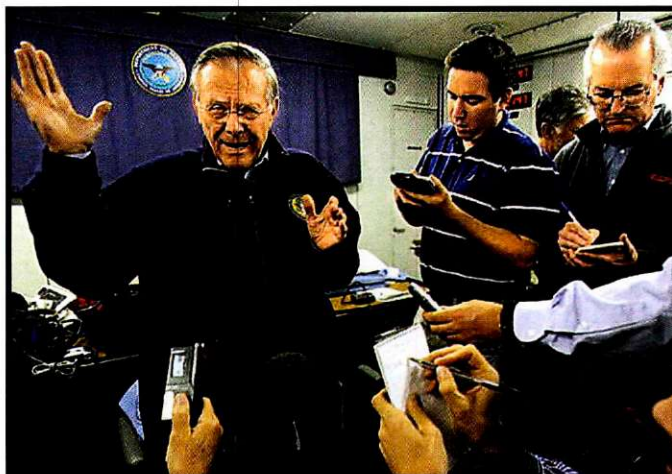
• Število pripadnikov iraških varnostnih sil se povečuje, a se morajo še vedno zanašati na pomoč ameriških vojakov in marincev.

jen je Sadamu Huseinu je v teku. Vse uspehe zmanjšujejo le vsakodnevni bombni napadi, ki so v glavnem namenjeni vojakom koalicijskih enot in pripadnikom iraških varnostnih sil. Čeprav narašča število posameznikov v iraški vojski in policiji, se morajo še vedno zanašati na konstantno pomoč ameriške vojske in marincev, da bi zmogli obvladovati Huseinove privrženke, teroriste iz sosednjih arabskih držav in protiameriško razpoložene Iračane. Iraška in ameriška vojska imata za seboj že več uspešnih operacij, med njimi nevtraliziranje vojske jordanskega upornika Moktada al Sadra v Nadžafu in v Bagdadu lansko poletje, prav tako pa so tudi premagali upornike, ki so lani novembra zasedli sveto mesto Faludžo. Nekdanji iraški premier Ijad al Alavi je v intervjuju za francoski Le Monde priznal, da se zaveda, kakšen izziv je obvladovanje in omejevanje vsakodnevnega nasilja, a da Irak čaka lepša prihodnost že zaradi dejstva, da je na oblasti vlada, ki so jo izvolili državljani sami na tako rekoč prvih resnično demokratičnih volitvah v državi. "Soočeni smo z veliko nevšečnostmi pri oblikovanju vlade, a zagotovo jih bomo premagali. Enake težave smo imeli tudi z izvedbo volitev, ki so predstavljale veliko preizkušnjo za prihodnost Iraka, a smo jih prebivalci skupno premagali." Čeprav so bile napovedi pred ja-

nuarskimi volitvami precej pesimistične, so izidi pozitivno presenetili. Še posebej volilna udeležba, ki je bila okoli 60-odstotna, kar je veliko več, kot bi si kdor koli upal pričakovati. S tem da so Iračani kljub grožnjam islamskih skrajnežev odšli na volišča, so do-

let. Iraške varnostne službe ta čas štejejo 169 tisoč ljudi, v državi pa je še 138 tisoč ameriških vojakov. Vojakov iz drugih držav, ki skupaj z ZDA tvorijo koalicijo, je 23 tisoč in prihajajo iz 26 držav z vsega sveta. Tako se uresničuje načrt, naj bi se število pripadnikov

še dvanajst let, če ne dlje. A ob nadaljevanju takšne politike, kot jo je začela voditi nova iraška politična garnitura, je samo vprašanje časa, kdaj se bo v tej državi začel zmanjševati krog nasprotnikov sprememb na bolje. Odličan dokaz za to so bile prav ja-

• Ameriški obrambni minister Donald Rumsfeld meni, da se bodo napadi med uporniški skupinami in varnostnimi silami nadaljevali vsaj še 12 let.

• Z množično udeležbo na januarskih volitvah so Iračani dokazali, da verjamejo v svetlejšo prihodnost svoje države.

kazali, da verjamejo v svetlo prihodnost Iraka, a hkrati tudi zavedanje, da je pot do tja še dolga.

Kdaj bo dosežen trajen mir?

Ameriški obrambni minister in eden izmed idejnih vodij napada na Irak Donald Ramsfeld je nedavno izjavil, da se razmere v Iraku izboljšujejo, a da vendar koalicijske sile še ne bodo kmalu zapustile države; po najbolj optimističnih ocenah bi se to lahko zgodilo leta 2015, vendar pa analitiki menijo, da bodo tuje enote v Iraku navzoče vsaj še petnajst

iraških varnostnih služb povečevalo, s tem pa bi se manjšala navzočnost tujih vojakov v državi.

Večina sodelujočih v vojni v Iraku se zaveda, da je pot do trajnega miru in demokracije trnova in dolga. Manjšinsko sunitško prebivalstvo, ki je v prvi vrsti krivo za večino bombnih in drugačnih napadov, namreč še ne kaže pripravljenosti končati spopade in skupaj s šiitskim in kurdskim prebivalstvom sodelovati v vladi. Ameriški obrambni minister Rumsfeld meni, da bodo oboroženi spopadi trajali vsaj

nuarske volitve, ko so se prebivalci Iraka množično odpravili na volišča, čeprav so skrajneži grozili, da bodo vsi volilci z njihove strani ogroženi, s čimer so poskušali odvrniti ljudi od volitev. A množična udeležba je dokazala le to, da se večina Iračanov v upanju na lepšo prihodnost po desetletjih zatiranja ne meni več za grožnje nekaterih obrobni skupin, ki se trudijo znova vzpostaviti krvavi režim, kakršen je Iračanom predolgo vladal in katerega čas bi se prej ali slej iztek.

Ana Müllner

RUMENE STRANI
SLOVENIJA-TEL

INTER MARKETING

www.rumenestrani.com

intervju

Fotografiji: Dane Kostrić

Pred nedavnim je postal predsednik uprave Holdinga Slovenske elektrarne. Premore izjemno bogate in raznolike izkušnje iz gospodarstva. Znanja si namreč ni pridobil le s klasičnim izobraževanjem, temveč tudi z dolgoletno prakso na različnih položajih v gospodarstvu. Je vpliven član SDS.

Nam lahko orišete svojo poklicno in siceršnjo pot?

Končal sem srednjo elektrotehniško šolo, ki mi je dala tudi podlago za razumevanje elektrogospodarstva. Na prvi stopnji študija sem končal zunanjo trgovino, zatem poslovno politiko in organizacijo. Magistriral in doktoriral sem iz ekonomije pri dr. Turku in dr. Melavcu, ki sta bila vodilna profesorja na področju ekonomike. Zaposlil sem se v Gorenju, kjer sem ostal sedemnajst let. Prehodil sem pot vse od pripravnika, štipendista do enega od podpredsednikov koncerna. Gorenje je bilo takrat zelo velik sistem, saj smo zaposlovali 24.000 ljudi, ustvarili milijardo dolarjev letnega prihodka in imeli bogato mrežo podjetij v tujini ter v vseh nekdanjih jugoslovanskih republikah. V tem obdobju sem se iz teorije in prakse učil, kako voditi velike sisteme. Iz Gorenja sem leta 1991 odšel za direktorja logistike na ministrstvu za obrambo. Na novo smo morali zgraditi celoten sistem. Precejšen problem je bilo dejstvo, da je bila oprema v skoraj vseh objektih namenoma uničena ali izropana ob odhodu JLA. Kar je ostalo vojaške opreme, je bila praktično vsa zastarela ali neustrezna. Kljub temu smo v enem letu obnovili 200 objektov. Ko je bil leta 1993 Janez Janša odstranjen z mesta obrambnega ministra, smo morali oditi tudi nekateri njegovi sodelavci. Zaposlil sem se kot analitik v Tiskarni ljudska pravica. Tam sem imel dovolj časa, da sem se poglobil v nove računovodske standarde in druge nove predpise s področja gospodarstva oziroma financ, zato mi dandanes anali-

nekdanjega ministra iz vrst SDS ni upal nihče zaposliti. Zaradi tega sem bil prisiljen ustanoviti svoje podjetje. Po začetnem iskanju poslovnih priložnosti smo ugotovili, da je promet z nepremičninami pravo področje za nas. Pridobili smo nepremičninsko licenco in se ustrezno registrirali. Čeprav smo na začetku šli čez razne drage "začetne šole", ko smo se morali učiti na lastnih napakah, smo poslovali čedalje bolje. V majhnem podjetju, kjer mora ena oseba opravljati vsa dela, tudi na primer dela tajnice ali snazilke, spoznaš stvari, ki jih v velikem sistemu ne občutiš. Podjetje, v katerem sem še vedno prokurist, moj sin pa direktor, mora dokončati še nekatere posle, za katere smo se dolgo mučili. Kaj bomo z njim storili kasneje, se še nismo odločili.

Zaradi vseh izkušenj tako iz velikega sistema, državnih služb kot iz malega podjetja, in upoštevam pri tem še ekonomsko in elektrotehnično izobrazbo, mi je Holding Slovenske elektrarne (HSE) precej domač.

Kakšno stanje ste prevzeli na HSE, ko ste postali predsednik uprave?

Takoj na začetku sem napravil posnetek stanja z več vidikov – poslovnega, formalnopravnega, tržnega in trženjskega, finančnega, razvojnega, kadrovskega, komunikacijskega. Opravil sem tematske pogovore že s skoraj vsemi službami v holdingu in imel sestanke z vsemi izvršnimi direktorji krovne družbe ter direktorji hčerinskih družb. Načrtujem poglobljene obiske v vseh delih krovne družbe in v vseh odvisnih podjetjih.

elektrarna Brestanica, Termoelektrarna Šoštanj in Premogovnik Velenje, če govorimo o proizvodnih družbah, sicer pa skupina HSE kot celota zajema 24 družb. V HSE pa niso vključeni TE-TO Ljubljana, Termoelektrarna Trbovlje in Jedrska elektrarna Krško. Tudi ELES je samostojna družba in ni v sestavi HSE. Vendar je slovenski energetskega sistem zasnovan tako soodvisno, da deluje kot celota. Vsi proizvajalci električne energije – ne glede na to, da je del podjetij v HSE, del pa ne – več kot 90 odstotkov proizvodnje prodajo holdingu. Vendar pa slovenska proizvodnja ne zadošča za pokrivanje slovenske porabe električne energije, zato slovenski trg precej energije uvozi. Pomembno je to, naj bi HSE po smernicah EU ne imel monopolnega položaja. Delamo tako, da zagotavljamo konkurenco, in ta je v določeni meri že zagotovljena.

Skoraj 99 odstotkov prihodkov HSE ustvari s trgovanjem z električno energijo. Na slovenskem trgu električne energije to v večjem delu kupujemo od elektrarn in jo prodajamo elektrodistribucijskim podjetjem, industrijskim porabnikom in drugim kupcem doma in v tujini. Pri tem hčerinske družbe in drugi proizvajalci energije niso dolžni prodajati samo holdingu, kakor elektrodistribucijska podjetja in drugi kupci niso dolžni kupovati električne energije samo od HSE. Zato konkurenca že obstaja, konkurenčna podjetja iz Slovenije in tujine pa ob nakupih od slovenskih proizvajalcev svojo ponudbo gradijo predvsem na čezmejnem trgovanju, saj je Slovenija razmeroma (v primerjavi s celotno porabo električne energije) zelo dobro povezana s sosednjimi elektroenergetskimi sistemi in trgi električne energije. Vendar po mojih informacijah proizvajalci niso pretirano zainteresirani, da bi energijo sami izvažali v tujino, saj tam teže dosežejo višjo ceno, kot jim jo plača HSE, elektrodistribucij-

Podpiral bom le strokovno utemeljene rešitve

**Pogovor z
dr. Jožetom Zagožnom**

za bilanc ne povzroča nikakršnih težav. Zatem sem bil izvoljen za poslanca. Prevzel sem vodenje odbora za gospodarstvo in v državnem zboru preživel nekaj manj kot en mandat. Pol leta pred koncem mandata sem namreč postal minister za gospodarstvo. Tako sem poleg gospodarske sfere spoznal tudi državno, ki ima svojo logiko in je bolj toga ter birokratska. Po volitvah si me kot

Na sedežu uprave sem šel do vsakega zaposlenega v hiši, ga pozdravil, se z njim rokoval in si ogledal njegovo delovno mesto. Dobil sem dober vtis.

Lastnik Holdinga Slovenske elektrarne je država. HSE je večinski lastnik večine slovenskih energetskega proizvajalcev. Hčerinska podjetja so: Dravske elektrarne Maribor, Savske elektrarne Ljubljana, Soške elektrarne Nova Gorica, Termo-

ska podjetja pa tudi nimajo velikega interesa za kupovanje energije v tujini, saj jo teže kupijo ceneje kakor od HSE. Poleg domače trgovine z električno energijo teče tudi uvoz in izvoz električne energije, ki je odvisen od prostih prenosnih zmogljivosti daljnovodov. Najzanimivejši je izvoz električne energije v Italijo. Tam so namreč cene elektrike najvišje. Družba poleg tega povečuje svoje »

» trgovalne aktivnosti tudi na avstrijskem in nemškem trgu ter na trgih jugovzhodne Evrope. Prejemo zelo dober informacijski sistem, ki omogoča usklajeno in učinkovito izrabo energetskega potenciala. Imamo tudi dobro mlado ekipo, ki se ukvarja s prodajanjem energije v pasu in trenutnih viškov električne energije ter z optimiranjem trgovalne pozicije družbe.

HSE je v prvem polletju letos ustvaril več kot 7 milijard tolarjev dobička. Razmere v holdingu so dobre. Moram priznati, da sem ga prevzel dokaj dobro organiziranega skupaj z njegovimi motiviranimi, precej mladimi ekipami.

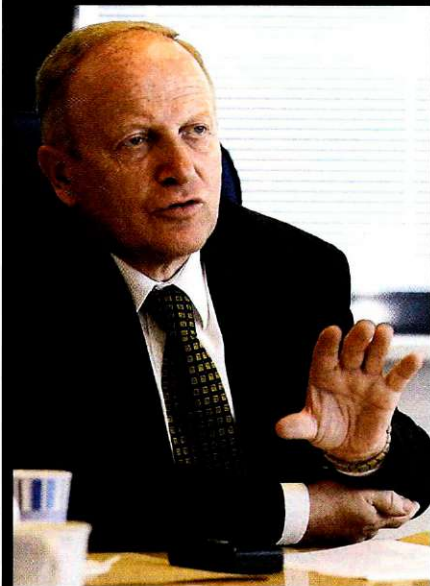
Razmere so nekoliko drugačne pri visokonapetostnem prenosnem omrežju, s katerim upravlja Eles. Nekatere daljnovode je namreč treba obnoviti in nekatere na novo zgraditi. Elektroenergetski sistem moramo namreč gledati kot celoto.

Seveda je povsod polno lobijev in fevdov. Razumljivo je, da vsak direktor varuje svoje področje in težko odstopa od obsega svojega denarja za naložbe. Sedaj smo se dogovorili, da bomo skušali zadeve čim bolj poenotiti in optimizirati.

Kakšna je vaša vizija in strategija vodenja HSE?

Naša vizija je zagotoviti varno, stabilno, zanesljivo, cenovno konkurenčno in okolju prijazno preskrbo z električno energijo za slovenske in tuje porabnike, ki jih posredno preskrbujemo prek izvoza.

Pri strategiji je temeljno vprašanje, kakšno stopnjo samopreskrbe z električno energijo želimo doseči. Ta čas si Slovenija sama zagotavlja približno 80 odstotkov potrebne električne energije, medtem ko je 20 odstotkov uvažamo. Zato bi bilo treba zgraditi še nekaj lastnih proizvodnih zmogljivosti. Postavlja pa se vprašanje, ali naj to delamo le z denarjem holdinga ali naj k investicijam pripustimo tudi druge investitorje. Tako pri tujih kot pri domačih vlagateljih namreč obstaja precejšen interes. Pomembno je tudi vprašanje privatizacije. Nekatere hčerinske družbe še ne delujejo na ekonomskih temeljih in so pod nivojem evropske konkurence. Paradoks je, da so odkupne cene za električno energijo med proizvajalci zelo različne. Ponekod je namreč v ceno vgrajena tudi socialna komponenta. Do leta 2007 naj bi vse hčerinske družbe postale konkurenčne in sposobne energijo proizvajati po cenah na borzi v Leipzigu, ki je merilo. Dotlej se mi privatizacija hčerinskih družb ne zdi smiselna, privatizirali bi jih samo do ene polovice krovnega holdinga. Drugače bi tujci pokupili samo najdonosnejša podjetja, medtem ko bi manj donosni ali izgubarski proizvajalci ostali na rameh države. Tudi pri privatizaciji HSE menim, da mora država še vedno ostati večinska, več kot polovična lastnica, pri čemer bi bilo najbolje, da bi bilo več manjših zasebnih lastnikov in ne

Slovenija sama zagotavlja približno 80 odstotkov potrebne električne energije, medtem ko je 20 odstotkov uvažamo. Zato bi bilo treba zgraditi še nekaj lastnih proizvodnih zmogljivosti. Postavlja pa se vprašanje, ali naj to delamo le z denarjem holdinga ali naj k investicijam pripustimo tudi druge investitorje.

le en močan, ki bi si lahko čez čas podredil celotni sistem. Gre namreč za družbeno zelo pomembno podjetje, ki ima infrastrukturni pomen.

Kako je z graditvijo plinskih elektrarn?

V Šoštanju želijo termoelektrarni dodati dve plinski turbini, vendar je cena, po kateri plin ponuja Geoplin, najbrž za zdaj še previsoka, čeprav se mi zdi ideja dobra. Obstaja tudi dogovor z avstrijskim Verbundom o graditvi plinske elektrarne v Kidričevem. Ta projekt smo upočasnili, dokler ne dobimo elaborata, ki bo zagotavljal, da bo iz plina proizvedeno električno energijo mogoče

Razlog, da upravi Petrola nismo podelili razrešnice, je bil po mnenju KAD in SOD v previsokih stroških za poslovna svetovanja.

pridobivati po konkurenčnih cenah. Hkrati želimo tudi zavezo, ki bo zagotavljala dolgoročno dobavo plina po sprejemljivih cenah.

Katere so še druge načrtovane investicije?

Poleg verige spodnjesevskih hidroelektrarn, ki se gradi, razmišljamo tudi o graditvi hidroelektrarn na Muri. Obstaja še potencialna lokacija za tretjo plinsko elektrarno na severnem Primorskem. Menim, da bomo morali prej ali slej razmisliti tudi o tem, kako povečati zmogljivosti Jedrske elektrarne Krško. Zelo pomembno pa je še nekaj, kar še nikoli ni bilo dovolj poudarjeno pri nas. Treba je več napraviti za varčnejšo rabo energije. Evropa gre v tej smeri. Na tem področju lahko prihranimo precej, saj v naši industriji marsikaj ni energetske varčno.

Načrtujete kakšne kadrovske menjave?

Za zdaj nimam konkretnih predlogov, saj nisem privrženec načina, da se pride v podjetje s seznamom imen za zamenjave. Zame so pomembni štirje kriteriji: strokovnost, poslovna uspešnost, poštenost in lojalnost. S poštenostjo ne mislim moraliziranja, temveč le spoštovanje zakonov in predpisov. Z lojalnostjo ni mišljena servilnost, saj je prav, da lahko vsak pove svoje mnenje. Vsak ima lahko svoje politično prepričanje, pomembno je, da dobro dela in ne škoduje interesu podjetja. Vodstva bomo ocenjevali le po teh kriterijih. Trudil se bom, da bodo postavljeni pravi ljudje na prava mesta. V tem smislu niti kadrovske spremembe niso izključene. Vendar se želim o ljudeh prepričati sam, ne pa ukrepati na podlagi govoric.

Kako kot predsednik nadzornega sveta ocenjujete lansko poslovanje Petrola in delo uprave?

Lanski poslovni izidi so bili na prvi pogled dobri; ustvarjenih je bilo več kot šest milijard dobička. Toda večji del dobička je bil posledica različnih "računovodskih operacij", medtem ko je bil izid iz rednega poslovanja opazno slabši kot leto pred tem. Zato smo se odločili, da predlagana nagrada 50 milijonov tolarjev za člane nadzornega sveta ni potrebna. Naše mnenje je namreč, da je merilo predvsem dobiček iz poslovanja in ne dobiček, ustvarjen s črpanjem rezervacij, prevrednotnimi popravki in odprodajo premoženja. Zato nam sedaj v nekaterih medijih poskušajo očitati nestrokovnost.

Toda razlog, da upravi nismo podelili razrešnice, je bil po mnenju KAD in SOD v previsokih stroških za poslovna svetovanja. Svetovalnim podjetjem so namreč plačali 1,4 milijarde tolarjev, kar je približno v velikosti dividend za

vse delničarje. Poleg tega je šlo okoli pol milijarde tolarjev za svetovanje pri poslu, ki še ni bil izvršen. To se zdi lastnikom zelo veliko, upravi pa ne. Vsekakor bo morala uprava ta strošek dobro pojasniti, preden bo dobila razrešnico.

Kaj omenite o spornem načrtovanem Petrolovem nakupu skladišč v industrijski coni Žitnjak pri Zagrebu in o tem, da je sedaj dogovorjena cena mnogo višja od prvotno ocenjene (o tem smo v Demokraciji pisali v prejšnji številki, op. a.)?

Seveda nekoliko preseneča razlika v cenitvah. Toda takšna zemljišča na Hrvaškem je težko dobiti in zato bi bila konec koncev morda sprejemljiva tudi sedanja cena, če ne gre drugače. Vendar je sporen predlagani način izvedbe in

zavarovanja posla. Če se kaj zaplete, lahko Petrol ostane brez 15 milijonov evrov in z nepotrebnimi parcelo v Omišlju, s katero ne bo vedel kaj početi. Zato vztrajam pri tem, naj posla ne zavarujejo s to hipoteko, ampak naj se stvari razčistijo tako daleč, da bo kupnina plačana ob izročitvi zemljiškoknjižnega dovolila.

Kakšna bo prihodnja lastniška struktura Petrola?

Petrol z maloprodajo naftnih derivatov ne ustvari kaj dosti dobička. Manjkajo mu namreč lastne rafinerije in naftne vrtine. Zato bo potreboval strateškega partnerja, ki vse to ima. Uprava se že pogovarja z nekaterimi potencialnimi interesi, oglašajo se tudi novi. Jeseni bo treba postaviti kriterije in nato na njihovi podlagi na javnem razpisu ali podobno izbrati partnerja za Petrol. Pomembno je, da bo izbira varna, saj je podjetje z vidika preskrbe z naftnimi derivati preveč pomembno za Slovenijo, da bi se lahko igrali z njim. Upoštevati je treba tudi, da ima Petrol velik delež v Geoplinu, ki je prav tako infrastrukturno zelo pomembno podjetje. Zavrlo tega tudi menim, naj tuji partner ne bi pridobil večinskega, temveč le manjšinski delež v družbi. Lahko bi šlo tudi za dokapitalizacijo. Vendar je odločitev tako pomembna, da jo je treba najprej skrbno strokovno premisliti in doseči konsenz glede tega vprašanja.

Ali res obstajajo nesoglasja med člani nadzornega sveta Petrola, kot se navaja v medijih?

Nesoglasij ni, nadzorni svet deluje dobro.

Kaj menite o prodaji Petrola Gostinstva? Je bila prodaja potrebna, postopek primerno izpeljan in dosežena cena optimalna?

Utemeljitev Petrolove uprave za to poslovno potezo je bila dvojna. Prvič, da to ni Petrolova temeljna dejavnost. Drugič, da so mednarodne verige, kot je Marché International, tako dobro organizirane in učinkovite pri poslovanju, da je gostinsko dejavnost bolje prodati in od nje letno prejemati samo še pogodbeno dogovorjene letne zneske za uporabo Petrolovih lokacij. Upravo sem vprašal, ali so to ponudili tudi domačim gostincem, in odgovorili so mi, da v Sloveniji za nakup podjetja ni bilo interesa. Nadzorni svet je prodajo sicer odobril, vendar sem glede tega še vedno nekoliko v dilemi. Preprosto bi moral zadeve spremljati več let, da bi lahko rekel, ali bi lahko Petrol sam uspešno vodil gostinstvo ali ga je bilo bolje odprodati. Vsekakor je ob avtocestah vedno polno ljudi in pomenljivo rečeno se postavlja vprašanje, zakaj se Petrolu ta posel ne izplača, če se ljudem izplačajo tudi veliko manj obiskane vaške gostilne. Pomembno je, da je bila prodana samo

gostinska dejavnost, ne pa tudi gostinski objekti, in da je Petrol še vedno manjšinski lastnik.

Kako komentirate, naj bi uprava Petrola ob vseh rednih prejemkih, bonitetah in nagradah imela sklenjena še dodatna osebna zavarovanja? Ta zavarovanja plačuje podjetje, člani uprave pa potem vsakih 60 mesecev, če se jim nič ne zgodi, nabrani denar dobijo v svoj žep.

Pozanimal sem bom, ali te navedbe držijo, sicer pa poznam to vrsto individualnih pogodb. Načelno pa menim, da ni v redu, da podjetje plačuje zavarovanja, nato pa, če ni nesreče, zavarovalno vsoto pobere posameznik. Gre torej za obliko dodatnega zaluška. A preden kar koli rečem, moram prebrati individualne pogodbe članov Petrolove uprave.

V nasprotju s predhodnikom ste vi ob prevzemu mesta predsednika uprave HSE zahtevali znižanje svoje plače ...

Preden sem prišel za predsednika uprave HSE, sem predsednika vlade vprašal, kolikšno plačo prejema. Moj predhodnik na HSE je prejemal neprimerno višjo kot predsednik vlade. Sam sem

no blagovno znamko, zato ne vidim bistvenih prednosti, ki bi jih lahko prinesel tak partner.

Kako kot svetnik mestne občine Ljubljana ocenjujete razmere v občini?

V občini se vrstijo napaka za napako. Županja izgublja živce, resni projekti se ne izvajajo. Veliko denarja se zapravi za razne subkulture in druge stvari, ki ne bodo vplivale na dolgoročni razvoj občine. Občinski aparat s 600 zaposlenimi in protokol porabi preveč denarja. Prepričan sem, da bo prihodnje leto prišlo do političnih sprememb tudi v MOL. Zdi se mi, da se sedanja koalicija tega zaveda in pri nekaterih projektih lovi zadnji vlak.

Kolikšen je vaš vpliv na gospodarske odločitve vlade oziroma koliko na tem področju svetujete predsedniku vlade? Koliko pri gospodarskih odločitvah vlade sodelujeta z državno sekretarko na gospodarskem ministrstvu Andrijano Starina Kosem?

Ob tem, da sem predsednik uprave HSE, in vseh drugih zadolžitvah precej sodelujem tudi s Tomažem Toplakom in z državno sekretarko, ki je

Težko bi rekel, da svetujem predsedniku vlade. Vsake toliko časa se kaj pogovorimo in izmenjamo mnenja, vendar konkretne stvari kasneje stečejo same. Srečanja s predsednikom vlade so razmeroma redka ...

mnenja, da vodstva večinsko državnih podjetij ne bi smela imeti višjih plač kot predsednik vlade. Čeprav je res, da je plača predsednika vlade pri nas prenizka, in tudi to, da so na Zahodu plače direktorjev velikih podjetij pogosto precej višje od plač vodilnih državnikov. Zase sem torej predlagal plačo, ki je najnižja mogoča po uredbi vlade za tak tip podjetij. Ker še nisem dobil prve plačilne kuverte, ne vem točno, kolikšna bo, mislim pa, da bo precej nižja od milijona tolarjev. Moj predhodnik je dejal, da se je trdo pogajal za svojo individualno pogodbo, medtem ko sam lahko rečem, da sem se trudil, da sem znižal svojo plačo in druge pravice iz te pogodbe.

Kako kot član nadzornega sveta v Gorenju ocenjujete poslovanje in delo uprave v tej družbi?

Iz predstavitve predsednika uprave Gorenja Franja Bobinca na skupščini delničarjev sem si ustvaril vtis, da podjetje kljub velikemu povečanju cen vhodnih surovin, predvsem pločevine, dobro posluje. Vendar moram razmere še podrobneje preučiti in jih natančneje spoznati, čeprav sem tam preživel sedemnajst let. Tako kot povsod drugje bom tudi tu za presojo uporabljal že prej navedena strokovna merila in ne političnih. Glede strateškega tujega partnerja menim, da tukaj še ni potreben, saj ima Gorenje dober položaj na trgu in večino izdelkov prodaja pod last-

načelna, sposobna in premore veliko znanja. Najino dobro sodelovanje pa ni naključno. Skupaj z njo, dr. Dragom Maroltom, Tomažem Toplakom in žal že pokojnim Nikom Bevkom smo že neke od leta 1994 v okviru socialdemokratskega gospodarskega foruma tvorili gospodarsko jedro in ves čas sokreirali gospodarsko politiko SDS. Med seboj se dobro razumemo. Ne da bi se prav veliko pogovarjali med seboj, vsi delujemo v isti smeri, saj smo spremembe skupaj premišljevali, načrtovali in se nanje pripravljali deset let. Zaradi dolgotrajnega monopolnega položaja ene stranke smo bili postavljeni na trda tla. Andrijana Starina Kosem si je morala delo iskati v Bosni, Tomaž Toplak je moral oditi med odvetniške pripravnike, jaz pa sem bil prisiljen odpreti podjetje. Pred nami so resni gospodarski izzivi, ki zahtevajo premislek, znanje in sodelovanje. Kot predsednik odbora za gospodarstvo SDS z njima in z ministrom za gospodarstvo Andrejem Vizjakom dobro sodelujem.

Težko pa bi rekel, da svetujem predsedniku vlade. Vsake toliko časa se kaj pogovorimo in izmenjamo mnenja, vendar konkretne stvari kasneje stečejo same. Srečanja s predsednikom vlade so razmeroma redka, zelo malo se sliši po telefonu. Skoraj vedno vem, kakšno je njegovo mnenje, in zdi se mi škoda časa, da bi ga nadlegoval. Seveda pa to ne pomeni, da ho- dim k predsedniku po svoje mnenje. Zadovoljen sem, da med nama ni različnih pogledov.

Denis Vengust

V mestnem muzeju po prenovi niso našli ustreznega prostora za zbirko našega uglednega pesnika.

Pozabljena pesnikova zbirka

Po prenovi muzejske palače in odločitvi za novo celostno predstavitve zgodovine mesta v stalno postavitve v Mestnem muzeju Ljubljana niso znova vključili spominske zbirke Otona Župančiča. Postavlja se vprašanje, kam se bo preselila zbirka uglednega slovenskega pesnika.

Iz Mestnega muzeja so sporočili, da načrtujejo selitev zbirke – njen zdajšnji domicil je v muzejskih depojih – v pritličje Delavske knjižnice na Kersnikovi 2. Tej potezi pa nasprotujejo SAZU, Slovenska matica, Društvo slovenskih pisateljev, slovenski PEN in SNG Drama Ljubljana.

Navedene ustanove, katerih član je bil tudi Oton Župančič, so v sporočilu za javnost zapisale, da je muzej, "ko je končal večletno prezidavo svojega posloppja, zasnoval novo, po svoji sodbi moderno namensko ureditev prostorov, kulturno bogato in materialno dragoceno Župančičevo zbirko pa odrinil v skladišče. Nedavno pa sta vodstvi Mestnega muzeja Ljubljana in Knjižnica Otona Župančiča predlagali preselitev pesnikove zbirke v prostore nekdanje veleblagovnice Marcus na Ajdovščini, kjer je že del knjižnice, toda na žalost v nekdanjo kotlovnico, ki je za zbirko povsem neprimerna".

Zahteve

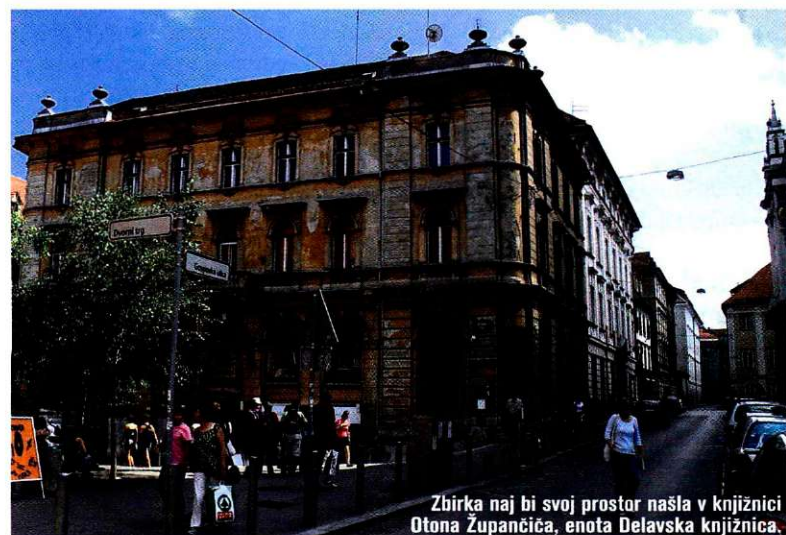
V pismu, ki sta ga podpisala

predsednik Slovenske matice Joža Mahnič in predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU) Boštjan Žekš, je še zapisano, da prizadeti člani pesnikove družine in njegovi dediči ter omenjene kulturne ustanove nikakor ne morejo v nedogled čakati, da bo Mestni muzej še nadalje neuspešno iskal ustrezno lokacijo za zbirko zunaj svoje palače. "Zato pričakujemo, da bo čim prej zanjo izbral prostor v lastni obnovljeni stavbi; le tako ne bo več osramočena ujetnica muzejskega depoja ter bo neposredno in v celoti, ne pa le 'virtualno in parcialno',

varnostna merila. In tem zahtevam bi bilo v celoti zadoščeno v pritličju Knjižnice Otona Župančiča, enota Delavska knjižnica na

Kam s spominsko zbirko pesnika Otona Župančiča?

Zbirka naj bi svoj prostor našla v knjižnici Otona Župančiča, enota Delavska knjižnica.

in v izvorni, prvotni postavitvi znova dostopna za ogled posameznikom, šolskim skupinam in obiskovalcem iz tujine."

Kaj pravijo v muzeju?

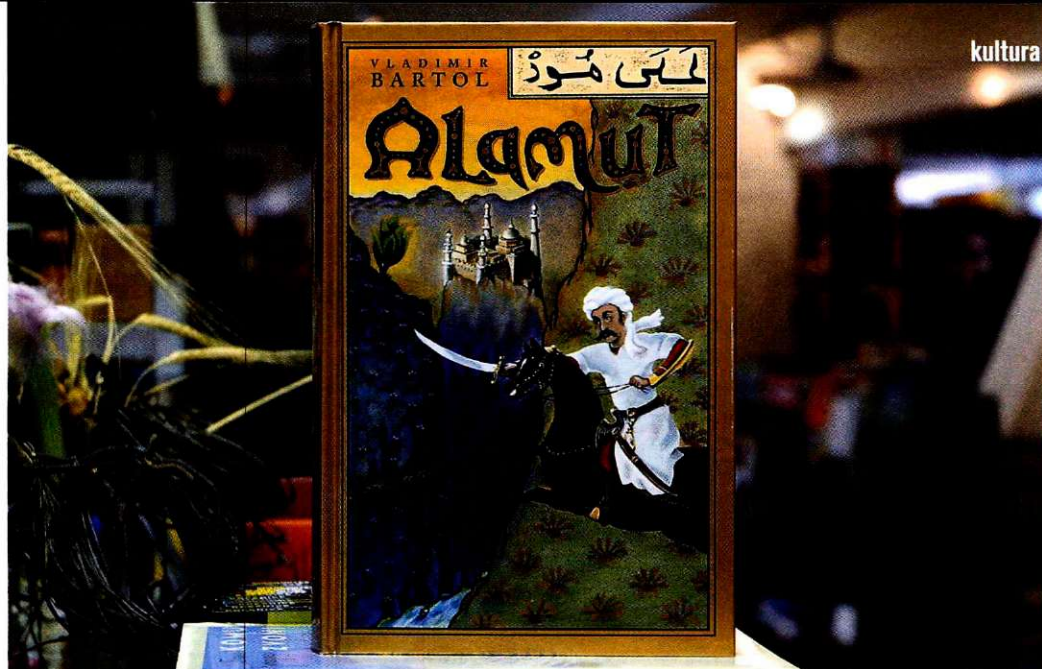
Irena Veselko iz Mestnega muzeja je pojasnila, da so selitev zbirke v muzeju temeljito preučili, o njej je razpravljala in dal soglasje tudi muzejski strokovni svet. Tako pomembna zbirka zahteva ustrezne klimatske razmere in

Kersnikovi 2, kamor se bodo predvidoma preselile tudi vse druge enote Knjižnice Otona Župančiča. "Muzej bo v vsakem primeru ostal skrbnik zbirke ne glede na to, kje bo postavljena. Če je zbirka fizično ločena, to še ne pomeni, da muzej zanjo ne skrbi," je dejala Veselkova. Rekla je še, da ima Mestni muzej Ljubljana že zdaj več izpostav zunaj muzejske palače – spominska soba Ivana Cankarja je na Rožniku, med drugimi imajo v Ljubljani dva arheološka parka, zapuščino Ivana Hribarja pa predstavljajo na Kozjanskem na gradu Podsreda.

Barbara Kavtčičnik

Alamut, narejen po zgodbi Vladimirja Bartola, se predstavlja na velikem festivalu v Salzburgu.

V Avstriji se je 25. julija začel Salzburški poletni festival, ki združuje operne in gledališke predstave ter koncerte najvišje umetniške vrednosti. Dogajanje bo obogatila za našo kulturo pomembna predstava Alamut.

Alamut v Salzburgu

Salzburški poletni festival so leta 1920 ustanovili režiser Max Reinhardt, pesnik in dramatik Hugo von Hofmannstahl, skladatelj Richard Strauss, scenograf Alfred Roller in dirigent Franz Schalk. Vodila jih je želja, da bi se vrhunski umetniški dogodki iz vsakodnevne vrveže velikih mest preselili v manjši baročni Salzburg.

Naša predstava

Salzburški festival slovi po šte-

vilnih svetovnih premierah in zato je med letošnjimi za nas posebej aktualna dramatizacija Bartolovega Alamuta. Predstava, ki nastaja v koprodukciji Salzburškega poletnega festivala in ljubljanske Drame ter jo režira Sebastian Horvat, bo svojo premiero doživela v četrtek, 28. julija. Ponoovitvi bosta še 29. in 30. julija.

V predstavi, ki po besedah dramaturga Dušana Jovanoviča terorizma ne bo prikazovala v čr-

no-beli maniri, kot to počne večina medijev, bodo nastopili Igor Samobor, Radko Polič, Marko Mandič, Petra Govc, Jurij Zrnec, Uroš Fürst, Zvone Hribar, Gorazd Logar in drugi.

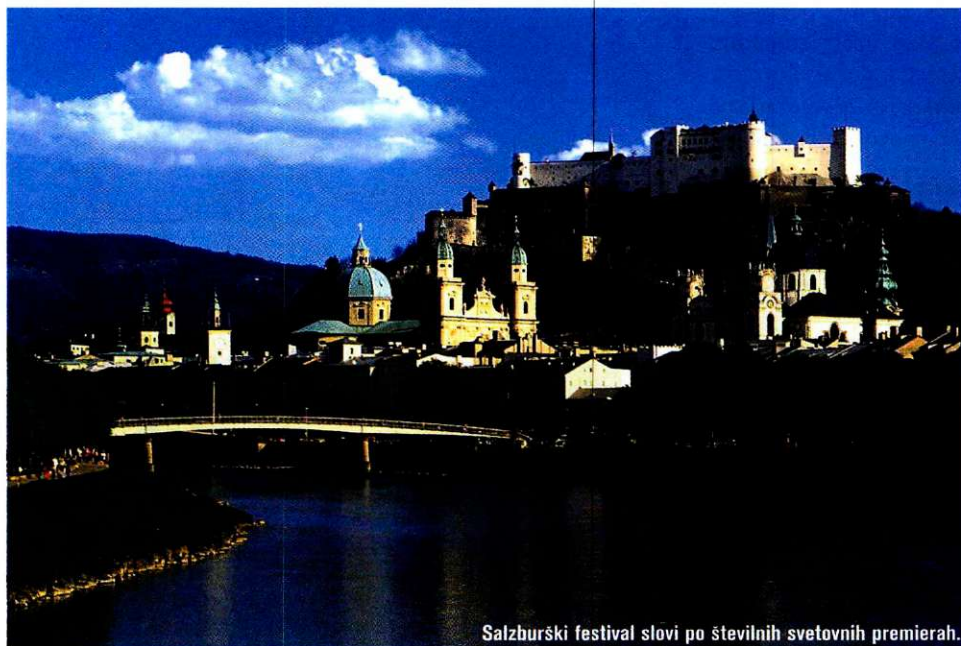
Young Director's Project

Alamut je umeščen v poseben program, imenovan Young Director's Project, ki si ga je zamislil direktor gledališkega programa Salzburškega poletnega fes-

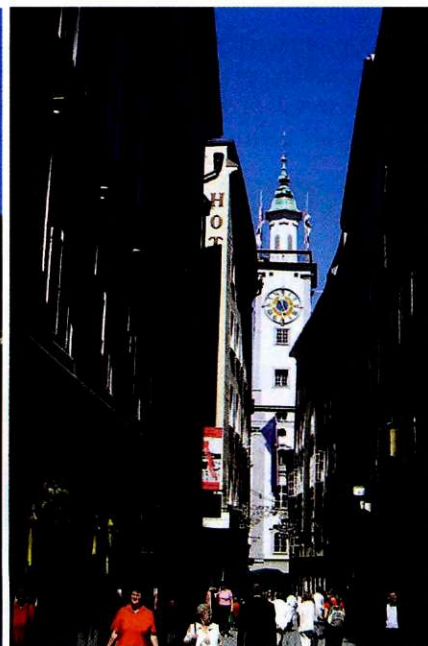
tivala Martin Kušej. Poleg Alamuta je Kušej v ta sklop vključil še italijansko delo La Scimia - Carnezzaria v režiji Emme Dante, Phaidro v režiji Madžara Arpada Schillinga in Zablude gojenca Toerlessa češkega režiserja Dušana Davida Parizeka.

Režiserji, sodelujoči v omenjenem projektu, se bodo potegovali za nagrado pero Maxa Reinhardta in 13.000 evrov.

Barbara Kavtčnik

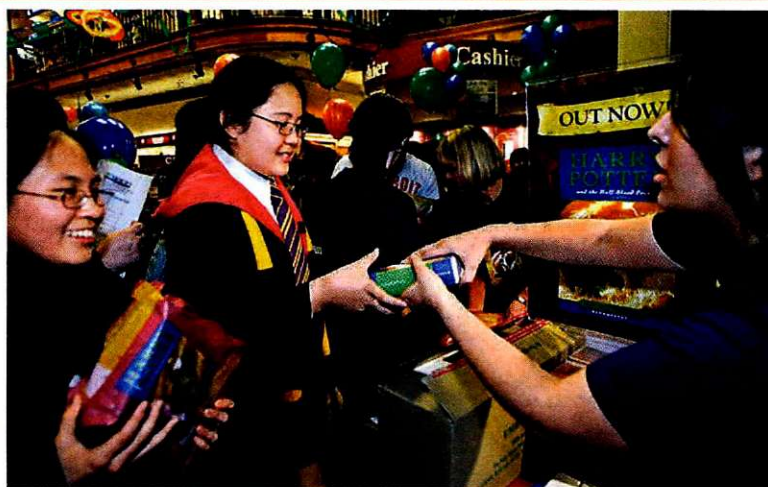

Salzburški festival slovi po številnih svetovnih premierah.

Šesto knjigo o dogodivščinah Harryja Potterja bomo v slovenskem prevodu dobili decembra letos.

O svetovnem fenomenu Harryju Potterju smo v Demokraciji že pisali. Harrymanija pa se še zdaleč ni končala; pravzaprav je dobila nove razsežnosti, in sicer v šesti zgodbi, ki je v Londonu izšla sredi julija. Slovenski prevod pričakujemo decembra.

Čakajoč na šestega Harryja

Podiranje knjižnih rekordov se nadaljuje. Šesti Harry Potter britanske avtorice J. K. Rowling je podrl vse prodajne rekorde doslej, saj je spletna knjigarna Amazon še pred izidom zabeležila kar 1,4 milijona prednaročil. Knjigo z naslovom Harry Potter – Princ nečiste krvi (Harry Potter and the Half-Blood Prince) so bralcem v knjigarnah po vsem svetu ponudili opolnoči med 15. in 16. julijem. Rowlingova je izid šeste od sedmih knjig dočakala skupaj z mladimi bralci na dvorcu v rodnem Edinburghu.

Pravljичno v škotskem Edinburghu

Rowlingova se je v petek pred izidom v edinburški дворец pripeljala s kočijo, spremljalo pa jo je 70 oboževalcev v starostnem razponu od 8 do 16 let iz Avstrali-

je, Velike Britanije, Kanade, Indije, Irske, Nove Zelandije in Južne Afrike, ki jih je čast doletela na podlagi nagradnih iger in tekmovalj. Rowlingova je ljubitelj Harryja Potterja prebrala prvo poglavje šeste knjige, vsak pa je prejel tudi podpisan izvod. Le tri dni po izidu Princa nečiste krvi je knjiga izšla tudi v braillovi pisavi, za kar je poskrbela bostonska založba. Šesti Harry Potter v brajlici, ki je veliko obsežnejši od običajne izdaje, je na voljo v 800 izvodih.

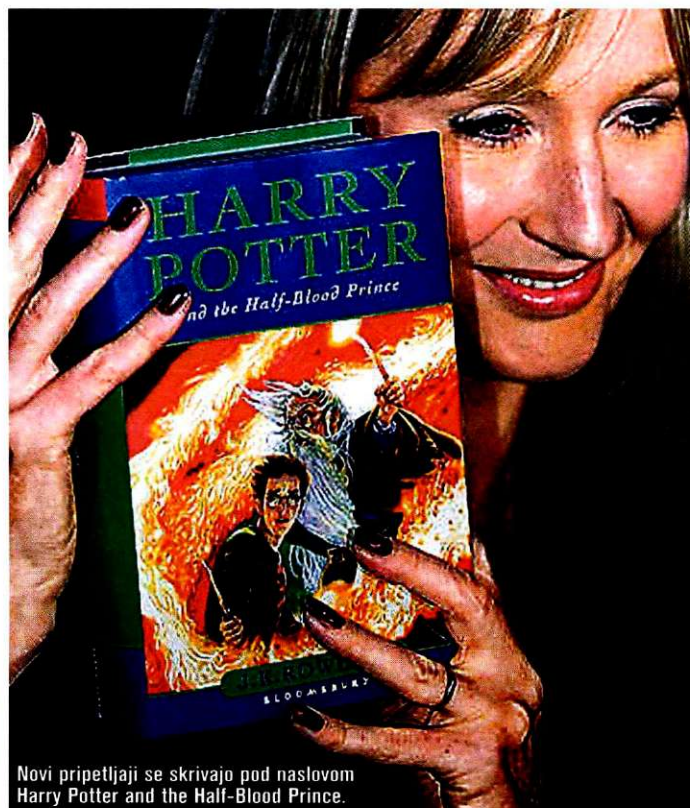
Spektakularen izid, a tokrat ne pri nas ...

Izid šestega Harryja Potterja so nadvse spektakularno pričakali v nekaterih svetovnih prestolnicah, še posebej v Londonu. Tamkajšnje knjigarne so pripravile različne tematske, najpogostejše kostumske

zabave, ki so vrh doživele ob polnoči. Evforiji knjigotržcev po svetu pa niso sledile slovenske knjigarne. Kot so pojasnili v knjigarni Konzorcij, ki je ob izidu pete knjige o Harryju Potterju Feniksov red ponoči za najbolj neučakane bralce odprla svoja vrata, je čas počitnic, zato se jim akcija ni zdela smiselna. Angleška trda vezava Princa nečiste krvi pa je v Konzorciju na voljo od sobote dalje. Cena bo 6.400 tolarjev. Iz založbe Epta, ki

je doslej v prevodu Jakoba Kende izdala pet knjig o Harryju Potterju, pa je prišla informacija, da bo slovenski prevod Princa nečiste krvi predvidoma na voljo pred decembrskimi prazniki. Po besedah predstavnic knjigarniške mreže Waterhouse je po nedavnih terorističnih napadih v Londonu knjiga o Harryju Potterju, moralnem čarovniku, ki se bojuje proti temni strani, več kot dobrodošla.

Barbara Kavtičnik

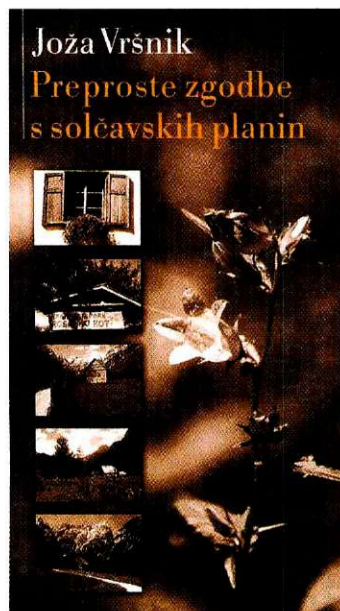
Novi pripetljaji se skrivajo pod naslovom Harry Potter and the Half-Blood Prince.

GOOD VIBRATIONS
107.3 MHz
RADIO VELENJE
www.radiovelenje.com
Naš čas d.o.o. Kidričeva 2a Velenje
tel. 03/ 897 50 03, fax 03/ 5869 263

Robanov Joža

Mohorjeva družba Celje

Joža Vršnik (1900—1973), po domače Robanov Joža iz Robanovega kota pri Solčavi, je bil eden zadnjih bukovnikov, ena tistih osebnosti, ki so – kot je v spremni besedi v knjigi *Preproste zgodbe s solčavskih planin* za-

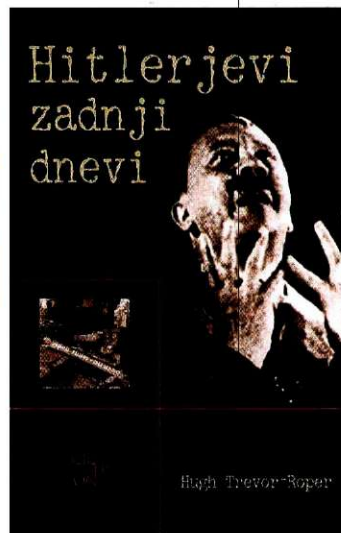

pisala ugledna etnologinja dr. Zmaga Kumer – kakor luč: sveti drugim, ko sama izgoreva skomno in pošteno, brez bahavega plapolanja; svetla luč, čeprav se zdi komaj plamenček, topel tistemu, ki se mu približa z dobro voljo. Slovenski javnosti, še posebej planincem, ni neznano ime, saj se je vrsto let oglašal v *Planinskem vestniku*, *Lovcu in Kmečkem glasuz* "drobnimi" prispevki o svojih doživetjih v naravi. Vselej je povzdignil glas, kadar se je bilo treba postaviti v bran zoper oskrnitev narave, zlasti Robanovega kota. V vsakdanjem življenju zadržan in skromen ni nikoli mislil na knjižno objavo svojih spisov, saj jih je pisal najprej zase, iz zavzetosti za izročilo svoje ožje domovine. Šolske izobrazbe ni imel veliko, toda z nadarjenostjo, bistrim opazovanjem in vsožitju z naravo si je pridobil življenjsko modrost in razgledanost. Imel je smisel za lepoto jezika, za preprosto in hkrati slikovito izražanje, značilno za ljudsko govorico. Zgodbe so razvrščene v več poglavij: *Iz spominov starih Solčanov*, *Kako smo nekdaj živeli v Solčavi*, *Solčavske vistorije*, *Doživetja z živalmi*, *Ljudska modrost*. Na koncu je še seznam manj znanih izrazov.

Hitlerjevi zadnji dnevi

Založba Ciceron

Britanski zgodovinar **Hugh Trevor-Roper** je Hitlerjeve zadnje dneve napisal takoj po koncu druge svetovne vojne, ko je kot sodelavec britanske obveščevalne službe v Berlinu raziskoval, kaj se je zgodilo s Hitlerjem in Evo Braun. V knjigi opisuje dogajanje v Hitlerjevem bunkerju pod kancersko palačo v Berlinu, kjer se je firer skupaj z Evo in najožjimi sodelavci skrival v zadnjih tednih pred padcem nacizma. O Hitlerjevi usodi so se takoj po zmagi zaveznikov začeli širiti različna ugibanja in razlage. Trevor-Roper je zaslišal večino preživelih in ujetih iz bunkerja, pregledal zaplenjene do-

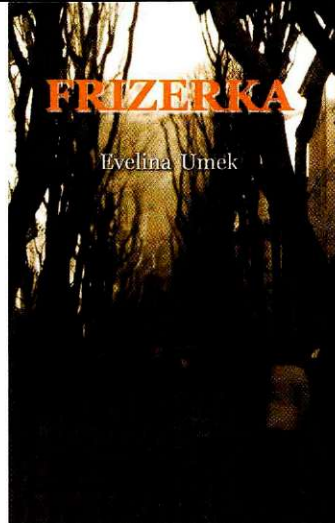

kumente in prišel do nedvoumnih ugotovitev, ki se danes veljajo kot najnatančnejša in najverodostojnejša razlaga o koncu nacizma in Hitlerjevi usodi.

Frizerka

Mladika, Trst

Tržaška Mladika je izdala nov roman priznane pisateljice **Eveline Umek** *Frizerka*. "O izkoreninjenosti nekoliko drugače ..." S temi besedami bi lahko na kratko izrazili prvi vtis ob branju novega pripovednega dela Eveline Umek. Roman navidez obravnava nepomembne vsakdanje stvari, a vodi k širšemu razmišljanju o življenjskih protislovjih tržaškega malega človeka. Tak mali človek je frizerka Romana, skromna in povprečna oseba, ena od takih, ki izvirajo iz narodnostno mešanih družin, toda nič ne vedo o svojih slovenskih prednikih in ne poznajo njihovega jezika. Romana je predstavi-

ca tiste generacije Tržčanov, ki je odrasčala v času nasilne asimilacije Slovencev, mladost in zrelost pa preživela v časih tihe asimilacije. Pisateljica je želela prodreti v notranjost take osebe in razvozlati njeno psihološko uganko.

Novo mesto

Goga, Novo mesto

V zborniku *Novo mesto ... odsev Krke* je objavljenih šest krajših esejev o dolenski prestolnici in njeni reki: *Mestotvornost Krke* (Vladimir Braco Mušič), *Življenje Novomeščanov s Krko in ob njej* (Stane Granda), *Reka in mesto* (Peter Gabrijelčič), *Pomen reke in zelenega pasu v mestu* (Davorin Gazvoda), *Načini vzdrževanja in varovanja bregov reke*, *Kvaliteta vode* (Slobodan Novaković). Na koncu so pod naslovom *Galerija odsekov* objavljene še črno-bele fotografije Boštjana Pucjla.

France Bevk

Založba DZS

V zbirki *Slovenska klasika* sta izšla romana Franceta Bevka *Kaplan Martin Čedermac* in *Ljudje pod Osojnikom*. Temelje za slednjega je Bevk položil s povestjo *Smrt pred hišo*, ki mu jo je leta 1925 objavila Goriška Matica. Povest je pisatelj bistveno nadgradil. Spremembe so bile številne in globoke: nekaterim junakom in hišam je spremenil imena in drugače izpeljal njihove usode, prejšnje odlomke je strnil v manj kot pol toliko poglavij. Toda največ, kar je zdaj zaživelo v tem pripovednem delu, je nevsiljiva npravstvena misel, občutek neke nevidne zakonitosti, ki bi jo najlaže imenovali naravno pravičnost po znanem izreku, da se vsaka krivica maščuje na tem svetu. Urednik zbirke Iztok Ilich je dodal spremno besedo *France Bevk – glasnik stisk primorskih rojakov*.

O Angelih in demonih

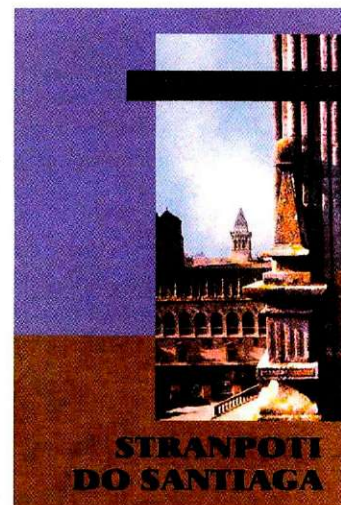
Založba Mladinska knjiga

Simon Cox je avtor mednarodne uspešnice *Skrivnost Da Vincijeve šifre*. BBC ga je opisal kot "zgodovinarja nepomembnosti". Ukvarja se z razkrivanjem dogem, nenavadnosti in polresnic. Kot raziskovalec je delal za več vodilnih imen na področju alternativne zgodovine. Je tudi znan predavatelj in je v zadnjem času sodeloval pri več televizijskih projektih. Dan Brown je v svojih *Angelih in demonih* navedel številne zanimivosti iz znanosti, zgodovine, umetnosti in cerkvenih običajev; nekatere so del splošne izobrazbe, druge so sporne tudi za strokovnjake. Kaj je res in kaj je plod domišljije? Cox v priročniku *Razodetje Angelov in demonov* ponuja odgovore.

Stranpoti do Santiago

Cankarjeva založba

Eden najbolj znanih evropskih pisateljev **Cees Nooteboom** (v slovenščini imamo v zbirki *XX. stoletje* njegova romana *Rituali* in *Naslednja zgodba* pa tudi esejistično knjigo *Ugrabitve Evrope*) je dolga leta pisal potopisne eseje za časopise in objavil več tovrstnih knjig. Knjiga o Španiji, kjer preživi velik del vsakega leta, je bila med njimi največkrat prevedena. Avtor piše o duhu in duši Španije, po-

tovanje pa se preliva v odkrivanje samega sebe – kako naj bi bilo pri poteh v romarsko mesto Santiago de Compostela pravzaprav sploh drugače. Opozoriti velja, da je Santiago iz naslova te knjige predvsem metafora za vse staro, tradicionalno in sveto v španskem pa tudi našem življenju.

Kulturno društvo iz Slavine pri Postojni je izdalo zajeten in vsebinsko bogat ter zanimiv Slavenski zbornik. Že pred tremi leti je društvo ponatisnilo Zgodovino župnije Slavina, ki jo je leta 1910 izdal župnik Janez Zabukovec. Prav hitrost izida Slavenskega zbornika nam govori o tem, da v Slavini deluje zelo aktivno kulturno društvo, ki prireja različne prireditve, tudi nekatere odmevne razstave.

Neposreden povod za izid Slavenskega zbornika je obletnica hude kolere, ki je leta 1855 pustošila po pivških vaseh. V najhujši stiski so se ljudje zaobljubili zase in za svoje potomce, da bodo praznovali god Marije

razkriva analiza slavske mrliske knjige. V takratni slavenski župniji je kolera zahtevala kar 345 življenj, od tega je v vasi Slavina umrlo 41 ljudi. Prišlo je tudi do družinskih tragedij. Samo na naslovu Slavina 50 so v dobrih sedmih dneh umrli štirje ljudje, na naslovu Slavina 58 so istega dne umrli oče in njegova dva otroka itd. Da je epidemija kolere iz leta 1855 ostala v kolektivnem spominu ljudi v župniji Slavina vse do danes, prča praznovanje zaobljubljenega praznika na god Marije Snežne 5. avgusta.

Slavenski kodeks

Sledi sklop štirih naravoslovnih prispevkov: Brezstropa jama na slavenskem ravniku (dr. Andrej Mihavec), Kratek oris vegetacije Srednje Pivke (dr. Boštjan Surina), Živalstvo Srednje Pivke (mag. Slavko Polak), Gozd in gozdarstvo na Pivki (mag. Janez Zafran). V starejšo zgodovino se ga prikaz zanimivega dnevnika vizitacije tržaškega škofa Giovannija Fran-

Slavenski zbornik

Snežne vsakega 5. avgusta kot glavno slovesnost. Raznim slovesnostim ob obletnici te zaobljube se je tako pridružil tudi izid zbornika, ki bo trajno spominjal nanjo. Poleg tega praznuje Slavina letos 150. obletnico ustanovitve pošte v Slavini in 100. obletnico blagoslovitve kapelice sredi vasi, ki so jo postavili v spomin na kolero.

Kolektivni spomin

Vsebina Slavenskega zbornika govori o bogastvu Pivške kotline, ki jo je narava oblikovala v bolj ali manj enotno, od sosednjih pokrajin ločeno celoto. Namen knjige je tako predvsem v tem, da bi pivškim rojakom povedala, na kako imenitnem koščku slovenske zemlje živijo, kako so živeli njihovi predniki, kaj vse so dosegli njihovi rojaki. Pivška kotlina ni od Boga pozabljen kraj, kjer se ni še nikoli nič pomembnega zgodilo; zaradi svoje izrazito prometne lege je bila vedno vpeta v gospodarske, umetnostne in politične tokove svoje okolice ali pa jih je celo oblikovala. Zbornik sestavljajo prispevki, ki ob-

ravnajo različne, nepovezane teme z različnih strokovnih področij, vsem pa je skupno, da se navezujejo na Pivško kotlino. Nekoliko bolj je poudarjeno nekdanje območje slavenske župnije oziroma Srednje Pivke. Uvodni prispevek, napisala ga je zgodovinarica Katarina Keber, je posvečen epidemiji kolere na Pivki leta 1855. Kuga 19. stoletja, kot so v Evropi poimenovali kolero, je veljala za najhujšo nalezljivo bolezen tistega ča-

sa. Od drugih nalezljivih bolezni se je razlikovala po tem, da se je hitreje širila med prebivalstvom in povzročala nenadne, hitre in množične smrti. Kranjsko je najhujše prizadela epidemija leta 1855, ko je zbolelo 4,5 odstotka celotne deželne populacije in je dobrih 30 odstotkov vseh obolelih umrlo. Kolera se je najbolj razširila na Notranjskem, delu Dolenjske in v Beli krajini. Razmere na podeželju – na Pivki oziroma v delu Notranjske –

cesca Milerja v župniji Slavina leta 1693, o katerem piše Petro Rosseti.

Umetnostni zgodovini je namenjenih pet prispevkov: Oltarji Robbove delavnice v Slavini in okolici (dr. Matej Klemenčič), Grajske stavbe na območju Srednje Pivke (Igor Sapač), Identiteta stavbarstva na Pivškem (dr. Leon Debevec), Kamnoseki Moravci in devet križev Jakoba Moravca (Božidar Premrl) in Slavenski kodeks (dr. Marijan Smolik). V sled-

SLAVENSKI ZBORNIK

SLAVINA 2005

Pri predstavitvi Slavenskega zbornika v Postojni; levo urednik Janko Boštjančič, desno avtorica enega vidnejših prispevkov etnologinja Inja Smerdel.

njem prispevku dr. Smolik opisuje izvor in vsebino latinskega rokopisnega misala iz leta 1481, ki je v zbirki rokopisov in inkunabul pri zasebnem zbiralcu v Torontu. Rokopis so kot mašno knjigo nekoč uporabljali duhovniki v cerkvi sv. Danijela v Zalogu. Slaven kodeks, na pergament napisano mašno knjigo, so uporabljali pred petsto leti v cerkvi sv. Danijela, ki je bila podružnica starodavne župnije Slavina in stoji tik nad avtocesto blizu izvoza za Postojno. Stoletja dolgo ni nihče vedel za ta misal, dokler se leta 1982 ni znašel na dražbi v Londonu, kjer ga je za 2.600 funtov kupil neki antikvariat iz Connecticuta v ZDA. Raziskovalec srednjeveške ruske zgodovine, slovenski redovnik p. dr. Martin Dimnik, ki deluje na Papškem inštitutu v Kanadi, je ugotovil, da je kodeks februarja 1983 od ameriškega kupca kupil dr. Joseph Pope in ga uvrstil v svojo zbirko rokopisov in inkunabul. Novi lastnik je Dimniku dovolil, da je kodeks fotografiral, tako da barvne diapozitive celotnega rokopisa hranijo v Nuku. Rokopis vsebuje 78 pergamentnih listov, ki jih je dr. Smolik skrbno preučil in ugotovil njihovo vsebino.

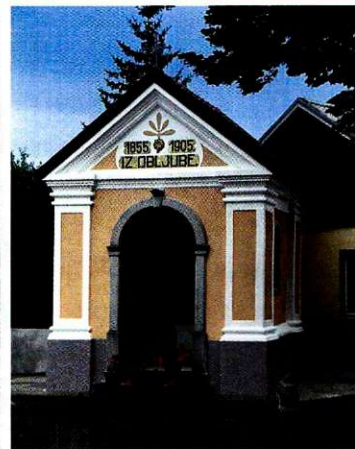
Hieronim in Krpan

Dva prispevka obravnavata slavenske matične knjige; eden s konservatorskega vidika: Konservatorski pogled na matične knjige in popise družin župnije Slavina (dr. Jedert Vodopivec), drugi z vsebinskega vidika: Ime mi je ... O slavenskih matičnih knjigah in imenih v krstnih maticah (1651–1920) (Alenka Čuk, Tatjana Dekleva). Štirje prispevki so namenjeni znamenitim rojakom: Sv. Hieronim – mož s Krasa? (dr. Rafko Valenčič), Martin Krpan – slavenski faran (Silvo Fatur), Ivana Zorman – pozabljeni dobrotnik (Silva Resinovič Valenčič) in Josip Gorup – najbogatejši Slovenec, pa ne le zase (dr. Stane Granda).

Prispevek Rafka Valenčiča obravnava vprašanja rojstnega kraja svetega Hieronima, enega starih velikih cerkvenih očetov. Z vprašanjem, kje je Stridon, rojstni kraj tega velikega svetnika, učenjaka in polihistorja, se že stoletja ukvarjajo različni strokovnjaki. Ob istrski, panonski, dalmatinski in liburnijski domnevi ni bila tako imenovana kraška domneva, ki

Ob 50. obletnici epidemije kolere so v Slavini sezidali kapelo, ki jo je 5. avgusta 1905 blagoslovil knezoškof Anton Bonaventura Jeglič.

Kapelo so letos obnovili.

Stridon umešča na Pivko, nikoli sistematično strokovno obdelana. Je torej sv. Hieronim najznamenitejši Pivčan, se v svojem obširnem in izčrpnem prispevku sprašuje dr. Valenčič, ki je pri svoji raziskavi uporabil obširno literaturo. Ali je samo naključje, da na majhnem območju Notranjske toliko spomenikov spominja na sv. Hieronima? Posvečeni sta mu cerkvi na Nanosu in nad Koritnicami.

Tudi prispevek slavista Silva Faturja Martin Krpan – slavenski faran se ukvarja z vprašanjem izvora znane osebnosti in je zanimiv za širši krog bralcev. Razprava pretresa podatke in stališča iz večdesetletnega pravljanja o kraju, kjer naj bi bil doma ta znameniti slovenski mož. Za kraj, ki je v Levstikovi povesti imenovan Vrh pri Sveti Trojici, se je doslej potegovalo vsaj pol ducata Vrhov in Svetih Trojic, kar je že samo po sebi zanimiv podatek. A ne glede na to, da je Martin Krpan književna, se pravi izmišljena oseba, in njegovega rojstnega lista ne bomo nikoli našli v nobenem arhivu, je bilo treba vseeno presoditi, kateri konec naše skupne domovine ima za svoje trditve več dokazov. Že zato, da bomo lahko rekli: Kar je res, je res! In razprava dokazuje, da največ zbranih dokazov govori za Pivko in pivško Sv. Trojico, za Krpana kot Pivčana in slavenskega farana.

O razmerju človek – vol

Izjemen je etnološki prispevek "domačinke" mag. Inje Smerdel "Bol si pameten ku človek," je rekel volu, ki govori o razmerju človek – vol v vsakdanu in kulturi pivškega kmeta. Besedilo je nastalo kot prvi plod raziskave o razmerju med človekom in volom

oziroma o kulturnih vidikih delovnih volov v kmečki civilizaciji; raziskave, ki je zasnovana primerjalno, vendar na podlagi slovenskega gradiva – rokopisnih, tiskanih, slikovnih in primarnih snovnih virov, slovstva in spoznanj terenskega dela. Prispevek poleg nekaterih začetnih razpravljanj prinaša odlomke pripovedi in spominov posameznikov iz pivških vasi Selce, Slavina in Jurišče, zapisanih v letih 2001, 2002 in 2005. Njihova pričevanja o volih v okviru kmečke družine in vaške skupnosti, o delovnem družabništvu pri nekaterih temeljnih kmečkih opravilih – oranju, branjanju, vleki in vožnji –, o kastracijah, podkovanju, negi, hrani in paši, o volarjih, o poimenovanju volov, o učenju, vpreganju in ukazih, o boleznih in zdravljenju, o izbiri novih in prodaji "odsluženih" volov ... Pričevanja, ki sporočajo njihov nekdanji pomen.

Prispevek Janka Samse prikazuje vozarstvo na Srednji Pivki.

Utrdbe na Pivškem

Aleksander Jankovič Potočnik v

Zbornik so v Slavini predstavili 26. junija. Slavnostni govornik je bil dr. Andrej Capuder.

svojem pripevku prikaže vojaškostrateški pomen Pivške kotline. Pivška kotlina leži na območju, kjer potekajo prometne poti, ki povezujejo Panonsko in Padsko nizino ter Sredozemlje z baltskim prostorom. Da je od davnih časov veljala za strateško pomembno, priča zgodovina utrjevanja na tem območju, od predrimskih gradišč in protiturskih taborov do okopov iz časov napoleonskih vojn in utrdbenih sistemov dvajsetega stoletja. Zlasti ostanki slednjih so zaradi svojih razsežnosti in ohranjenosti pomembna zgodovinska zapuščina, ki v času popuščanja napetosti na stari celini izgublja svoj prvotni, samo utilitarno-vojaški značaj. Namesto tega postajajo zgradbe, ki so nekoč pogojevale in omejevale razvoj krajev, v katerih so nastale, kulturnozgodovinska dediščina, kot take pa tudi turistična znamenitost, ki predstavlja novo razvojno možnost. Uvodoma se avtor ustavi pri "bitki" pri Razdrtem, ki je potekala med 18. in 21. majem 1809 med Napoleonovimi napadalci in avstrijskimi četami, ki so ozemlje branile. Le malokdo ve, da se v neposredni okolici Razdrtega skrivajo zaraščene vojaške obrambne utrde. Glavnina prispevka je namenjena utrjevanju rapalske meje (jugoslovanska Rupnikova linija in italijanski Alpski zid z dvema linijama).

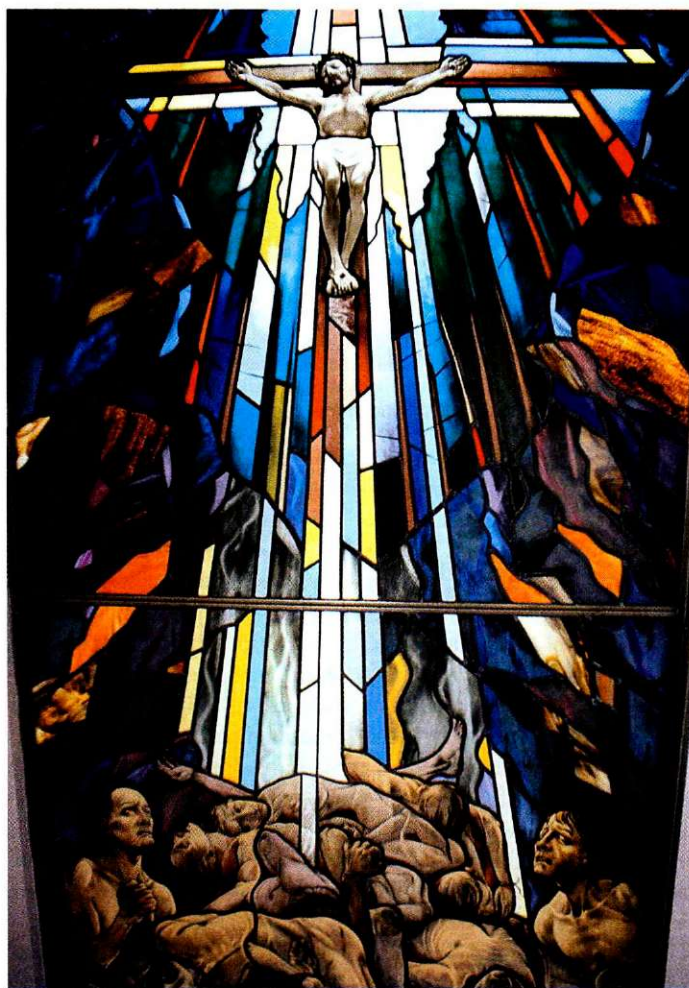
Vojko Čeligoj piše o slavenski pošti, ki letos slavi 150-letnico. Alenka Čuk na koncu prikaže še dve slavenski društvi, gasilsko in Katoliško slovensko izobraževalno društvo, obe ustanovljeni leta 1903. Izid zbornika, ki ga je založila Galerija 2 z Vrhniko (vodi jo Bojan Novak) in za katerega ima največ zaslug njegov urednik Janko Boštjančič, sta s podporo omogočili postojnska in pivška občina.

V. M.

Kapela mučencev
v Šentjoštu

Ob 60. obletnici pobojev in izgnanstva ob koncu druge svetovne vojne in deseti obletnici postavitve Kapele mučencev je bila 10. julija v Šentjoštu nad Horjulom spominska slovesnost z mašo in kulturnim programom. Slavnostni govornik je bil Anton Drobnič, predsednik Nove slovenske zaveze. Njegov govor objavljamo v celoti.

Ob 60. obletnici konca druge svetovne vojne se preživeli nasprotniki komunistične revolucije, sorodniki in prijatelji pobitih vojakov Slovenske narodne vojske in vsi, ki smo preživeli pol stoletja komunističnega nasilja, obenem s koncem nečloveškega nacizma spominjamo začetka boljševiške totalitarne države z množičnimi poboji in velikim begom za življenje. Spominjamo se umorjenih slovenskih fantov in deklet, mož in žena, katerih izmučena trupa še

ječala pod nasiljem treh okupatorjev, so komunisti izkoristili odporniški duh in za kuliso boja proti okupatorju organizirali enote partizanskih in še posebej vosovskih likvidatorjev. Takoj so začeli pobijati Slovence, 16. septembra 1941 so še drugim pod smrtno kaznijo prepovedali boj proti okupatorju, sami sebe pa oklicali kar za slovenski narod. Spomladi 1942 so brez oboroženega odpora in brez nasprotovanja okupatorja, ki se je umaknil v večja mesta, s številnimi umori in mučenji najboljših Slovencev, z ropi in s preganjanjem tako ustrahovali prebivalce t. i. Ljubljanske pokrajine, ki so bili tudi žrtve okupatorjevih zločinskih represalij, da so jih prignali do obupa, preko roba preživetja.

21 umorjenih leta 1942

Brez varstva in obrambe, izpostavljeni neizmernemu terorju partizanov in okupatorjev, so slovenski kmetje začeli sami braniti svoje življenje, svoj dom in družino. Poleti in jeseni 1942 so se zbrali v samoobrambne vaške straže in s svojim odporom bistveno zmanjšali tako nasilje partizanov kot divjanje okupatorjev. Tak učinek vaških straž in kasnejšega Slovenskega domobranstva

Strah in upanje

vedno ležijo v breznih, jamah in grapah, po travnikih in gozdovih. Spominjamo se tudi rojakov, ki so si z begom v tujino rešili golo življenje.

Začetek spirale

Spomini na dogodke ob koncu druge svetovne vojne so nujno povezani s spominom na dogodke ob začetku vojne, kajti to, kar se je dogajalo leta 1945 in kasneje, je posledica tistega, kar se je zgodilo leta 1941 in 1942, ali kot pravi zgodovinar dr. Boris Mlakar: "Pravi dogodki spomladi in poleti 1942 so, vsaj kar zadeva vojni čas, nekakšen 'pravzrok' tragične spirale nasilja, ki se je medsebojno napajalo in ni več prenehalo vse do konca vojne, ko je že po njej doseglo svoj tragični višek" (Tretji dan, 5-6, 2005). Brez poznavanja vzrokov ne moremo

razumeti posledic, brez vedenja o začetku ne moremo spoznati konca in ne najti prave poti v prihodnost.

Ob razmišljanju o slovenski državljanski vojni je zato treba imeti jasen uvid v začetek in poznati odgovor na vprašanje, kako se je začelo, kdo je prvi uporabil nasilje. Vedeti moramo, da so komunisti, ki so pripravili in vodili t. i. OF, prvi dve leti vojne bili Hitlerjevi zavezniki, da so vojno proti nacizmu imeli za imperialistično vojno in komunistom prepovedali sodelovanje, da so pomagali zrušiti Jugoslavijo, kar so prej sami neuspešno poskušali, in da so že leta 1940 sklenili, da bodo v vojni sodelovali, samo če bo v njej priložnost za komunistično revolucijo, kar pomeni, da je bil

boj proti okupatorju vnaprej določen kot sredstvo za revolucijo.

Takšna priložnost je nastala, ko je Nemčija 22. junija 1941 prelomila zavezništvo in napadla Sovjetsko zvezo, ta pa je komuniste poklicala na pomoč Rdeči armadi. V Sloveniji, ki je

kažejo tudi imena na spominskih ploščah v Kapeli mučencev. V prvem letu "osvobodilnega boja" so partizani umorili kar 21 ljudi male šentjoške župnije, v drugem letu še 5 in zadnji dve leti vojne nobenega več, čeprav je njihovo vodstvo vedno bolj odločno in nestrpno zahtevalo, naj "neusmiljeno iztrebijo" nasprotnike. Po zmagi revolucije pa so naglo nadomestili zamujeno. Na množičnih moriščih in posamezno so pokončali skoraj 110 Šentjoščanov, v beg za življenje pa pognali še skoraj 90 drugih, vse v povprečni starosti pod 30 let. Izid partizanskega boja, tudi če ne prištejemo ubitih partizanov in žrtev okupatorjevih represalij, je bil strašen.

Šentjošt ni samo ime tega kraja. Kot pravi prof. Justin Stanovnik v predgovoru h knjigi Janka Mačka

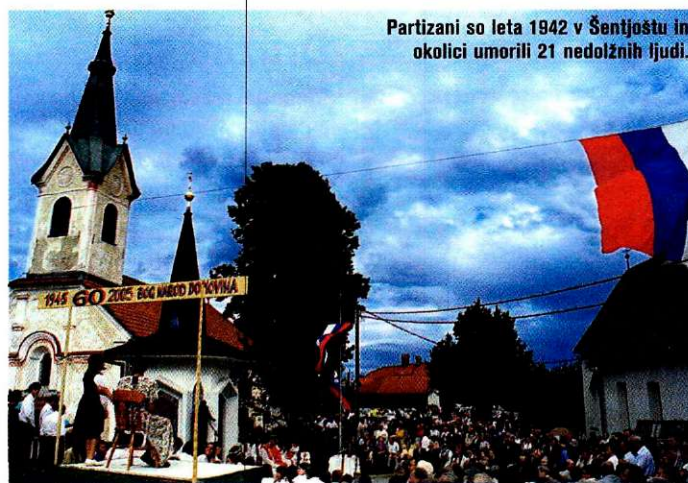
Anton Drobnič

Šentjošt brani svoje izročilo (Ljubljana. 2005), je Šentjošt tudi pojem, je tudi beseda. Šentjošt je beseda, ki odgovorja na temeljno vprašanje naše preteklosti. V Šentjoštu so fantje in moške, ki iz smrtne stiske, v kateri so partizani morili očete in matere številnih otrok in tudi same otroke, okupatorji pa vse to dopolnjevali s svojim terorjem, niso imeli drugega izhoda, 17. julija 1942 postavili prvo vaško stražo. Zato je Šentjošt beseda, ki odgovarja na vprašanje: Kako se je začelo? Temu vprašanju je po besedah dr. Borisa Mlakarja za razjasnitev naše medvojne tragične zgodbe treba posvetiti največ pozornosti. Šentjošt pomeni nujno obrambo pred smrtnim nasiljem, pomeni obrambo izročila, kot je Janko Maček naslovil svojo knjigo, je začetek edinstvenega slovenskega odpora proti boljševškemu napadu na civilizacijo, kateremu so drugi narodi in države sledili šele tri leta kasneje, šele po koncu vojne, kot je zapisal in razložil prof. Justin Stanovnik (Tretji dan, 5-6, 2005, stran 110).

Podlegli so mitom

Slovenski protiboljševski odpor, katerega glavni nosilci in žrtve so bili slovenski katoličani, je bil zaradi tedanjega razporeda svetovnih sil kljub svoji nacionalni in moralni čistosti ali prav zaradi nje obsojen na neuspeh. Kot poraženci smo bili zavezani resnici, smo bili prisiljeni živeti in misliti resnico. Naša resničnost so bila groba dejstva težkega življenja, preganjanja in krivic. Zato pa je naša prihodnost bilo upanje, trajno in stanovitno upanje na zmago resnice, ali kot pravi pesnik Zorko Simčič: "In vendar nekoč bo – svečke bodo zagorele po vsej skrvjo prepojeni Sloveniji, našim mrtvim v spomin." In res, kot nadaljuje pesnik: "Danes novi rodovi prizigajo svečke našim mrtvim v poveljanje." Danes smo bliže pravici, naše upanje se naprej ostaja neomajno, saj izhaja iz trdo doživete resnice in stremi k pravici: k pravici do groba in javnega spomina za naše mrtve, k enakopravnosti za žive ter k pravici do časti in dostojanstva za žive in mrtve.

V drugačnem prostoru živijo nekdanji komunisti in njihovi politični nasledniki. Kot moralno, pravno in politično neomejeni zmago-

Partizani so leta 1942 v Šentjoštu in okolici umorili 21 nedolžnih ljudi.

valci v revoluciji ter vsemogočni nosilci totalitarne oblasti se niso menili za resnico in pravico. Podlegli so lastnim mitom o boju proti okupatorju in lastnim lažem o narodnem izdajstvu nasprotnikov njihovega nasilja. Postali so ujetniki svoje zlagane preteklosti, svoje ponarejene zgodovine, iz katere ne morejo zaradi strahu pred resnico. Tudi njihova prihodnost je strah, strah pred "revizijo zgodovine", strah pred "preštevanjem kosti", strah pred kaznijo za zločine, strah pred izgubo privilegijev, strah pred izgubo oblasti, strah pred odpravo njihove nadvlade nad "civilno družbo", nad "strokovno javnostjo", nad javnimi mediji in nad celotno družbo.

Spraševanje po prihodnosti

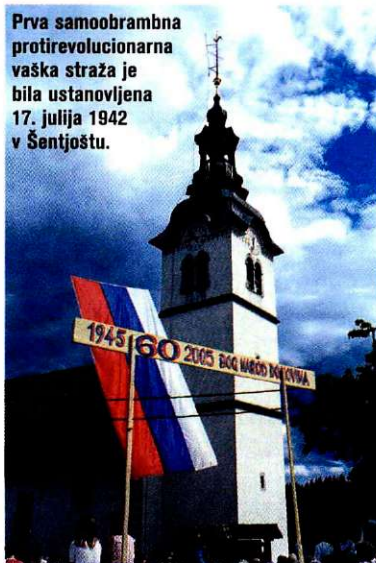
Takšno stanje nekdanjih revolucionarjev dobro kaže zadnji uvodni članek pod naslovom Spraševanje po prihodnosti, ki ga je za borčevsko glasilo napisal nekdanji socialistični minister za kulturo Vladimir Kavčič (Svobodna misel, 24. 6. 2005). Pisec se v svojem zapisu o "znakih bolnega naroda" sprašuje, "kaj je narobe z nami samimi in kakšna prihodnost nas čaka, takšne, kot smo". Sam si odgovarja:

"Samozavest, izvirajoča iz pogumne preteklosti, in žrtve, ki smo jih dali za svojo narodno samobitnost, nam ne zagotavljajo več jasnega pogleda v prihodnost. Vse več je glasov, ki poskušajo tej preteklosti okrniti ugled in sodelavce pri izvajanju nacističnega zločina izenačiti z borci za svobodo. In vse več je mladih,

ki so do preteklosti ravnodušni, saj si celo od prihodnosti nimajo kaj obetati. Zaradi ljubelega miru se jasni zavesti o preteklosti odpoveduje tudi šolski sistem in preštevni starši pred otroki skrivajo svoj kritični pogled na svet. Pismouki z akademskimi naslovi – kot da ne bi imeli drugega dela – preštevajo le še kosti tistih, ki jih je odnesel plaz vojne in revolucije ..."

Ujetniki laži

Nekdanjim partizanom sta torej jasen pogled v prihodnost doslej zagotavljala samozavest junaških zmagovalcev in njihovo žrtvovanje za narod. Kaj se je spremenilo, da njihov jasni pogled v prihodnost sedaj ni več zagotovljen? Ali njihove junaške preteklosti in žrtev za narod sedaj ni več? Ali so njihovo samozavest, pogumno preteklost in žrtve za narod uničili že poskusi nekaterih, da bi okrnili njihov ugled, in ravnodušnost mladih do preteklosti? Ali pa je nji-

hovo junaštvo v resnici bilo predvsem pobijanje neoboroženih rojakov, ropanje in dolgoletna totalitarna oblast, njihove žrtve pa so v resnici bile dane za interese komunistične partije in njen nasilni prevzem oblasti? Ali ni njihova samozavest izvirala iz dolgoletne neomejene oblasti, ki je sedaj nimajo več?

Iz Kavčičevega zapisa izhaja vsa zlaganost njihovega pogleda na preteklost, laž, ki se boji razkritja. Njihova zgodovina je skrajno preprosta in skrajno lažniva: samo borci za svobodo in sodelavci nacistov. Nič nočejo vedeti o revolucionarnem nasilju, čeprav ga javno priznavajo tako njihov sedanji predsednik kot njihov nekdanji vrhovni vojak revolucije in vsak vsaj malo resen zgodovinar. Nič ne rečejo o odporu proti partizanskemu nasilju in vojskarskim zločinom. Zanje so tisoči Slovencev samo sodelavci nacistov, polovico slovenskega naroda so obsodili, da se je kar tako, čez noč iz čiste zlobe spremenila v pomočnike svojih stoletnih sovražnikov. Ostali so ujetniki najbolj podle laži.

Temeljna beseda resnice

Njihova sedanost in prihodnost je brez upanja, polna strahu in bojazni. Bojijo se drugačnega pogleda na preteklost, ravnodušnosti mladih do partizanske mitologije, drugačne razlage zgodovine v šolah, raziskovalcev zločinov, ki jih kulturnik Kavčič zmerja s pismouki, ki samo še preštevajo kosti. Iz njegovega članka se vidi, kakšen strah vlada pred razkritjem resnice o množičnih pobojih, ki jih zato pripiše kar neki naravni nesreči, "plazu vojne in revolucije", ki je vse odnesel.

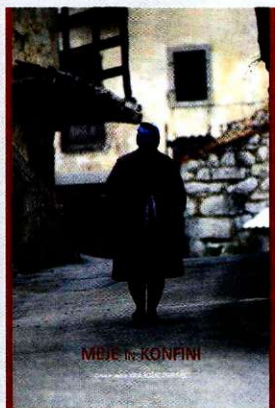
Tako ne bo šlo naprej! Laž vedno rodi strah pred resnico, strah pa rodi nove laži. Trajno živeti v laži in strahu narod ne more. Vztrajanje pri lažni preteklosti bo prineslo, kot se Kavčič sam boji, "... razpoloženje za nove izbruhe sovraštva in nasilja, za nove družbene prevrate". Spraševanje po prihodnosti in strah pred njo – če bomo ostali "takšni, kot smo" – ne bosta pomagala. Preteklost in sedanost moramo spraviti z resnico, samo resnica nas bo osvobodila strahu in dala upanje za prihodnost. Šentjošt je temeljna beseda slovenske resnice.

Anton Drobnič

Meje in konfini

V Založbi Annales je Znanstvenoraziskovalno središče Koper izdalo zbornik *Meje in konfini*, ki ga je uredila Vida Rožac Darovec.

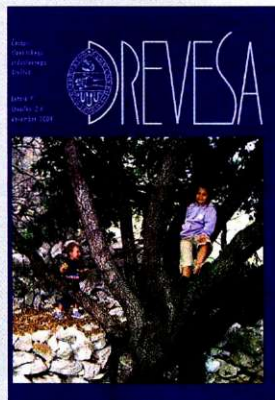
Že podnaslov *Rakitovec, vas kulturnih, družbenih in naravnih prepletanj* opredeljuje vsebino zbornika. Rakitovec je več kot petsto metrov nad morjem ležeča vas globoko v Slovenski Istri s 145 prebivalci. Pričujoči zbornik interdisciplinarno obravnava preteklost vasi, ruralne kulturne prakse, socialne spomine, šege in navade, kulturno dediščino, pojave obmejnosti, govor ter naravne in geografske značilnosti vasi Rakitovec. Zbornik vsebuje 13 prispevkov: *Rakitovec v starini* (Darko Darovec), *Do koder seže spomin* (Vida Rožac Darovec), *Življenje z mejo* (Mateja Sedmak), *Naselje, stavbarstvo in oblikovanje kamna* (Zvona Ciglič), *Šege in navade v Rakitovcu v 20. stoletju* (Rožana Koštiál), *„Mi forza v Rakitovcu ubrnimo jezik“* (Karin Marc Bratina), *Sorodstveni nazivi v Rakitovcu* (Goran Filipi), *Leksikalna razslojenost rakitovskega govora: romanske in germanske prvine* (Rada Cossutta), *Frazeologija vasi Rakitovec* (Karin Marc Bratina), *Pokrajinskoekološke značilnosti območja med Kavčičem in Tinjanom* (Darko Ogrin, Dejan Mužina), *Rastlinstvo Rakitovca in okolice* (Mitja Kaligarič), *Nova združba gozdov plemenitih listavcev v Čičariji* (Petra Košir, Boštjan Surina), *Vloga pernatih plenilcev na meji med flisem in Krasom* (Lovrenc Lipej, Miran Gjerkeš, Bojana Lipej).

Drevesa

Časopis slovenskega rodoslovnega društva *Drevesa* izhaja že enajsto leto, ureja pa ga Peter Hawlina.

Časopis na 98 straneh velikega formata prinaša vrsto zanimivih prispevkov s področja rodoslovja, med njimi: *Dediščina predkrščanskih slovanskih (staroslovenskih) osebnih imen v priimkih in zemljepisnih imenih s posebnim ozirom na slovenski zahod* (Silvo Torkar), *Plemiške rodline v Murski Soboti 18. stoletja* (Andrej Hozjan), *Kranjski deželni glavarji in njihovi grbi* (Andrej Ambrož), *Terezijanski popis prebivalstva v župniji Smlednik leta 1754* (Jurilj Šilc, Liselotte Artel), *Štiftregistri kot vir pri genealoških raziskavah* (Dejan Zadravec), *Gradivo za raziskovanje biografije duhovnikov v Škofijskem arhivu Maribor* (Ilaria Montanar), *Matični podatki ponavadi ne zadostujejo* (Martin Prašnički), *Iščem svojo mater* (Katja Zorc de Kobi), *Friderik Pregl, nobelovec slovenskega rodu* (Zvonka Zupanič Slavec), *Mikerinovi, Lavininovi, Hrovatinovi* (Alojzij Pavel Florjancič), *Ob 100-letnici rojstva dr. Boža Škerlja* (Dagmar Slekovec), *Rodoslovje in grafologija: Anton Laščak - beg* (Tino Mamič), *Biti slovenske krvi bodi Slovincu v ponos* (Janez Suhadolc), *Rodoslovje in mejne „znanosti“ in veščine* (Marko Zupancič). Urednik Peter Hawlina podpisuje pet prispevkov: *Prenos arhivskega gradiva na sodobne medije* (XXIX. del), *Rodoslovčev kodeks*, *Vzroki smrti*, *Suhi dol in Suhadovci* ter *Krajevno rodoslovje*.

Družinska imena na Koroškem

Mohorjeva založba iz Celovca je izdala dvojezično delo Antona in Tatjane Feinig *Družinska imena na Koroškem in v sosednjih pokrajinah*.

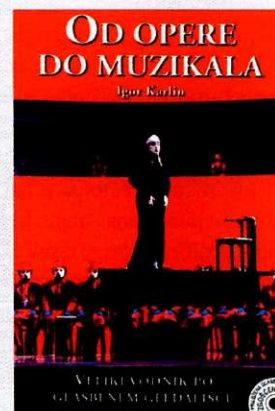
Ko začnemo listati po knjigi, ki ima 375 strani, nam hitro postane jasno, da je plod večletnega dela, potrpežljivega zbiranja in preučevanja podatkov. Osebna, družinska in krajevna imena so neprecenljiva kulturna dediščina vsakega naroda in s svojo nepodkupljivo neposrednostjo mimo vseh pogosto hoteno ali nehoteno pristranskih zgodovinskih del in interpretacij molče pričajo o usodi nekega naroda. S slovenskimi imeni ni v tem pogledu nič drugače in avtorja uvodoma razložita, da so se mnoga stara imena v stoletjih obrusila in zmaličila, nekatera že zato, ker jih pisci niso razumeli in so jih po svoje zapisali. Družinska imena, katerim je knjiga posvečena, imajo svojo genezo v krščanskih krstnih ali svetniških imenih (prim.: Antonič — Antonitsch — Antonč — Tonč — Tončič), v poklicnih imenih (prim.: Schuster — Šuštar — Schusteritsch — Šuštersič) ali v imenih, ki so povezana s pokrajino, naravo in nam govore o tem, kako so ljudje naravno okolje prilagajali svojim potrebam (Požarnik — Požarnig — Posarnig — Brandstätter). Avtorja razložita pisavo družinskih imen in pisavo glede na glasovne premene in zamenjavo nekaterih soglasnikov. V knjigi sledi dolg abecedni seznam družinskih imen, med katerimi so nekatere etimologije prav zanimive, saj jih sami ne bi mogli razvozlati. Že sicer slovenska družinska imena kažejo v svojih dvojnih slovensko-nemških različicah naseljenost na narodnostno mešanem območju ali pa na poznejše migracije nemških priseljencev.

Od opere do muzikala

Založba Mladinska knjiga je izdala knjigo *Od opere do muzikala*, vodnik po glasbenem gledališču, ki ga je napisal Igor Karlin.

Vodnik *Od opere do muzikala* je priročnik in novost na knjižnih policah, saj česa podobnega v slovensčini doslej še nismo imeli. Namenjena je vsem tistim, ki bi pred obiskom operne in baletne predstave ali muzikala radi izvedeli nekaj o skladatelju dela in se seznanili z vsebino predstave. Vodnik obravnava izbor najlepših stvaritev vseh poglobitvenih zvrsti glasbenega gledališča: opere, operete, baleta in muzikala; življenjepis in opredelitve 107 tujih in 38 slovenskih skladateljev, izčrpne podatke in vsebine o 185 tujih in 60 slovenskih glasbenogledaliških delih, za domačo zabelo pa poskrbi s tujimi in domačimi anekdotami. Knjigo dopolnjujejo fotografije z uprizoritve na slovenskih odrih, priložena pa je tudi zgoščenka z odlomki iz priljubljenih opernih del. Avtor vodnika Igor Karlin je akademski glasbenik klarinetist, diplomant prestižne pariške École normale supérieure, dolgoletni profesor na ljubljanski Srednji glasbeni in baletni šoli, docent ljubljanske Akademije za glasbo, slovenski filharmonik, izkušen koncertni solist in komorni glasbenik ter avtor več priljubljenih strokovnih del in glasbenih učbenikov.

Regionalna Televizija posebnega pomena
posebnega pomena

Meljska cesta 34, 2000 Mb

Informacije za katerimi stojimo!

Marketing: 02/ 234 55 81

www.rts-tv.com

www.radiodur.si

Nismo največji, nismo najboljši, nismo najlepši
in nismo najbolj trapasti.

01 / 520 5000

RADIO JE UHO, S KATERIM SLIŠIMO SVET!

ŠTAJERSKI VAL

VEČ KOT 50 LET PRIJATELJSKE BLIŽINE

**Kurilno olje je
lahko cenejše!**

**RAVNO
PRAV**

HLADNO

TOPLO

PETROL

Skupaj s podjetji Viessmann, Seltron in Klima Petek vam ponujamo udobje toplote in prijetnega hladu skozi vse leto. Z nakupom njihovih izdelkov si zagotovite popuste ob nakupu kurilnega olja. Več informacij na www.petrol.si.

KURILNO OLJE
EVROPSKE KAKOVOSTI

080 22 66

Spremenjeni

FANTASTIC FOUR

Izumitelj, astronaut in znanstvenik dr. Reed Richards bo kmalu uresničil svoje dolgoletne sanje in poletel v vesolje, v središče kozmične nevihte. Upa, da bom tam razrešil uganko človeškega genetskega koda v dobro človeštva.

Zaradi zmanjševanja vladne pomoči so upi dr. Reeda (Ioan Gruffudd), da bi prišlo do zgodovinskega leta, skoraj poteptani, nato pa sklene finančno pogodbo s starim stanovskim tekmečem Victorjem Pogubo (Julian McMahon), ki je zdaj bajno bogat industrialec. V Reedovi posadki so

njegov najboljši prijatelj, astronaut Ben Grimm (Michael Chiklis); Sue Storm (Jessica Alba), Pogubova voditeljica genskih raziskav in Redovo nekdanje dekle, ter njen mlajši vročkrvni brat, pilot Johnny Storm (Chris Evans). Ob pomoči dobrotnika Pogube se četverica odpravi na nepozabno pot.

Misija ni nič posebnega, dokler Reed ne ugotovi, da so se usteli pri hitrosti blizajoče se nevihte. Že v nekaj minutah se znajdejo na dogodkovnem horizontu. Vesoljsko postajo zajamejo turbulentni oblaki kozmičnega sevanja, ki genetsko spremenijo posadko. Njihova DNK se nepovrnljivo spremeni ... prav tako pa tudi njihova prihodnost. Na Zemlji kmalu odkrijejo učinke izpostavljenosti. Reed lahko

Režija: Tim Story
Scenarij: Mark Frost, Simon Kinberg, Michael France
Produkcija: Bernd Eichinger, Ralph Winter, Avi Arad
Igrajo: Michael Chiklis, Ioan Gruffudd, Chris Evans, Jessica Alba, Julian McMahon, Maria Menounos, Kerry Washington, Hamish Linklater
Premiera: 4. 8. 2005
Distribucija: Continental film

svoje telo oblikuje, v kakršnoli obliko želi, in kot vodja skupine dobi ime Gospod Fantastični; Sue lahko postane nevidna in lahko ustvari mogočna polja moči kot Nevidna bejba; Johnny je poslej znan kot Človeška bakla, saj lahko svoje telo obda s plameni in poleti; Ben, cigar čudaska preobrazba je najbolj šokantna, pa postane oranžno, skali podobno bitje z nadčlo-

veškimi močmi z imenom Stvor. Skupaj tragedijo spremenijo v zmago in katastrofo v koalicijo. Svoje nenavadne in izjemne moči uporabijo, da bi preprečili zle načrte svojega nasprotnika v podobi dr. Pogube, ki je zdaj mož jeklenih oči in železnih pesti, in prebivalce New Yorka varujejo pred najrazličnejšimi grožnjami. Astronavti. Superjunaki. Zvezdniki. Svet jih

Tašča, da te kap

So sorodniki prijatelji ali sovražniki? So dosmrtni zaveznik ali nasprotnik, ki ti želi smrt? So ljubljeni ali osovraženi? In – v katero skupino ponavadi spadajo tašče?

Po več letih iskanja pravega moškega Charlotte 'Charlie' Cantilini, igra jo Jennifer Lopez, končno najde moškega svojih sanj, Kevina Fi-

eldsa (Michael Vartan), vendar pa kaj kmalu odkrije, da je njegova mama Viola (Jane Fonda) ženska njenih nočnih mor. Violo so pred

pozna kot fantastično četverico. Drug drugemu pa so kot družina.

Marvelove stvaritve

Fantastični štirje so posneti po seriji Marvelovih stripov, ki so izhajali najdlje in si tako prislužili vzdevek najboljši strip na svetu. Čeprav so pred Fantastično četverko posneli že kar nekaj filmov po Marvelovih stripih, najopaznejša sta bila *Možje X* in *Spider-man*, so iz razumljivih razlogov Fantastični štirje narekovali štirikrat več posebnih učinkov kot prejšnji filmski epi, ki so izšli iz

stripov. Posebni učinki v Fantastični četverki so res nekaj povsem novega, saj pred letom dni sploh še ni so obstajali. Učinkom navkljub pa so Fantastični štirje nekaj posebnega zaradi humora in čustev. Liki so konec koncev v svetu superjunakov najbolj nevsakdanja družina.

Fantastični fenomen se je začel pred 44 leti, ko se je po partiji golfa s tekmelem iz iste veje gospodarstva izdajatelj Marvela Martin Goodman odločil uresničiti zanimivo zamisel. Goodman jo je zaupal legendarnemu piscu stripov Stanu Leeju.

kratkim vrgli s televizije, in ker se na smrt boji, da bi izgubila še svojega sina, se odloči, da bo pregnala sinovo novo zaročenko. V ta namen se spremeni v najhujšo taščo. Čeprav se Violina dolgoletna pomočnica Ruby (Wanda Sykes) na

moč trudi, da bi ji pomagala pri njenih zmešanih vragolijah, pa Charlie udari nazaj in ne misli vreči puške v koruzo. Med ženskama se vname peklenski spopad, saj hočeta obe pokazati, katera je alfa samica. **Monika Maljevič**

MONSTER-IN-LAW

Režija: Robert Luketic
Scenarij: Anya Kochoff, Richard LaGravenese
Produkcija: Michael Flynn, Paula Weinstein, Chris Bender
Igrajo: Jane Fonda, Jennifer Lopez, Wanda Sykes, Michael Vartan, Adam Scott
Premiera: 28. 7. 2005
Distribucija: Ljubljanski kinematografi

na kratko

V nadaljevanju filma **Sin City** naj bi po nekaterih podatkih nastopila privlačna Salma Hayek, saj naj bi bil režiser Robert Rodriguez prepričan, da je igralka idealna za vlogo v njegovem novem filmu. Izmed članov filmske ekipe prvega filma – Bruce Willis, Clive Owen, Jessica Alba in Mickey Rourke – je le Rourke potrdil nastop v nadaljevanju. Začetek snemanja *Sin City 2* načrtujejo za začetek prihodnjega leta.

Za posledicami Alzheimerjeve bolezni je v New Yorku umrla ameriška filmska in gledališka igralka **Geraldine Fitzgerald**. Znana je bila po vlogi Isabelle Linton v filmu *Viharni vrh*, za katero je bila leta 1940 nominirana za oskarja za najboljšo stransko vlogo. Fitzgeraldova, rojena leta 1913 v Dublinu, je kariero začela na odrskih deskah, kamor se je po vrsti posnetih filmov vrnila leta 1971. V filmu *Viharni vrh*, ki ga je William Wyler posnel po slovitom romanu Emily Brontë, je Fitzgeraldova nastopila ob Laurenceu Olivierju in Merle Oberon, v filmu *Dark Victory* pa sta bila njena soigralca Humphrey Bogart in Bette Davis. Na odru je prvič nastopila leta 1932 v Gate Theatre na rodnem Irskem, potem se v nekaj angleških filmih. V 30. letih se je preselila v New York, kjer je v gledališču med drugim nastopala z Orsonom Wellesom. Po nizu hollywoodskih filmov se je vrnila na Broadway. Fitzgeraldova je v 40. letih nastopila v filmih *Shining Victory*, *The Gay Sisters*, *Watch on the Rhine* in *Nobody Lives Forever*. Pozneje se je pojavila še v karakternih vlogah v filmih *Ten North Frederick*, *The Pawnbroker*, *Rachel, Rachel*, *Harry and Tonto*, *Arthur* in *Easy Money*, poroča agencija AP. Geraldine Fitzgerald je bila leta 1982 nominirana za nagrado tony, in sicer za režijo drame *Mass Appeal* Billa C. Davisa. Med odrskimi nastopi v New Yorku so se vtisnile v spomin predvsem njene vloge v dramah Eugenea O'Neillja, med drugim *Mary Tyrone* v Dolgega dne potovanja v noč na off-Broadwayju.

Organizatorji filmskega festivala v Cambridgeu so se odločili, da iz obzirnosti do žrtev nedavnih terorističnih napadov v Londonu na festivalu ne bodo prikazali filma **Paradise Now**, ki pripoveduje o dveh samomorilskih napadalcih. "Zaradi nedavnih tragičnih dogodkov so se organizatorji filmskega festivala v Cambridgeu žal odločili, da bodo odpovedali projekcijo filma *Paradise Now*," je zapisano v izjavi za javnost. Film, režiral ga je Hany Abu-Assad, pripoveduje o dveh palestinskih samomorilskih napadalcih, ki ju prestrežejo na izraelski meji in razkrijejo njun načrt. Film je februarja na filmskem festivalu v Berlinu dobil nagrado za najboljši evropski film.

EVJ
ELEKTROPROM d.o.o.
 Loke 22
 1412 KISOVEC
 tel.: 03 56 57 150
 fax: 03 56 71 488

www.elektroprom.si

- ♦ projektiranje strojnih in elektro instalacij in geodetske storitve
- ♦ bar sedmica
- ♦ lokalna televizija ETV
- ♦ trgovina EVJ Center
- ♦ elektroinstalacije
- ♦ centralne kurjave, vodovod, plinske instalacije
- ♦ kabelsko komunikacijski sistemi
- ♦ grafitne ščetke
- ♦ tiskana vezja
- ♦ delovni stroji in nizke gradnje

PETEK,

29.7.2005

Slovenija 1

6.50	TEDENSKI IZBOR
6.50	KULTURA
7.00	ODMEVI
7.35	NEMA GLASBA, KRATKI IGRANI FILM EBU (VPS 07.40)
7.50	KRIZA S PUNCAMI, EBU DOKUMENTARNI FILM (VPS 07.50)
8.05	ŽELVIJ OTOK, RISANA NANIŽANKA, 25/26 (VPS 08.05)
8.25	SNOBS, AVSTRALSKA NADALJEVANJA, 25/26 (VPS 08.25)
8.50	TEDENSKI IZBOR
8.50	KOKOŠJA JUHA, KRATKI IGRANI FILM EBU
9.05	ENAJSTA ŠOLA: DALJNOGLEDE, ODDAJA ZA RADOVEDNEŽE
9.30	J. PERVANJE - M. BUH: VRTIČKARIJI: FOTOPORNOGRAM, TV NADALJEVANJA
10.05	MI SMO ... FRANCOZI
10.35	UROČENO ZAVETJE, DOKUMENTARNA ODDAJA
11.25	NIGEL MARVEN, AMERIŠKA POLJUDNOZNAŠTVENNA SERIJA, 3., ZADNI DEL
12.15	OSMI DAN
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.15	TEDENSKI IZBOR
13.15	OBZORJA DUHA
13.45	DUHOVNI UTRIP: PERILO MOČI
14.00	VIETNAM, POTOPIŠ, 1. DEL
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK (VPS 15.05)
15.40	TIMOTJE HODI V ŠOLO, RISANA NANIŽANKA, 17/26 (VPS 15.40)
16.05	IZ POPOTNE TORBE: KAMEN (VPS 16.05)
16.25	SVET ŽIVALI, NEMŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 7/13 (VPS 16.25)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.35	NATIONAL GEOGRAPHIC, AMERIŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 3/12 (VPS 17.30)
18.30	ZREBANJE DETELJICE (VPS 18.30)
18.40	LUKA IN LUČKA, RISANKA (VPS 18.40)
18.45	CELESTIN, RISANKA
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	SLOVENSKI VENČEK (VPS 20.00)
21.00	SLAČENJE, NOVOZELANDSKA NADALJEVANJA, 6/20 (VPS 21.00)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	POLNOČNI KLUB: HREPENENJE PO TIŠINI (VPS 22.50)
0.05	BRANE RONČEL IZZA ODR, PONOVITEV
0.55	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
1.50	TURISTIKA, PONOVITEV
2.10	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 02.10)
2.35	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
10.00	OTROŠKI INFOKANAL
11.00	TV PRODAJA
11.30	ZABAVNI INFOKANAL
12.30	TV PRODAJA
13.05	GLASNIK, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 13.05)
13.40	TEDENSKI IZBOR
13.40	JASNO IN GLASNO: POPOLDNE PA NA IGRISČE ..., KONTAKTNA ODDAJA
14.30	PRINAŠALCI, AMERIŠKI FILM
15.55	DRUGA GODBA 2004: THOMAS MAPFUNO & THE BLACKS UNLIMITED, POSNETEK KONCERTA
16.50	SVETOVNO PRVENSTVO V PLOVANJU, POSNETEK IZ MONTREALA (VPS 16.50)
18.25	MOSTOVI - HIDAK, PONOVITEV
19.00	RT PREŽIVETJA, ANGLEŠKA NADALJEVANJA, 4/8, PONOVITEV (VPS 19.00)
20.00	OSLO: ATLETIKA - ZLATA LIGA, PRENOS (VPS 20.00)
23.00	ALPE-DONAVA-JADRAN, PODOBE IZ SREDNJE EVROPE (VPS 23.05)
23.30	SIMPSONOVI, AMERIŠKA RISANA NANIŽANKA, 22., ZADNJA EPIZODA (VPS 23.35)
23.55	MONTREAL: SVETOVNO PRVENSTVO V PLOVANJU, PRENOS (VPS 23.55)
2.15	INFOKANAL

Kanal A

9.05	TV prodaja
9.30	Domače kraljestvo, 4. sezona, ponovitev 4. dela ameriške humoristične nanižanke

10.00	Obalna straža na kolesih, pon. ameriške naniz.
10.50	E+, ponovitev
12.50	TV prodaja
13.20	Domače kraljestvo, 4. sezona, 5. del ameriške humoristične nanižanke
13.50	Mladi in nemiri, 4. sezona, 199. del ameriške naniz.
14.45	Vsi moji otroci, 2. sezona, 94. del ameriške naniz.
15.35	TV prodaja
16.05	Obalna straža na kolesih, ameriška nanižanka
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 3. sezona, 3. del ameriške humoristične nanižanke
17.30	Jimova družina, 1. sezona, 7. del ameriške humoristične nanižanke
18.00	E+
20.00	Komedija: Zoolander, ameriški film
21.40	Midve z mamo, 3. sezona, 13. del ameriške naniz.
22.35	Časopis, ameriški film
0.35	E+, ponovitev

Pop TV

6.55	24UR, ponovitev
7.55	Sedma nebesa, 7. sezona, pon. 22. dela am. naniz.
8.45	Pet skrivnosti, pon. 117. dela mehiške nad.
9.40	Zastavljeno srce, pon. 88. dela venezuelske nad.
10.30	TV prodaja
11.00	Srčna dama, ponovitev 114. dela mehiške nad.
11.50	Prava ljubezen, pon. 86. dela venezuelske nad.
12.45	Vražje neveste, dokumentarna serija
13.40	TV prodaja
14.10	Sedma nebesa, 8. sezona, 1. del ameriške naniz.
15.00	Prava ljubezen, 87. del venezuelske nad.
15.55	Srčna dama, 115. del mehiške nadaljevanke
16.55	Zastavljeno srce, 89. del venezuelske nad.
17.55	24UR - vreme
18.00	Pet skrivnosti, 118. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Akcija: Verižna reakcija, ameriški film
21.55	Pod lupko pravice, 1. sezona, 20. del ameriške nanižanke
22.50	XXL premiere
22.55	Prijatelji, 9. sezona, 22. del ameriške humoristične nanižanke
23.25	Parčkanje, 1. sezona, 2. del angleške nanižanke
23.55	Prekletstvo mumije, ameriški film
2.05	24UR, ponovitev
3.05	Nočna panorama

Prva TV

06.00	TV prodaja
06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.25	Tri v vrsto
07.40	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
09.25	Spomin
09.45	Tri v vrsto
10.00	Prva prebere prva
10.05	TV prodaja
10.25	Sto izlozb, sto strasti, 482. del ital. telenovele
10.50	Noro srce, 4. del turške serije
11.45	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.50	TV prodaja
13.05	Tri v vrsto
13.15	TV prodaja
13.35	Alo, alo, 19. del angleške serije
14.10	Vikarka iz Dibleya, 8. del angleške serije
14.45	Črni gad, 8. del angleške serije
15.20	Hotel poldruga zvezdica, 8. del angleške serije
15.55	Gospod Bean, 19. del angleške serije
16.25	Skozi ključavnico, pogovorna oddaja
17.15	Yu-Gi-Oh, risana serija
17.40	Sto izlozb, sto strasti, 483. del ital. telenovele
18.05	Noro srce, 5. del turške serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Vroči veter, 2. del srbske serije
21.00	101 skandal Hollywooda, razvedrila oddaja
21.50	Resnične zgodbe - v iskanju pravice, am. serija
22.45	Okrožje Columbia, II/13. del ameriške naniz.
23.30	Marienna & Salome, pogovorna oddaja
00.30	Vroči veter, 2. del srbske serije
01.30	101 skandal Hollywooda, razvedrila oddaja
02.20	Resnične zgodbe - v iskanju pravice, am. serija
03.15	Okrožje Columbia, II/13. del ameriške naniz.
04.00	Marienna & Salome, pogovorna oddaja

TevePika

08.30	TV prodaja
9.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
09.30	Odbojka na miki, Siemens masters 2005, pon
10.00	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu, pon

11.00	Slovenska glasbena lestvica, pon
12.00	To morate vedeti, svetovalna oddaja, pon
13.00	Razgledovanja, potopisna reportaža, pon
13.30	TV prodaja
14.00	Glasbeni Mozaik
17.00	Šljaj, pon
17.30	Algea, koristna za človeka v delovno ustvarjalni dobi
18.00	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
18.30	Kulturne drobtinice, Mladinska knjiga praznuje, pon
19.00	Predah v gibanju, Oskar Kogoj
20.00	25. obletnica okteta Deseti brat
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Evropski večeri z Lojzetom Petrltom, gost: dr. Vinko Dolenc
0.00	TV prodaja
00.30	Glasbeni mozaik

SOBOTA,

30.7.2005

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	ZGODBE IZ ŠKOLJKE: ČISTO PRAVI GUSAR, MLADINSKA NADALJEVANJA, 4/5
7.45	IZ POPOTNE TORBE: KAMEN
8.05	KINO KEKEC: S KOKOŠJO PO REKI, NEMŠKI FILM (VPS 08.10)
9.50	TEDENSKI IZBOR
9.50	SLOVENSKI VENČEK
10.45	POLNOČNI KLUB: HREPENENJE PO TIŠINI
12.00	TEDNIK, PONOVITEV
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.20	TURISTIKA, PONOVITEV
13.40	MINUTE ZA ... ISTRSKA POROKA, ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA (VPS 13.40)
13.50	SLOVENCI V ITALIJI (VPS 13.45)
14.20	MALI MENIH, NEMŠKA NADALJEVANJA, 5/15, PONOVITEV
15.05	SPREHAJALEC LEVOP, KANADSKO-ANGLEŠKO-KENIJSKI FILM (VPS 15.05)
17.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.15	OZARE (VPS 17.15)
17.25	SOŽITJA, SVETOVNA ODDAJA TV MARIBOR (VPS 17.25)
18.40	PRIHAJA NODI, RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.25	UTRIP
19.40	VREME
19.45	ŠPORT
20.00	ČOKOLADNE SANJE, HUMORISTIČNA NADALJEVANJA, 5/10, PONOVITEV (VPS 20.00)
20.30	VELIKA IMENA MALEGA EKRANA: MIRČ KRAGELJ (VPS 20.35)
21.30	PO SVETU NAOKOLO, NEMŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 4/8 (VPS 21.35)
22.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 22.05)
22.35	BRIGADA, RUSKA NADALJEVANJA, 4/15 (VPS 22.40)
23.30	PAZI NA MOJO MAČKO, JUŽNOKOREJSKI FILM (VPS 23.35)
1.20	DNEVNIK, VREME, ŠPORT, PONOVITEV
2.00	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 02.05)
2.25	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.00	TV PRODAJA
9.30	INFOKANAL
12.10	TV PRODAJA
13.00	KITARSKI ANSAMBEL GŠ FRANC ŠTURM IN LJUDMIL RUS: POPULARNA GLASBA, PONOVITEV (VPS 13.00)
13.30	SLOVENSKI ŠPORTNI DOGODKI 2004/2005: SVETOVNO PRVENSTVO V HOKEJU NA LEDU SKUPINE A, SLOVENIJA - AVSTRIJA, POSNETEK IZ INNSBRUCKA (VPS 13.30)
15.30	SVETOVNO PRVENSTVO V PLOVANJU, POSNETEK IZ MONTREALA (VPS 15.30)
18.00	TEDENSKI IZBOR
18.00	30 LET ORKESTRA MANDOLINA, 3., ZADNJA ODDAJA (VPS 18.00)
18.20	ARHIMEDOV ZAKON, ŠPANSKI FILM (VPS 18.20)
20.00	OD VRAT DO VRAT, AMERIŠKA DRAMA, PONOVITEV (VPS 20.00)
21.35	RT PREŽIVETJA, ANGLEŠKA NADALJEVANJA, 8., ZADNJI DEL (VPS 21.35)
22.25	8. MAJ 1945, FRANCOŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA, PONOVITEV (VPS 22.25)

23.25	KONCERT SKUPINE YOGURT, PONOVITEV (VPS 23.20)
23.55	MONTREAL: SVETOVNO PRVENSTVO V PLOVANJU, PRENOS (VPS 23.55)
2.15	INFOKANAL

Kanal A

9.20	TV prodaja
9.50	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 90. dela ameriške nadaljevanke
10.40	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 91. dela ameriške nadaljevanke
11.30	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 92. dela ameriške nadaljevanke
12.20	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 93. dela ameriške nadaljevanke
13.10	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 94. dela ameriške nadaljevanke
14.00	Dannyjeve zvezde
15.00	Sneženi dan, ameriški film
16.40	Umor, je napisala, 3. sezona, ameriška naniz.
17.30	Linda Green, 2. sezona, 5. del angleške humoristične nanižanke
18.00	E+
20.00	Kriminalna: Rop na meji, ameriški film
21.50	Las Vegas, 1. sezona, 17. del ameriške naniz.
22.45	Četrto nadstropje, ameriški film
0.30	Dannyjeve zvezde, ponovitev

Pop TV

7.30	TV prodaja
8.00	Ringa-Raja:
8.00	Moj prijatelj Roki, sinhronizirana risana serija
8.20	Katka in Orbi, sinhronizirana risana serija
8.40	Zelenjavci, sinhronizirana risana serija
9.20	Mala Kitty, sinhronizirana risana serija
9.40	Lepotica in zver, sinhronizirani risani film
10.35	Tom in Jerry, risana serija
10.55	Lepo je biti milijonar, ponovitev
12.25	Finske razglednice, dokumentarna serija
12.55	Formula 1, prenos treninga
14.05	Na deželi je lepo, 1. sezona, 4. del avstralske naniz.
15.05	Mestece za vedno, 2. sezona, 18. del ameriške nanižanke
16.05	Močno zdravilo, 5. sezona, 7. del ameriške naniz.
17.05	24UR - vreme
17.10	Težavni nečak, ameriški film
19.00	24UR
20.00	Filmski hit: Duh, ameriški film
22.15	Porotnica, ameriški film
0.20	Nori filmari, ameriški film
2.00	24UR, ponovitev
3.00	Nočna panorama

Prva TV

07.40	Yu-Gi-Oh, risana serija
08.30	Noro srce, 1. del turške serije
09.25	Noro srce, 2. del turške serije
10.15	Noro srce, 3. del turške serije
11.10	Noro srce, 4. del turške serije
12.05	Noro srce, 5. del turške serije
13.00	TV prodaja
13.15	Ena na ena, ponovitev
14.05	Prestizno, ekskluzivno, ponovitev
14.40	To je Bush, 8. del ameriške serije
15.05	Adijo pamet, kontaktna oddaja
16.40	Barabe in princeze, 11. del hrvaške serije
16.55	Sanje sveta, 16. del italijanske mini serije
17.10	Ljubezne prevare, 11. del
17.50	101 zgodba Hollywooda
18.35	Dobro je biti ..., razvedrila oddaja
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
20.00	Vran, ameriški akcijski triler, 1994
21.45	Za soncem, brazilska drama (2001) prevare (Cheaters), Reporter X
23.20	Reporter X
23.50	Vran, ameriški akcijski triler, 1994
01.35	Za soncem, brazilska drama (2001)
03.10	Reporter X

TevePika

07.30	TV prodaja
08.00	Navigator, pon
08.30	Vandrovček, zabavne igre ansamblov, pon
09.00	TV prodaja
09.30	Klepet z jasnovidko Maručo, pon
10.00	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu, pon
11.00	Kasaške dirke
12.00	Evropski večeri z Lojzetom Petrltom, gost: dr. Vinko Dolenc
13.30	Glasbeni mozaik
16.00	Predah v gibanju, Oskar Kogoj

17.00	5 Pingom korak višje, pon
17.15	Vodič po podjetništvu, pon
17.30	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
18.00	Jana, oddaja o sončni strani življenja, sprememba v srcu
18.30	To morate vedeti, svetovalna oddaja
19.30	Algea, njen vpliv na našo prehrano in prebavo
20.00	Slo motion
20.30	Avantura z Ano in Tajjem, prvič
21.00	Sijaj
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Živeti zdravo, rak debelega črevesja in danke
23.00	25. obletnica okteta Deseti brat
00.00	Tv Prodaja
00.30	Glasbeni mozaik

NEDELJA,

31.7.2005

Slovenija 1

7.30	ŽIV ŽAV: MEDVEDEK, RISANA NANIZANKA, 3/7; SNORČKI, RISANA NANIZANKA, 5/13; MALI LETEČI MEDVEDKI, RISANA NANIZANKA, 4/12 (VPS 07.30)
9.45	FOLKART, 2. DEL, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 09.55)
10.50	MADŽARSKA PUSTA, NEMŠKA POLJUDNOZNANSTVENA ODDAJA (VPS 10.55)
11.20	OZARE, PONOVITEV
11.25	OBZORJA DUHA: ROMANJE V LURD, PONOVITEV (VPS 11.25)
12.00	LJUDI IN ZEMLJA, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 12.00)
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.10	PRI JOŽOVCU Z NATALIJO, PONOVITEV (VPS 13.10)
14.10	TEDENSKI IZBOR
14.10	IGRE BREZ MEJA: TRŽIČ (VPS 14.10)
15.35	NIKOLI OB DESETH - NUŠA DERENDA (VPS 15.35)
16.30	TURISTIKA
17.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.20	HRI-BAR, PONOVITEV (VPS 17.20)
18.20	SLOVENSKI OLIMPIJCI:
18.30	IZTOK PUC - ROKOMET (VPS 18.20)
18.40	ŽREBANJE LOTA (VPS 18.30)
18.40	HOPLA, RISANKA (VPS 18.40)
18.45	ČARLI IN MIMO, RISANKA
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.25	ZRCALO TEDNA
19.40	VREME
19.45	ŠPORT
20.00	100 LET SLOVENSKEGA FILMA: CVETJE V JESENI, SLOVENSKI FILM (VPS 20.00)
21.55	JAZ SEM PA MUZIKANT, DOKUMENTARNA ODDAJA, PONOVITEV (VPS 21.55)
22.55	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 22.55)
23.20	UMAZANI HARRY, AMERIŠKI FILM, PONOVITEV (VPS 23.20)
1.00	DNEVNIK, VREME, ŠPORT, PONOVITEV
1.40	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.35)
2.05	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
8.00	TV PRODAJA
8.30	INFOKANAL
10.30	TV PRODAJA
11.15	VELIKA IMENA MALEGA EKRANA: MIRČ KRAGELJ, PONOVITEV
12.15	19. REVILJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH ZBOROV ZAGORJE OB SAVI 2004, 1/3 (VPS 12.15)
12.40	MLADI VIRTUOZI: HARFISTKA ANJA GABERC (VPS 12.40)
13.00	ATLETIKA - ZLATA LIGA, POSNETEK IZ OSLA (VPS 13.00)
15.00	SVETOVNO PRVENSTVO V PLAVANJU, POSNETEK IZ MONTREALA (VPS 15.00)
17.00	FOLKART, 2. DEL, ODDAJA TV MARIBOR, PONOVITEV
18.05	ŽIVLJENSKA PRILOŽNOST, DANSKO-ŠVEDSKI FILM, PONOVITEV (VPS 18.05)
20.00	PIRAMIDE, MUMIJE IN GROBNICE, AMERIŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 3., ZADNJI DEL (VPS 20.00)
20.50	NAŠE SKRIVNO ŽIVLJENJE, AVSTRALSKA NADALJEVANKA, 16/22 (VPS 20.55)
21.40	UMETNOST GLASBE IN PLESA
E. GRIEG - W. ORLIKOWSKY:	
23.20	PEER GYNT - BALET SNG MARIBOR (VPS 21.45)
	LJUBEZEN.COM, DOKUMENTARNI FELJTON, PONOVITEV (VPS 23.20)

23.55	MONTREAL: SVETOVNO PRVENSTVO V PLAVANJU, PRENOS (VPS 23.55)
2.15	INFOKANAL

Kanal A

9.20	TV prodaja
9.50	Mladi in nemirni, 4. sezona, ponovitev 195. dela ameriške nadaljevanke
10.40	Mladi in nemirni, 4. sezona, ponovitev 196. dela ameriške nadaljevanke
11.30	Mladi in nemirni, 4. sezona, ponovitev 197. dela ameriške nadaljevanke
12.20	Mladi in nemirni, 4. sezona, ponovitev 198. dela ameriške nadaljevanke
13.10	Mladi in nemirni, 4. sezona, pon. 199. dela am. nad.
14.00	Dannyjeve zvezde
15.00	Lovci za zlato, ameriški film
16.30	Umor, je napisala, 3. sezona, ameriška naniz.
17.30	Linda Green, 2. sezona, 6. del angleške humoristične nanizanke
18.00	E+
20.00	Družinski film: Inspektor Gadget, ameriški film
21.25	Znova na prostosti, 2. sezona, 5. del ameriške nanizanke
22.20	Navigator
22.50	Kralj modernega stapa, ameriško-avstralski film
0.30	Dannyjeve zvezde, ponovitev

Pop TV

7.30	TV prodaja
8.00	Ringa-Raja:
8.00	Rudijevo moštvo, sinhronizirana risana serija
8.25	Action Man, sinhronizirana risana serija
8.50	Ogleda družina, sinhronizirana risana serija
9.10	Jernej in pravlčev, sinhronizirani risani film
10.30	Super punce, sinhronizirana risana serija
10.55	Tom in Jerry, risana serija
11.05	Lepo je biti milijonar, ponovitev
12.30	Diagnoza: umor, 7. sezona, ameriška nanizanka
13.30	Formula 1, prenos dirke za VN Madžarske
16.00	Močno zdravilo, 5. sezona, 8. del ameriške naniz.
17.00	24UR - vreme
17.05	Pred nesrečo, kanadsko-ameriški film
19.00	24UR
20.00	Nedeljski film: Je ali ni?, ameriški film
21.40	Vrhunci Velike nagrade Madžarske, oddaja o dirki formule 1 iz Budimpešte
21.55	Dave, ameriški film
23.50	24UR, ponovitev
0.50	Nočna panorama

Prva TV

07.30	Yu-Gi-Oh, risana serija
08.20	Digimoni, risana serija
09.35	Otroško nedeljsko dopoldne, kontaktna oddaja
11.30	TV prodaja
11.45	Skozi ključavnico, ponovitev
12.30	Alo, alo, 19. del angleške serije
13.00	Vikarka iz Dibleja, 8. del angleške serije
13.30	Črni gad, 8. del angleške serije
14.05	Hotel poldruga zvezdica, 8. del angleške serije
14.40	Gospod Bean, 19. del angleške serije
15.05	Adijo pamet, kontaktna oddaja
16.05	Rock Otočec, reportaža
16.40	Vajenec pri Donaldu Trumpu, ameriška resničnostna serija
17.25	Za soncem, brazilška drama (2001)
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
20.00	Plesalci za prvo vrsto, ameriški musical (1985)
21.45	Dueti pevskih div, 1. del posnetka prireditve
22.45	Vajenec pri Donaldu Trumpu, ameriška resničnostna serija
23.30	Dobro je biti ..., razvedrilna oddaja
23.55	Plesalci za prvo vrsto, ameriški musical (1985)
01.40	Dueti pevskih div, 1. del posnetka prireditve
02.40	Vajenec pri Donaldu Trumpu, ameriška resničnostna serija
03.25	Dobro je biti ..., razvedrilna oddaja

TevePika

09.30	Tv Prodaja
10.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
10.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
11.00	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu
12.00	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
12.30	Razgledovanja, potopisna reportaža, pon
13.00	V harmoniji z naravo, pon
13.30	Tv Prodaja
14.00	Tam kjer je veselje doma
15.30	25. obletnica okteta Deseti brat
17.00	Algea, njen vpliv na našo prehrano in prebavo
17.30	5 Pingom korak višje, pon

17.45	Vodič po podjetništvu, pon
18.00	Slo motion
18.30	Avantura z Ano in Tajjem, pon
19.00	Predah v gibanju, Sabina Obolnar, pon
20.00	Slovenska glasbena lestvica
21.00	Vandrovček, Fun klub Gasperji, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Odbojka na miki, Siemens masters 2005, pon
23.00	To morate vedeti, svetovalna oddaja, pon
00.00	Glasbeni mozaik

PONEDELJEK,

1.8.2005

Slovenija 1

7.00	TEDENSKI IZBOR
7.00	UTRIP
7.15	ZRCALO TEDNA
7.35	LJUBEZENSKA ZGODBA, KRATKI IGRANI FILM EBU (VPS 07.35)
7.50	VRNITEV DOMOV, KRATKI DOKUMENTARNI FILM EBU (VPS 07.50)
8.05	ŽELVI OTOK, RISANA NANIZANKA, 26., ZADNJA EPIZODA (VPS 08.05)
8.25	SNOS, AVSTRALSKA NADALJEVANKA, 26., ZADNJI DEL (VPS 08.25)
8.50	RISANKA
9.00	TEDENSKI IZBOR
9.00	IZ POPOTNE TORBE: KAMEN
9.20	SVET ŽIVALI, NEMŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 7/13
9.50	J. PERVANJE - M. BUH: VRTIČKARI: BELI ZAJEC, TV NADALJEVANKA
10.25	IGRE BREZ MEJA: TRŽIČ
11.50	NIKOLI OB DESETH - NUŠA DERENDA
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME
13.15	TEDENSKI IZBOR
13.15	HRI-BAR
14.15	SLOVENSKI OLIMPIJCI: IZTOK PUC - ROKOMET
14.25	PO SVETU NAOKOLO, NEMŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 4/8
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	DOBER DAN, KOROŠKA (VPS 15.10)
15.40	METKA IN ZVERINKO, RISANA NANIZANKA, 3/11 (VPS 15.45)
16.05	RISANKA
16.10	RADOVEDNI TAČEK: RAZSTAVA (VPS 16.10)
16.25	ZLODOKO SUPERCA, RISANKA (VPS 16.40)
16.35	BINE: GASILEC, LUTKOVNO-IGRANA NANIZANKA ZA OTROKE, 9/14 (VPS 16.25)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.30	MANGUSTE: KALAHARIJSKA SAGA, AMERIŠKA POLJUDNOZNANSTVENA ODDAJA (VPS 17.30)
18.25	ŽREBANJE 3X3 PLUS 6 (VPS 18.25)
18.40	CVETKA IN ZVONČEK, RISANKA (VPS 18.40)
18.45	OČI IN SINE, RISANKA
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	MALI MENIH, NEMŠKA NADALJEVANKA, 6/15 (VPS 20.00)
20.45	RDEČE POLETJE, FRANCOŠKA NADALJEVANKA, 5/10 (VPS 20.45)
21.40	100 LET SLOVENSKEGA FILMA (VPS 21.40)
22.00	ODEMVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	MAMA LUCIJA, ITALIJANSKA NADALJEVANKA, 2/3 (VPS 22.50)
0.20	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
1.15	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.15)
1.45	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.30	TV PRODAJA
10.00	OTROŠKI INFOKANAL
10.45	TV PRODAJA
11.20	TEDENSKI IZBOR
11.20	ALPE-DONAVA-JADRAN, PODOBE IZ SREDNJE EVROPE
11.50	UMETNOST GLASBE IN PLESA: E. GRIEG - W. ORLIKOWSKY: PEER GYNT, BALET SNG MARIBOR
13.30	PIRAMIDE, MUMIJE IN GROBNICE, AMERIŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 3., ZADNJI DEL
14.20	TURISTIKA
14.45	SVETOVNO PRVENSTVO V PLAVANJU, POSNETEK IZ MONTREALA (VPS 14.45)
16.15	EP V DALJINSKEM PLAVANJU, REPORTAŽA Z BLEDA (VPS 16.15)
16.45	TEDENSKI IZBOR
16.45	DOBER DAN, KOROŠKA

17.15	CVET MLADOSTI, ITALIJANSKA NADALJEVANKA, 3/4
18.55	GORMENGAST, ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 1/4, PONOVITEV (VPS 18.55)
20.00	GOSPODARI ŽIVLJENJA IN SMRTI, NEMŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 3., ZADNJI DEL, PONOVITEV (VPS 20.00)
20.55	SESTRE MAGDALENKE, ANGLEŠKI FILM, PONOVITEV (VPS 21.00)
22.55	AMERIŠKA KRPANKA: VRAG MI JE OBSEDEL ŽENSKO, GLASBENI DOKUMENTAREC, 6., ZADNJI DEL (VPS 22.55)
23.55	BRANE RONČEL IZZA ODRA (VPS 23.55)
1.55	INFOKANAL

Kanal A

9.05	TV prodaja
9.30	Domče kraljestvo, 4. sezona, ponovitev 5. dela ameriške humoristične nanizanke
10.00	Obalna straža na kolesih, ponovitev ameriške nanizanke
10.50	E+, ponovitev
12.50	TV prodaja
13.20	Domče kraljestvo, 4. sezona, 6. del ameriške humoristične nanizanke
13.50	Mladi in nemirni, 4. sezona, 200. del ameriške nadaljevanke
14.45	Vsi moji otroci, 2. sezona, 95. del ameriške nad.
15.35	TV prodaja
16.05	Obalna straža na kolesih, ameriška nanizanka
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 3. sezona, 4. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Jimova družina, 1. sezona, 8. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
20.00	Filmski ciklus - Tom Cruise: Top Gun, ameriški film
22.00	Zvezdna vrata, 4. sezona, 8. del ameriške naniz.
22.55	Seinfeld, 5. sezona, 22. del ameriške humoristične nanizanke
23.25	Ta nora služba, 1. sezona, 11. del ameriške humoristične nanizanke
23.55	Caroline v velemestu, 2. sezona, 21. del ameriške humoristične nanizanke
0.25	E+, ponovitev

Pop TV

6.55	24UR, ponovitev
7.55	Sedma nebesa, 8. sezona, pon. 1. dela ameriške nanizanke
8.45	Pet skrivnosti, ponovitev 118. dela mehiške nad.
9.40	Zastavljeno srce, pon. 89. dela venezuelske nad.
10.30	TV prodaja
11.00	Srčna dama, ponovitev 115. dela mehiške nad.
11.50	Prava ljubezen, pon. 87. dela venezuelske nad.
12.45	Diagnoza: umor, ponovitev ameriške nanizanke
13.40	TV prodaja
14.10	Sedma nebesa, 8. sezona, 2. del ameriške naniz.
15.00	Prava ljubezen, 88. del venezuelske nad.
15.55	Srčna dama, 116. del mehiške nadaljevanke
16.55	Zastavljeno srce, 90. del venezuelske nad.
17.55	24UR - vreme
18.00	Pet skrivnosti, 119. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	XXL ponedeljek: Ko je Harry srečal Sally, ameriški film
21.45	Mafijska priča, ameriška nadaljevanke, 2/4
22.40	XXL premiere
22.45	Teksaški mož postave, 5. sezona, 13. del ameriške nanizanke
23.40	Prijatelj, 9. sezona, 23. del ameriške humoristične nanizanke
0.10	Parčkanje, 1. sezona, 3. del angleške nanizanke
0.50	24UR, ponovitev
1.50	Nočna panorama

Prva TV

06.00	TV prodaja
06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.25	Tri v vrsto
07.40	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
09.25	Spomin
09.45	Tri v vrsto
10.00	Prva prebrer prva
10.05	TV prodaja
10.25	Sto izlozb, sto strasti, 483. del italijanske telenovele
10.50	Noro srce, 5. del turške serije
11.45	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.50	TV prodaja
13.05	Tri v vrsto

13.15	TV prodaja
13.45	Okrožje Columbia, 11/13. del ameriške naniz.
14.30	Plesalci za prvo vrsto, ameriški musical (1985)
16.15	Dueti pevskih div, 1. del posnetka prireditve
17.15	Yu-Gi-Oh, risana serija
17.40	Sto izlozbo, sto strasti, 484. del ital. telenovele
18.05	Noro srce, 2. del turške serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Življenje ali nekaj takega, ameriška komedija (2002)
21.35	Dobro je biti ..., razvedrila oddaja
22.00	Urška sov
23.00	Življenje ali nekaj takega, ameriška komedija (2002)
00.35	Dobro je biti ..., razvedrila oddaja
01.00	Urška sov

TevePika

06.00	Tv Prodaja
06.30	25. obletnica okteta Deseti brat
08.00	Predah v gibanju, Sabina Obolnar, pon
09.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
09.30	Živeti zdravo, rak debelega črevesja in danke
10.00	To morate vedeti, svetovalna oddaja, pon
11.00	Razgledovanja, potopisna reportaža
11.30	Navigator, pon
12.00	Vandrovček, Fun klub Gasperji, pon
12.30	5 Pingom korak višje, pon
12.45	Vodilj po podjetništvu, pon
13.00	Tv prodaja
13.30	Glasbeni Mozaik
15.30	Klepet z jasnovidko Maručo, pon
16.00	Za vas in mesto, z Milanom Škledarjem, oddaja o kmetijstvu, pon
17.00	Drom pot
17.30	Slo motion
18.00	Avantura z Ano in Tajjem, pon
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, živo
19.00	Kulturne drobnice, Mladinska knjiga praznuje, pon
19.30	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
20.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, koliko je narava naša, gost: dr. Darji Krajčič
21.00	Jana, oddaja o sončni strani življenja, pomembnost jemanja brisov
22.30	24 UR, informativna oddaja
23.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
23.30	E+
00.30	Tv Prodaja
01.00	Glasbeni mozaik

TOREK,

2.8.2005

Slovenija 1

6.50	TEDENSKI IZBOR
6.50	KULTURA
7.00	ODMEVI
7.35	ZDRUŽENA, KRATKI IGRANI FILM EBU (VPS 07.35)
7.50	ASLIHAN - TV ZVEZDA, KRATKI IGRANI FILM EBU (VPS 07.50)
8.05	FLIPER IN LOPAKA, RISANA NANIZANKA, 1/26 (VPS 08.05)
8.30	GUSARSKI OTOKI, FRANCOŠKA NANIZANKA, 1/26 (VPS 08.30)
8.55	TEDENSKI IZBOR
8.55	BINE: GASILEC, LUTKOVO-IGRANA NANIZANKA ZA OTROKE, 9/14
9.10	CEDRIK, RISANA NANIZANKA, 27/52
9.25	ZGODBE IZ ŠKOLJKE: ČISTO PRAVI GUSAR, MLADINSKA NADALJEVANKA, 5/5
10.10	J. PERVANJE - M. BUH: VRTIKARJI: POKAŽI KAJ ZNAŠ, TV NADALJEVANKA
10.45	SOŽITJA, SVETOVALNA ODDAJA TV MARIBOR
12.00	PRI JOŽOVCU Z NATALIJO
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.25	TEDENSKI IZBOR
13.25	VELIKA IMENA MALEGA EKRANA: MIRČ KRACELJ
14.20	ČOKOLADNE SANJE, HUMORISTIČNA NADALJEVANKA, 5/10
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK
15.40	POTEPANJA - BARANGOLŠOK (VPS 15.05)
15.40	ZMAJSKE ZGODBE, RISANA NANIZANKA, 18/25 (VPS 15.40)
16.05	ZMAJČEK, RISANA NANIZANKA, 6/13 (VPS 16.05)
16.30	ZLATKO ZAKLADKO: PRIMORSKI POZDRAV V DOLINI KOLPE (VPS 16.30)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)

17.35	PREZRTA OKOLJA: LOKA, DOKUMENTARNA ODDAJA (VPS 17.30)
18.05	MI SMO ... BRITANCI (VPS 18.00)
18.40	SIBIRSKA LJUDSKE PRAVLJICE, RISANKA (VPS 18.40)
18.45	LEON IN BUČI, RISANKA
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	POD ŽAROMETOM (VPS 20.00)
21.00	VIETNAM, POTOPIŠ, 2. DEL (VPS 21.00)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	POZABljENE ŽENSKA NA HO ŠI MINHVI POTI, FRANCOŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA (VPS 22.50)
23.40	PREZRTA OKOLJA: LOKA, DOKUMENTARNA ODDAJA, PONOVITEV
0.15	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
1.10	POD ŽAROMETOM, PONOVITEV
2.00	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 02.00)
2.25	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
10.00	OTROŠKI INFOKANAL
11.30	TV PRODAJA
12.00	ZABAVNI INFOKANAL
14.40	TV PRODAJA
15.15	TEDENSKI IZBOR
15.15	SLOVENCJI V ITALIJI
15.45	ZLATA LETA - ISKANJE KORENIN BEATA NA SLOVENSKEM
16.45	AMERIŠKA KRPANKA: VRAG MI JE OBSEDEL ŽENSKO, GLASBENI DOKUMENTAREC, 6., ZADNJI DEL
17.50	MOSTOVI - HIDAK
18.25	POTEPANJA - BARANGOLŠOK, PONOVITEV
18.25	TONE PARTIJIČ: KO POJE ČUK, TV IGRA (VPS 18.25)
19.35	VIZUM ZA PRIHODNOST, BOSANSKA HUMORISTIČNA NADALJEVANKA, 17/20 (VPS 19.40)
20.30	DRAGO JANČAR: KLEMENTOV PADEC, TV PRIREDBA PREDSTAVE MESTNEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA (VPS 20.35)
22.35	MOŽ, KI JE TOŽIL BOGA, AVSTRALSKI FILM (VPS 22.35)
0.15	INFOKANAL

Kanal A

9.05	TV prodaja
9.30	Domače kraljestvo, 4. sezona, ponovitev 6. dela ameriške humoristične nanizanke
10.00	Obalna straža na kolesih, ponovitev ameriške nanizanke
10.50	E+, ponovitev
12.50	TV prodaja
13.20	Domače kraljestvo, 4. sezona, 7. del ameriške humoristične nanizanke
13.50	Mladi in nemirni, 4. sezona, 201. del ameriške nadaljevanke
14.45	Vsi moji otroci, 2. sezona, 96. del ameriške nadaljevanke
15.35	TV prodaja
16.05	Obalna straža na kolesih, ameriška nanizanka
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 3. sezona, 5. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Jimova družina, 1. sezona, 9. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
20.00	Akcija: Poslednje potovanje, ameriški film
21.45	Zvezdna vrata, 4. sezona, 9. del ameriške naniz.
22.40	Seinfeld, 6. sezona, 1. del ameriške humoristične nanizanke
23.10	Ta nora služba, 1. sezona, 12. del ameriške humoristične nanizanke
23.40	Caroline v velemestu, 2. sezona, 22. del ameriške humoristične nanizanke
0.10	E+, ponovitev

Pop TV

6.55	24UR, ponovitev
7.55	Sedma nebesa, 8. sezona, ponovitev 2. dela ameriške nanizanke
8.45	Pet skrivnosti, ponovitev 119. dela mehiške nadaljevanke
9.40	Zastavljeno srce, ponovitev 90. dela venezuelske nadaljevanke
10.30	TV prodaja
11.00	Srčna dama, ponovitev 116. dela mehiške nadaljevanke
11.50	Prava ljubezen, ponovitev 88. dela venezuelske nadaljevanke
12.45	Mafijška priča, ponovitev ameriške nadaljevanke, 2/4

13.40	TV prodaja
14.10	Sedma nebesa, 8. sezona, 3. del ameriške naniz.
15.00	Prava ljubezen, 89. del venezuelske nad.
15.55	Srčna dama, 117. del mehiške nadaljevanke
16.55	Zastavljeno srce, 91. del venezuelske nad.
17.55	24UR - vreme
18.00	Pet skrivnosti, 120. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Preverjeno
20.45	Življenjska zgodba: Moje najbolje leto, ameriški film
22.30	XXL premiere
22.35	Teksaški mož postave, 5. sezona, 14. del ameriške nanizanke
23.30	Prijatelji, 9. sezona, 24. del ameriške humoristične nanizanke
0.00	Parčkanje, 1. sezona, 4. del angleške nanizanke
0.40	24UR, ponovitev
1.40	Nočna panorama

Prva TV

06.00	TV prodaja
06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.25	Tri v vrsto
07.40	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
09.25	Spomin
09.45	Tri v vrsto
10.00	Prva prebere prva
10.05	TV prodaja
10.25	Sto izlozbo, sto strasti, 484. del ital. telenovele
10.50	Noro srce, 6. del turške serije
11.45	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.50	TV prodaja
13.05	Tri v vrsto
13.25	Spomin
13.45	TV prodaja
14.15	Urška sov, ponovitev
15.15	Življenje ali nekaj takega, ameriška komedija (2002)
16.50	Dobro je biti ..., razvedrila oddaja
17.15	Yu-Gi-Oh, risana serija
17.40	Sto izlozbo, sto strasti, 485. del ital. telenovele
18.05	Noro srce, 7. del turške serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Barabe in princeze, 12. del hrvaške serije
20.35	Michael Jackson, dokumentarna oddaja
21.30	Ljubezenske prevare, 12. del ameriške resničnosti serije
22.20	Na moj način, pogovorna oddaja z Sašo Gerdej
23.20	Barabe in princeze, 12. del hrvaške serije
23.55	Michael Jackson, dokumentarna oddaja
00.50	Ljubezenske prevare, 12. del ameriške resničnosti serije
01.40	Na moj način, pogovorna oddaja z Sašo Gerdej

TevePika

6.00	Tv Prodaja
6.30	Za vas in mesto, z Milanom Škledarjem, oddaja o kmetijstvu, pon
7.30	Razgledovanja, potopisna reportaža, pon
8.00	Vandrovček, Fun klub Gasperji, pon
8.30	Tv Prodaja
9.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
9.30	Silaj, pon
10.00	Samozdravilna energetska metoda Rudija Klariča, prvič
10.30	5 Pingom korak višje, pon
10.45	Vodilj po podjetništvu, pon
11.00	Kaske dirke
12.00	Drom pot, pon
12.30	Kulturne drobnice, Mladinska knjiga praznuje, pon
13.00	Tv Prodaja
14.00	Glasbeni mozaik
16.00	Slovenska glasbena festiva, pon
17.00	Jana, oddaja o sončni strani življenja, pomembnost jemanja brisov
17.30	Algea, čisti in razstruplja naše telo
18.00	V harmoniji z naravo
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja
19.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, koliko je narava naša, gost: dr. Darji Krajčič
20.00	To morate vedeti, svetovalna oddaja
21.00	Odbojka na miki, Siemens masters 2005, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
23.00	Avantura z Ano in Tajjem, pon
23.30	25. obletnica okteta Deseti brat
01.00	TV prodaja
01.30	Glasbeni mozaik

SREDA,

3.8.2005

Slovenija 1

6.50	TEDENSKI IZBOR
6.50	KULTURA
7.00	ODMEVI
7.35	TOM V ŠKATLI, KRATKI IGRANI FILM EBU (VPS 07.35)
7.50	OBJEMI IN POLJUBI, KRATKI DOKUMENTARNI FILM (VPS 07.50)
8.05	FLIPER IN LOPAKA, RISANA NANIZANKA, 2/26 (VPS 08.05)
8.30	GUSARSKI OTOKI, FRANCOŠKA NANIZANKA, 2/26 (VPS 08.30)
8.55	TEDENSKI IZBOR
8.55	ZMAJČEK, RISANA NANIZANKA, 6/13
9.20	ZLATKO ZAKLADKO: PRIMORSKI POZDRAV V DOLINI KOLPE NAUČIMO SE PESMICO Z MELITO OSOJNIK: CIVILMOZEK
9.50	J. PERVANJE - M. BUH: VRTIKARJI: NA MLADIH SVET STOJI, TV NADALJEVANKA
10.25	NATIONAL GEOGRAPHIC, AMERIŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 3/12
11.20	ŽABICA IN KIT, KANADSKI FILM
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.15	TEDENSKI IZBOR
13.15	NEKAJ MINUT ZA DOMAČO GLASBO
13.35	LJUDJE IN ZEMLJA, ODDAJA TV MARIBOR
14.25	MADŽARSKA PUSTA, NEMŠKA POLJUDNOZNANSTVENA ODDAJA
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK: MOJ GOST, MOJA GOSTJA ... - VEND... GEM... (VPS 15.10)
15.40	SNORČKI, RISANA NANIZANKA, 5/13 (VPS 15.45)
16.05	MALE SIVE CELICE, KVIZ (VPS 16.10)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.30	KRALJESTVO PLANINSKEGA ORLA: ZAPUŠČINA LEDENE DOBE, DOKUMENTARNA SERIJA, 1/3 (VPS 17.30)
18.20	TURISTIKA (VPS 18.20)
18.40	ZREBANJE ASTRA (VPS 18.40)
18.45	BINKO, RISANKA (VPS 18.45)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	SEDMI PEČAT: CRPALKARSKI BLUES, KANADSKI FILM (VPS 20.00)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.55	F.M.DOSTOJEVSKI-DUŠAN JOVANOVIČ: BEŠI, TV PRIREDBA PREDSTAVE SLOVENSKEGA MLADINSKEGA GLEDALIŠČA (VPS 23.00)
1.20	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
2.15	KRALJESTVO PLANINSKEGA ORLA: ZAPUŠČINA LEDENE DOBE, DOKUMENTARNA SERIJA, 1/3, PONOVITEV
3.05	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 03.05)
3.30	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
10.00	OTROŠKI INFOKANAL
11.30	TV PRODAJA
12.00	ZABAVNI INFOKANAL
15.25	TV PRODAJA
16.00	EVROPSKI MAGAZIN, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 16.00)
16.35	TEDENSKI IZBOR
16.35	VIZUM ZA PRIHODNOST, BOSANSKA HUMORISTIČNA NADALJEVANKA, 17/20
17.25	DRUGA GODBA 2004: DOBET GNAHORE, POSNETEK KONCERTA (VPS 17.25)
18.25	MOSTOVI - HIDAK: MOJ GOST, MOJA GOSTJA ... - VEND... GEM... (VPS 18.25)
19.00	24. AMERIŠKA NADALJEVANKA, 8/24, PON.
20.00	ŠPORT (VPS 20.00)
22.30	SVETLOBA V TEMI, AMERIŠKI FILM, PONOVITEV (VPS 23.30)
0.00	INFOKANAL

Kanal A

9.05	TV prodaja
9.30	Domače kraljestvo, 4. sezona, ponovitev 7. dela ameriške humoristične nanizanke
10.00	Obalna straža na kolesih, pon. am.nanizanke
10.50	E+, ponovitev
12.50	TV prodaja
13.20	Domače kraljestvo, 4. sezona, 8. del ameriške humoristične nanizanke

13.50	Mladi in nemirni, 4. sezona, 202. del ameriške nadaljevanke
14.45	Vsi moji otroci, 2. sezona, 97. del ameriške nadaljevanke
15.35	TV prodaja
16.05	Obalna straža na kolesih, ameriška nanizanka
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 3. sezona, 6. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Jimova družina, 1. sezona, 10. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
20.00	Hollywood zaupno, 6. del ameriške dokumentarne serije
20.55	Pravi seks v pravem mestu: New York, 6. del ameriške dokumentarne serije
21.45	Zvezdna vrata, 4. sezona, 10. del ameriške nanizanke
22.40	Seinfeld, 6. sezona, 2. del ameriške humoristične nanizanke
23.10	Ta nora služba, 1. sezona, 13. del ameriške humoristične nanizanke
23.40	Caroline v velenosti, 2. sezona, 23. del ameriške humoristične nanizanke
0.10	E+, ponovitev

Pop TV

6.55	24UR, ponovitev
7.55	Sedma nebesa, 8. sezona, ponovitev 3. dela ameriške nanizanke
8.45	Pet skrivnosti, ponovitev 120. dela mehiške nadaljevanke
9.40	Zastavljeno srce, ponovitev 91. dela venezuelske nadaljevanke
10.30	TV prodaja
11.00	Srčna dama, ponovitev 117. dela mehiške nadaljevanke
11.50	Prava ljubezen, ponovitev 89. dela venezuelske nadaljevanke
12.45	Preverjeno, ponovitev
13.40	TV prodaja
14.10	Sedma nebesa, 8. sezona, 4. del ameriške nanizanke
15.00	Prava ljubezen, 90. del venezuelske nadaljevanke
15.55	Srčna dama, 118. del mehiške nadaljevanke
16.55	Zastavljeno srce, 92. del venezuelske nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Pet skrivnosti, 121. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	TV kriminalka: Oko za oko, ameriški film
21.50	Hitri Edi, 12. del angleško-ameriške nanizanke
22.45	XXL premiere
22.50	Teksaški mož postaver, 5. sezona, 15. del ameriške nanizanke
23.45	Prijatelji, 10. sezona, 1. del ameriške humoristične nanizanke
0.15	Parckanje, 1. sezona, 5. del angleške nanizanke
0.55	24UR, ponovitev
1.55	Nočna panorama

Prva TV

00.00	TV prodaja
06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.25	Tri v vrsto
07.40	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
09.25	Spomin
09.45	Tri v vrsto
10.00	Prva prebere prva
10.05	TV prodaja
10.25	Sto izlozbo, sto strasti, 485. del italijanske telenovele
10.50	Noro srce, 7. del turške serije
11.45	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.50	TV prodaja
13.05	Tri v vrsto
13.15	Spomin
13.25	TV prodaja
13.55	Barabe in princeze, 12. del hrvaške serije
14.25	Na moj način, pogovorna oddaja s Sašo Gerdej
15.25	Ljubezenske prevare, 12. del ameriške resničnosti serije
16.25	Michael Jackson, dokumentarna oddaja
17.15	Yu-Gi-Oh, risana serija
17.40	Sto izlozbo, sto strasti, 486. del italijanske telenovele
18.05	Noro srce, 8. del turške serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Ena na ena, pogovorna oddaja

21.00	Kako preživeti, 1. dela ameriške resničnosti serije
21.50	Prestizno, ekskluzivno, razvedrilna oddaja
22.25	Virus (Spill) ameriška akcija (1996)
23.55	Ena na ena, pogovorna oddaja
00.50	Kako preživeti (Survivor), 1. dela ameriške resničnosti serije
01.40	Prestizno, ekskluzivno, razvedrilna oddaja
02.10	Virus, ameriška akcija (1996)

TevePika

6.00	TV prodaja
6.30	Algea, čisti in razstruplja naše telo
7.00	25. obletnica okteta Deseti brat
8.30	TV prodaja
9.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
9.30	Klepet z jasnovidko Maručo, pon
10.00	Avantura z Ano in Tajjem, pon
10.30	Jana, oddaja o sončni strani življenja, pomembnost jemanja brisov
11.00	Za vas in mesto, z Milanom Škledarjem, oddaja o kmetijstvu, pon
12.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, koliko je narava naša, gost: dr. Dario Krajčič
13.00	Glasbeni Mozaik
17.00	Razgledovanja, potopisna reportaža, prvič
17.30	Kulturne drobtinice, konec preteklih in začetek nove gledališke sezone, prvič
18.00	Sto motion, pon
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja
19.00	Slovenska glasbena lestvica, pon
20.00	Vodilc po podjetništvu, prvič
20.15	Spoznajte jo rastlino, 2 del, prvič
20.30	Sijaj
21.00	Živeti zdravo, novosti pri zdravljenju raka
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
23.00	Preverjeno POP TV
23.45	Odbojka na mikvi, Siemens masters 2005, pon
00.15	TV prodaja
00.30	Glasbeni mozaik

ČETRTEK,

4.8.2005

Slovenija 1

6.50	TEDENSKI IZBOR
6.50	KULTURA
7.00	ODMEVI
7.35	RACKE, KRATKI IGRANI FILM EBU (VPS 07.35)
7.50	MOJA NOVA DRUŽINA
8.05	KRATKI DOKUMENTARNI FILM EBU (VPS 07.50)
8.30	FLIPER IN LOPAKA, RISANA NANIZANKA, 3/26 (VPS 08.05)
8.55	GUSARSKI OTOKI, FRANCOŠKA NANIZANKA, 3/26 (VPS 08.25)
9.00	RISANKA
9.00	TEDENSKI IZBOR
9.45	MALE SIVE CELICE, KVIZ
10.20	J. PERVANJE - M. BUH: VRTIKARJE: POROKA, TV NADALJEVANKE
11.15	POD ŽAROMETOM CARLO GOLDONI: KRČMARICA MIRANDOLINA, TV PRIREDBA PREDSTAVE ŠENTJAKOBKEGA
13.00	GLEDALIŠČA LJUBLJANA
13.25	POROČILA, ŠPORT, VREME
13.25	TEDENSKI IZBOR
14.15	JAZ SEM PA MUZIKANT, DOKUMENTARNA ODGAJA
14.40	VIDEOPIŠMA - SNJEŽANA IN ZVEZDANA PEŠEM KAMNA: OD KAMNOLOMA DO DELAVNICE, DOKUMENTARNA ODGAJA TV KOPER-CAPODISTRIA (VPS 14.35)
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK: POTEPAJANJE - BARANGOLŠOK (VPS 15.05)
15.40	CEDRIK, RISANA NANIZANKA, 30/52 (VPS 15.40)
15.55	BABICA V VARSTVU, KRATKI IGRANI FILM EBU, PONOVITEV (VPS 15.55)
16.10	NA LINIJI: TU PA TAM, ODGAJA ZA MLADE, PONOVITEV (VPS 16.10)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.30	ŠTAFETA MLADOSTI, PONOVITEV (VPS 17.30)
18.15	DUHOVNI UTRIP: DIAGNOSTIČNI SISTEM OBERON, PONOVITEV (VPS 18.15)
18.35	Noro srce na mikvi, RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT

20.00	FOYLOVA VOJNA, ANGLEŠKA NADALJEVANKE, 1/4 (VPS 20.00)
21.30	OSMI DAN (VPS 21.30)
22.05	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.10)
22.55	GLASBENI VEČER - 52. LJUBLJANSKI POLETNI FESTIVAL: MLADINSKI ORKESTER EVROPSKE UNIJE IN PAAYO J/RYI (VPS 23.00)
0.45	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
1.40	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.40)
2.05	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
10.00	OTROŠKI INFOKANAL
11.30	TV PRODAJA
12.00	ZABAVNI INFOKANAL
15.50	TV PRODAJA
16.25	TEDENSKI IZBOR
16.25	FOLKART, 2. DEL, ODGAJA TV MARIBOR
17.25	SIMPSONOVI, AMERIŠKA RISANA NANIZANKA, 22., ZADNJA EPIZODA
17.50	ALPE-DONAVA-JADRAN, PODOBE IZ SREDNJE EVROPE
18.25	MOSTOVI - HIDAK: POTEPAJANJE - BARANGOLŠOK, PONOVITEV
19.00	UJETNIK, ANGLEŠKA NANIZANKA, 16/17, PONOVITEV
20.00	OPERO POLETJE - I. ALBENIZ: MERLIN, POSNETEK OPERE IZ TEATRA REAL, MADRID (VPS 20.00)
22.25	ŽIVLJENJE V MESTU
22.25	ODREŠITEV, ANGLEŠKA DRAMA (VPS 22.30)
22.50	PREKLETI PRITEPENC, ANGLEŠKA DRAMA (VPS 22.50)
23.15	NARAVA DOMA, ANGLEŠKA DRAMA (VPS 23.15)
23.35	ŠTAFETA MLADOSTI, PONOVITEV
0.20	HYALA ZA ČOKOLADO, FRANCOŠKI FILM, PONOVITEV (VPS 00.25)
2.00	INFOKANAL

Kanal A

9.05	TV prodaja
9.30	Domače kraljestvo, 4. sezona, ponovitev 8. dela ameriške humoristične nanizanke
10.00	Obalna straža na kolesih, ponovitev ameriške nanizanke
10.50	E+, ponovitev
12.50	TV prodaja
13.20	Domače kraljestvo, 4. sezona, 9. del ameriške humoristične nanizanke
13.50	Mladi in nemirni, 4. sezona, 203. del ameriške nadaljevanke
14.45	Vsi moji otroci, 2. sezona, 98. del ameriške nad.
15.35	TV prodaja
16.05	Obalna straža na kolesih, ameriška nanizanka
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 3. sezona, 7. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Jimova družina, 1. sezona, 11. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
20.00	Krimič: Popolna prevara, ameriški film
21.40	Ljubezen v laseh, 3. sezona, 3. del angleške nadaljevanke
22.40	Sreča, 2. sezona, 5. del angleške humoristične nanizanke
23.20	Navigator, ponovitev
23.50	Ruby Wax, pogovorna oddaja
0.30	E+, ponovitev

Pop TV

6.55	24UR, ponovitev
7.55	Sedma nebesa, 8. sezona, ponovitev 4. dela ameriške nanizanke
8.45	Pet skrivnosti, ponovitev 121. dela mehiške nadaljevanke
9.40	Zastavljeno srce, ponovitev 92. dela venezuelske nadaljevanke
10.30	TV prodaja
11.00	Srčna dama, ponovitev 118. dela mehiške nadaljevanke
11.50	Prava ljubezen, ponovitev 90. dela venezuelske nadaljevanke
12.45	Hitri Edi, ponovitev 12. dela angleško-ameriške nanizanke
13.40	TV prodaja
14.10	Sedma nebesa, 8. sezona, 5. del ameriške nanizanke
15.00	Prava ljubezen, 91. del venezuelske nad.
15.55	Srčna dama, 119. del mehiške nadaljevanke
16.55	Zastavljeno srce, 93. del venezuelske nadaljevanke

17.55	24UR - vreme
18.00	Pet skrivnosti, 122. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Romanca: Bogato srce, ameriški film
21.40	Vraze neveste, dokumentarna serija
22.35	XXL premiere
22.40	Goli svet, dokumentarna oddaja
0.10	Prijatelji, 10. sezona, 2. del ameriške humoristične nanizanke
0.40	Parckanje, 1. sezona, 6. del angleške nanizanke
1.20	24UR, ponovitev
2.20	Nočna panorama

Prva TV

06.00	TV prodaja
06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.25	Tri v vrsto
07.40	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
09.25	Spomin
09.45	Tri v vrsto
10.00	Prva prebere prva
10.05	TV prodaja
10.25	Sto izlozbo, sto strasti, 486. del italijanske telenovele
10.50	Noro srce, 8. del turške serije
11.45	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.50	TV prodaja
13.05	Tri v vrsto
13.25	Spomin
13.50	TV prodaja
14.20	Ena na ena, ponovitev
15.15	Virus, ameriška akcija (1996)
16.45	Prestizno, ekskluzivno, razvedrilna oddaja
17.15	Yu-Gi-Oh, risana serija
17.40	Sto izlozbo, sto strasti, 487. del italijanske telenovele
18.05	Noro srce, 9. del turške serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Alo, alo, 20. del angleške serije
20.35	Vikarka iz Dibleya, 9. del angleške serije
21.10	Črni gad, 9. del angleške serije
21.45	Hotel poldruga zvezdica, 9. del angleške serije
22.20	Gospod Bean, 20. del angleške serije
22.50	Skozi ključavnico, pogovorna oddaja
23.40	Alo, alo, 20. del angleške serije
00.15	Vikarka iz Dibleya, 9. del angleške serije
00.50	Črni gad, 9. del angleške serije
01.25	Hotel poldruga zvezdica, 9. del angleške serije
02.00	Gospod Bean, 20. del angleške serije
02.30	Skozi ključavnico, pogovorna oddaja

TevePika

6.00	TV prodaja
6.30	Kulturne drobtinice, konec preteklih in začetek nove gledališke sezone, pon
7.00	Vodilc po podjetništvu, pon
7.15	Spoznajte jo rastlino, 2 del, pon
7.30	Drom pot, pon
8.00	Sijaj, pon
8.30	TV prodaja
9.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
9.30	Algea, čisti in razstruplja naše telo
10.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, koliko je narava naša, gost: dr. Dario Krajčič
11.00	Jana, oddaja o sončni strani življenja, pomembnost jemanja
11.30	V harmoniji z naravo
12.00	Vandrovček, Fun klub Gasperji, pon
12.30	Samozdravilna energetska metoda Rudija Klariča, pon
13.00	Preverjeno POP TV
14.00	Glasbeni Mozaik
15.30	Evropski večeri z Lojzeto Petretom, gost: dr. Vinko Dolenc
17.00	Odbojka na mikvi, Siemens masters 2005, pon
17.30	Navigator, prvič
18.00	Avto šok, prvič
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja
19.00	Predah v gibanju, Ema Kurent
20.00	To morate vedeti, svetovna oddaja
21.00	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
23.00	Slovenska glasbena lestvica
00.00	TV prodaja
00.30	Glasbeni Mozaik

PETEK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Turistične novice
08.30	Koledar prireditve
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
11.15	Knjižne minute (presoje)
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Mali oglasi
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
14.45	Komentar tedna
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditve
15.50	Pričevalci vere
17.00	Ob petih pospravljamo podstrešje
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Spoznanje več - predsodek manj (dr. Drago Ocvirk)
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Iz Mohorjeve skrinje
21.15	Ponovitev Komentarja tedna
21.30	Mozaik dneva
22.00	Klasična glasba
	Ponovitev:
23.00	Doživetja gora in narave
24.00	Srečno na poti
00.45	Spoznanje več - predsodek manj
04.40	Radio Vatikan

SOBOTA

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Naravoslovne zanimivosti
08.30	Koledar prireditve
08.45	Spominjamo se
09.00	Sobotna Iskrica
10.30	Poročila, Vaša pesem
11.00	Za življenje, danes in jutri: 1. Oddaja z Bogdanom Zoržem 2. Zakonska oddaja 3. Svet oblikuje mlade 4. Oddaja z Karlom Gržanom
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila

12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Glasbena voščila
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditve
15.50	Pričevalci vere
16.00	Mali oglasi
17.00	Slovenec Slovenca vabi
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Naš gost
19.30	Poročila
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Radijska molitev
21.00	Škofov nagovor pred nedeljo
21.15	Svetniški kandidati - škof Vovk
	Ponovitve:
22.00	Za življenje
23.00	Obala neznanega
24.00	Slovenec Slovenca vabi
04.40	Radio Vatikan

NEDELJA

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Iz žitnice slovenstva
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Iz življenja vesoljne Cerkve
08.30	Koledar prireditve
08.45	Spominjamo se
09.00	Prenos sv. Maše
10.00	Oznaniila
10.15	Graditelji slovenskega doma
11.00	Poročila, osmrtnice, obvestila
11.15	Kmetijska oddaja
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Glasbena voščila
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditve
15.50	Pričevalci vere
16.00	Glasbena voščila
17.00	Slovenec po svetu in domovini
18.30	Sakralna glasba
19.30	Poročila
19.45	Škofov nagovor za nedeljo
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Obala neznanega - izživi vere
21.30	Radijski roman
	Ponovitve:
22.00	Naš gost
23.00	Graditelji
23.45	Svetniški kandidati
00.30	Iz življenja vesoljne Cerkve
04.40	Radio Vatikan

PONEDELJEK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Kratka kateheza
08.30	Koledar prireditve
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva

13.00	Mali oglasi
13.30	Stare, ma lepe
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditve
15.50	Pričevalci vere
17.00	1. Zdravstvena 2. Svetloba in sence 3. Pravne zagate 4. Aktualno
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Glasovanje za Vašo pesem
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Prijatelji radia Ognjišče
21.30	Mozaik dneva
22.00	Zanimivosti nočnega neba (1.), Prijatelji radia Ognjišče II. (2. - 5.)
	Ponovitve:
23.00	Sakralna glasba
24.00	Slovenec po svetu in domovini
04.40	Radio Vatikan

TOREK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Predstavljamo vam
08.30	Koledar prireditve
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Mali oglasi
13.30	Skriti zaklad (1., 3.), Gradimo odprto družbo (2., 4.)
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditve
15.50	Pričevalci vere
16.00	Glasbena voščila
17.00	Šport na Radiju Ognjišče I.
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Šport na Radiju Ognjišče II.
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Luč v temi (1.), Juretov večer (2., 4., 5.), Vstani in hodi (3.)
21.30	Mozaik dneva
22.00	Sončna pesem
	Ponovitve:
23.00	Ponedeljekova 17.
24.00	Prijatelji radia Ognjišče
04.40	Radio Vatikan

SREDA

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)

07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Sredin trn
08.30	Koledar prireditve
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
10.15	Srečno na poti
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Zlati zvoki
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
14.45	Sredin pogled v svet
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditve
15.50	Pričevalci vere
16.00	Mali oglasi
17.00	Pogovor o
18.00	Poročila, Vaša pesem
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Sveta vera bodi vam luč (radijska kateheza)
21.30	Mozaik dneva
22.00	Glasba z znanjko
	Ponovitve:
23.00	Luč v temi (1.), Skriti zaklad (2., 4.), Vstani in hodi (3.)
24.00	Šport na Radiju Ognjišče
04.40	Radio Vatikan

ČETRTEK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Pod lipo domačo
08.30	Koledar prireditve
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
10.15	Doživetja gora in narave
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Mali oglasi
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
14.45	Komentar Družine
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditve
15.50	Pričevalci vere
16.00	Glasbena voščila
17.00	Oddaja KP studija
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Dijaška oddaja
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Karavana prijateljstva I.
21.30	Mozaik dneva
22.00	Karavana prijateljstva II.
	Ponovitve:
23.00	Pogovor o
24.00	Sveta vera bodi vam luč
04.40	Radio Vatikan

Esad Babačić

Dober dan, žalost

Nogomet počasi, a vztrajno trka na vrata. Tisti, ki so navajeni na kolektivne športe z žogo, so že malce nervozni. V dobro voljo jih ne spravi še tako zahtevna in napeta etapa na Dirki po Franciji, kaj šele kakšen vodni šport. Težko je, če se navadiš, da štejejo samo športi, v katerih kraljuje okroglo usnje. "Dober dan, žalost" je naslov, ki lahko najnazorneje opiše pričakovanja nogometnih navdušencev pred novo sezono.

Živim v glavnem mestu, ki nima niti enega kluba v prvi, drugi ali tretji ligi. Najbližji prvoligaš je v Domžalah, ki igrajo prvo ligo za enim od bližnjih marketov. Nekdo od igralcev je dejal, da so zdaj, ko so edini prvoligaš v ljubljanski regiji, še bolj pod drobnogledom. Želim si, da bi bilo tako. Zaradi njega in vseh tistih navijačev, ki ne morejo brez domačega nogometa. Toda to je le slaba tolažba, ki ne more oprati vse sramote. Naš nogomet je pač postal obroben šport in pred tem si ne moremo več zatiskati oči. Ljubitelji košarke se že počasi ogrevajo za skorajšnje evropsko prvenstvo v košarki, ki ima tokrat še dodaten naboj, saj ga bo gostila država, v kateri se je nekdaj igrala najboljša košarka na stari celini. Ker smo bili tudi sami del znamenite "jugokošarke" in se nam včasih zazdi, da smo pobrali najboljše od tistega, kar je ta nekoč pomenila, imamo tudi tokrat pravico upati na kakšno pomembnejšo uvrstitev. Recimo, da takšno upanje gojimo vse od takrat, ko smo se morali postaviti na lastne noge tako v političnem kot v košarkarskem smislu. Žal pa smo morali za seboj pustiti nekatere odlike, zaradi katerih so bili "plavi" strah in trepet Evrope. Na prvem mestu nam je zmanjkalo predrznosti, ki je nujno potrebna za osvajanje naslovov. Že nekaj let poslušamo, kako bi bilo najbolje, če bi za se-

lektorja postavili kakšnega Srba, še najbolje kar Obradovića, saj bi bili le z njim sposobni dobiti katero od odločilnih bitk. Iz tega je mogoče sklepati le to, da nihče ne verjame, da bodo naši brez balkanske injekcije omamili svoje nasprotnike in se uvrstili v sklepni del prvenstva. Neupanje je do neke mere razumljivo, saj smo bili že tolikokrat blizu, pa ni bilo na koncu nič. Tudi sam sem kar precej skeptičen, vendar pa se mi zdi, da potrebujejo naši igralci predvsem podporo širše javnosti, saj bodo le tako lahko pozabili stare rane. Popolnoma verjamem našim, ki vsi v en glas ponavljajo, da se bodo bojevali do zadnjega, saj je to njihova zadnja priložnost. V primeru novega poloma bi gotovo prišlo do menjave generacije, zato ni dvoma,

katerega trener je prav legendarni Željko Obradović. Seveda je zdaj vprašanje, ali bo lahko Jaka tisti, ki bo prevzel odgovornost. Nekako normalno se zdi, da je napočil njegov čas, saj je prav v minuli sezoni dozorel kot igralec. Skupaj z Udrihom, ki je dokazal, da se nikogar ne boji, bi lahko tvorila ubijalski bekovski par. Skoraj idilično je tudi na centrski poziciji, kjer bosta kraljevala Brezec in Nesterović, oba prekaljena igralca v NBA. Brezec ima za seboj odlično sezono, Rašo pa se bo lahko prav na evropskem prvenstvu odkupil za neigranje v San Antoniu. Seveda lahko samo upamo, da je njegova poškodba preteklost. Osebnostno sem prepričan, da brez pomoči vedno borbenega Juraka ne bo šlo. Posebej vzpodbudna je forma Marka Milića, ki ple-

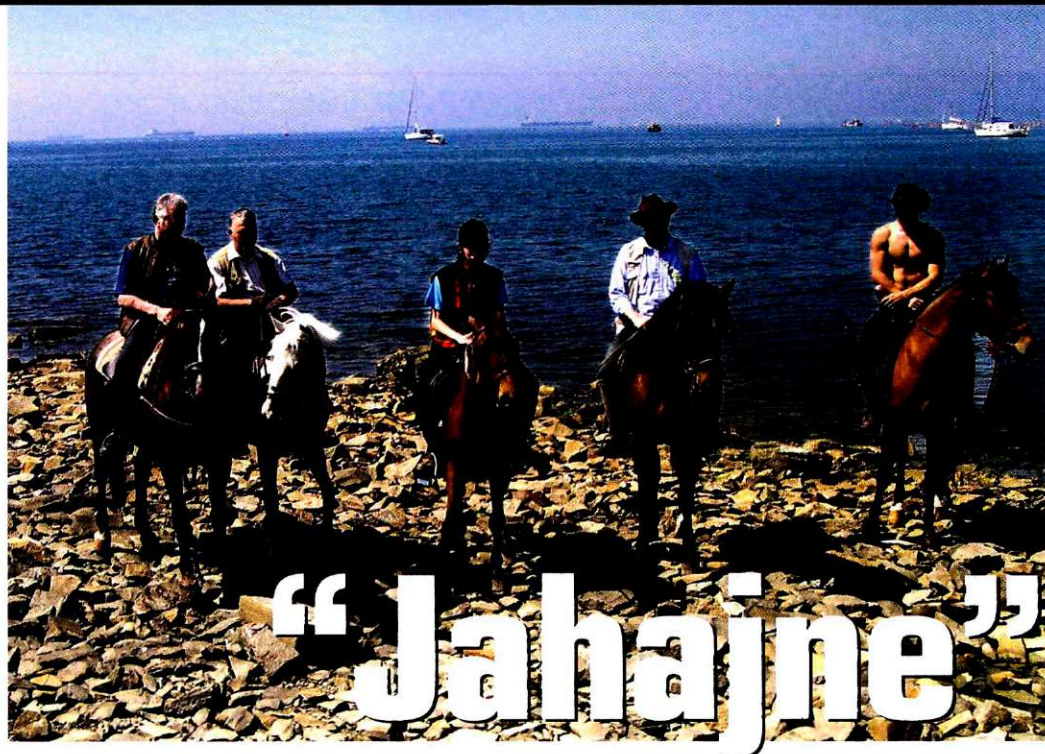
Živim v glavnem mestu, ki nima niti enega kluba v prvi, drugi ali tretji ligi. Najbližji prvoligaš je v Domžalah, ki igrajo prvo ligo za enim od bližnjih marketov. Nekdo od igralcev je dejal, da so zdaj, ko so edini prvoligaš v ljubljanski regiji, še bolj pod drobnogledom. Želim si, da bi bilo tako.

da se bodo fantje zelo potrudili. In res imamo na seznamu toliko kakovostnih posameznikov, ki so odločeni narediti korak naprej. Rekli boste, da smo jih imeli tudi na prejšnjih prvenstvih, pa se je vseeno slabo končalo. Se strinjam, toda takrat ni bilo toliko igralcev, ki igrajo pomembne vloge v svojih klubih. Poglejmo le Lakovića, ki je postal nosilec igre v Panathinaikosu,

ni z žego po košarki. Zame je prav on nesojeni vodja te reprezentance, ki potrebuje avtoriteto na igrišču. Pipan bo moral razmisliti, kdo bo njegova desna roka na igrišču. V kriznih trenutkih bo moral nekdo pač prevzeti odgovornost, da se ne bi ponovile polomije iz preteklosti.

Terensko "jahajne"
od Kuma do Ankarana

Vsemogočni je ustvaril konja iz prgišča vetra. Iz njegovega pogleda sije bogastvo vsega sveta. V konjski grivi sta zakopana moč in ponos. Konj (*Equus Caballus*) je žival, ki leti brez kril in premaguje brez orožja ... Takole o konju govori starodavni zapis. Konj je bil udomačen okrog leta 2000 pr. Kr. in je stalen sopotnik razvoja naše civilizacije.

Njegova popolna anatomija in tankočuten značaj zasvajata, njegovo skladno gibanje pa je višek ustvarjenega, stalno živeča umetnost, h kateri se že stoletja zatekajo najrazličnejši umetniki, znanstveniki, pomembneži, kmetstvo.

Joco Wayne

Fotografije Joca Žnidaršiča dobesedno rezgetajo. Lipicanci, slikani ob zori, se na zamagljeni rosin jasi zadovoljno pasejo. Jutranjo spokojnost lahko že v naslednjem trenutku premoti zlom in pok bližnje veje. Nežna in plaha žival se pretirano zdrzne in se zapodi v dir. Topot kopit je čedalje glasnejši. Bliža se namreč že naslednja Žnidaršičeva fotografija ... Nenadoma mi fotomonografijo iz rok grobo iztrga John Wayne – zagotovo ga poznate, tistega iz leta 1950 namreč, ki je s Fordom, režiserjem epskega vesterna Rio Grande, noč in dan neumorno plašil konje. "Vrni mi fotomonografijo!" Waynov pogled je postal mrk. Klobuk si je še bolj po-

veznil čez nos, obraz je bil nerazločen. John Wayne zajaha svojega rjavca in sikne: "S Komanči in Apači sem opravil! Zdaj so na vrsti Pokornovi in stotnik Jože!" Tleskne z ostrogo, konj na zadnjih dveh divje izpelje polkrog in že ju ni več. Tudi mi se nemudoma odpravimo za njima – na "jahajne" s Kuma na morje.

Glavni igralci

Najprej se pogloblje spoznajmo s konji in glavnimi igralci. Stotnik Jože, 60 let, je osedlal Zokija (čudovita toplokrvna slovenska pasma), Matjaževa, 50, je bila Debi (lipicanka), Nežina, 20, Stela (ne povsem čista angležinja), Jaka, 27, pa je zajahal Bliska (lepega in visokega mešanca med haflingerjem in še nekom). Stela in Debi sta iz istega hleva in sta prijateljici. Stela je dominantnejša, če pa pride do kakšne težave, priskoči tudi Debi. Med konji se vselej ustvari točno določena hierarhija, zato je najbolj kritičnih prvih 5 km poti, ko funkcije še niso razdeljene. Napos-

led se je izkazalo, da je imel Zoki najboljše vodstvene sposobnosti.

Pretirano senzibilen

"Konj je bolj senzibilna kot pa pametna žival!" Avtohtono življenje na prostranih ravninah ga je namreč prisililo v neprestano previdnost in pozornost (pred zvermi). Konj je vse skozi nekoliko živčen, saj ga še tako neznamen šum takoj spravi iz tira. Krava se je denimo branila z rogovi, konj pa z nogami. Evolucija ga je torej morala obdariti s poudarjeno (pretirano) senzibilnostjo. Konj ima tudi izjemno občutljivo ustnico, zobje pa so v nasprotju s slavno prežvekovalko tako zgoraj kot spodaj. Zato lahko tudi ugrizne, a še raje ugrizne v seno, svežo travo, najraje pa v bolj kiselkasto (kislico). Oves jim vrne energijo, koruza je za mišice, med ježo pa jim dodajajo tudi sol.

Ukazi in nasveti

Pri konju je treba igrati na dve karti. Z njim je treba biti tako grob

kakor tudi prijazen. Vselej ga moraš obvladovati! Če konj ne želi čez vodo (oviro), jezdec nikakor ne sme obupati. Vseskozi mora dokazovati premoč in nadzor. Konja med galopiranjem sicer usmerja, pred morebitno oviro pa mu prepusti reševanje zagate. Jezdec mora paziti tudi nase, kajti konj, četudi čuti, da je nekdo na njem, vseeno pri vsakem gibuču računa le nase. Filmski prizori, ko jezdec sname podrtó drevo, niso redki, jezdec pa mora biti pozoren tudi na jahanje tik ob oviri (drevesu). Temeljno pravilo pa pravi, da mora biti jahač vselej pravokotno na konja. Konj opravlja tri osnovne korake. Korak, ki je počasen; kas, pri katerem meče vsako nogo posebej; galop, kjer premika izmenično po dve skupaj. Jezdi se vedno s težiščem. Če želimo v desno, zategnemo desno uzdo. Če želimo naprej, popustimo vajeti in pomaknemo težišče naprej, za nazaj pa prav nasprotno. Konj je izjemno tekmovalen in uživa, če ga malce spustimo z vajeti.

Konjska sedla stanejo tudi do 4.000 evrov.

Jahač mora biti pri jahanju vselaj pravokotno na konja.

Brez podkev pa seveda ne gre.

Pravzaprav se na konju stoji, in ko pride do galopa, jezdec vstane, stoji na stremenih, s čimer se teža enakomerneje porazdeli. Zatorej je tudi konju udobneje, če jezdec sedi v sedlu. Na konjskem sejmu v Veroni sedla stanejo okoli 4.000 evrov. O izredno zapletenem postopku osemenjevanja konj pa raje kdaj drugič. Ob po-

gostil, ob petih zjutraj naslednjega dne pa je karavana krenila. V petih dneh so opravili 244 km in 6.400 višinskih metrov. Prvi dan so prihajali do Borutovega ranča, po kozarčku cvička pa skupaj z njim odjahali do izvira Krke oziroma 21-letnega Jureta, ki se jim je prav tako pridružil. Eden izmed jezdecev (pa ne iz kluba)

je nenadejano čofnil v izvir Krke. Drugi dan jih je zapustil Jure, Borut pa je s četverico nadaljeval proti Kontrabantarju (v bližini Cerkniskega jezera). Vmes so se po evropski pešpoti spustili v slikovito sotesko Iške. Dež jih je vseskozi pral, zato je Jakatov jahalni

Joco Žnidaršič in njegova fotomonografija Lipicanci

datku, da en skok stane 1.000 evrov, šampionski pa tudi več kot 20.000, spoznamo, da je konjeništvu pravzaprav razkošje, ki pa te lahko popolnoma zasvoji. Človek jezdi zaradi adrenalina, ljubezni do živali in narave, pomemben dejavnik pa je tudi egotrip; kar nenadoma je namreč človek 2,5 metra visok, precej višji od drugih, poleg tega pa je tik pod njim še nepredvidljiva konjska moč.

Od Kuma do morja

V idilični zasavski vasici Mlinše stanujejo Pokornovi; družina veterinarjev v vcepljeno ljubezni do živali in predvsem konj. Matjaž in stotnik Jože sta ustanovitelja Kluba kumske konjenice, po nekaterih manjših podvigih pa je čedalje bolj tlela ideja: s konji na morje – terensko "jahajne" od Kuma do Ankarana. Na to pot so se torej odpravili štirje jezdec. Stotnik jih je večer pred tem še po-

plašč prišel kot naročen. Tretji dan je Borut odšel. Čez Javornike jih vodi Kontrabantar. Pri Počku jih preseleti kontrast, ki zmoti siceršno idilo. Na eni strani prelepa narava, na drugi pa Natova vaja. Prespijo na ranču Erik, lastnik Peter jim za večerjo ocvre jajca. Četrty dan jih pri Divači pričaka Jadran. Največjo težavo povzroča železniška proga, čez katero ni šlo zlahka. Konje so morali vzporedno postrojiti, potem rahlo z bičem in dalje. Prvič ugledajo morje, prespijo pri Jadranu, refošk zamenja cviček. Za večerjo svinjska zarebrnica na žaru, za zajtrk žrebičkova glava. Matjaž in stotnik se odpeljeta v Zasavje po prikolice, Neža pa gre v Ljubljano delat kolokvij iz molekularne biologije. Mimo osapske udornice in Socerba potem ni bilo več daleč do Ankarana, kjer so šli konji končno do vratu v vodo s sedli in jezdecu vred. Lovro Kastelic

na kratko

DIVAC SE POSLAVLJA

Srbski košarkar Vlade Divac, ki so ga v zadnjih sezonah močno ovirale predvsem ponavljajoče se poškodbe hrbta, je nedavno sporočil, da se po 16 sezonah igranja v severno-ameriški ligi NBA, od tega jih je osem igral v dresu znamenitega moštva Los Angeles Lakers, poslavlja od košarke. Legendarni center, ki je pomagal svoji domovini Jugoslaviji do dveh naslovov svetovnega prvaka (1990, 2002), pravi, da ni več dovolj pripravljen za vrhunske predstave. V preteki sezoni je Divac v 15 tekmah v povprečju dosegel 2,3 točke in 2,1 skoka, v svojih najbolj-

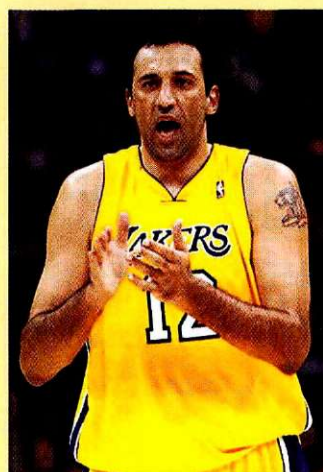
pokalnih prvakov so pred novo sezono močno prevetrili vrste. Vodstvo kluba je vlogo trenerja zaupa-

Cilj celjskih nogometašev je osvojiti tretje mesto v državnem prvenstvu.

lo Marku Pocrnjiču in z njim podpisalo štiriletno pogodbo. Uprava kluba je za cilj v novi sezoni postavila osvojitve tretjega mesta in vnovičen nastop v enem izmed evropskih pokalov. Od Arene Petrol se je po najuspešnejši klubski sezoni poslovilo kar devet nogometašev: Aleksander Šeliga, Jaka Štromajer, Oskar Drobne, Sebastijan Cimerotič, Damir Hadžić, Simon Sešlar, Janko Šribar, Igor Lazič in Zoran Baldovaliev; novince sta za zdaj povratnika v rumeno-modri dres vratar Amel Mujčinović (nazadnje Mura) in 25-letni Mitja Brulc, ki je zadnje leto igral pri norveškem Moeldej. Tretji novinec bo brččas nigerijski napadalec Razak Ekpoki.

Cilje bodo v Celju skušali doseči z z petino manjšim proračunom, ki je posledica odpovedi nekaterih pokroviteljev (Veltins) in čedalje manjšega posluha lokalnega gospodarstva. Vodstvo kluba se ukvarja tudi s težavami pri graditvi severne tribune na stadionu Arena Petrol.

Odhaja legenda jugoslovanske košarke.

ših časih pa je v statistiko vpisoval 11,8 točke, 8,2 skoka in 3,1 podaje, ko se je leta 1989 iz beograjskega Partizana pridružil Los Angelesu.

CELJANI PREMEŠALI KARTE

V taboru lanskih nogometnih

IZŠLA JE ZGOŠČENKA Z EPIZODAMI PRILJUBLJENEGA MATJAŽA JAVŠNIKA

13 EPIZOD MATJAŽA
+3 TILIKE

11. SPOMINSKI GORNIŠKI TABOR DR. HENRIKA TUME LETNI TABOR SDS – LEPENA 2005

29. julij – 7. avgust

Datum	Dejavnost	Primernost
Pe., 29. 7.	Ureditev in odprtje tabora z družabnim večerom	Za vse
So., 30. 7.	Uradno odprtje tabora in družabne igre v Kampu Klin Za igralce in navijače! »Med avstralskimi kenguriji in indonezijskimi otoki« <i>Predavanje ob diapozitivih po večerji</i>	Za vse
Nc., 31. 7.	Piknik iz nahrbtnika na Nemških glavah (1597 m) Triurna tura na razgledni vrh ob meji <i>Družabni večer ob tabornem ognju</i>	Za vse
Po., 1. 8.	Tradicionalna tura na Škrlatico (2740 m) iz Vrat – odhod izpred Aljažvega doma ob 5. uri Kraljica med slovenskimi gorami <i>Filmski večer</i>	Za izkušene gornike z dobro kondicijo!
To., 2. 8.	Rafting po Soči Pridite, veselo bo! <i>Peka postavi</i>	Za vse, ki znajo plavati
Sr., 3. 8.	Tura na Travnik (2256 m) Po brezpotjih Zlatorogovega kraljestva <i>Tombola</i>	Za gornike z dobro kondicijo!
Če., 4. 8.	Plezanje na balvanih v Trenti V premagovanju vertikalne Seniorji in seniorke SDS v Lepeni <i>Družabne igre</i>	Za gledalce, za tiste, ki bi radi poskusili, in za alpiniste
Pe., 5. 8.	Ture z gorskimi kolesi – za ene dopoldne, za ene popoldne Za ljubitelje vrtenja pedalov Aktivnosti Ženskega odbora SDS <i>Slavnostno zasedanje upravnega odbora Slovenskega gorniškega kluba Skala s podelitvijo vodniških znakov novim prostovoljnim gorniškim vodnikom</i>	Za vse
So., 6. 8.	Tura na Triglav (2864 m) iz različnih smeri SDS na vrhu	Za gornike z dobro kondicijo!
Nc., 7. 8.	Sklepni del tabora	

Kontaktna oseba za prijave in informacije je Gašper Predalič (040 464 060).

Prijave za vse dejavnosti sprejemamo en večer prej. Zamudniki se nam bodo lahko pridružili še na dan dejavnosti!

Vsi odhodi na dejavnosti so iz tabora v Lepeni, po poprejšnji napovedi se bo mogoče priključiti tudi od drugod.

**Z NAMI BO VARNEJE,
A NE POZABITE SKRBETI SAMI ZASE!**

Cene v taboru:

- bivanje v šotoru za odraslo osebo je 1880 sit
- bivanje v šotoru za upokojenca je 1800 sit
- bivanje za otroka od 7. do 12. leta je 900 sit

Doplačilo za elektriko je 550 sit na dan.

- Cena bivanja v sobi, brez zajtrka, za odraslo osebo je 5200 SIT.
- Cena bivanja v sobi, brez zajtrka, za otroka do 12 let je 4570 SIT.

Za vse dodatne informacije pokličite v Kamp Klin na št. 05 388 95 13.

*Nimate športne opreme? Nič zato!
V Bovcu vam jo bodo posodili po ugodnih cenah!*

Brezplačni oglasi

Prepričljiva Manca

Na letošnjem festivalu Melodije morja in sonca je bila gotovo največje presenečenje pevka Manca Špik, ki se je po prepričljivem polfinalnem nastopu uvrstila v sobotni finale in na koncu osvojila tretje mesto. Medtem ko so ji omenjeno uvrstitev namenili televizijski gledalci, jo je občinstvo v Avditoriju nagradilo s še boljšim, drugim mestom, kar je mlado debitantko postavilo v samo središče pozornosti in medijskega zanimanja. Poleg tega je Manca s skladbo Solze z neba, za katero je besedilo napisal Amon, glasbo pa njen producent in menedžer Raay, osvojila še dodatno strokovno nagrado devetčlanske komisije za najboljšo izvedbo in tako nasledila lansko zmagovalko Alenko Godec. Oba večera je Manco na klavirju spremljal Uroš Sešelj, za njeno podobo pa je poskrbel kreator Miha Jamšek, ki ji je pripravil štiri kreacije, v katerih je blestela tako na odru kot na zabavi po prireditvi. Uspeh na letošnjem festivalu je za mlado izvajalko in avtorja njenih pesmi ter menedžerja zagotovo lepa vzpodbuda za nadaljnje delo, saj Raay že napoveduje predstavitev novih skladb. Zagotovo lahko Manco v prihodnosti pričakujemo še na katerem od omenjenih slovenskih festivalov.

Mr. & Mrs. Smith

Verjetno eden bolj pričakovanih filmov letošnjega poletja, saj sta glavna igralca z domnevno afero poskrbela za več kot odlično reklamo, je film Mr. & Mrs. Smith. Gospod in gospa Smith, ki slišita na ime najbolj zaželenih samskih ljudi na svetu, sta Brad Pitt in Angelina Jolie. Film je nadvse prijetna akcijska romantična komedija, kot nalašč za poletno sprostitve. Glasba v filmu pa je prav presenetljivo raznovrstna. Vsekakor je to ena tistih glasbenih kompilacij, ki jo velja imeti v domači glasbeni knjižnici, saj na njej najdemo tako klasike 70. in 80. let kot tudi uspeš-

nice sodobnega časa. Dobrih 70 minut glasbe vključuje 18 pesmi, med katerimi so Lov Stinks (The J. Geils Band), Nothin' But a Good Time (Poison), Tainted Love (Soft Cell), Baby, Baby (Alana D), You've Lost That Lovin' Feelin' (Righteous Brothers), Making Love Out Of Nothin' at All (Air Supply), Beleave in the Boogie (Mark Owen) in še nekaj bi jih našli. Film bo pri nas začel igrati 25. avgusta, album s filmsko glasbo pa je že na policah glasbenih trgovin.

Sex pistols na DVD

Končno smo enega najbolj kulturnih, bizarnih in veselih dokumentarcev dočakali tudi na DVD. Približno 100-minutni film nas popelje v obdobje vzpona in padca najbolj kulturne punkovske skupine Sex Pistols, ki jo spremljamo skozi oči njihovega preračunljivega in ošabnega menedžerja, razvpitega Malcoma McLarna, vse skupaj pa je začinjeno skozi ošabni prikaz specialnega gosta, pokojnega 'Great Train Robber' Ronnieja Biggsa. Režisersko palčico je v roke prijel Julien Temple. Film razigrano prikazuje posnetke nekaterih najbolj navdušujočih izvedb v živo

legendarnih uspešnic, kot so: God Save The Queen, Anarchy In The UK, Silly Thing, No Fun, Holiday In The Sun, My Way, prireditvi Rock Around The Clock in Johnny B. Goode, vsega skupaj pa je v filmu kar 17 skladb in nekaj intervjujev legendarnega benda. Paradoksalni film je svoj krst v kinematografih doživel leta 1980, a čeprav eden največjih rokenrolskih filmov v zgodovini, je osramotil tako moraliste, kraljevo družino kot tudi oboževalce skupine.

Melodije katastrof

Oče in mama sta sklenila, da je za konec tedna treba združiti prijetno s koristnim in oditi na morje. Prijetno naj bi bilo namakanje v Piranskem zalivu, koristen pa ogled enega redkih festivalov pri nas – Melodij morja in sonca. Predvsem zaradi slednjega, vsaka seveda s svojimi pričakovanji, sva sedli v avto tudi midve s sestro.

Bilo je kaj videti. Ko smo vkorakali v portoroški Avditorij, nas je pozdravil špalir v belo oblečenih najstnikov in najstnic in nam dal občutek, da smo pomembni. Mama je kar žarela. "Stojan Auer pač zna," je rekla. Celotno prireditev je namreč prenašala Auerjeva Net tv, ne pa nacionalna televizija, kot je veljalo vrsto let in kot bi se pravzaprav spodobilo. Prireditev se je začela točno. Mama je še kar žarela. Nato sta prikorakala na oder moderatorja prireditve Sergij Verč in Boris Kopal. Publika ju je bučno pozdravila. Očetu se je obraz vidno podaljšal. Ko sta spregovorila, skoraj polovice njunih besed nismo razumeli. Družina se je obrnila k meni in s težavo sem pojasnila, da je tega krivo ozvočenje, ki je pač bolj slabo. Ko se je na odru pojavila skupina Atomic Harmonic in zapela lansko zmagovalko in še letošnjo uspešnico zraven,

je bilo treba sestro trdno držati na stolu, sicer bi padla v trans. Animatorji publike so opravili svoje delo, razpoloženje je bilo dobro, ozvočenje pa povsem zanič. Visokih tonov ni bilo slišati, besedila pa le polovično. Prav. Uvod je mimo. Festival se začel. Kopal začne pripovedovati šalo. Nekako takole je šla; s Hrvati se ne maramo, Italijani nas tolčejo po glavi, Avstrijci nas gledajo zviška, ... "Ruplu se pa jebe". To je sicer povedal v lepih rimah, ampak konec šale je bil tak, kot sem napisala. Ata je pihnil skozi nos in ukazal: "Gremo!", s sestro sva obsedeli, mama pa je očeta vlekla za roko, naj sede. Nič ni pomagalo. "Tega primitivizma ne bom poslušal," je vztrajal oče in odšel.

Nato sta moderatorja napovedala 4 pesmi, in ko so jih izvajalci odpeli, je sledil 5-minutni reklamni blok. Vključno z reklamami za vložke, s podatki o menopavzi, nekaj mesnin ... Ob nekaj protivladnih dovtipih sta moderatorja napovedala naslednjih 7 pesmi in spet odšla, poslušalci pa smo ugotavljali, kdo nastopa in kakšen je vrstni red napovedanih izvajalcev. Večina jih je bila tako ali tako širšemu avditoriju bolj malo znana. Po sedmih nastopih je bil znova sklop reklam, sestra si je vmes šla po pivo, mama pa iskat očeta. Sledile so še zadnje štiri pesmi, mame pa ni bilo več nazaj. Znova se je odvrtel reklamni blok in zatem Kopal in Verč, ki sta imela silne težave z branjem telefonskih števil za stacionarne in mobilne telefone, da bi gledalci lahko glasovali. Izvajalce pa je treba pohvaliti. Nekaj nastopov je bilo prvovrstnih, spremljevalne plesne skupine so nekajkrat naredile dober plesni spektakel, vse drugo pa ...

Direktorji, ki so bili sponzorji festivala, so bili sploh nekaj posebnega. Na povabilo moderatorjev so prihajali na oder in čisto resno razlagali, s čim se ukvarjajo njihova podjetja, kje imajo svoje poslovalnice in koliko zaposlenih. Direktor Avditorija je dejal, da ima ta večer kravato, da si lahko obriše rosne oči, ko vidi, kako poln je Avditorij. Če ne bi videla, ne bi verjela! Zmagal je Domen. Sklad za nagrade je bil izvrsten in tako je prejel milijon tolarjev. Nemudoma jih je podaril v človekoljubne namene, sponzor prve nagrade pa je ob tem zanosu mladega Domna še sam primaknil milijon in tako so bolniki v enem od domov s celebrarno paralizo prešli dva. Ko sem se odpravljala na Melodije morja in sonca, sem bila trdno odločena, da bo moja kritična ost usmerjena v nacionalko, ker je izpustila iz rok tako pomemben festival. Ko sem se vračala domov, sem ji priznala, da se je ne glede na to, kakšni so bili razlogi, da festivala ni prenašala, odločila prav.

Manična gledalka

horoskop

Lev (22. julij – 21. avgust)

Nekdo bo privihral v vaše življenje in zgodilo se bo veliko novega. Spremenilo se bo vaše mnenje o nečem, kar vam je drago. Imeli boste veliko intelektualnih nalog in opravljali jih boste z velikim veseljem. Sprostite se.

Devica (22. avgust – 21. september)

Ponedeljek bo prinesel nekaj veselih občutkov in zadovoljstva nad lastnim življenjem. Kmalu boste naleteli na nekatere ovire, vendar se boste z njimi uspešno spopadli. Težave v komunikaciji bodo odpravljene.

Tehtnica (22. september – 22. oktober)

Karkoli se bo v tem tednu zgodilo, bo večinoma odvisno od tega, kakšne volje boste. Vsekakor bo zelo koristno, da nekako ocenite svoje diplomatske sposobnosti in uredite vse po svoji volji. Vzemite si kaj prosto.

Škorpion (23. oktober – 21. november)

Ugotovili boste, da nobena stvar ne mine neopažena in neurejena. Tisto, kar bi radi skrili, morate popolnoma pokopati v sebi in se o tem z nikomer pogovarjati. Vaši posli se bodo uredili konec tedna.

Strelec (22. november – 20. december)

V ponedeljek in torek boste živeli svoje lepo življenje, v sredo pa se bodo pojavile motnje na obzorju. Malo se boste morali disciplinirati pri svojih opravilih, sicer vas utegnejo nepričakovane naloge malo zmeti.

Kozorog (21. december – 19. januar)

Ostanite trdni pri svojih odločitvah in vztrajajte na poti, ki ste si jo izbrali. Vaše skrbi za varnost so več kot upravičene in dobro bi bilo, če bi bili pozornejši. Čudili se boste prodornosti svojih sodelavcev.

Vodnar (20. januar – 18. februar)

Nekoliko se boste dolgočasili zaradi okoliščin, ki so se nenadoma ustvarile. Pričakovali ste namreč veliko dela. Vaša ustvarjalna energija bo iskala prosto pot in se bo sprostita v športu, če ji boste dali priložnost.

Ribi (19. februar – 20. marec)

Torek in sredo vas bosta ujela zelo nepripravljene. Odgovor na vaša vprašanja se skriva v vas, tako da se boste morali usesti in premisliti. Dokler lahko še kaj spremenite, se potrudite. Kmalu bo veliko bolje za vas.

Oven (21. marec – 20. april)

V začetku tedna vas bo pograbila močna želja po raziskovanju. Čim dlje boste šli od svoje trenutne situacije, bolje se boste počutili. Do srede boste že nekoliko upočasnili tempo. Malo se boste počutili utesnjeni.

Bik (21. april – 21. maj)

Zdi se, da se ves svet obrača hitreje kot vi. Poskusite iti na kakšen svoj prostorček in si naberite moči za nadaljnje delo. Tudi zabava bi morala biti del vašega urnika. Naredite si lep dan skupaj s svojimi sorodniki.

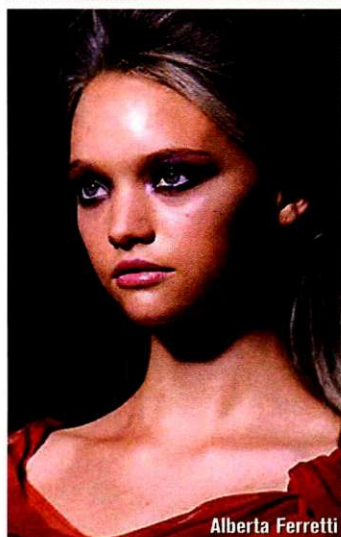
Dvojčka (22. maj – 21. junij)

V tem tednu se boste realno približali svojim sanjam in načrtom. V sredo se boste morali soočiti z nekaterimi težavami, ki pa jih boste kmalu odpravili. Prihranite si konec tedna za prijeten klepet v dvojce.

Rak (22. junij – 21. julij)

Ta teden boste tako hiteli, da boste morda pozabili na svoje prioritete. Poskusite se zadržati, da ne bi eksplodirali za vsako figo. Pred vami je še vedno najlepši del tedna – kar preobremenjeni boste zaradi družabnih povabil.

Alberta Ferretti

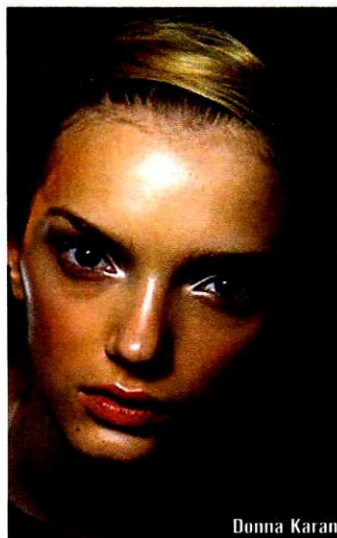
Alberta Ferretti

Chanel

Dolce&Gabbana

Donna Karan

Valentino

Poletni odtenki

S poletnim soncem so prišle tudi nove modne zapovedi ličenja, ki narekujejo izrazito močne barve.

Novi modni mejkap se razteza čez paletu različnih barv in slogov, skupen mu je le ognjemet barv – od turkizne prek zelene do oranžne, ki je najmodnejša za vroče morske dni. Te barve prevladujejo predvsem pri sencilih; pozornost velja nameniti le pravilni izbiri glede na vrsto polti in starost. Mladim dekletom prepuštimo močne in drzne barve, starejše pa naj izberejo oranžne odtenke, ki pristajajo vsaki – svetlejše za podnevi in temnejše za zvečer. V središču pozornosti in glamurja pa

so do skrajnosti lesketajoče se ustnice, v oranžni ali roza barvi. Zagorelo telo ostaja posuto z bleščicami. Obrvi so naravne, nepoudarjene, mogoče le nekoliko stanjšane. Barvni "eyeliner" naneseemo tik ob trepalnicah na spodnji ali zgornji vek. Zelo modne so tudi zlepljene trepalnice, zato bo vsaka skrb zaradi tega odveč. Nasprotno, omislite si bogato maskaro, ki bo dosegla takšen učinek (najlaže ga boste dosegli s staro maskaro). Narekovalci modnih

slogov niso pozabili niti na tiste ženske, ki ne marajo ognjemeta barv ali jim ne pristaja. Stilisti so tako ustvarili trendovsko enako zelo močan pastelni mejkap: blede roza, ki je zelo blizu barvi kože, barvo slonovine z brezbarvnim in hkrati privlačnim glosom za ustnice. Tako kot močna šminka takoj pričara bleščč viden na nenaličenem obrazu, tako tudi brezbarvni glos na ustnicah povsem spremeni ožnost nenaličenega obraza. **Monika Maljevič**

Radio Krka
106.6 MHz

modne novičke

Karl Lagerfeld je v Parizu predstavil modne smernice za jesen in zimo 2005/2006. Na modni reviji je tako predstavil kreacije, za katere je dobil navdih na prehodu iz 19. v 20. stoletje ter v dvajsetih in šestdesetih letih preteklega stoletja. Med predstavljenimi modeli so prevladovali modeli iz volne, perja in mongolskega krzna, obleke pa so bile okrašene s perlami. Pričeske so krasile domišljijsko izbrane lasnice, ki so obudile duha glamurja z začetka preteklega stoletja.

...

Nekdanja teniška zvezda **Boris Becker** je predstavil svojo novo modno linijo športnih oblačil. Navdih za modne detajle je dobil pri tenisu in drugih dveh športnih ljubeznih – kriketu in bejzbolu. Kolekcijo je predstavil v Münchnu in jo opisal kot uresničitev drugih življenjskih sanj. Prve so bile seveda Wimbledon. "Dvajset let potem, ko sem osvojil Wimbledon, so se mi uresničile naslednje sanje. Ko sem sedel pred list papirja, nikoli nisem vedel, kaj točno bom narisal in kakšne barve bom uporabil, vendar je vseeno nekaj nastalo," je dejal 37-letni Becker.

...

Na portalu **eBay** izvajajo dražbo, na kateri prodajajo oblačila najbolj znanih modnih znamk po zelo ugodnih cenah, izkupiček pa je namenjen za dobrodelne namene. Združenje ameriških modnih oblikovalcev (CDFA) je v sodelovanju z imeni kot so Vogue, Kenneth Cole, Dolce & Gabbana in eBay organiziralo največjo online razprodajo oblikovalskih oblačil, izkupiček pa bodo nakazali organizacijam, ki se bojujejo proti aidsu. Dražbo lahko obiščete tudi vi na internetnem naslovu www.ebay.com/seventhonsale, saj traja do 7. oktobra. V ponudbi najdemo tudi nekatere modne novosti in redke oblačilne predmete znanih modnih oblikovalcev.

28 založb in skoraj 400 knjižnih naslovov

Samorog

*Velike misli,
dogodki in osebnosti preteklosti,
žive teme sedanjosti,
literarni junaki in njihove zgodbe,
pesniške širine duha in
pravljena obzorja sveta.*

Kot član kluba nimate nobenih obveznosti v klubu

Knjižni klub Samorog, Dalmatinova 1, 1000 Ljubljana, telefon: 01 433 43 06,
e-pošta: knjizniklub@samorog.com, spleti: www.samorog.com

28 založb in skoraj 400 knjižnih naslovov								SESTAVIL: MIRAN ERCEG	GESLO	IZKLJUČITEV IZ ČERKVE	SKRBNOST, VNEMA (ZASTARELO)	FENIŠKI KRALJ V SIDOMU	MESTO V IZRAELI (IZ ČRK SMODE)	DEMOKRACIJA
Samorog Velike misli, dogodki in osebnosti preteklosti, žive teme sedanjosti, literarni junaki in njihove zgodbe, pesniške širine duha in pravljena obzorja sveta.								AFRO - KARIBSKI PESNIK LEON						HRVAŠKA BALETNICA ANA
								RUMEN AZIJSKI OSEL						
								MESTO V AMERIŠKI DRŽAVI TEXAS						
								NIKOLA TESLA			PTIČ TEKAČ ČAPKOVA DRAMA			
Kot član kluba nimate nobenih obveznosti v klubu								SKLADATELJ KERN						
								REKA V GABONU						
DEMOKRACIJA	VOZNIK MOTORNEGA KOLESA	SESTAV VEČ APARATOV	ŠPORTNIK, KI IGRA ROKOMET	JOŽE ZUPAN	BEOTIJCI, AONCI	MORALA, ETIKA	VRSTA POLOPICE ENOTA ZA SILO					PLAČILO ZA PREVOZ, PREVOZNINA	LOJZE ROZMAN	
SLOVENSKI PRIPOVEDNIK											TALIJ PRIPRAVA ZA PERO			
KAR KOGA KAJ SEZNANJA									KRAJ PRI OPATJI	POVRTNINA ZNAK ZA TANTAL				
KRAJ NA TAJSKEM (IZ ČRK AKT)				NATOVORITEV									SPAČENE POTEZE OBRAZA	
MAKED - ONSKO KOLO				HOKEJIST JAN			DEDALOV SIN PISATELJ WIESEL							
POMNILNIK V RAČUNAL - NIŠTVU				PEVKA KOVACIČ	DEMOKRACIJA	POJAV NA VODI				KRAJ NA NIZOZEM. ŠPANSKI PISATELJ JOSÉ				
PRAV TAKO, ENAKO (LATINSKO)					RIKANJE	VZKLIK PRI BIKOBORBI				MESTO V EGIPTU SKANDIN. DROBIŽ				
NEMŠKI KIPAR (EMIL)						KEMIJSK ZNAK ZA NIKELIJ		VRSTA SVEDRA BORIS STREL						
MESTO V ITALIJI						LASTNOST DEBELEGA								
DEMOKRACIJA	TURŠKI NARODNI PESNIK (OMER)					POVPREČJE KRIŽANKE: 4,89 ČRKE	DEMOKRACIJA	PTICA Z DOLGIM REPOM					DEMOKRACIJA	

rešitev prejšnje križanke

DASTE, ORNINA, LEOTAR,
NAPAKA, JL, NIK, LE, PITA,
ARISTOTELES, IN,
POSTAVITEV, AKER, IR,
ŽAK, OT, RORA, TATE,
AOKI, AMEN, ENAČENJE,
TE, INK, LETINA, UTICA, RI,
BAINI, RAVALPINDI, COL,
AŠA, ALAIN, ASA

nagrajenci 28. številke

- 1. nagrada: MIRKO GOLOB,**
Ulica talcev 32, 1410 Zagorje
- 2. nagrada: CIRIL KINK,**
Zagata 1, 3000 Celje
- 3. nagrada: JOŽICA DOBNIKAR,**
Devina 29,
2310 Slovenska Bistrica

Dobitnikom čestitamo in jih hkrati prosimo,
da nam pošljejo svojo davčno številko.

nagrade

- 1. nagrada:** bon v vrednosti 7.000,00 tolarjev za nakup knjige Nove revije iz knjižnega kluba Samorog
- 2. nagrada:** bon v vrednosti 5.000,00 tolarjev za nakup knjige Nove revije iz knjižnega kluba Samorog
- 3. nagrada:** bon v vrednosti 3.000,00 tolarjev za nakup knjige Nove revije iz knjižnega kluba Samorog

Nagradno križanko izrežite in najpozneje do
4. 8. 2005 pošljite na naš naslov:
Demokracija, p.p. 4315, 1001 Ljubljana,
s pripisom "Nagradna križanka".

- **25. 7. 1848** se je rodil britanski državnik in politik Arthur James Balfour, znan po svoji teoriji o rešitvi judovskega vprašanja (Balfourjeva izjava), ki je predvidevala ustanovitev samostojne judovske države. Na potovanju po ZDA so mu pokazali tudi tedaj najvišje poslopje na svetu in dejali, da je stavba visoka devetsto čevljev, da je bila zgrajena v poldrugem letu in da je narejena iz jekla ter zato ne more zgoreti. Balfour je ob tem rekel: "Škoda!"
- **25. 7. 1881** so ustanovili Tržaško podporno in bralno društvo.
- **25. 7. 1934** je bil v neuspešnem poskusu nacističnega državnega udara v Avstriji ubit kancler Engelbert Dollfuss.
- **25. 7. 2000** je državni zbor spremenil slovensko ustavo in vanjo zapisal proporcionalni volilni sistem. Podprli so predlog Mirana Potrča in se tako izognili odločbi ustavnega sodišča.
- **26. 7. 1856** se je rodil irski književnik George Bernard Shaw. Rekel je: "Le redki so, ki mislijo trikrat ali štirikrat na leto. Jaz sem slaven zato, ker mislim enkrat ali dvakrat na teden."
- **26. 7. 1871** se je v Velenju rodil slovenski politik Karel Verstovšek, član prve slovenske vlade iz leta 1918. V Narodnem svetu za Štajersko je podpisal odlok o imenovanju Rudolfa Maistra za generala.
- **27. 7. 1824** se je rodil francoski pisatelj Aleksander Dumas sin. Ko je oče Dumas umiral, je poklical k sebi sina in mu rekel: "Sinko, zapuščam ti vse svoje premoženje. Pravijo, da sem bil velik zapravljivec, vendar ni tako. V Parizu sem prišel s 40 franki. Dobro pogledj v mojo listnico, pa jih boš našel."
- **28. 7. 1794** so v Parizu javno obglavili enega od voditeljev francoske revolucije Robespierrea.
- **28. 7. 1942** so začeli vlaki prevažati iz Varšave v Treblinko po 5.000 Judov dnevno.
- **29. 7. 1800** se je kot prvi turist na Grossglockner povzpel slovenski prepoveditelj in alpinist, vzgojitelj in pesnik Valentin Stanič.
- **30. 7. 1909** se je rodil britanski zgodovinar in pisatelj Cyril Northcote Parkinson, ki je s Parkinsonovim zakonom opozoril na nevarnosti, da skušajo biti upravne službe namenjene same sebi.
- **31. 7. 1870** se je v Ljubljani rodil slovenski pisatelj Rado Murnik.
- **31. 7. 1969** je slovenski izvršni svet ostro kritiziral odločitev zveznega izvršnega sveta, ki je pod predstvom Mitje Ribičiča izpustil graditev dveh odsekov avtoceste Šentilj—Nova Gorica. Začela se je "cestna afera".

Država svobodnih črncev

Obalo, na kateri je **26. julija 1847** nastala prva afriška država svobodnih črncev Liberija, so nekoč imenovali Poprova obala. Jadrnice z nje niso vozile popra, ampak sužnje.

Leta 1816 so v ZDA ustanovili družbo z namenom, da ustanovi kolonijo sužnjev svobodnjakov v njihovi domovini Afriki. Leta 1820 so pripeljali na Poprovo obalo prvo skupino 84 osvobojenih ameriških črncev. Po dolgotrajnem pogajanju je družba od afriških plemenskih poglavarjev odkupila večji kos zemlje. Zanj so plačali šest mušket, škatlo steklenih oglic, dva zabojčka tobaka, sodček smodnika, rum, milo in 12 nožev. Večina pripeljanih osvobojenih sužnjev je pomrla zaradi lakote in bolezni, preživelo jih je samo 29.

Naslednji poskusi so bili nekoliko uspešnejši, vendar so bila prva leta za priseljence izredno huda. Dežela, ki so jo dobili, je bila džungla, poseljena z bojevitimi plemeni, sovražnimi do tujcev. Plemena so se počasi umikala v notranjost, tako da je na ozemlju današnje Liberije zrasla naselbina Afričanov povratnikov. Država, ki so jo ustanovili, se je imenovala Liberija, kar pomeni dežela svobodnih, glavno mesto Monrovia pa je dobilo ime po takratnem ameriškem predsedniku Jamesu Monroeju.

Portorož

25. julija 1897 so z državnim zakonom avstrijskega ministrstva za notranje zadeve razglasili Portorož ali Porto Rose za zdraviliški kraj. Začelo se je leta 1679, ko je piranski zdravnik Giovanni Lugnano začel zdraviti revmatske in druge bolezni s solinskim blatom, kopelmi in pitjem slanice. Potem ko je leta 1813 po propadu Beneške republike Istra pripadla Avstro-Ogrski, se je to kmalu razvedelo tudi po oddaljenih krajih tega cesarstva. Prihod številnih gostov leta 1885 je zahteval zidavo številnih novih vil in penzionov. Piranski izobraženci, bančniki in podjetniki so zato leta 1890 ustanovili delniško družbo za graditev zdravilišča in kopališča v Portorožu, leto kasneje pa tudi kopališko družbo v Piranu.

Postavili so hotel s kavarno, restavracijo, stavbo za terme s 30 sobami in lastnim kopališčem. To je bil predhodnik hotela Palace. Delniška družba se je leta 1909 lotila graditve hotela, ki naj bi nadomestil hotel Portorož in se je imenoval Zdraviliški hotel Palace. Hotel Palace je bil odprt 20. av-

gusta 1910. Imel je 175 sob, veliko jedilnico, večnamensko dvorano, odprto teraso in salone za branje. S posebnim hodnikom je bil povezan s celotnim zdraviliškim kompleksom, s prostori za blatne kopeli, z bazenom z morskovo vodo itd. Pred hotelom je bilo urejeno peščeno kopališče z 200 kabinami, ki so bile nanizane v polkrogu.

Ljubljana—Trst

Ljubljana je postala leta 1849, ko je do nje pripeljala železnica z Dunaja, najpomembnejše trgovsko in prometno središče na Slovenskem, medtem pa so se med Ljubljano in Trstom nadaljevala dela na železnici. Težaven teren je povzročal nemalo preglavic. Ustavilo se je že pri graditvi proge čez Ljubljansko barje do Borovnice, saj so morali zgraditi velik nasip in dva mosta "po ameriskem sistemu". Veliko občudovanja je zbujal borovniški viadukt. V bližini Rakeka je bilo treba iz-

sekati pot skozi skalovje, med Kalom in Ravnam pa so naredili šest krajših in daljših predorov. Po osmih letih so **27. julija 1857** odprli progo Ljubljana—Trst.

V prvem vlaku, ki je prišel v Trst, se je pripeljal cesar Franc Jožef. Navdušenje je bilo nepopisno. Cesar se je podal do zidanega mostu na železnici in tam simbolično položil zadnji kamen. Trst je zapustil še isti večer, Tržičani pa so nadaljevali praznovanje in ga čez dva dni končali v Postojnski jami.

Spoštovani bralci,

uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja pism, ki presegajo dolžino 45 vrstic. Pisma bralcev objavljamo v skladu z načelom profesionalne novinarske etike, katere namen je služiti interesom javnosti ne glede na politično, svetovnonazorsko ali kakršno koli drugo prepričanje.

Varuh revolucionarnega prava (1)

V Demokraciji je Gašper Blažič napisal zanimiv prispevek o privilegiranem doajenu slovenske kazenskopravne znanosti Ljubu Bavconu. Tako kot slednji je v zadevi Mitje Ribičiča svojo pravo barvo potrdil tudi dr. France Bučar. Oba sta na podlagi avtoritete po potrebi starih sil korigirala razvoj slovenske družbe. Prvi na pravnem, drugi predvsem na političnem področju. V ta sveženj se lahko vključi tudi gospa, ki je ustavljala desnico in s tem pomagala drugemu, da mu ni bilo treba nastaviti lastnega trupla. Nova oblast s spremembami jim je trn v peti, saj ne ponavlja napak infiltriranega Demosa. Vendar danes ne bom pisal o zavajanjih na področju sprave, tudi ne o zaviranju demokratizacije družbe s trupli, ampak o dnu tretje veje oblasti.

V Pravni praksi se Hinko Jenull sprašuje, ali imajo težave v tretji veji oblasti sploh dno. Ključni problem naj ne bi bila več količina, ampak kakovost pravosodja. Torej ne veliki zaostanki, ampak slabosti v odločanju. Ukrepi nove vlade so spodbudni, vendar brez širše podpore in trdnosti programskih okvirjev menda ne morejo zagotoviti preobrata s trajnejšimi učinki. V isti številki revije dr. Ljubo Bavcon poudari, da so politika in množična občila v javnosti ustvarili vtis, da imamo ne le nesposobne, marveč tudi podkupljive ali pa kakemu centru moči starih sil vdane policiste, to-

žilce in sodnike. So to, o čemer piše Jenull, le napačne informacije?

Zaslужni 81-letni redni profesor iz svoje pisarne na pravni fakulteti še kar naprej zavaja. Zato ni presenetljivo, da neki razpravljavec na dnevih odvetnikov pove, da so težave v sodstvu predvsem konceptualne in krivde zanje nikakor ni mogoče pripisati sodnikom, tožilcem in odvetnikom. Kdo pa je ustvaril koncept, če ne zaščiteni pravniki sami pod vplivom takšnih, kot je doajen? Nadzoru se z vsemi štirimi upirajo, da bi lahko nadaljevali z neučinkovitostjo, na katero je pred leti opozoril tudi tuj pravni strokovnjak.

Močno upam, da bo novi minister s svojo ekipo odločno nadaljeval s spremembami v pravosodju. Kajti če bo pravni sistem padel v sod brez dna, je pričakovati, da bodo predvsem drugi, ne le pravniki, "reševali" tretjo vejo oblasti.

Ernest Pušnik, Hrušica

Zvita lisica

V številnih prispevkih v osrednjih slovenskih časnikih hitro vidimo, da nekoč prva spravljiva dama slovenske politične preobrazbe ga. Spomenka Hribar preprosto ne more iz svoje kože. Videti je, kot da je S. H. edina razumnica v vsej širni slovenski deželici, saj odlično obvladuje in razume slovensko in svetovno politično sceno. V ospredje prihaja njeno nagnjenje do vsevednosti, njene želje po poučevanju, opozarjanju, svetovanju. Poleg že utečenega ugotavljanja, kje se skrivajo levi in kje desni fundamentalisti, zelo rada poučuje slovenski narod, kaj vse bi moral storiti za boljšo prihodnost.

Njena temeljna karakterna črta pa je vendarle krmarenje med Scilom in Karibdo, saj enkrat ustavlja desnico, enkrat levico; enkrat napada Janeza Janšo, enkrat Igorja Lukšiča; enkrat Janšo označuje za fašista, potem ga iznenada postavi na piedestal in prizna, da je vrhun-

sko dozorel. Med Malo goro in Cankarjevim domom je Janša, po njeni sodbi, dostojno interpretiral našo polpreteklost, potem pa se je kot strela z jasnega močno pokvaril, saj je začel manj vladati in bolj lomastiti. Ob volilnih zmagah levega političnega bloka je ga. S. H. dajala vtis, da je to tudi njena zmaga, zmago resnično demokratskega bloka pa je označila za veliko (oprostite izrazu) sranje.

Potem pa je nenadoma naredila "salto mortale" – javno je priznala, da je med osamosvajanjem štrikala med levico in desnico in da je delovala kot zvita lisica. Tej trditvi vsakakor lahko verjamemo. Moram priznati, da mi je gospa Spomenka Hribar veliko bolj všeč kot zvita lisica.

Ive A. Stanič, Kočevska Reka

Klevetanje ministra Erjavca

So res potrebne tako številne klevete novinarjev Nedeljca, Večera in drugih o tem, da je minister vzel s seboj na pot svojo soprogo? Kaj pa Kučan in Tito, ki sta vsakokrat jemala s seboj svoji ženi? Pravkar sem poslušala radio Maksi, kjer je novinar Žunec udrihal po novi vladi. Nič čudnega, saj je Ljutomerški župan eldeesovec, ki je v Ljutomer povabil Ropa, da je naivnim Ljutomerčanom lahko trosil laži. Razočaranje stranke LDS zaradi izgubljenih volitev je očitno povsod.

Podpisi "samih izobražencev", ki so jih kot "civilno družbo" prikazovali na TV, so prav tako farsa, da o nenehnem tarnanju nekaterih poslank in poslancev o zakonu o istospolno usmerjenih ne govorimo. Otroke naj vzgajajo starši, torej mati in oče, saj so otroci že tako dovolj prizadeti zaradi številnih ločitev. Zlo komunizma je vidno povsod, tudi v primeru "izbrisanih", saj je Tito dobesedno pomešal med seboj vse nacije. Koliko nedolžnih je moralo zapustiti svoje domove, vanje pa so se naselili brezdelneži?

Žnidaršič iz DeSUS je lepo de-

jal, da morajo popravljati krivice prejšnje vlade, ki je upokojeince oškodovala za dve pokojnini. Ne morem pa mimo izjav nekdanje ministrice Cerarjeve, ki je vseskozi zatirjevala, da dela vse po zakonskih predpisih; kaj pa vse tisto, kar je pometla pod preprogo? Zdaj nenadoma podpihujejo vse od študentov do delavcev in sindikatov, čeprav so prav pod prejšnjo vlado delali stokrat večje nepravilnosti.

V dobri veri, da boste stopili na prste vsem, ki delujejo v škodo Slovenije, želim sedanji vladi uspešno delo.

Angela Ošlaj,
Križevci pri Ljutomeru

Mediji kot zadnja trdnjava starih sil

Zakon o RTVS, kot ga je napisala, predstavila in sprejela sedanja vlada oziroma ministrstvo za kulturo pod vodstvom Vaska Simonitija, je ne samo primeren, ampak tudi smiselni, skladen z ustavo in nujno potreben. Tega se dobro zavedajo in na svojstven način potrjujejo tudi liberalci in preimenovani komunisti, zato njihovo tolikšno nasprotovanje temu zakonu. Zavedajo se, da dosedanja uprava in kadrovska sestava RTVS ustreza samo njihovim političnim opcijam ali kastam. V demokratični in pluralni družbeni ureditvi in pravni državi, v kateri je ustavno zagotovljena enakopravnost vseh državljanov, pa ne more in ne sme biti privilegirane kaste, ki bi imela v zakupu javna občila, med katerimi je na prvem mestu RTVS. Zakon torej ni v ničemer sporen, sporni pa so tisti politični akteriji in krogi, ki ta zakon iz sebičnih, internih in zakukskih namenov in razlogov odklanjajo in zavračajo. Najbolj sprevržen, zlagan in zlohoten je očitek, da si hoče vlada politično podrediti RTVS. Natanko to, kar so po- »

» čeli z RTVS komunistični liberalci, hočejo sedaj z lažno propagando podtakniti in naprtiti Janševi vladi. Preizkušeni liberalni in komunistični triki, ni kaj. Da je absurd še večji, skušajo za obrambo svoje medijske trdnjave poklicati na pomoč svoje evropske liberalne kolege in jim dopovedujejo, kako diskriminatoren je (bo) novi zakon o RTVS, čeprav dobro vedo, da bo šele po uveljavitvi novega zakona postala naša nacionalna TV primerljiva z evropskimi medijskimi ustanovami. Dovolj in preveč je bilo medijske pristranosti, nevednosti, neobjektivnosti pa tudi zavestne ali nezavestne laži.

Upravičeno se postavlja vprašanje, ali zato plačujemo obvezni mesečni prispevek za TV, da naš narod in še zlasti našo mladino duhovno zastruplja s spornimi pornografskimi filmi in različnimi kvarnimi spoti in zrežiranimi norčijami, ko se nekdo napravi v redovnika frančiškana in zganja neokusne burke itd., medtem ko je dobrih oddaj in filmov na naši televiziji zelo malo. Ali je prav in normalno, da gredo velike vsote proračunskih finančnih sredstev za nakup in distribucijo etično in moralno spornih filmov, ki še zlasti mladim ljudem zastrupljajo dušo? Ali pa je prav to namen dosedanjih režiserjev in distributerjev in tistih liberalnih krogov, ki že vseskozi vedrijo in oblačijo na naši nacionalni televiziji? Če je tako, potem se ne smemo čuditi, da je posledično čedalje več kriminala, nasilja vseh vrst ter nesrečne in obupane mladine, ki išče svojo rešitev v omami in odvisnosti od različnih drog tudi v naši ljubi Sloveniji. Zato podpiram zakon, ki je smiselno urejen

in napisan skladno z novinarskim kodeksom, da RTVS ne bo več partijsko in liberalno trobilo, ampak upravičeno spoštovan elektronski medij, ki bo vsak dan gledalcem in poslušalcem natočil čistega vina RESNICE in prijetnega počutja.

Ivan Glušič, Mozirje

Ali se vračamo v leto 1991?

Ob prebiranju dnevnega tiska, poslušanju radia in gledanju televizije dobiš občutek, da smo v začetku devetdesetih let. Takrat so, podobno kot sedaj, dobesedno pljuvali po prvi demokratično izvoljeni vladi in Demosu.

Stanje leta 2005 je seveda drugačno. Državlani so na lastni koži občutili "strokovnost" vladavine LDS in komunistov. Slovimo kot potrpežljivo in vsega vajeno ljudstvo, vendar pa je ljudem kljub temu prekipelo. Na jesenskih volitvah so prejšnji vladajoči doživeli popoln poraz. Nova demokratična vlada je seveda začela na pogorišču, saj so za dvanajstletnim vladanjem prejšnje vlade ostale katastrofalne posledice. Država je bila dobesedno pokradena. Upokojenci so samo v treh letih izgubili tri mesečne pokojnine, delavstvo je ostalo brez prihodnosti. Vodilni politiki iz tako imenovane vladajoče elite so zbegani, saj so bili navajeni biti pri koritu. Kar nena doma so postali opozicija, česar se-

radio cerkno
ukv - stereo - rds

90,9 MHz 97,2 MHz 99,5 MHz 103,7 MHz

veda niso bili vajeni. Rdeča privilegirana kasta novinarjev, ki je dolga desetletja obvladovala medijski prostor, se obnaša kot leta 1991. Sramotijo vsak, še tako dobronameren ukrep nove vlade in poskušajo zamgljevati resnico. Vzrok, da je skorumpirana postkomunistična levica vladala dolgih dvanajst let, so prav javni mediji. Pri tem nosi zastavo RTV pa tudi vsi dnevni časniki na čelu z Delom. Znova ribarijo v kalnem, pomagajo pa jim razna "civilna gibanja", ki to niso. So le skupine privilegirancev iz minulega obdobja. Motijo jih ukrepi šolskega ministra, morijo jih ukrepi ministra za zdravje, alergični so na zakon o RTV. Skratka, skušajo ohraniti vladavino preteklosti. Alergični so na dobronamernega ministra Drobniča, ki skuša vsaj delno popraviti sramotne ukrepe vlade LDS na upokojskem področju in seveda na področju lažne socialne. Tudi o finančnem ministru dvomijo, ali je dovolj strokovno usposobljen. Dr. Bajuk je vrhunski finančni strokovnjak. Moti jih tudi preglednost proračuna.

Menim, da je nova vlada pod vodstvom Janeza Janše na vseh področjih pokazala, da so spremembe nujne. Pri tem je seveda trčila ob zid privilegirancev, ki poskušajo s pomočjo rdečih medijev pridobiti nazaj svoje izgubljene pozicije. Novinarji, šolani v "rdečem lemenatu" (FDV), ne morejo sprejeti tega, da

je v Sloveniji prišlo do korenitih sprememb. Prej ko bodo sprejeli to dejstvo, bolj bo za državo in državljane. Doba anarholiberalizma in postkomunizma je za nami, žalostno pa je, da so ostale posledice, predvsem v naših glavah. Petinštiridesetletno vladanje komunizma in dvanajstletno vladanje LDS občutijo tri generacije državljanov. Mlada demokratična vlada mora tudi na kadrovskem področju korenito pomesti s preteklostjo, sicer se bo zgodilo tako kot aprila leta 1992, ko je bila nasilno zrušena prva demokratično izvoljena vlada. Stare sile – tako mediji kot kasta privilegirancev skupaj z zlagano civilno družbo – bi storile vse, da bi onemogočile novo vlado. Novi vladi želimo torej veliko uspeha in poguma.

Alojz Dragoš, Ljubljana

Vplivni kriminalist (1)

V članku z naslovom Vplivni kriminalist z dne 21. 7. 2005 ste na moj račun natresli neresnice in insinuirali nepravilnosti, ki naj bi jih izvajala na področju nakupa zemljišč za potrebe družbe Petrol.

Nikoli nisem bila članica nobene politične stranke. V vseh podjetjih, v katerih sem bila zaposlena, sem se s svojimi najboljšimi močmi trudila delati izključno v korist podjetja; tega načina dela niti v prihodnje ne nameravam spreminjati ne glede na vse okoliščine.

V Petrolu sem zaposlena od 26. 8. 2002 in ne držim, da sem zaposlena v DARS, kot novinarka zmotno navaja.

V Petrolu od 1. 4. 2004 opravljam dela in naloge direktorice sektorja splošne zadeve. V pristojnost sektorja splošne zadeve spada tudi področje gospodarjenja z nepremičninami in upravljanje nepre-

mičnin – torej tudi vodenje postopkov nakupa in prodaje nepremičnin na območju Slovenije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine. Organizacijsko sem podrejena izvršnemu direktorju g. Mitji Klavori.

Ves čas dela na področju nepremičnin z g. Mitjem Klavoro zagotavlja popolno transparentnost vseh faz postopka pridobivanja in prodaje nepremičnin. V procesu sprejemanja odločitev o nakupu ali prodaji posamezne nepremičnine so vse faze odločanja pisno dokumentirane, v samem procesu pa sodelujejo različni sektorji (predvsem sektor za razvoj in načrtovanje bencinskih servisov, sektor investicije, sektor pravne zadeve, direktorja odvisne družbe na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini). Z nepremičninskimi posredniki, s katerimi sodelujemo, so sklenjene pogodbe o posredovanju, provizija za posredovanje pa se izplača po sklenjeni kupoprodajni pogodbi za posamezno nepremičnino. Kriteriji za določitev provizije za vsak posamezni posel so enaki za vse posrednike.

Vse sklenjene kupoprodajne pogodbe za zemljišča v Sloveniji so parafirane s strani pooblaščenih predstavnikov navedenih sektorjev, pristojnega člana uprave in podpisane s strani predsednika uprave; vse sklenjene kupoprodajne pogodbe za zemljišča na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini pa so parafirane s strani istih pooblaščenih oseb kot za Slovenijo, podpisane pa jih direktor odvisne družbe.

Ostro zavračam navedbe "poznavalcev razmer v Petrolu", na katere se novinarka sklicuje, da se na področju nakupa in prodaje zemljišč dogajajo velike nepravilnosti in velika škoda za podjetje in da naj bi nepravilnosti izvajala g. Mitja Klavora in jaz. Zahtevam predložitev dokazil za tovrstne trditve ali pa preklic navedb na istem mestu v vašem časopisu, na katerem so bile navedene, in to v zakonsko predpisanem roku.

Naj ob tej priložnosti ponovno izrazim še svoje osebno stališče do ravnanj raznih "poznavalcev", ki so, sodeč po navedbah vaše novinarke, v naši družbi in tudi drugod

jih po moji oceni glede na dogajanje v zadnjih mesecih ne manjka.

Vsak, ki dela, lahko naredi napake, zaradi katerih mora prevzeti odgovornost, vendar se mu mora odgovornost dokazati. "Dokazovanje" odgovornosti brez argumentov, skrivanje imena osebe, ki obtožuje, pa je način delovanja slabičev, ki v situacijah, kot je trenutno v naši družbi, iščejo mesto, ki ga verjetno v normalnih razmerah ne bi mogli doseči.

V svojem protestu se omejujem na navedbe v članku, ki se nanašajo name.

Gordana Višinski, Ljubljana

Vplivni kriminalist (2)

"Spoštovana ga. Vida Kocjan, s pozornostjo sem prebral vaš članek Vplivni kriminalist v rubriki Gospodarstvo.

Vsebine članka ne želim oz. nočem komentirati. Moram pa vas opozoriti – in s tem vaše cenjene bralce, na netočno interpretiranje tistih delov članka, ki se tičejo mene osebno oz. družbe, ki jo vodim.

1. V odstavku Klavorova dolga roka govorite o ge. Gordani Višinski, ki "naj bi bila tudi članica skupščine družbe Petrol Gostinstvo, d. o. o., katere direktor je Ljubo Jasnič, član Kučanovega Foruma 21".

Ga. Gordana Višinski je bila predsednica skupščine Petrol Gostinstvo, d. o. o., do 13. junija 2005, ko je dotedanji lastnik večinski del družbe prodal družbi, ki ima sedež zunaj Slovenije.

Sam sem vodil družbo prej in jo vodim tudi sedaj, nisem pa bil niti nisem član Kučanovega Foruma 21.

2. V odstavku Zaposlitev iz prestiža pa mojo zaposlitev povezuje te z zaposlitvijo soproga ge. Lahove v družbi Viator Vektor.

Kljub spominu, ki mi še vedno dobro služi, in sposobnostim drugega analiziranja dogodkov tega konstrukta preprosto ne morem razvozlati. Sam sem se zaposlil v Petrolu, d. d., 1. 11. 1999. G. Laha osebno ne poznam, to, da je bil v tej družbi zaposlen, kot pišete, pa sem izvedel iz omenjenega članka.

Ljubo Jasnič, Ljubljana

"Štrikarice"

Piše se leto 1789 in v Franciji vre. Z napadom na pariško trdnjavo Bastille se začne francoska revolucija, ki je najprej odpravila fevdalne privilegije in pravice ter ustanovila institucijo človekovih pravic. Januarja leta 1793 obglavijo Ludvika XVI., komaj leto dni pozneje enega glavnih revolucionarjev Dantona in Robespierre, imenovan Nepodkupljivi, postane gospodar Francije, ki ji vlada "Veliki teror". Toda tudi njega in njegove požre revolucija in 10. termidorja (julij, avgust) 1794 je giljotiniran. Od prvih dni revolucije so vse javno dogajanje, zasedanja narodne skupščine, ljudskih zborovanj in revolucionarnih sodišč, spremljale ženske iz "ljudstva", ki so neprestano štrikale (pletle). Francoska zgodovina jih uradno imenuje tricoteuses – štrikarce. Zanimivo, da ima v obeh jezikih ta beseda dvojni pomen. Glasne so bile predvsem takrat, ko so zahtevale smrtno kazen za obdolžence. Njihova stalna navzočnost, ki je delovala kot "ljudski nadzor", je brez dvoma vplivala tudi na hitra sojenja, pri katerih ni bilo ne pravičnosti ne milosti. Nas to na kaj spominja? Zakaj omenjam te 216 let stare zgodovinske dogodke? Zato, ker se zgodovina ponavlja. Nastopajo sicer druge osebe, drugi razlogi, cilji pa so enaki. Danes se to dogaja v parlamentu, kjer prav tako brezprizivno, neobjektivno in ošabno nastopajo poslanke (štrikarce) sedanje opozicije, ki pa v nasprotju s prej omenjenimi niso iz ljudstva. V vseh parlamentih demokratičnih držav opozicija dokazuje vladi in njenim poslancem napake, ki jih delajo. Jasno je, da pri nas prihaja do kroničnih razhajanj zaradi zelo različnih svetovnih nazorov – če jih sploh imajo –, sedaj okleščeni dolgoletnih privilegijev in bolesterne ošabnosti samozvanih "progresistov". Poslanke Širčeva, Lavtižar, Beblerjeva, Potratova, Oražem-Zalokarjeva in Pečanova bi bile pred dvesto leti bodisi "štrikarice", bodisi obtoženke. Ko pa vstane poslanka Eva Irgl, jim ostane samo še vprašanje: "Zrcalce, zrcalce povej ..."

V principu so napadalci bolj oboroženi kot oni, ki se branijo, saj napadalec svoj napad pripravi z vso razpoložljivo pomočjo, in vendar so napadi sodobnih "revolucionark" enaki vsem prejšnjim, predvidljivi so in na "lizing". Prav tako "na zakup" so nastopi varuha človekovih pravic Matjaža Hanzka, ki se v Dnevniku 18. julija samo hvali, poslance, ve se katere, pa označuje za popolne nevedneže, ki nimajo pojma o zakonih, in to samo zato, ker ne delijo njegovega anarhističnega prepričanja. Povej mi, s kom se družiš, in povem ti, kdo si. Jasno, da mu je prav vseeno, ali bo v prihodnje imel le "borih" 1.183.899 tolarjev plače. Varuh človekovih pravic mora zastopati vse ljudi, predvsem pa državljane, ki ga plačujejo, in ne le svojih izbrancev. Poročilo, dolgo 250 strani, bodo nekateri brali, pa ne prebrali. Matjaž Hanzek naj pove, za katerega slovenskega državljana je kaj koristnega storil. Tisto, kar se mu samo dozdeva, pa nas ne zanima. Sicer pa njegovi predhodniki niso bili nič boljši. Tudi on pravzaprav samo "štrika" in ne more biti varuh samo "izbranih", istospolnih, drogiranec in Romov, za katere prejšnja oblast ni storila prav nič, prav tako kot vsi varuhi ne. Takega Slovenija ne potrebuje.

V "demokratičnem" Dnevniku 19. julija je Suzana Lovec zaskrbljena zaradi imenovanja dr. Miroslava Lucija za veleposlanika v Beogradu, češ da ni karierni diplomat. Je mar prejšnji Borut Šuklje bil ali pa se o tem ni spraševala, ker je iz "prave" stranke, kjer so itak vsi "karierni". Odgovor na vprašanje, zakaj menedžerji bežijo iz svojih trdnjav, je povsem jaseen; zato da odnesejo svoj težko prigarani "zaslužek".

Marija Vodišek

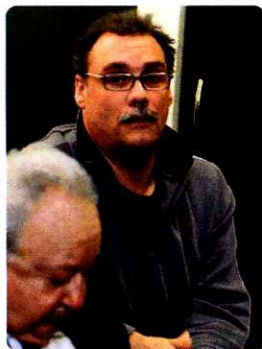
Poslanec kot popzvezda

Da se nekateri poslanci v prostem času ukvarjajo z marsičim, ne samo z vodenjem občin, že dolgo ni več skrivnost. Pri tem glasba ni nobena izjema. Če sta izmed poslancev SDS najbolj pevsko razpoložena Mirko Zamernik in Pavle Rupar, to toliko bolj velja za poslanca SNS in trboveljskega župana Bogdana Baroviča, ki se je kot pevec predstavil na letošnjem festivalu Melodije morja in sonca in se s skladbo Kam plujemo uvrstil v finalni večer. Da medijsko nastopanje Baroviču ni tuje, ni presenetljivo, saj je bil nekdaj novinar na nacionalni televiziji in voditelj razvedrilne oddaje. V zadnjem času pa je zaradi prinosa orožja v prostore državnega zbora povzročil manjši škandal. Kakor koli že, poslanec Barovič ima očitno dobro organiziran svoj čas, da mu uspe poleg obilice dela, ki ga ima kot poslanec in župan, nastopiti na popfestivalu. Tudi njegov strankarski šef Zmago Jelincič ne zaostaja veliko za njim, saj je pred leti za oddajo Karaoke zapel znano uspešnico skupine Don Mentony Dobra mrha.

Lutkovno gledališče

V teh tednih, ko v Sloveniji teče vroča polemika zaradi Ruparjevih opazk o "pregledovanju mednožja", spomin uhaja v leto 2000, ko je igralec Boris Kopal koalicijsko Slovenija poimenoval z vulgarno besedo, ki sicer označuje ženski spolni organ, pri tem pa natrosil še nekaj "duhovitih" domislic, ki se jim je v družbi hrvaškega predsednika Stipeta Mesića zlasti krohotal Milan Kučan, redni udeleženec pomenkov v Lutkovnem gledališču Ljubljana, ki jih je organiziral sedanji ustavni sodnik dr. Ciril Ribičič. No, Boris Kopal, direktor in umetniški vodja Mestnega gledališča ljubljanskega, je bil za svoje delo nagrajen s kandidaturom za poslanca na listi tedanje ZLSD, vendar ni bil izvoljen. Kasneje se v javnosti (razen v kulturi) ni več pojavljal. Pred nedavnim pa je bil izbran za voditelja finalnega večera Melodij morja in sonca – to delo je opravil v družbi s svojim kolegom iz nekdanje oddaje TV Poper Sergejem Verčem. Očitno spomin na norčije iz oddaje TV Poper še živi.

Pesnik in politik

Četrtega julija je minilo osemdeset let, odkar se je na Krasu rodil slovenski pesnik in publicist akademik Ciril Zlobec. S svojim pesniškim opusom se je uveljavil zlasti kot eden izmed ustvarjalcev Pesmi štirih, skupaj s Tonetom Pavčkom, Janezom Menartom in Kajetanom Kovičem. Precej časa je kot urednik sodeloval pri revijah Beseda in Sodobnost, politični javnosti je postal bolj znan leta 1990, ko je bil izvoljen za člana predsedstva Republike Slovenije in to funkcijo opravljal do konca leta 1992. Pri osamosvajanju Slovenije pa se mu je pripetila "nerodnost", saj je italijanskemu veleposlaniku izdal datum osamosvojitve Slovenije. Čeprav se je po izteku mandata umaknil iz aktivne politike (nekoliko bolj je politično angažiran njegov sin Jaša Lukič Zlobec, poslanec LDS), še vedno velja za človeka, ki je politično blizu Milanu Kučanu, poleg tega je večkrat tudi slavnostni govornik na borčevskih zborovanjih.

Janša ji je "zelo drag"

Sociologinja in filozofinja dr. Spomenka Hribar, katere ime je postalo tako rekoč sinonim za spravo, za "zaustavljanje desnice" in razbijanje Demosa, se je v minulih dneh znova pojavila v javnosti.

Poleg tega, da je sodelovala na tiskovni konferenci ob 25. obletnici pobude za ustanovitev Nove revije, se je v Sobotni prilogi lotila ideologa Socialnih demokratov in profesorja na fakulteti za družbene vede dr. Igorja Lukšiča oz. intervjuja z njim pred mesecem in pol. Hribarjeva dr. Lukšiču očita "revolucionarno mišljenje", ki naj bi ga izražal v nekaterih svojih stališčih, na primer do ovadbe proti Ribičiču, do Tigra, OF itd. Da je bila dr. Hribarjeva v minulem tednu nekoliko bolj medijsko izpostavljena, je poskrbela tudi revija Ona, kjer je Hribarjeva v intervjuju dejala, da ji je Janša na neki način "zelo drag človek", zaradi česar je morda tako kritična do njega. Kot pravi, se je od politike poslovila že leta 1992, kar pa ne drži povsem, saj se je pred štirimi leti angažirala v polemiki glede oplojevanja samskih žensk, nedavno pa je svarila, da kaže nova vlada znake totalitaristične vladavine. Nedvomno je Hribarjeva kontroverzna osebnost, saj danes govori eno, naslednji dan pa nekaj čisto drugega. Kljub temu so njena razmišljanja vedno zanimivo branje.

**RADIO
ZELENI VAL**

93.1 & 97.0 Mhz

ALPE ADRIA "ZELENI VAL" d.o.o., Spodnja Slivnica 16, 1290 Grosuplje

Nova obzorja, d.o.o.

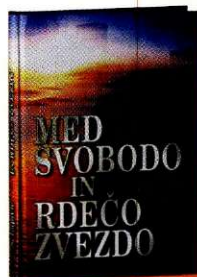
Komenskega 11
1000 Ljubljana

MED SVOBODO IN RDEČO ZVEZDO

Pripoved iz časa druge svetovne vojne in po njej. Dodan seznam sodelavcev Udbe.

Avtor: Dušan S. Lajovic
347 strani

6.200,00 SIT

IZ ARHIVOV SLOVENSKE POLITIČNE POLICIJE

Komunistične tajne službe od svojega nastanka do leta 1950, vključno z imeni njihovih vodilnih članov
Avtor uvodnika: dr. Jože Pučnik
519 strani

5.000,00 SIT

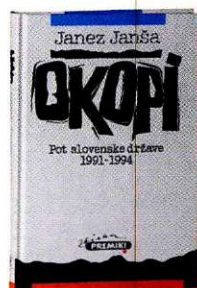
OKOPI

Politični razvoj slovenske države do leta 1994.

Prodanih več kot 17.000 izvodov!

Avtor: Janez Janša
309 strani

2.200,00 SIT

PREMIKI

Nastajanje in obramba slovenske države 1988-1992

Prodanih več kot 61.000 izvodov!
Avtor: Janez Janša
363 strani

2.200,00 SIT

100 LET SOCIALDEMOKRACIJE

Prikaz klasičnega obdobja slovenske socialdemokracije in njene vnovične oživitve konec prejšnjega stoletja

Avtor: Milan Zver
125 strani

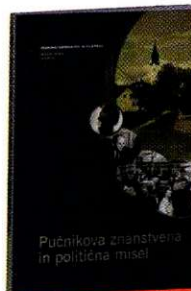
2.200,00 SIT

PUČNIKOVA ZNANSTVENA IN POLITIČNA MISEL

Zbornik razprav in referatov, ki so nastali za simpozij ob prvi obletnici Pučnikove smrti
Avtor: Milan Zver in drugi
155 strani

3.000,00 SIT

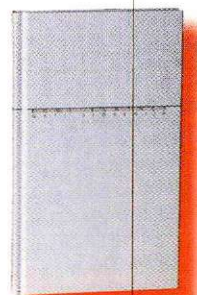

MATI SLOVENIJA

Pesmi pesnika slovenske pomladi, tradicije, vrednot

Avtor: Tone Kuntner
72 strani

2.200,00 SIT

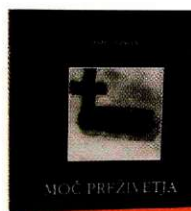

MOČ PREŽIVETJA

Knjiga opisuje krute zgodbe sirot, ki so jim partizani med 2. svetovno vojno pobili očeta ali oba roditelja.

Avtor: Jože Dežman
336 strani

6.510,00 SIT

Knjige lahko naročite na telefonski številki 01/ 43 45 463 ali preko elektronske pošte knjigarna@demokracija.si

knjigarna
DEMOKRACIJA

Vse cene vsebujejo DDV, v ceno ni všteta poština.

UMTS internet: hitrost do 384 kb/s.

S podatkovno kartico UMTS enostavno in poceni do interneta in e-pošte.

Informacije na brezplačnih številkah:
naročniki Mobitel GSM/UMTS: 031/041/051 700 700,
Mobiuporabniki: 031/041/051 121, ostali: 080 70 70.
www.mobitel.si

Mobitel UMTS

Nova generacija mobilnih telekomunikacij

